

Załącznik nr 2
Wyniki konsultacji społecznych
Lokalnego Programu Rewitalizacji
„starej” Nowej Huty
– aktualizacja 2014 r.

Spis treści

1. Przebieg oraz metodyka konsultacji	6
1.1. Spotkania informacyjno-konsultacyjne	7
1.2. Badanie ankietowe (PAPI i CAWI)	9
1.3. Debata publiczna.....	10
1.4. Wywiady fokusowe z urzędnikami oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych z obszaru LPR (FGI).....	11
1.5. Indywidualne wywiady pogłębione (IDI)	12
1.6. Spotkanie z przedstawicielami Forum dla Nowej Huty	13
2. Wnioski z poszczególnych etapów konsultacji	15
2.1. Spotkania informacyjno-konsultacyjne	15
2.2. Badanie ankietowe (PAPI i CAWI)	37
2.3. Debata publiczna.....	87
2.4. Spotkania fokusowe (FGI)	95
2.5. Indywidualne wywiady pogłębione (IDI)	108
2.6. Spotkanie z Forum dla Nowej Huty	119

Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie wykorzystanych w opracowaniu ALPR narzędzi konsultacyjnych wraz z krótką charakterystyką.....	7
Tabela 2. Podział badanych ze względu na płeć, miejsce zamieszkania oraz wykształcenie.....	38
Tabela 3. Podział badanych ze względu na płeć i wiek.....	39
Tabela 4. Podział badanych ze względu na zamieszkiwanie bądź niezamieszkiwanie obszaru rewitalizacji oraz wiek.....	40
Tabela 5. Podział badanych ze względu na wiek, miejsce zamieszkania i wykształcenie.....	42
Tabela 6. Podział badanych według poziomu wykształcenia uwzględniają miejsce zamieszkania.....	43
Tabela 7. Podział badanych ze względu na status zawodowy a miejsce zamieszkania i poziom wykształcenia.....	45
Tabela 8. Podział badanych ze względu na status zawodowy i wiek.....	46
Tabela 9. Rodzaje podejmowanej przez badanych działalności społecznej ze względu na miejsce zamieszkania oraz poziom wykształcenia.....	48
Tabela 10. Rodzaje podejmowanej przez badanych działalności społecznej ze względu na wiek.....	48
Tabela 11. Ogólna ocena jakości życia na obszarze rewitalizacji, z uwzględnieniem miejsce zamieszkania i poziom wykształcenia.....	49
Tabela 12. Ogólna ocena jakości życia na obszarze rewitalizacji w podziale ze względu na wiek.....	50
Tabela 13. Podział badanych ze względu na uznanie Nowej Huty za obszar kryzysowy uwzględniając miejsce zamieszkania i poziom wykształcenia.....	51
Tabela 14. Podział badanych ze względu na uznanie Nowej Huty za obszar kryzysowy według wieku.....	52
Tabela 15. Ocena stanu środowiska przyrodniczego i powietrza na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania oraz poziomu wykształcenia badanych.....	53
Tabela 16. Ocena stanu środowiska przyrodniczego i powietrza na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.....	54
Tabela 17. Ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	55
Tabela 18. Ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.....	56
Tabela 19. Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	57
Tabela 20. Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.....	58
Tabela 21. Ocena lokalnego rynku pracy w obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	59
Tabela 22. Ocena lokalnego rynku pracy w obszarze „starej” Nowej Huty ze względu na wiek badanych.....	60
Tabela 23. Ocena poziomu zagrożeń porządku publicznego na obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	61
Tabela 24. Ocena poziomu zagrożeń porządku publicznego na obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem wieku badanych.....	62
Tabela 25. Ocena bezpieczeństwa drogowego na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	63
Tabela 26. Ocena bezpieczeństwa drogowego na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.....	64
Tabela 27. Ocena dostępności usług publicznych w „starej” Nowej Hucie z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	65
Tabela 28. Ocena dostępności usług publicznych w „starej” Nowej Hucie z uwzględnieniem wieku badanych.....	66
Tabela 29. Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	67
Tabela 30. Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.....	68
Tabela 31. Ocena stanu rynku nieruchomości na obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	69
Tabela 32. Ocena stanu rynku nieruchomości na obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem wieku badanych.....	70
Tabela 33. Ocena dostępu do terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	71
Tabela 34. Ocena dostępu do terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.....	72
Tabela 35. Odczuwanie dumy z bycia nowohucianinem z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.....	73

Tabela 36. Odczuwanie dumy z bycia nowohucianinem z uwzględnieniem wieku badanych.....	74
Tabela 37. Wiedza badanych o realizacji LPR NH z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.	75
Tabela 38. Wiedza badanych o realizacji LPR NH z uwzględnieniem wieku badanych.	76
Tabela 39. Znajomość efektów wdrażania LPR NH z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.	77
Tabela 40. Znajomość efektów wdrażania LPR NH z uwzględnieniem wieku badanych.	78
Tabela 41. Wiedza o realizacji projektów w ramach LPR NH z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.	79
Tabela 42. Wiedza o realizacji projektów w ramach LPR NH z uwzględnieniem wieku badanych.....	80
Tabela 43. Zaobserwowane przez badanych w ostatnich latach pozytywne zmiany w Nowej Hucie z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.	82
Tabela 44. Zaobserwowane przez badanych w ostatnich latach pozytywne zmiany w Nowej Hucie z uwzględnieniem wieku badanych.....	82
Tabela 45. Zestandaryzowane, najczęściej pojawiające się odpowiedzi na pytanie o 3 najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty.	84
Tabela 46. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar pierwszy.....	85
Tabela 47. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar drugi.	85
Tabela 48. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar trzeci.	86
Tabela 49. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar czwarty.....	86
Tabela 50. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar piąty.	86
Tabela 51. Opinie pozytywne i negatywne nt. organizacji procesu zarządzania LPR NH.....	115
Tabela 52. Opinie pozytywne i negatywne nt. nowej delimitacji obszaru LPR.	116
Tabela 53. Opinie pozytywne i negatywne nt. selektywnej polityki wobec sektora MŚP.	117
Tabela 54. Opinie pozytywne i negatywne nt. 3-etapowego procesu przygotowania projektów do LPR.....	118

Spis tabel

Wykres 1 Podział badanych ze względu na rodzaj badania (bezpośrednie i internetowe).....	37
Wykres 2 Podział badanych ze względu na płeć.....	37
Wykres 3 Podział badanych ze względu na płeć oraz rodzaj badania (bezpośrednie i internetowe).	38
Wykres 4. Podział badanych ze względu na zamieszkiwanie bądź niezamieszkiwanie obszaru rewitalizacji.	39
Wykres 5 Podział badanych ze względu na zamieszkiwanie bądź niezamieszkiwanie obszaru rewitalizacji oraz rodzaj badania.	40
Wykres 6. Podział badanych ze względu na wiek.	41
Wykres 7 Podział badanych ze względu na wiek i rodzaj badania.....	41
Wykres 8. Podział badanych ze względu na wykształcenie.....	42
Wykres 9. Podział badanych ze względu na wykształcenie i rodzaj badania.	43
Wykres 10. Podział badanych ze względu na status zawodowy.....	44
Wykres 11 Podział badanych ze względu na status zawodowy oraz rodzaj badania.	44
Wykres 12. Rodzaje podejmowanej przez badanych działalności społecznej.....	47
Wykres 13. Rodzaje podejmowanej przez badanych działalności społecznej a rodzaj badania.....	47
Wykres 14. Ogólna ocena jakości życia na obszarze rewitalizacji.	49
Wykres 15. Ogólna ocena jakości życia na obszarze rewitalizacji ze względu na rodzaj badania.....	49
Wykres 16. Podział badanych ze względu na uznanie Nowej Huty za obszar kryzysowy.....	51
Wykres 17. Podział badanych ze względu na uznanie Nowej Huty za obszar kryzysowy oraz rodzaj badania. ...	51
Wykres 18. Ocena stanu środowiska przyrodniczego i powietrza na obszarze rewitalizacji.	52
Wykres 19. Ocena stanu środowiska przyrodniczego i powietrza na obszarze rewitalizacji w podziale na rodzaj badania.	53
Wykres 20. Ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji.....	54
Wykres 21. Ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji ze względu na rodzaj badania.	55
Wykres 22. Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji.....	56
Wykres 23. Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji według rodzaju badania.....	57
Wykres 24. Ocena lokalnego rynku pracy w obszarze „starej” Nowej Huty.	58
Wykres 25. Ocena lokalnego rynku pracy w obszarze „starej” Nowej Huty według rodzaju badania.	59
Wykres 26. Ocena poziomu zagrożeń porządku publicznego na obszarze „starej” Nowej Huty.....	60

Wykres 27. Ocena poziomu zagrożeń porządku publicznego na obszarze „starej” Nowej Huty w podziale na rodzaj badania.....	61
Wykres 28. Ocena bezpieczeństwa drogowego na obszarze rewitalizacji.....	62
Wykres 29. Ocena stanu bezpieczeństwa drogowego z uwzględnieniem rodzaju badania.....	62
Wykres 30. Ocena dostępności usług publicznych w „starej” Nowej Hucie.....	64
Wykres 31. Ocena dostępności usług publicznych w „starej” Nowej Hucie według rodzaju badania.....	65
Wykres 32. Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.....	66
Wykres 33. Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji według rodzaju badania.....	67
Wykres 34. Ocena stanu rynku nieruchomości na obszarze „starej” Nowej Huty.....	68
Wykres 35. Ocena stanu rynku nieruchomości na obszarze „starej” Nowej Huty według rodzaju badania.....	69
Wykres 36. Ocena dostępu do terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji.....	70
Wykres 37. Ocena dostępu do terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji ze względu na rodzaj badania.....	71
Wykres 38. Odczuwanie dumy z bycia nowohucianinem.....	72
Wykres 39. Odczuwanie dumy z bycia nowohucianinem w podziale na rodzaj badania.....	73
Wykres 40. Wiedza badanych o realizacji LPR NH.....	75
Wykres 41. Wiedza badanych o realizacji LPR NH ze względu na rodzaj badania.....	75
Wykres 42. Znajomość efektów wdrażania LPR NH.....	77
Wykres 43. Znajomość efektów wdrażania LPR NH ze względu na rodzaj badania.....	77
Wykres 44. Wiedza o realizacji projektów w ramach LPR NH.....	79
Wykres 45. Wiedza o realizacji projektów w ramach LPR NH ze względu na rodzaj badania.....	79
Wykres 46. Zaobserwowane przez badanych w ostatnich latach pozytywne zmiany w Nowej Hucie.....	81
Wykres 47. Zaobserwowane przez badanych w ostatnich latach pozytywne zmiany w Nowej Hucie według rodzaju badania.....	81
Wykres 48. Ranking najważniejszych przedsięwzięć dla „starej” Nowej Huty.....	83

1. Przebieg oraz metodyka konsultacji

Metodykę przeprowadzenia konsultacji społecznych w procesie aktualizacji LPR NH opracowano uwzględniając wymagania i układ tematyczny zapisane w „Szczegółowym opisie przedmiotu zamówienia”, stanowiącym Załącznik do umowy Aktualizacji.

Konsultacje objęły następujące grupy docelowe na obszarze objętym LPR NH:

1. **samorząd lokalny MK** (radni RMK z obszaru LPR NH i dzielnic sąsiednich, radni Dzielnicy XVIII),
2. **samorząd dzielnicy** (członkowie Zarządu i Rady Dzielnicy XVIII),
3. **organizacje pozarządowe i ich reprezentacje** (m.in. Towarzystwo Przyjaciół Ogród Doświadczeń, Stowarzyszenie Łąki Nowohuckie, Krakowską Radę Działalności Pożytku Publicznego, Komisję Dialogu Obywatelskiego ds. Rewitalizacji Nowej Huty, Forum dla Nowej Huty, Forum Nowa Huta Teraźniejszości, Małopolskie Stowarzyszenie Kupców i Przedsiębiorców i in.),
4. **przedstawiciele sektora gospodarczego**: pracodawcy, przedsiębiorcy i ich reprezentacje,
5. **właściciele i zarządców nieruchomości**,
6. **mieszkańców**,
7. **zidentyfikowane grupy interesów**,
8. **podmioty zainteresowane zagadnieniami związanymi z rewitalizacją, w szczególności**:
 - a. inne organy administracji publicznej i samorządowej (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, posłowie na Sejm RP),
 - b. instytucje nauki (Instytut Rozwoju Miast, Politechnika Krakowska, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie),
 - c. instytucje kultury (Teatr Ludowy, Teatr Łąźnia Nowa, Ośrodek Kultury Norwida, Muzeum Nowej Huty),
 - d. przedstawiciele mediów.

Konsultacje realizowane były przy użyciu specjalnie przygotowanych narzędzi, zgodnie z harmonogramem i były elementem wszystkich faz opracowania Aktualizacji LPR NH. Objęły:

1. Na etapie przystąpienia do opracowania Aktualizacji przeprowadzono 2 otwarte dla publiczności spotkania informacyjne dotyczące LPR NH.
2. Na etapie przygotowywania diagnozy:
 - a. PAPI (Paper And Pencil Interview) – bezpośrednie badania ankietowe w liczbie 241,
 - b. CAWI (Computer-Assisted Web Interview) – internetowe badanie ankietowe w liczbie 1169, zrealizowane przy pomocy internetowej wersji ankiety PAPI.
3. Po zakończeniu etapu formułowania założeń – debatę publiczną.
4. Na etapie konsultacji założeń Aktualizacji:
 - a. FGI (Focus Group Interview) – grupowe badania fokusowe w liczbie 2. grup,
 - b. IDI (Individual In Depth Interview) – indywidualne wywiady pogłębione w liczbie 30,
 - c. Dodatkowe spotkanie konsultacyjne z członkami Forum dla Nowej Huty.

W poniższej tabeli znajduje się zestawienie wykorzystywanych narzędzi konsultacyjnych.

Tabela 1. Zestawienie wykorzystanych w opracowaniu ALPR narzędzi konsultacyjnych wraz z krótką charakterystyką.

Narzędzie	Kto objęty (kategorie)	Liczba os. uczestniczących	Okres realizacji	Miejsce	Charakter danych
Spotkania informacyjno-konsultacyjne	Spotkanie otwarte	70 os.	29 i 30.07. 2014	NCK	Diagnostyczny (plus funkcja informacyjna)
PAPI¹	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji	241	11.07.- 11.08.2014	Miejsca użyteczności publicznej na obszarze rewitalizacji	Diagnostyczny, ewaluacyjny
CAWI²	Mieszkańcy obszaru rewitalizacji i Krakowa	1169	11.07.- 11.08.2014	Internet	Diagnostyczny, ewaluacyjny
FGI³	Urzednicy z obszaru LPR	11	19.09.2014	MOWIS	Diagnostyczny, ekspercki, konsultacyjny
	NGO z obszaru LPR	3	11.09.2014		
IDI⁴	Eksperti	30 os.	05.09- 03.10.2014	Różne	Diagnostyczny, ekspercki, konsultacyjny
Dodatkowe spotkanie konsultacyjne	Forum dla Nowej Huty	8 os.	01.10.2014	NCK	Diagnostyczny, konsultacyjny
Debata publiczna	Spotkanie otwarte	72 os.	4.09.2014	NCK	Konsultacyjny

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono krótkie sprawozdania z poszczególnych faz konsultacji, wraz z podaniem zastosowanej metodyki.

1.1. Spotkania informacyjno-konsultacyjne

W ramach konsultacji społecznych dotyczących Założeń Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty na lata 2014–2020, firma Aleksander Noworól Konsulting, przeprowadziła dwa spotkania otwarte dla publiczności, których celem było uzyskanie informacji na temat identyfikacji problemów wyżej wymienionego obszaru.

Spotkania prowadzone były przez przedstawicieli Wykonawcy z niezbędnym udziałem Przedstawiciela UMK i zostało poprzedzone rozpowszechnieniem informacji o jego celu, terminie i miejscu z wykorzystaniem:

- Ogłoszenia na stronach internetowych dedykowanych Aktualizacji LPR NH (strona na Facebooku Aktualizacja Programu Rewitalizacji Nowej Huty (www.facebook.com/lpr.nh), strony internetowe UMK (BIP, rewitalizacja.krakow.pl, www.dialogspoleczny.krakow.pl),
- Ogłoszeń w postaci 100 plakatów formatu A3 umieszczonych w miejscach publicznych w obszarze rewitalizacji,
- Anonsu prasowego w formie ogłoszenia z Dzienniku Polskim w Kronice Krakowskiej w formacie 4x2 moduły,

¹ Ankieta papierowa (ang. Paper and Pencil Interview).

² Ankieta internetowa (ang. Computer Aided Web Interview).

³ Zogniskowany wywiad grupowy (ang. Focused Group Interview).

⁴ Indywidualny wywiad pogłębiony (ang. Individual Depth Interview).

- *Press releases* skierowanych do redakcji mediów regionalnych i lokalnych w postaci poczty elektronicznej,
- Indywidualnych zaproszeń do grup osób i podmiotów włączanych w ramach pozostałych badań i konsultacji (przesłanych pocztą elektroniczną i/lub tradycyjną).

Podczas spotkań dystrybuowane były materiały informacyjne dotyczące w postaci ulotek papierowych.

W ramach spotkań poproszono uczestników o wypowiedzi odnoszące się m.in. do pytań:

1. Czy „stara” Nowa Huta to nadal obszar kryzysowy?
2. Czy mieszkańcy „starej” Nowej Huty odczuwają pozytywne oddziaływanie LPR NH?
3. Czy na obszarze rewitalizacji obserwuje się zmiany, a jeśli tak, to jakie:
 - a. na gorsze?
 - b. na lepsze?
4. Co się udało osiągnąć od 2008 r.?
5. Co jest dziś najważniejsze dla „starej” Nowej Huty?
6. Czy mamy nowe pomysły, idee, propozycje?

W spotkaniach, które odbyły się 29 i 30 lipca 2014 r., w Nowohuckim Centrum Kultury, wzięło udział ok. 70 osób (pierwszego dnia ok. 40, drugiego ok. 30).

Uzyskane w trakcie obu spotkań wypowiedzi, z jednej strony dotyczyły problemów „starej” Nowej Huty, z drugiej zaś przedstawiały propozycje ich rozwiązania.

Uczestnikami spotkania byli: urzędnicy Miasta Krakowa, Radni, pracownicy wielu nowohuckich instytucji, przedstawiciele NGO’s oraz mieszkańcy Nowej Huty, wśród głównych wątków poruszanych przez uczestników wymienić można:

- niską świadomość i małą dostępność informacji na temat lokalnego programu rewitalizacji;
- chaotyczność działań władz miasta i brak wizji dla nowej huty;
- brak skoordynowanych działań różnych podmiotów na rzecz nh (np. na rzecz wspólnego zagospodarowania osiedli mieszkaniowych przez współpracę różnych właścicieli: osób prywatnych, przedsiębiorców, miasto kraków);
- problem starzenia się mieszkańców;
- zagrożenia bezpieczeństwa związane z: bezrobociem, zbyt dużą liczbą sklepów monopolowych, niewielką ofertą różnych aktywności dla mieszkańców w tym młodzieży;
- dewastację i dekapitalizację części wspólnych budynków mieszkalnych, podwórek oraz przestrzeni publicznych (ulice, chodniki, ścieżki rowerowe, zieleńce, parki, wały itd.);
- słabą infrastrukturę handlowo-usługową i turystyczną (poprawie nie sprzyja polityka podnoszenia czynszów dla drobnych, małych i średnich przedsiębiorstw);
- słabo rozwiniętą ofertę kulturalną i sportową (istniejąca nie zaspokaja potrzeb oraz z powodów finansowych jest niedostępna dla wielu mieszkańców);
- problem niechcianych inwestycji nie konsultowanych z mieszkańcami.

Wśród propozycji zmian podnoszono:

- potrzebę kompleksowego podejścia do obszaru rewitalizacji i zainteresowania się problemami Nowej Huty przez władze miasta
- konieczność koordynacji działań i udrożnienia kanałów komunikacyjnych władzy ze społeczeństwem
- stworzenie flagowego projektu dla „starej” NH, który będzie miał potencjał rozwojowy w skali całego obszaru;
- konieczność postawienia na nowoczesny przemysł, na nowoczesne technologie;
- potrzebę przyciągania młodych i wykształconych mieszkańców.

1.2. Badanie ankietowe (PAPI i CAWI)

Cele badania ankietowego obejmowały:

- diagnozę sytuacji na obszarze rewitalizacji, w tym sposób postrzegania obszaru przez respondentów,
- ewaluację/ocenę podejmowanych dotąd działań,
- identyfikację nowych potrzeb/pomysłów.

Badanie posłużyło pozyskaniu materiału pozwalającego na analizę problemów badawczych, na które składały się:

1. identyfikacja problemów „starej” Nowej Huty (NH) w zakresie:

- a. ogólnie – jakości życia,
- b. ogólnie – poczucia mieszkania lub pracy w „obszarze kryzysowym”,
- c. stanu środowiska przyrodniczego i powietrza,
- d. stanu przestrzeni publicznych (ulice, place, osiedla – gdy dostępne),
- e. stanu zabudowy mieszkaniowej: budynków i terenów przylegających,
- f. stanu rynku nieruchomości,
- g. dostępu do terenów inwestycyjnych,
- h. dostępności usług publicznych,
- i. poziomu świadczenia usług publicznych,
- j. możliwości prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej,
- k. stanu stosunków sąsiedzkich,
- l. poczucia bezpieczeństwa – w sensie socjalnym,
- m. poczucia bezpieczeństwa – w kontekście utrzymania się na rynku pracy,
- n. poczucia bezpieczeństwa – w kontekście zagrożeń porządku publicznego,
- o. poczucia dumy z bycia nowohucianinem;

2. ewaluacja/ocena LPR NH z 2008 r.:

- a. wiedza o istnieniu LPR NH,
- b. odczuwane efekty / skutki wdrażania LPR NH,
- c. wiedza projektach z listy projektów LPR NH,
- d. identyfikacja/percepcja zmian, które zaszły w NH od 2008 r.: pozytywnych i negatywnych we wskazanych obszarach tematycznych.

Do badania zastosowano kwestionariusz **ankiety PAPI**. Ze względu na określony cel badania ankietowego oraz okres wakacyjny prowadzenia badania, dla zwiększenia liczby uzyskanych odpowiedzi oprócz badania bezpośredniego PAPI udostępniono ankietę w wersji elektronicznej, w tym z możliwością przesłania kwestionariuszy w wersji dokumentu elektronicznego respondentom z grupy dobieranej celowo (**CAWI**). Ankieta elektroniczna została udostępniona na stronach internetowych dedykowanych Aktualizacji LPR NH (strona na Facebooku: Aktualizacja Programu Rewitalizacji Nowej Huty (aktywna: www.facebook.com/lpr.nh), strony internetowe UMK (BIP, rewitalizacja.krakow.pl, www.dialogspoleczny.krakow.pl). Informacja o badaniu ankietowym z udostępnieniem kwestionariusza zawarta była na stronach internetowych dedykowanych Aktualizacji LPR NH, podczas spotkań informacyjno-konsultacyjnych, poprzez *press releases* kierowane przez UMK do redakcji mediów.

Celem badania nie było zachowanie reprezentatywności grupy badanych, lecz jak najszersze dotarcie do **mieszkańców, zainteresowanych problemami obszaru rewitalizacji tj. przede wszystkim mieszkańców „starej” Nowej Huty**, ale również mieszkańców dzielnicy XVIII oraz ogólnie krakowian.

Biorąc pod uwagę wpływ działań podejmowanych w konkretnym obszarze rewitalizacji na postrzeganie miasta oraz jego rozwój jako całości, w badaniu uwzględniano opinie

mieszkańców Krakowa, z zaznaczeniem grupy mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wydawało się to szczególnie istotne także w związku z ujawniającym się wciąż podziałem na mieszkańców Krakowa (postrzegających odrębność mieszkańców Nowej Huty – „on(-a) jest z Huty”) i mieszkańców Nowej Huty (niektórzy nazywają siebie „huciakami”).

Ankieta PAPI prowadzona była przez zespół 7 przeszkolonych ankieterów, którzy przeprowadzali badanie w miejscach publicznych na obszarze „starej” Nowej Huty.

Aby zapewnić udział różnych grup mieszkańców (wiekowych, statusu zawodowego, wykształcenia, ról społecznych), ankieterzy prowadzili badania w instytucjach publicznych zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji:

- Grodzkim Urzędzie Pracy (Wąwozowa 34),
- Urzędzie Miasta Krakowa (os. Zgody 2),
- Szpitalu im. Żeromskiego (os. Na Skarpie 66),
- Ośrodka Kultury im. Cypriana Norwida (Górali 5),
- siedzibie Rady Dzielnicy XVIII (os. Centrum B bl. 6),

prosząc o udział w badaniu interesantów/klientów tych instytucji.

Dodatkowo badanie przeprowadzano w siedzibach sklepów i przedsiębiorstw usługowych obszaru. Ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa i wygody respondentów, do zainteresowanych mieszkańców docierano także poprzez kontakty uzyskane od działaczy organizacji społecznych, w miejscach zamieszkania osób z terenu „starej” Nowej Huty. Dotyczyło to i umożliwiło udział szczególnie osób starszych oraz przedstawicieli wspólnot mieszkaniowych.

W sumie w drodze ankiety PAPI pozyskano 241 kwestionariuszy.

Jak już wspomniano wcześniej, mając na uwadze potrzebę otrzymania jak najszerszego zwrotu ze strony społeczności lokalnej Krakowa i „starej” Nowej Huty, w celu identyfikacji nie tylko opinii na temat stanu obszaru i jakości życia na nim, ale także identyfikacji oczekiwań i potrzeb społecznych krakowian i nowohucian, ankieta PAPI uzupełniona została poprzez udostępnienie drogą internetową kwestionariusza o takim samym brzmieniu. Organizatorzy badań mieli pełną świadomość, że zarówno ze względu na charakter kwestionariusza (ankieta elektroniczna w Internecie), wymagający dostępu do Internetu oraz pewnych umiejętności w korzystaniu z technik internetowych, a także ze względu na kanały dystrybucji informacji o badaniu (media i media elektroniczne, strony internetowe), grupa badanych charakteryzować się będzie niższą średnią wieku oraz wyższym poziomem wykształcenia. Dla celów badania (procesy zarządzania rozwojem miasta, planowanie w horyzoncie wieloletnim, pozyskanie szerokich informacji o oczekiwaniach i potrzebach), uwzględnienie opinii jak najszerszej grupy mieszkańców, w tym zainteresowanych sprawami lokalnymi, przeważało nad potrzebą zachowania reprezentatywności badanej grupy na tle populacji obszaru rewitalizacji. Dzięki temu pozyskano **1169 ważnych kwestionariuszy ankiety elektronicznej**.

Do analizy danych wykorzystano program PASW/SPSS. W związku tym, że dobór respondentów do badania był nielosowy (celowy) niemożliwym było wnioskowanie statystyczne wyników pozyskanych z próby. Wszelkie zależności/ korelacje rozpatrywane były jako mniejsze/większe tendencje. Sprawdzone korelacje dla rodzaju badania, mieszkańców, wykształcenia oraz wieku.

1.3. Debata publiczna

4 września 2014 r. w Nowohuckim Centrum Kultury przeprowadzono debatę publiczną z udziałem mieszkańców, przedstawicieli władz Krakowa, samorządowców, przedstawicieli sektora gospodarczego, właścicieli nieruchomości, przedstawicieli sektora pozarządowego.

Debata poprzedzona została akcją informacyjną z wykorzystaniem:

- kanałów PR dystrybucji informacji stosowanych przez UMK, w tym *press releases* przesłanych do mediów;
- mediów elektronicznych w tym strony na Facebooku dedykowanej Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty oraz serwisów miejskich oraz postów udostępnianych za jej pośrednictwem przez innych użytkowników internetu;
- anonsu prasowego w Dzienniku Polskim (dwie emisje);
- plakatów zapraszających na spotkanie (100 szt.) dystrybuowanych w instytucjach publicznych oraz na tablicach i słupach ogłoszeniowych w Nowej Hucie;
- ulotek informacyjnych.

Celem debaty była dyskusja nad – zaprezentowanymi przez zespół opracowujący aktualizację LPR NH – założeniami oraz dotychczasowymi wynikami konsultacji społecznych (w postaci spotkań otwartych i ankiet). Debatę rozpoczęła prezentacja założeń aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty.

Następnie uczestnikom zaproponowano, aby debata objęła następujące zagadnienia:

- Czy powiększenie obszaru rewitalizacji jest zasadne?
- Czy cele kierunkowe i operacyjne są właściwie skonstruowane?
- Czy włączenie mieszkańców może być kluczowym motorem sprawczym rewitalizacji NH?
- Czy proponowane instrumenty mogą zmienić niedostatki dotychczasowego systemu procesu rewitalizacji „starej” Nowej Huty?
- Co jest dziś najważniejsze dla „starej” Nowej Huty?

W spotkaniu uczestniczyły 72 osoby.

Podczas spotkań dystrybuowane były materiały informacyjne w postaci ulotek papierowych.

1.4. Wywiady fokusowe z urzędnikami oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych z obszaru LPR (FGI)

Spotkania w formie wywiadów grupowych dotyczyły uzyskania pogłębionych opinii na temat następujących zagadnień: czy Nowa Huta jest obszarem kryzysowym?, czy należy i dlaczego poszerzyć obszar rewitalizowany?, jaki powinien być udział mieszkańców w nowym programie? Organizatorom chodziło przede wszystkim o pozyskanie opinii specjalistów i poznanie sposobu postrzegania procesu rewitalizacji przez przedstawicieli instytucji i urzędów prowadzących swoją działalność w „starej” Nowej Hucie. Kilkoro spośród uczestników spotkań, obok pełnienia funkcji publicznych/społecznych, mieszkało na terenie omawianej dzielnicy, zatem ich spostrzeżenia i opinie były poparte obserwacją życia codziennego obszaru.

W metodyce konsultacji przewidziano dwie grupy fokusowe: przedstawicieli organizacji pozarządowych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji oraz przedstawicieli władz i instytucji publicznych, kluczowych dla działań rewitalizacyjnych w „starej” Nowej Hucie. Pogłębiana w trakcie spotkań analiza problemów obszaru rewitalizacji oraz zaproponowanych założeń aktualizacji uwzględniała: wyniki ewaluacji LPR NH 2008, analizy ilościowe i jakościowe oraz prace koncepcyjne. Badanie przeprowadzono na etapie konsultacji Założeń Aktualizacji LPR NH, kiedy już:

- sformułowano wstępną wersję diagnozy obszaru rewitalizacji,
- dokonano wstępnej ewaluacji dotychczasowych oddziaływań LPR NH oraz projektów tego programu,
- opracowano i przedstawiono publicznie koncepcję celów i instrumentów Zaktualizowanego Programu (ALPR NH).

Przedmiotem badań fokusowych były dwa obszary badawcze:

1. uzupełnienie diagnozy obszaru rewitalizacji, szczególnie w odniesieniu do zagadnień trudno mierzalnych metodami ilościowymi, związanych z postrzeganiem warunków życia w mieście, jakością przestrzeni publicznych, oceną trendów, barier i perspektyw rozwojowych (społecznych, gospodarczych) NH;
2. uzyskanie opinii na temat Założeń Aktualizacji LPR NH, w odniesieniu do:
 - a. zakresu / korekty delimitacji obszaru rewitalizacji,
 - b. diagnozy obszaru rewitalizacji NH (odniesienie do SWOT),
 - c. trafności celów, priorytetów i instrumentów proponowanych w Założeniach Aktualizacji LPR NH, ze szczególnym podkreśleniem formuły zarządzania programem,
 - d. poprawności instrukcji dla beneficjentów (karty projektu, opracowanej dla nowych projektów).

W spotkaniu, które odbyło się 11 września 2014 r. wzięło udział 3 przedstawiciele sektora pozarządowego: członkowie inicjatywy Nowa Huta Teraźniejszości, Klubu Kombinator oraz przedstawiciel Małopolskiego Stowarzyszenia Kupców i Przedsiębiorców. Wywiad FGI przeprowadzali Przemysław Dziewitek i dr hab. Aleksander Noworól, prof. UJ i UEK.

W spotkaniu, które odbyło się 19 września 2014 r. wzięło udział 11 przedstawiciele sektora publicznego, w tym: radny Miasta, dwóch radnych Dzielnicy, przedstawicielka Grodzkiego Urzędu Pracy, przedstawiciel Policji, przedstawiciel Straży Miejskiej, przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, dwie przedstawicielki Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu, dwie przedstawicielki Zarządu Budynków Komunalnych. Wywiad FGI przeprowadzały dr Laura Koba (Instytut Spraw Publicznych UJ) i dr Kamilla Noworól (Aleksander Noworól Consulting).

1.5. Indywidualne wywiady pogłębione (IDI)

Kolejnym narzędziem badawczym i konsultacyjnym stanowiły indywidualne wywiady pogłębione. Celem ich przeprowadzenia było uzyskanie opinii o założeniach Aktualizacji w kontekście diagnozy i delimitacji obszaru LPR. Zastosowano celowy dobór próby. Badanie miało charakter ekspercki – zaproszono do niego osoby, których działalność i doświadczenie pozwoliły lepiej zrozumieć bariery, potencjały i procesy zachodzące w obszarze rewitalizacji. Przebadano łącznie 30 osób, zaangażowanych w sprawy Nowej Huty i Krakowa, cieszących się wysokim autorytetem w związku z podejmowaną aktywnością zawodową, społeczną i kulturalną, działalnością gospodarczą lub dorobkiem naukowym.

Wykorzystanie techniki, jaką jest indywidualny wywiad pogłębiony, umożliwiło wnikliwsze przeanalizowanie tych zagadnień, które były respondentom najlepiej znane. Wszystkie wywiady zostały przeprowadzone przy pomocy tego samego scenariusza, dzięki czemu zebrany materiał ma charakter porównawczy. Co ważne, badanie w postaci indywidualnych wywiadów pogłębionych przeprowadzono na etapie konsultacji Założeń Aktualizacji LPR NH, kiedy już, wcześniejszymi analizami ilościowymi i jakościowymi oraz w wyniku prac koncepcyjnych:

- sformułowano wstępną wersję diagnozy obszaru rewitalizacji,
- dokonano wstępnej ewaluacji dotychczasowych oddziaływań LPR NH oraz projektów tego programu,
- opracowano i przedstawiono publicznie koncepcję celów i instrumentów Zaktualizowanego Programu (ALPR NH).

W badaniu udział wzięli (w dwóch przypadkach wywiadu udzielały dwie osoby):

1. Sebastian Chwedeczko,
2. Józef Cora i Bożena Szybiak,
3. Teresa Diaczuk,

4. Kazimiera Dobranowska,
5. Adam Gliksman,
6. Krzysztof Goerlich,
7. Zbigniew Grzyb,
8. Jan Janczykowski,
9. dr Wojciech Jarczewski,
10. prof. dr hab. arch. Stanisław Juchnowicz,
11. Kacper Kępiński,
12. Krzysztof Kłaput,
13. Janusz Kusch,
14. Marta Kurek-Stokowska,
15. Krzysztof Kwatera,
16. Wiesław Mierzowski,
17. Edward Nowak,
18. Mateusz Płoskonka,
19. Jarosław Porański,
20. Zofia Konik i Izabela Ronkiewicz-Brągiel,
21. Ryszard Rutkowski,
22. Rafał Serafin,
23. dr Marta Smagacz-Poziemska,
24. Jan Staniewski,
25. Jacek Strama,
26. Kamilla Szczyrek,
27. Bartosz Szydłowski,
28. Danuta Szymońska,
29. Maciej Twaróg,
30. Jacek Woźniak.

W związku z tym, że część respondentów chciała pozostać anonimowa, w zakresie cytowanych wypowiedzi, przytaczane w dalszej części Załącznika cytaty nie zostały imiennie podpisane.

Przedmiotem indywidualnego wywiadu pogłębionego były następujące obszary badawcze:

1. pogłębienie i uzupełnienie diagnozy obszaru rewitalizacji, szczególnie w odniesieniu do zagadnień trudno mierzalnych metodami ilościowymi, związanych z postrzeganiem warunków życia w mieście, jakością przestrzeni publicznych, oceną trendów, barier i perspektyw rozwojowych (społecznych, gospodarczych) NH – w zakresie dostosowanym do doświadczeń zawodowych i społecznych oraz charakteru aktywności osoby, z którą przeprowadzany jest wywiad;
2. uzyskanie opinii na temat Założeń Aktualizacji LPR NH, w odniesieniu do:
 - a. zakresu / korekty delimitacji obszaru rewitalizacji,
 - b. diagnozy obszaru rewitalizacji NH (odniesienie do SWOT),
 - c. trafności celów, priorytetów i instrumentów proponowanych w założeniach Aktualizacji, ze szczególnym podkreśleniem formuły zarządzania programem.

Wywiady pogłębione były prowadzone w okresie od 5 września do 3 października 2014 r.

1.6. Spotkanie z przedstawicielami Forum dla Nowej Huty

Cykl spotkań otwartych z mieszkańcami oraz konsultacji, realizowanych za pomocą różnych technik badawczych, uzupełniło spotkanie konsultacyjne autorów ALPR, zorganizowane na zaproszenie i przez Forum dla Nowej Huty, na którym dyskutowano dwa główne problemy

związane z rewitalizacją obszaru: system zarządzania procesem oraz sposób wypracowywania, a następnie realizacji projektów. Spotkanie odbyło się 1 października 2014 r. w siedzibie Nowohuckiego Centrum Kultury i wzięło w nim udział 8 działaczy społecznych związanych z Forum.

2. Wnioski z poszczególnych etapów konsultacji

Poniżej przedstawiono wnioski i najważniejsze elementy analizy z poszczególnych etapów konsultacji.

2.1. Spotkania informacyjno-konsultacyjne

Uzyskane w trakcie obu spotkań wypowiedzi, z jednej strony dotyczyły problemów „starej” Nowej Huty, z drugiej zaś przedstawiały propozycje ich rozwiązania. Wśród głównych wątków poruszanych przez uczestników wymienić można:

- Niską świadomość i małą dostępność informacji na temat LPR NH;
- Chaotyczność działań władz Miasta i brak wizji dla Nowej Huty;
- Brak skoordynowanych działań różnych podmiotów na rzecz NH (np. na rzecz wspólnego zagospodarowania osiedli mieszkaniowych przez współpracę różnych właścicieli: osób prywatnych, przedsiębiorców, Miasto Kraków);
- Problem starzenia się mieszkańców;
- Zagrożenia bezpieczeństwa związane z: bezrobociem, zbyt dużą liczbą sklepów monopolowych, niewielką ofertą różnych aktywności dla mieszkańców w tym młodzieży;
- Dewastację i dekapitalizację części wspólnych budynków mieszkalnych, podwórek oraz przestrzeni publicznych (ulice, chodniki, ścieżki rowerowe, zieleńce, parki, wały itd.);
- Słabą infrastrukturę handlowo-usługową i turystyczną (jej rozwojowi nie sprzyja polityka podnoszenia czynszów dla drobnych, małych i średnich przedsiębiorstw);
- Słabo rozwiniętą ofertę kulturalną i sportową (istniejąca nie zaspokaja potrzeb oraz z powodów finansowych jest niedostępna dla wielu mieszkańców);
- Problem niechcianych inwestycji nie konsultowanych z mieszkańcami.

Wśród propozycji zmian podnoszono:

- Potrzebę kompleksowego podejścia do obszaru rewitalizacji i zainteresowania się problemami Nowej Huty przez Władze Miasta;
- Konieczność koordynacji działań i udrożnienia kanałów komunikacyjnych władzy ze społeczeństwem;
- Stworzenie flagowego projektu dla „starej” NH, który będzie miał autentyczny potencjał rozwojowy w skali całego obszaru;
- Konieczność postawienia na nowoczesny przemysł, na nowoczesne technologie;
- Przyciąganie młodych i wykształconych mieszkańców.

Poniżej zestawione zostały cytaty z wypowiedzi uczestników spotkań, które stanowią wartościowy materiał ilustracyjny dla powyższych zjawisk. Został on podzielony na dwie grupy. Pierwsza zawiera zestawienie inicjatyw i pomysłów mieszkańców, związanych z działaniem władz lokalnych, pomysłami na rozwój i aktywizację obszaru „starej” Nowej Huty, sprawami społecznymi, przestrzenią publiczną, infrastrukturą techniczną oraz infrastrukturą społeczną. Druga grupa wypowiedzi – zbiera zasygnalizowane przez mieszkańców problemy rewitalizowanego obszaru i również jest uporządkowana według kluczowych zagadnień, takich jak: jakość działania władz miasta, problemy społeczne, problemy związane z bezpieczeństwem publicznym, przedsiębiorczość i rozwój gospodarczy, problemy związane z przestrzenią publiczną, terenami zielonymi i infrastrukturą rekreacyjną,

a także problemy infrastruktury technicznej, społecznej i mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji.

2.1.1. Pierwsza grupa – inicjatywy i pomysły

Działania władz Miasta/ zarządzanie

Tylko musimy teraz z głową myśleć o tym, żeby to zagospodarować w całości, żeby to miało jakiś cel wszystko. A nie każdy w swoim kąciku małą rzepkę sobie uszkrobie. Mam nadzieję, że ta rewitalizacja nie tylko będzie obejmowała architekturę, ale że też będzie rewitalizacją społeczną.

Bo, dlaczego to miasto śpi, czy ta dzielnica śpi? No, bo po prostu z 37 tys. z końcem lat siedemdziesiątych, teraz do 3 tys. proszę Pana do 10 tys. w tym obszarze. Już nie można mówić stricte o terenie Huty, to jest właściwie strefa przemysłowa. Dlaczego? Dlatego, że na naszym obszarze działa ok. 100 podmiotów od jednoosobowych, dosłownie spółek, poprzez przedsiębiorstwa, z którymi albo jesteście kapitałowo związani, albo oni są w rękach pracowniczych. ... Ale gdy porównamy 37 tys. do 10 tys. to jest to zupełnie inny wymiar. ... żeby ta strefa rewitalizacji nie była tylko do Zalewu, wręcz dalej, ażeby się przesunęła do Ujastka i do granic Huty. Wtedy połączy się, jakby dwie rzeczy: połączy się rewitalizację, połączy się z projektem Nowa Huta Przyszłości i połączy się z projektem Wojewody i Arcelor-Mittal. ...bo jeżeli będziemy robić na trzech wyspach, trzy wyspy będą działać zupełnie niezależnie i może nawet przeciwko sobie.

Można by w ramach normalnej działalności dużo poprawić, i dużo lepiej w tej Hucie żyć. I na przykład zieleni trzeba, żeby ktoś to koordynował, myślał o tym, zarządzał tym, a nie wykonywało się jakieś czynności na zlecenia wynikające z przetargów.

Po prostu nie ma tej informacji takiej, żeby ludzie zobaczyli gdzieś. Tylko muszą szukać właśnie po innych środkach, powiedzmy związanych z informacją, na temat tej informacji która ich interesuje. A może właśnie gdyby to było bardziej upublicznione, to by może i młodzież łatwiej znalazła zajęcie i starsi dla siebie jakieś rozwiązania.

Działania na rzecz rozwoju i aktywizacji „starej” Nowej Huty

Jeśli by może w jakiś sposób, może inny, nie wiem jaki, można by było uatrakcyjnić te miejsca do mieszkania, myślę również, że ci młodzi ludzie mogli by napływać.

Stworzyć taki obszar, który byłby pewnym samodzielnym miastem. No, tu się pojawia pewien mały problem. Mianowicie Nowa Huta nie ma centrum. Co może być zaskoczeniem w pierwszej chwili, jak tu nie ma centrum? Jak tu kogoś zapytać na ulicy: Gdzie jest centrum Nowej Huty? to zaraz wyśle. Tak, tylko co jest centrum Nowej Huty? Plac Centralny? Plac Centralny to jest wielkie skrzyżowanie, plus wielkie rondo, plus skrzyżowanie tramwajowe.

... Nowa Huta nie jest zbudowana do końca. Jest coś co się nazywa Park Ratuszowy. Miał by ratusz w Nowej Hucie, teraz jest park. No, to co wracamy do koncepcji budowania ratusza, który nie został zbudowany kilkadziesiąt lat temu. No, bo jeżeli chcemy robić miasto, no to trzeba inwestować w różne rzeczy miejskie, no i trochę Krakowa przenieść do Nowej Huty.

...pierwszy pomysł mógłby być taki, że będzie bardzo przyjemną sypialnią. Prawda, są takie osiedla sypialnie i to nie jest takie złe. I Nowa Huta bardzo się na to nadaje, bo ta gęstość

zaludnienia też o tym świadczy, że ona tą funkcję sypialni spełnia. No, sypialnia to jest fajne, bo wiele usług nie trzeba, podstawowe rzeczy usługowe. To nie ma być miasto, do którego się przyjeżdża z zewnątrz

...chodzi o to, żeby stworzyć pracę dla ludzi, żeby tu ludzie mieszkali długoterminowo, a nie krótkoterminowo.

... stworzenie inkubatora przedsiębiorczości. ... Przydałyby się jakieś biura, gdzie osoby chcące założyć działalność miały by miejsce, gdzie mogłyby założyć, czy miałyby po prostu tanią możliwość wynajęcia biura. Mówię to też, ponieważ sama prowadzę jednoosobowa działalność gospodarczą, ale próbowałam się dowiedzieć, gdzie tutaj jest coś takiego sensownego, i chyba najbliższym taki inkubator to jest tam na Czyżynach.

... może jakaś strefa ekonomiczna, dałaby tu pewien impuls, by przybyły tu nowe technologie. Sama pochodzę z Mielca, to jest miasto, które, w po zmianie transformacyjnej padło WSK Mielec. 20 tys. ludzi zostało bez pracy, i tylko dzięki temu, że jest tam Specjalna Strefa Ekonomiczna, miasto nie pogrążyło się w chaosie. I teraz, być może dzięki temu, że była to pierwsza strefa ekonomiczna, przyciągnęło to na tyle inwestorów, że zadziałało to. Nie ma, znaczy na region mamy najmniejsze bezrobocie. I jeszcze jedna rzecz. Myślę, że tutaj akurat to chyba nie padło.

*Trzeba postawić na **nowoczesny przemysł, na nowoczesne technologie**. A jak to zrobicie? Nie wiem. Ja też nie wiem. Trzeba, bo tu jest szansa. Huta to jest miasto zieleni. Tu jest dużo zieleni. Tu nowoczesne technologie przyciągną i inwestory. W jaki sposób? Nie wiem. W każdym bądź razie szansa jest. Tak, jak tam słyszę ostatnio, że tam Piechociński, Majchrowski itd. Tam z Huty Mittala chcą wydzielić 330 hektarów, na rozwój tych niby nowoczesnych...*

*... te rewitalizacje, ścieżki rowerowe, to długoterminowo nie kreuje pracy. A tu chodzi o to, żeby **kreować długoterminowe prace**. 15, 20, 30 lat.*

To samo trzeba zrobić, tylko na wyższym poziomie technologicznym. Tylko jak to zrobić? Jest Politechnika Krakowska, jest AGH najlepsza uczelnia techniczna. Oni tu przyjdą do pracy, bo w Krakowie nie ma pracy technicznej. Jest praca w usługach i turystyce, a nie ma pracy w technologiach.

*... od lat próbujemy wspierać małe i średnie przedsiębiorstwa, mikro przedsiębiorstwa i w tej mizerii staramy się tutaj jakoś znaleźć. I chciałem powiedzieć coś pozytywnego na temat pewnej idei, którą próbujemy realizować wspólnie z Uniwersytetem Ekonomicznym oraz Wyższą Szkołą Bankowości w Krakowie, i przyciągnąć trochę tej nauki tutaj, do Huty. **Chcemy prowadzić takie prace studyjne nad ideą budowy Inkubatora dla Przedsiębiorców**. I to jest pomysł nowy. Pozyskaliśmy środki na prace koncepcyjne i badania ankietowe, na terenie właśnie Huty. Chcielibyśmy z małymi przedsiębiorcami porozmawiać na temat rozwoju tego regionu. Jak przedsiębiorców rozwijać, żeby akurat do nich dotarła jakaś wiedza, dotycząca tych nowych technologii, o których pan rozmawiał, być może o technice, być może z rzemiosłem uda się tutaj porozmawiać i odnowić jakieś takie stare zawody, być może to jest pomysł na Hutę.*

*Moim zdaniem, jeśli chodzi o rewitalizację tego Centrum, gdzie jest centrum Nowej Huty (...). Czyli okolice Placu Centralnego, Alei Róż. Myślę, że **dobrym pomysłem mogły by być zorganizowanie event'ów takich, jakie dzieją się na Rynku w Krakowie, chociażby jakieś***

kiermasze okolicznościowe, jakieś koncerty. To jest miejsce, gdzie zmieści się kilka kramów, i nie rozumiem dlaczego tutaj jeszcze tego nie ma.

... trzeba tu stworzyć strefę rzemiosła, kultury, rozrywki i dobrego jedzenia. Stworzyć projekt miejski. Uchwałę stworzyć pod ten plan. Nowa Huta nie da się zrewitalizować jednym projektem

Centrum i Kazimierz przyciąga tego typu drobne usługi, drobny handel. Ja nie mówię, że to jest recepta na wszystko, ale receptą było by właśnie chociaż ten wspólny pomysł na taki inkubator, który zainicjuje nowe technologie. Na rzemiosło trzeba popatrzeć trochę inaczej, bo rzemiosło niech się nie kojarzy nikomu z kowalstwem i szewstwem, tylko nowoczesny rzemieślnik pracuje na obrabiarce komputerowej i musi bardzo dużo umieć i być co najmniej inżynierem z wykształcenia, na przykład. I to też patrzymy na to i to też chcemy ściągnąć tutaj do tej dzielnicy, bo to jest motor rozwoju dla wszystkich. I tutaj odpowiedź co dało się osiągnąć jest bardzo negatywna. I to **co najważniejsze dla starej Nowej Huty to właśnie wizja nowych miejsc pracy, tego typu inicjatyw i działań tego rodzaju.**

Nowa Huta jest miejscem, które ma olbrzymi potencjał turystyczny. Sama widzę tutaj bardziej turystów zagranicznych niż polskich. Tutaj kompletnie, znaczy to nie jest tak, że się kompletnie nic nie dzieje, że nie ma tych ścieżek turystycznych. Ale nie jest to promowane miejsce turystycznie. I też myślę, że byłoby to coś co bardzo mogło by ożywić rejon, w sensie właśnie informacji turystycznej, i w sensie też propagowania. To jest zabytek, znaczy coś ciekawego, dla nas, nie wiem osób z Zachodu, żeby zobaczyć sobie to miasto idealne. I zupełnie jest to nie wykorzystane.

Może miasto powinno w takim miejscu **zrobić punkt informacji turystycznej.** Dlaczego nikt w lokalach, które są reprezentacyjne, są wizytówką naszej dzielnicy, nie myśli o tym, że nie kto pierwszy, kto lepszy, kto da wyższą cenę tylko jest jakiś projekt na to, że ta ulica ma być na przykład handlowa, a ta ulica ma być usługowa, a ta ma być kulturalna. Tak po tej Nowej Hucie się, jak ktoś zna, to znajdzie. Jak nie zna jest turystą przyjechał skądś, to po prostu jest zagubiony.

Sprawy społeczne

Oni (młodzi ludzie) by z chęcią przyszli do Nowej Huty, i to w podskokach, że tak powiem, gdyby budynki były czyste, zadbane, dlatego że mieszkania są stosunkowo ładne, przestrzenne, i budowane były osiedla z myślą dla ludzi. Teraz wszystko buduje się tylko i wyłącznie z myślą o ekonomii.

Dużo organizacji pozarządowych ma projekty z EFS, zewnętrzne. I akurat w Nowej Hucie podejrzewam, że inne dzielnice Krakowa nie mają takich projektów dla osób starszych. Ja wiem, że to są skromne ilości, ale my sami od trzech lat bodajże prowadzimy takie projekty. I u nas się spotykają starsze osoby na kursach komputerowych, które się cieszą bardzo dużym powodzeniem plus powiedzmy takie spotkania z medycyną, z jakąś tam rekreacją, sportem i tak dalej. To co jest zgłaszane jako potrzeby i to do czego sięgamy, jako stowarzyszenie i to wiem, że to się dzieje tutaj w NCKu, w MOWISIE, w Norwidzie, w różnych miejscach to jest.

... apel starszych osób o skuteczność straży miejskiej i policji, co generowałoby również środki pieniężne, bo na przykład mandaty za niesprzątanie po psie, mogły by być dużo skuteczniejsze niż jakieś interwencje większego typu.

... powinny być otwarte moim zdaniem centra rozrywki, świetlice, ponieważ młodzi ludzie mają potencjał.

Przestrzeń publiczna, tereny zielone i rekreacyjne, infrastruktura techniczna

Chwałą Nowej Huty, i teraz już powiem jako mieszkaniec, jest to teren zielony

... chciałabym również zwrócić uwagę na wspieranie terenów zielonych, żeby nie zmarnować tego, ponieważ Nowa Huta jest obszarem bardzo zielonym i być może mogłaby być zielonymi płucami Krakowa w ogóle. Moim zdaniem, jeśli chodzi o rewitalizację tego Centrum, gdzie jest centrum Nowej Huty, o czym mówił pan, który zdaje się, już wyszedł. Czyli okolice Placu Centralnego, Alei Róż. Myślę, że dobrym pomysłem mogły by być zorganizowanie event'ów takich, jakie dzieją się na Rynku w Krakowie, chociaż by jakieś kiermasze okolicznościowe, jakieś koncerty. To jest miejsce, gdzie zmieści się kilka kramów, i nie rozumiem dlaczego tutaj jeszcze tego nie ma. To miejsce tutaj jest puste. Tutaj tak naprawdę, w Nowej Hucie, chociaż jest dużo osób, jest pusto, nie ma żadnych wydarzeń, które mogły by przyciągnąć ludzi.

... wesprzeć zalew i należało by również wesprzeć teren sportowy Hutnika, ponieważ są to tereny te, które mogły by sprzyjać rekreacji

Można by w ramach normalnej działalności dużo poprawić, i dużo lepiej w tej Hucie żyć. I na przykład zieleni trzeba, żeby ktoś to koordynował, myślał o tym, zarządzał tym, a nie wykonywało się jakieś czynności na zlecenia wynikające z przetargów.

Ja proponuje te dwa ogródki ogrodzić leciutką siatką, Taką przezroczystą. I Do każdego z nich wprowadzić po dwie kozy. Po dwie kozy. One wykoszą tą trawę, róże zostaną bo klują, a sensacja na cały świat. Przyjadą zobaczyć jak kozy zadbały w Nowej Hucie o estetykę w centralnym miejscu.

Z Huty Pan wszędzie dojedzie. Most na Prokocim, na Wieliczkę to już jest ciąg przez Mogiłskie, przez Klasztorną. Stąd dojedzie wszędzie. Na Łęk dojedzie. Wszędzie dojedzie

Są bardzo wąskie ulice osiedlowe, i jest problem. Jest przepychanka pomiędzy osobami które jeżdżą, które próbują gdzieś tam zaparkować i osobami, które chodzą. I mój pomysł też jest taki, być może możliwy do zrealizowania, że tą przestrzeń, **ten mały chodniczek, na którym próbują parkować, jezdnia i chodnik, całe takie dwie kosteczki, znaczy takie duże dla pieszych, żeby może robić z tego strefę pieszego. Znaczy w takim sensie, że jest cała ulica, po jednej stronie mogą parkować, a po drugiej chodzą całą ulicą, na zasadzie, że na całej jest ograniczenie do 20 km/h. To by mogło troszeczkę ułatwić, byłoby więcej przestrzeni. To jeżeli chodzi o kwestie chodników.**

Ja mieszkam na Osiedlu Ogrodowym i takich pseudo trawników jest sporo, muszę powiedzieć. I wcale to nie jest żadna chluba tej części Huty. (Albo pseudo parkingi – głos z sali). Albo pseudo parkingi. Więc, gdyby się zdecydować: **likwidujemy pseudo trawnik, robimy z prawdziwego zdarzenia parking, mamy wtedy porządek.** I przede wszystkim jedno (wycinanie

drzew – głos z sali). Nie, ja nie chcę wycinać drzew. Bo można zrobić parking, nie wycinając drzew. Ja chcę zlikwidować albo zadbać, robimy z tych pseudo trawników trawniki i wtedy to będzie miało sens. Albo je zlikwidujemy. Jakiś kierunek trzeba wybrać.

Inicjatywy dotyczące infrastruktury społecznej

... potrzebujemy ludzi wykształconych. Wykształconych ludzi, czy te szkoły nadążają. To też jest rewitalizacja szkolnictwa. Czy te szkoły nadążają za potrzebami przemysłu, za potrzebami firm, które funkcjonują... inżynier musi kierować taką obrabiarką, bo to samo jest, może Państwo byliście na Hucie w ramach dni otwartych i zobaczyliście walcownię gorącą, to już nie jest jakiś tam wstyd, to jest jeden wielki komputer.

... po co Krakowianin ma przyjechać do Nowej Huty, ten Krakowianin w takim sensie Starego Krakowa, oczywiście. No, dwa powody znalazłem. Jeden to się nazywa Łaźnia Nowa, a drugi się nazywa, miejsce gdzie jesteśmy, czyli NCK (Nowohuckie Centrum Kultury). Poza tym nie widzę powodu, żeby ktoś z Krakowa miał tu przyjechać. No, gości z zagranicy przywieźć i pokazać, jak wygląda.

... Teatr Ludowy i Łaźnia Nova, które nota bene moim zdaniem powinny być wspierane, zarówno przez miasto, jak i jakieś inicjatywy lokalne

... należałoby wesprzeć Zalew i należałoby również wesprzeć teren sportowy Hutnika, ponieważ są to tereny te, które mogły by sprzyjać rekreacji

Zauważyłam do tej pory dwie inicjatywy, to jest Art Zona i biatlon rowerowy. Nie wiem czy ktoś z Państwa się spotkał. Biatlon rowerowy to była inicjatywa która zrzeszała ludzi od najmłodszych lat, do najstarszych i odbywała się na terenie Hutnika w stronę ulicy Igołomskiej. To była bardzo fajna inicjatywa, myślę ustawiona oddolnie, i myślę, że jeżeli miasto chce rewitalizować, to powinno właśnie wspierać takie właśnie inicjatywy. Jeśli chodzi o jakieś zainteresowania ludźmi młodymi, uważam, że powinno się wspierać takie inicjatywy, jak Art. Zona

2.1.2 Druga grupa: problemy wyrażone przez uczestników z wybranymi cytatami z wypowiedzi

Działania władz Miasta/ zarządzanie

poczucie braku zainteresowania władz miasta problemami Nowej Huty

...ludzie uważają nadal, i cały czas uważali, że Nowa Huta jest opuszczona przez urząd miasta. Urząd miasta, jest urzędem miasta Krakowa i nie Nowej Huty. Nie utożsamiają się z tym urzędem miasta, a jest to związane właśnie z brakiem zainteresowania urzędników mieszkańcami Nowej Huty. Ogólnie osoby są nie zadowolone, z poziomu mieszkania w Nowej Hucie.

... długoletnie dewastowanie i zaniedbanie tej dzielnicy i której zaczyna przybierać takie formy, które odbijają się na mentalności ludzi, którzy tu mieszkają.

.. w moim bloku większość starszych ludzi, nie wierzy że cokolwiek można tu zmienić.

*W 2008/9 było ileś spotkań na temat rewitalizacji, w których też tam uczestniczyłem ale czasami mam wrażenie, że takie było takie bicie piany, bo teraz wracamy do tego samego i to jakby niewiele się tu zmieniło. Czy Arcelor-Mittal coś proponuje czy się będzie wycofywał, bo są różne głosy. Też nie wiem Państwo tutaj uwzględniają projekt Nowa Huta, Nowa szansa, o którym się mówi coraz głośniejszy. Jakies potężne pieniądze na budowę prawie nowego miasta. Bo to ma być prawie 200 tys. Mieszkańców. Nie wiem. Nie słyszę tutaj nic na ten temat ale powiedzmy, że już się słyszy coraz głośniejszy i stąd też może inicjatywy wokół Nowej Huty. ... czy **ten obszar jest nadal kryzysowy**. Z naszego punktu widzenia jest nadal z widzenia mikro przedsiębiorców, powiedzmy sobie tak. Niekoniecznie mieszkańców ale to są często też mieszkańcy. Czy pozytywne czy odczuwamy pozytywne oddziaływania tych ... Nie, nie odczuwamy.*

... projekty zgłaszane w 2008 rok, jak wyciągnę sobie listę, którą żeśmy zgłaszali, nic w tej sprawie nie zostało zrobione prawdę mówiąc albo prawie nic. Obserwujemy zmiany raczej na gorsze, bo kiedyś był taki ruch, że tu się sporo osób sprowadza, mieliśmy sporo firm zakładanych, teraz to wszyscy uciekają do Krakowa

Jak była duża dzielnica Nowa Huta zbierała podatki, miała swój organ do spraw architektury, miała do spraw kultury, miała do spraw oświaty, i to wszystko naczelnik tej dzielnicy koordynował. ...Natomiast takie dzielnice, jakie to my nazywamy dzielnicami, to one nie są ani gminą, ani niczym. Sołectwem nawet nie są. No, po prostu nie mają, żadnej władzy, nie wiem po co się zbierają, do czego to służy, no bo właśnie chodniki, które były zrobione za jakies tam pieniądze. Jednak, ciekawa jestem, kto odbierał te prace. Ciekawa jestem, czy w tej grupie jest przynajmniej jeden budowlaniec, jeden drogowiec, czy w ogóle ktoś związany z budownictwem. Bo jeśli takie prace odbiera nauczyciel, nie wiem, języka angielskiego, czy może w-f, no to właśnie wszystko tak klawiszuje, że po prostu strach przejść

brak celu działania na rzecz Nowej Huty

... pierwsza rzecz, która mi się nasunęła, to jest brak celu. Cel, który Pan pokazał jest taki: rewitalizacja Nowej Huty ale tak naprawdę w tym celu jest formułowane – rewitalizacja obywateli Nowej Huty. Na przywrócenie ich tam do jakiejś aktywności. Mówiąc inaczej cel: Czym ma być Nowa Huta za 10 lat? Co to ma być za obszar?

...brak programu zagospodarowania terenu, tych wszystkich pozwoleń urzędniczych, które są może sprawić, że ten nienajgorszy układ architektoniczny, cokolwiek byśmy o nim nie powiedzieli, można jeszcze zepsuć.

I gdyby ta rewitalizacja przewidywała coś takiego, żeby zobaczyć człowieka a nie ekonomię, to by było super, ekstra

brak koordynacji działań

Jest szereg pomysłów, fachowców i mieszkańców, i rzeczywiście, zebranie tych pomysłów jest ważnym zadaniem, ale również kwestia zarządzania, kwestia polityki miasta, bo tutaj brak spójności rzeczywiście, bo jeśli uruchamia się program rewitalizacji, a zamyka się tego typu lokale (jak Skarbnica), to jest to jakaś niespójność.

Państwo piszecie, czy stara Nowa Huta, to ten obszar kryzysowy? Ja nie czuje się tak, jakby to był obszar kryzysowy, on po prostu się zmienił. Zmienił się obszar i ma inną funkcję. Wydaje mi się, że nie jest to obszar kryzysowy. **Jest to obszar niezbyt dobrze zarządzany, o tak bym to powiedziała.**

Zieleń, tak? Czyli jak tu mieszkam 3 lata strzyżenia zaczynały się około końca maja, gdzie trawa była potąd, chwast były potąd. Teraz się zmieniła osoba, która się zmieniła Ad Rem teraz to robi, zabrali się pod koniec maja, teraz troszkę częściej to robią (karę nałożyli). Czyli **kwestia pewnej kontroli**, tego co robią osoby, które mają za zadanie utrzymywać tą przestrzeń publiczną, która jest tu dramatyczna. **To co mnie najbardziej uderzyło, to to, że zaczęli strzyć trawę 31 grudnia**, czyli ktoś musiał rozliczyć się z pieniędzy i zostało.

Rozpadające się murki, i śmietniki. Czyli to jest kwestia własności gminnej, wspólnotowej. **Murki się rozpadają, jak się zwracamy do kogoś, żeby je wyremontować to nie ma pieniędzy, jak mówimy, żeby je rozwalić, nie można, bo to zabytek.** No, to się dalej rozwalają, no to codziennie sobie patrzymy na rozwalający się murek. Efekt psychologiczny oczywisty. **Mieszkam w syfie, nic się nie da zrobić.**

- A na to miejsce jest dużo pustych mieszkań, a jednocześnie dużo ludzi w okolicach trzydziestki się wprowadza, którzy mają tutaj swoje inicjatywy, ale nie są zbyt zintegrowani. I myślę, że tutaj jest kwestia wykorzystania tego potencjału. Ale jak mówię te działania, brakuje mi takich działań kontrolujących, które podnoszą poziom. Bo ja uważam, że to co miało być zrobione przez ostatnie 4-5 lat zostało kompletnie zmarnowane i zniszczone.

...brakuje tutaj koordynacji wszystkich działań. Każdy robi sobie, każdy robi może dobrze. Tak, jak pan powiedział jeden sieje trawnik, a drugi chce na tym trawniku mieć parking. Jeden chce ażeby był ładny murek, a drugi chce czegoś innego. Działa jakaś przedsiębiorczość, ktoś się próbuje rozwijać

To jest wszystko chaos. Jeśli remontuje się teraz Park Ratuszowy, a referat rewitalizacji nic o tym nie wie, to nie ma w ogóle żadnej spójności. W ogóle to jest totalny chaos, miasto w ogóle nie ma żadnej wizji, w ogóle się nie odnosi do tego lokalnego programu rewitalizacji i czy państwo będą to także oceniać. I czy ten lokalny program rewitalizacji jest stworzony tylko pod te fundusze unijne, czy to jest tak, że miasto ma się kierować tym lokalnym planem w swoich działaniach na co dzień, bo ja tego nie widzę, a przypatruję się bardzo uważnie od jakiegoś czasu.

sposób prowadzenia inwestycji miejskich

...z jednej strony cieszy się państwo, że mamy odnawiane drogi, chodniki na tym dużym obszarze jest rozkopana cała Huta, nie wiem trzeba pogratulować tym osobom z ZKiT, czy innej instytucji, że potrafili zakorkować Nową Hutę. To trzeba być naprawdę mistrzem. Zrobić remont na tyłu drogach jednocześnie, nie systemowo po kolei ... To naprawdę jest majstersztyk, żeby zakorkować Nową Hutę. Do tej pory nikomu się to nie udawało.

- z tą przestrzenią, z tym wszystkim co tu jest i z komunikacją. Pan Majchrowski się teraz obudził, bo wybory się chyba zbliżają i ciągnie tą linię szybkiego tramwaju itd., żeby mu trochę głosów przysporzyć pod tym względem.

*Ale mówiąc o efekcie psychologicznym, no to próbowano coś naprawić, na co ludzie się skarżyli, i wyszło to dramatycznie, jeszcze gorzej, tak? Więc mówię tu o takim efekcie psychologicznym, że **robimy coś dla Nowej Huty, a wychodzi jeszcze gorzej.***

- Przez to, że jest tam jakaś procedura przetargowa typu, najtańszy wygrywa, i tego w ogóle się nie używa. I myślę, że to co jest kluczowe w pierwszym rzędzie, to przywrócenie porządku i przywrócenie jakiegoś standardu, i to by było kluczowe.

... Więc trzeba jakieś takie mechanizmy wprowadzić, które by zabezpieczyły, żeby nie zdewastować tego co istnieje, „bo chociaż chcemy nowe tworzyć ołtarze, nie depczmy przeszłości ołtarzy”.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego starej Nowej Huty, który zakłada, że na terenach zielonych, będą budowane parkingi i stacje benzynowe. Więc nie wiem, czy kiedyś nie będziemy mieli w Parku Ratuszowym stacji benzynowej. Zgadza się, bo sama też mieszkam na osiedlu, w którym trwa budowa budynku wielkokondygnacyjnego, nie na terenie zielonym, ale na terenie, gdzie był budynek parterowy. A nie mówiąc o tym, że jest też kilka osiedli, które walczą o to, żeby nie powstały budynki wysokie, chociaż, jak wiemy, ten teren jest wpisany do rejestru zabytków i takie obiekty nie powinny powstać w ogóle. Nie powinno miasto pozwolić na taką budowę. A jednak wydaje.

... prośba o rewitalizację wałów, no bo wały wiślane są zbudowane za czasów cesarza Franciszka, i nikt się tego nie podejmuje. Co, za mało pieniędzy wpadnie do kieszeni urzędników. Bo przedsiębiorcy na pewno by jakoś na tym zarobili.

słaba współpraca z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi

Widziałam, że podany jest czas na zgłaszanie projektów. Czy Państwo i miasto będą w jakikolwiek sposób ułatwiać osobą, organizacją, instytucją składanie pisanie tych projektów? Czy będzie jakakolwiek animacja, żeby te projekty wypracowywać lokalnie? Na przykład na osiedlach, żeby mieszkańcy wiedzieli, że coś takiego jest, żeby umieli wyposażyć ich w narzędzia do wymyślenia tych projektów. Bo znowu dostaniemy projekty z kilku NGOów, z kilku instytucji kultury i tyle. Ale nie wykrzeszą się tej energii społecznej, która może by mogła się tutaj rozwinąć.

problemy prawne związane z prawem własności i wynikającymi stąd obowiązkami

No, ja bym bardzo chciał, żeby tam, gdzie mam mieszkanie, to jest takie klasyczne podwórko, 6 bloków dookoła, plus teren pomiędzy. I tam tak: każdy blok to jest osobna wspólnota. A chodnika nie mogę wyremontować, bo należy do miasta, a miasto się nie zgadza. Pomijam, że w tym bloku połowa mieszkań, też jest miasta, no i właściwie zastanawiam się czy o słynny chodnik jutro nogę złamię, czy jeszcze przeżyje jutrzejszy dzień, chodząc po tym chodniku. Jak w tym wszystkim ten problem prawny? Bo tak jak ja patrzyłem na projekty, które były zgłaszane to one były tak: albo tymi głównymi ciągami miejskimi, zewnątrz poza osiedlami, no, bo Nowa Huta prezentuje się bardzo pięknie, tam gdzieś jest wyremontowane, a jakże fajnie. No, ale to powiedzmy należy wszystko do miasta. I nie ma problemu miastu remontować. Teraz jak remontować te wnętrza, które mają wielu właścicieli. Trudno

remontować miejsce, które jest w dużej mierze miejskie, nie uwzględniając wspólnot. Wspólnota, no właśnie to jest problem, ja tu nie mam nawet sugestii, jak rozwiązać.

I tak samo gminne śmietniki. *Ja jestem wspólnotowy, chcę wyremontować śmietnik, ale nie da się, bo śmietnik należy do gminy, no i on będzie zarastał mchem, a na górze będą leżeć jakieś śmieci.*

polityka czynszowa wobec przedsiębiorców

... nikt nie uważa (tzn. władze Miasta), że zamknięcie drogi, pogarsza obrót, a na pisma, przynajmniej aby w tym okresie obniżono czynsz, żeby można przetrwać, nie ma reakcji, wszystko jest dobrze. To w ogóle nie ma wpływu, że przystanki są przeniesione, że nie ma ruchu aut z tej drogi, że nie ma jak zaparkować, że nie ma jak dojechać, wszystko jest ok, wszystko mamy przeżyć. Mamy nie wiem, za co się utrzymać, czynsz zapłacić na tym samym poziomie co był.

brak wsparcia dla inicjatyw obywatelskich

jako stowarzyszeniu to ciężko nam się jest przebić z jakimiś rzeczami bo stowarzyszenia mają różnego rodzaju problemy, chociażby prozaiczne, utrzymania się w jakimś lokalu, na rynku itd. Działa się od projektu do projektu i to jest niestety bolączka ale i to większość stowarzyszeń zna i Państwo też...

dostępność usług publicznych

To miejsce tutaj jest puste. Tutaj tak naprawdę, w Nowej Hucie, chociaż jest dużo osób, jest pusto, nie ma żadnych wydarzeń, które mogły by przyciągnąć ludzi.

*...jeżeli ktoś chce podnieść jakiś problem społeczny i udać się na przykład do Rady Dzielnicy. Niestety **rada dzielnicy na przykład Bieńczyce jest zamknięta o każdej porze dnia i nocy.** Bardzo ciężko jest tam się dostać, więc nawet nie można zgłosić problemu.*

... w Świecie Dziecka mamy dwie biblioteki, mamy pomysły na to, aby się tam pojawiły na przykład czytelnie komputerowe, bo dzieci jeżeli Państwo by w tej chwili weszli do Nowohuckiej Biblioteki Publicznej to na komputery dosłownie dzieci biegną o godzinie dwunastej. Jak otwieram drzwi to po prostu mam tłum. Jest wyścig, czy ma senior mieć kurs komputerowy, który jest darmowy (bo w bibliotekach jest wszystko za darmo), czy dzieci, które się pętają po ulicy mogą grać na tych komputerach.

... jeżeli Nowa Huta szczyć się ma kulturą, to nie wiem dlaczego w tej chwili jest likwidowana ... piękna, druga w Krakowie księgarnia (...) Jeżeli w Śródmieściu nie kupiłem, gdzie ja nota bene mieszkam, to jechałem na Plac Centralny i tutaj często dostawałem

... bardzo mało jest instytucji kulturalnych, społecznych, zarówno dla ludzi starszych, jak i dla ludzi młodych. Na przykład osoby starsze, które chciałyby coś ze sobą zrobić na emeryturze, nie mają możliwości wyjścia, ponieważ teatry, które działają są właściwie tylko dwa, to jest teatr Ludowy i Łaźnia Nowa, które nota bene moim zdaniem powinny być wspierane, zarówno przez miasto, jak i jakieś inicjatywy lokalne. Natomiast nie słyszałam o Klubach Seniora, o świetlicach czynnie działających, to dla osób starszych.

... generalnie brakuje informacji. Bo tu Panie poruszają, że nie ma zajęć dla osób starszych, dla seniorów. Nie do końca jest tak, że nie ma, ponieważ ja akurat, był taki okres, że akurat bardzo się tym interesowałam, i nigdzie indziej ale dopiero w Internecie znalazłam te informacje. A tak nie ma tych informacji. Więc u nas jest jeszcze bardzo źle pod kątem informacji i podejrzewam, że dla ludzi młodych też bym coś znalazła, gdybym gdzieś tam pogrzebała. Po prostu nie ma tej informacji takiej, żeby ludzie zobaczyli gdzieś. Tylko muszą szukać właśnie po innych środkach, powiedzmy związanych z informacją, na temat tej informacji która ich interesuje. A może właśnie gdyby to było bardziej upublicznione, to by może i młodzież łatwiej znalazła zajęcia i starsi dla siebie jakieś rozwiązania.

No więc paru nas jest takich osób starszych w Nowej Hucie. I przychodzą takie zwyczajne problemy, o takie o na przykład: gdzie moja sąsiadka nie jest w stanie wejść do bardzo dobrego sklepu spożywczego w centrum D., ponieważ tam jest parę schodków, a nie ma żadnej poręczy. I to jest dla niej taki problem, że ona tam nigdy nie może wejść i takich osób jest sporo.

brak ofert dla dzieci i młodzieży

A nie widzę żadnych projektów, programów, które mogłyby aktywizować w tym momencie ludzi młodych. Zauważyłam do tej pory dwie inicjatywy, to jest Art Zona i biatlon rowerowy. Nie wiem czy ktoś z Państwa się spotkał. Biatlon rowerowy to była inicjatywa która zrzeszała ludzi od najmłodszych lat, do najstarszych i odbywała się na terenie Hutnika w stronę ulicy Igołomskiej. To była bardzo fajna inicjatywa, myślę ustawiona oddolnie, i myślę, że jeżeli miasto chce rewitalizować, to powinno właśnie wspierać takie właśnie inicjatywy. Jeżeli chodzi o jakieś zainteresowania ludźmi młodymi, uważam, że powinno się wspierać takie inicjatywy, jak Art. Zona. Albo chociaż by to, co się dzieje w NCKu, albo to co się dzieje w Centrum Kultury im. Norwida, ponieważ dzieci, w tym momencie nie mają, co ze sobą zrobić. Owszem, otwarto wiele Orlików, na których dzieci zbierają się popołudniami, albo młodzi ludzie, i nie grają w piłę, bynajmniej. Nie grają w piłkę, ponieważ sklepy monopolowe są otwarte 24 h na dobę i nie wszyscy kontrolują wiek w tych sklepach, sprzedając alkohol nieletnim. Dlaczego tak się dzieje? Moim zdaniem dlatego, że młodzi ludzie nie mają co ze sobą zrobić, tutaj. Dlatego powinny być otwarte moim zdaniem centra rozrywki, świetlice, ponieważ młodzi ludzie mają potencjał.

brak oferty dla turystów

...nie ma na przykład punktu informacji, nie ma miejsca gdzie można się napić ciepłej herbaty, o takich miejscach jak restauracja, to można pomarzyć,

Nikt nie myśli o tym, żeby tą przestrzeń, która jest w tak reprezentacyjnym miejscu, bo do naszej biblioteki, po prostu dla mnie jest to przerażające ile przychodzi turystów zagranicznych, którzy są po prostu zdezorientowani, bo punkt informacji turystycznej, nie wiem, czy Państwo wiedzą, gdzie jest w Nowej Hucie? (wiemy – głos z Sali). Tak, ale turysta to nie znajdzie na tym Centrum B w bramie. On idzie główną ulicą od Placu Centralnego Aleją Róż, on nie idzie jakimiś zaułkami, tylko to gdzie ma w przewodniku. Tak? I wchodzi do tej naszej biblioteki. Dobrze, że tam są pracownicy, którzy znają języki obce i że my własnymi rękami przynosimy broszury, które możemy im udostępnić. Może miasto powinno w takim miejscu zrobić punkt informacji turystycznej. Dlaczego nikt w lokalach, które są reprezentacyjne, są wizytówką naszej dzielnicy, nie myśli o tym, że nie kto pierwszy, kto lepszy, kto da wyższą cenę tylko jest jakiś projekt na to, że ta ulica ma być na przykład

handlowa, a ta ulica ma być usługowa, a ta ma być kulturalna. Tak po tej Nowej Hucie się, jak ktoś zna, to znajdzie. Jak nie zna jest turystą przyjechał skądś, to po prostu jest zagubiony.

Natomiast, jeśli chodzi np. o biblioteki, księgarnie, centra rozwoju, sama informacja, również nie spotkałam się, żeby było Centrum Informacyjne w Nowej Hucie, a przecież turyści również tutaj przyjeżdżają, i chcą się czegoś dowiedzieć.

Problemy społeczne

brak aktywności obywateli

... rewitalizacja Nowej Huty ale tak naprawdę w tym celu jest formułowane – rewitalizacja obywateli Nowej Huty. Na przywrócenie ich tam do jakiejś aktywności.

... dojrzałam do emerytury. Ale chciałam powiedzieć, także będąc na emeryturze rozejrzałam się, co ja bym jeszcze mogła, ewentualnie społecznie działać i działałam w takiej organizacji osób, gdzie średnia wieku jest 80 lat.

Jak by co są dwie postawy ludzi. Postawa ludzi nie da się albo postawa – no to ja sobie zaparkuje samochód, bo tutaj jest dziura. Jak jest wybite okno, to wybijmy następne, czyli taka postępująca patologia społeczna. W pewnym stopniu związana z taką destrukcją i dewastacją przestrzeni publicznej.

... co mamy do zaoferowania na przykład ludziom starszym i ludziom młodym. Ludzie młodzi siedzą na ławeczkach i rozmawiają. Nie mają nic innego do zrobienia. Ludzie starsi przyglądają się temu przez okno, również nie mają nic do zrobienia. Nie mają żadnych inicjatyw.

demografia – starzenie się społeczności i problem odpływu młodych ludzi

... problem starzenia. Nie ma programu, który by pozyskiwał młode rodziny, żeby tu przyjeżdżały, młodych ludzi. Nie ma programu, nie ma jakiś alternatyw. Nie ma inicjatyw kulturalnych. A jeśli są, to one są za mało nagłośniane, one nie docierają, nie zachęcają tych ludzi do wyjścia, te powiem programy kulturalne są również za drogie, jak na kieszeń ludzi starszych. Emerytury są niskie, nie wszyscy pracowali tutaj na hucie i mają te wysokie emerytury. Jest dużo osób, które pracowały w służbie zdrowia. I tych ludzi nie stać na wyjście. Te kulturalne inicjatywy powinny być bardziej do społeczeństwa skierowane. Dużo imprez bardzo ciekawych dzieje się w NCKu, ale to też dla ludzi którzy pracują i posiadają większe dochody.

Huta się starzeje. Starych mieszkańców jest pełno.

...Ale zdarza się, że przejdę tam po ulicach i powiem tak, trochę mnie to smuci, że to już miasto starych ludzi.

No więc parę nas jest takich osób starszych w Nowej Hucie. I przychodzą takie zwyczajne problemy, o takie o na przykład: gdzie moja sąsiadka nie jest w stanie wejść do bardzo dobrego sklepu spożywczego w centrum D., ponieważ tam jest parę schodków, a nie ma żadnej poręczy. I to jest dla niej taki problem, że ona tam nigdy nie może wejść i takich osób jest sporo.

Natomiast nie ma żadnej przestrzeni ani dla rodzin z małymi dziećmi.

... nowoczesne budownictwo nakłada między innymi właśnie chodniki, drogi, bezpieczeństwo, głównie infrastruktury, czyli to, że mama z dwójką dzieci, która na przykład rozmawiała z nami wczoraj, nie wpadnie prosto pod tramwaj, pod samochód czy pod koparkę jadąc z dwójką małych dzieci.

bezrobocie

Problem rynku pracy dla ludzi. Proszę zobaczyć. Jeśli idę wieczorem, to mam stale obraz z Ranczo, młodzi ludzie siedzą, piją. I zadajemy sobie pytanie, dlaczego piją. Po pierwsze piją, dlatego, że nie mają żadnych propozycji zajęć. Po drugie, proszę zobaczyć, nie wiem, czy urząd miasta był zainteresowany przeprowadzić badania, czy prowadzi jakiegokolwiek statystyki jeśli chodzi o rynek pracy w nowej hucie i zobaczyć przedsiębiorców.

Problemy związane z bezpieczeństwem publicznym

A dużo rzeczy młodych tu robi, ale oni po prostu, jak nie mają pracy, to są sfrustrowani. To ja wiem, to idzie, na hutnika jadą, walą tam hutnik, hutnik, i malują po ścianach. Z frustracji. To się wszystko z tego (bierze). Jakby była praca, jakby było zajecie, to by nie było frustracji, to jest psychologiczne.

*Natomiast problem jest, ludzie **nie stosują się często do ciszy nocnej**, do tego, że nie należy pić alkoholu w miejscu publicznym, do tego że nie należy wyprowadzać psów w okolicach placów zabaw dla dzieci, ponieważ jest to **niebezpieczne pod względem higienicznym**, w związku z tym, sam poziom bezpieczeństwa w Nowej Hucie jest słaby.*

... nasi rodzice, którzy budowali Nową Hutę i tutaj spędzali starość, no można powiedzieć emeryturę. Moi, którzy żyli po 80 parę lat i byli na tej emeryturze 15-20 lat. Oni swobodnie mogli przejść chodnikami Nowej Huty. Nie chcę się powtarzać na temat chodników. Mogli usiąść wygodnie na ławce, oni czuli się bezpieczniej pomimo, że to przecież było nie tak dawno po wojnie, czuli się bezpiecznie ponieważ policjanta można było spotkać gdzie nie gdzie. A teraz się policjanta nie spotka, żeby nie wiem co się działo.

...jest dosyć niebezpiecznie, jeżeli ogólnie chodzi o poziom bezpieczeństwa Nowej Huty, jest słaby, interwencje straży miejskiej, bądź policji. Moja babci dzisiaj mi mówiła o tym, że jeszcze kilkanaście lat temu można było spotkać pana dzielnicowego, pana policjanta, można było z nim porozmawiać, było bezpieczniej. Natomiast w tym momencie, jeżeli straż miejska przejeżdża, przejeżdża samochodem oznakowanym, co powoduje to, że osoby które zagrażają osobom, które chciałyby się czuć bezpiecznie, mogą się bezpiecznie schować, uciec do domu, i nie ma możliwości interwencji, ponieważ problemu nie widać.

alkoholizm

... na pewno jest za dużo sklepów z alkoholem, które są na każdym osiedlu, czynne nie raz po 24h/dobę.

... (młodzi) nie grają w piłkę, ponieważ sklepy monopolowe są otwarte 24 h na dobę i nie wszyscy kontrolują wiek w tych sklepach, sprzedając alkohol nieletnim. Dlaczego tak się

dzieje? Moim zdaniem dlatego, że młodzi ludzie nie mają co ze sobą zrobić, tutaj. Dlatego powinny być otwarte moim zdaniem centra rozrywki, świetlice, ponieważ młodzi ludzie mają potencjał.

... problem tych ludzi pijących, Pan poruszył problem alkoholu. Nie ma sklepów, ale na każdym, co kilka kroków (z alkoholem) 24 godziny na dobre. Nie wiem, czy to celowe działanie, trudno mi powiedzieć, bo ludzie mi mówią, że celowe, żeby rozpić Nową Hutę.

Przedsiębiorczość, rozwój gospodarczy

polityka czynszowa

W 2011 roku zostały powiększone czynsze, i to znacznie. One może nie były jakieś duże na obszarze huty, ale to spowodowało, że część zrezygnowała z prowadzenia działalności, bo nie była w stanie, poupadała. To nie było wzrost czynszów o jakieś kilka, kilkanaście procent, tylko było kilkaset, nawet do 500%, czynsz zostały podniesione. Trudno działać w takiej sytuacji. Do czego to dochodzi? Dochodzi do tego, że ulica Mościckiego, dawna Demakowa, jeśli ktoś skojarzy, na obszarze półtora kilometra, jest bez sklepu spożywczego.

polityka lokalizacji punktów handlowo-usługowych

Jak poruszamy się po starej Nowej Hucie. Każde skrzyżowanie, proszę zobaczyć, co się dzieje, na każdym większym skrzyżowaniu, po kilka jakiś bud jest wokół, czegoś takiego nie ma w Krakowie, mówię o starym Krakowie, o starym mieście. My Kraków to jakoś tak, że to chodzi o centrum. Proszę zwrócić uwagę. Ja powiniennem popierać tych ludzi, bo to są przedsiębiorcy. Ale ja się z tym nie zgadzam. Dlaczego? Bo są zniszczone ciągi handlowe w Nowej Hucie... Czemu dajemy zezwolenia na te budy. Brzydkie, nie jednakowe, przy tych turystach, których mamy teraz, coraz większą ilość z zagranicy to jest przykre i brzydkie. A nie damy tym ludziom, żeby w tych ciągach prosperowali po jakiś sensownych czynszach. Teraz ciężko ich będzie, bo oni włożyli w te budy pieniądze, w te brzydactwa. No ale dalej dajemy zezwolenia na następne, a ciągi handlowe są puste.... Jeśli stworzymy ciągi handlowe po jakiś sensownych cenach, żeby się chciało komuś otworzyć tą kawiarnię, czy jakąś restaurację czy na wyżywienie tych turystów bo ci turyści chodzą, bo oni ciągle chodzą, ja mieszkam przy placu centralnym, przemierzam całą aleję róż od ulicy Bulwarowej, tę całą starą Nową Hutę, i jestem zdziwiony, że chodzą z mapami, nie mają za dużo co, ale patrzą na tą przestrzeń, na tą urbanistykę, no i chodzą po tych pustyniach.

A drugą rzeczą jest społeczno, usługowo, kulturowa rzecz, że jest mało sklepów. Jest dużo ciuchlandów, ale żeby zrobić jakieś porządne zakupy trzeba pojechać dalej, prawda? Taka prowizoryczna rzecz. Nie ma centrum handlowego, jakiegoś takiego większego.

Na ulicy, przy Świecie Dziecka, kilka razy widziałam, powstają świetne moim zdaniem sklepiki, z których chętnie bym korzystała. Ale po pół roku ten sklepik znika, ponieważ nie oszukujmy się, nikt nie przyjdzie do jednego sklepu ciekawego na ulicy. Ja nie przyjadę z drugiego krańca miasta po to aby tam kupić, nie wiem, jajko. Jeżeli będę miała sieć sklepów i przejdę drogą, ulicą, gdzie są ciekawe sklepy, usługi, to ja tu przyjadę. Natomiast, jak jest jeden sklep, który się pojawił to on mnie nie przyciągnie. Dlaczego ludzie jeżdżą do Galerii? Bo mają wszystko w jednym miejscu. Dlaczego żyła dawniej Aleja Róż, bo ciąg sklepów powodował, że szliśmy ulicą i wchodziło się od sklepu do sklepu. Były piękne wystawy. Teraz mamy na Alei Róż ciucholand.

ograniczenia wynikające ze strefy konserwatorskiej

Państwo nie uwierzycie, ale właściciel chciał wystawić dwa stoliki, i zarząd miasta odmówił mu, bo to jest rejon zabytków. Mądry zarząd miasta nie widzi, że po drugiej stronie są parasole, że po drugiej stronie był bar ..., mordownia taka, też parasole, a jakże, prawda? I jakoś nie przeszkodziło, mądry zarząd miasta widzi, że Rynek jest ostawiony ogródkami, i tam też jest architektura w rejestrach różnych, i nic nie szkodzi? A tutaj odmówił.

Pan poruszał tutaj kwestię tych bud powstających. Zastanawiam się, jak to się ma do konserwacji zabytków. Jesteśmy wciągnięci, właśnie w to o czym pan mówił, i wielu rzeczy nawet wspólnoty nie mogą przeforsować, ponieważ nawet o tak prosta sprawę, jak wymiana dachu w budynku mieszkalnym, konserwator zabytków nie zgadza się na blachodachówkę, tylko musi to być dachówka ceramiczna, co jest wiadomo droższe, a takie budy powstają na każdym kroku i nikt z tym nic nie robi, pomijam nowe inwestycje, które gdzieś tam powstają, przy terenie starej Nowej Huty, zaburzają tą starą architekturę, i też konserwator zabytków też do tego nic nie ma.

brak wsparcia dla małych przedsiębiorców w tym rzemieślników i gastronomików

Państwo nie uwierzycie, ale właściciel chciał wystawić dwa stoliki, i zarząd miasta odmówił mu, bo to jest rejon zabytków. Mądry zarząd miasta nie widzi, że po drugiej stronie są parasole, że po drugiej stronie był bar ..., mordownia taka, też parasole, a jakże, prawda? I jakoś nie przeszkodziło, mądry zarząd miasta widzi, że Rynek jest ostawiony ogródkami, i tam też jest architektura w rejestrach różnych, i nic nie szkodzi? A tutaj odmówił.

Księgarnia Skarbnica jest zagrożona. Nie ma już? Aha, nie ma już, a była tak niedawno. No empik przestał dawno już istnieć. To jest sytuacja dość specyficzna, bo jednak ten obszar podlega ochronie, bo został wpisany na listę zabytków, podlega ochronie z racji swoich wartości historycznych, ale również kwestie własnościowe, kwestie wielkości tych lokali, które się tutaj znajdują są pewną barierą dla ich wykorzystania.

...nie ma miejsca gdzie można się napić ciepłej herbaty, o takich miejscach jak restauracja, to można pomarzyć,

W 2011 roku zostały powiększone czynsze, i to znacznie. (To nie było wzrost czynszów o jakieś kilka, kilkanaście procent, tylko było kilkaset, nawet do 500%, czynsz zostały podniesione). Trudno działać w takiej sytuacji. Do czego to dochodzi? Dochodzi do tego, że ulica Mościckiego, dawna Demakowa, jeśli ktoś skojarzy, na obszarze półtora kilometra, jest bez sklepu spożywczego. Ci ludzie nie mają gdzie kupić, chleba, podstawowych artykułów. Tu miasto powinno zadziałać, żeby obniżyć na tyle czynsze, do tego stanu, żeby komuś opłacało się tworzyć sklepy spożywcze., inną działalność. Nie może być martwa ulica. Przecież ludzie mogą powiedzieć, mogą wsiąść do autobusu, pojechać do Carrefoura. Nie wszyscy dojdą do tego autobusu, nie wszyscy dojdą. Jak Ci ludzie mogą widzieć, że coś się zmieniło? Dla nich na gorsze.

... ciąg handlowy jest zniszczony. Czemu dajemy zezwolenia na te budy? Brzydkie, nie jednakowe, przy tych turystach, których mamy teraz, coraz większą ilość z zagranicy to jest przykre i brzydkie. A nie damy tym ludziom, żeby w tych ciągach prosperowali po jakiś sensownych czynszach. Teraz ciężko ich będzie, bo oni włożyli w te budy pieniądze, w te brzydactwa. No ale dalej dajemy zezwolenia na następne, a ciągi handlowe są puste.

przedsiębiorczość a przestrzeń miejska

Każde skrzyżowanie, proszę zobaczyć, co się dzieje, na każdym większym skrzyżowaniu, po kilka jakiś bud jest wokół, czegoś takiego nie ma w Krakowie, mówię o starym Krakowie, o starym mieście. ... Ja powinienem popierać tych ludzi, bo to są przedsiębiorcy. Ale ja się z tym nie zgadzam. Dlaczego? Bo są zniszczone ciągi handlowe w Nowej Hucie i w takim ciągu handlowym jest muzeum, a kiedyś był harcowski. Ja nie mówię, że to dalej ma być sklep harcowski, bo my żyjemy w dynamicznych czasach, to się wszystko zmienia. Ale nie możemy niszczyć ciągów handlowych. Z drugiej strony mamy Zarząd Budynków Komunalnych, też w ciągu. Za chwilę mamy jakiś MOPS. Teraz już go nie ma, bo brakło pieniędzy na to. Nie mniej ciąg handlowy jest zniszczony. Czemu dajemy zezwolenia na te budy? Brzydkie, nie jednakowe, przy tych turystach, których mamy teraz, coraz większą ilość z zagranicy to jest przykre i brzydkie. A nie damy tym ludziom, żeby w tych ciągach prosperowali po jakiś sensownych czynszach. Teraz ciężko ich będzie, bo oni włożyli w te budy pieniądze, w te brzydactwa. No ale dalej dajemy zezwolenia na następne, a ciągi handlowe są puste.

(Zauważa się wzrost liczby turystów) Ale są to turyści z których dzielnica nie czerpie, ponieważ nie mają gdzie wydawać pieniędzy. Po pierwsze, nie ma tam infrastruktury, więc oni przyjeżdżają, są oprowadzani po placu centralnym, to szczególnie w weekend jest widoczne, no i wracają do Krakowa, nie zostawiają żadnych pieniędzy.

Przestrzeń publiczna, tereny zielone, infrastruktura rekreacyjna

przestrzeń publiczna, tereny zielone

Państwo chodźcie po Alei i widzicie te trawniki z różami. (...) tych róż w ogóle z chwastów nie widać. Tam nikt nie kosi, nie grabi, tak jest o tak, po pas trawa.

Są działania punktowe, ale nie widać takich wyraźnych efektów. Mimo że jako urbanista widzę zalety tego obszaru, jako przykładu projektowania i realizacji, jako świadka historii oraz walory. (...) kiedy wysiąść na przykład na placu centralnym, w taki piękny dzień jak dzisiaj, to cała ta oprawa architektoniczna, mimo że przestrzeń nie jest uporządkowana, jednak może budzić podziw.

Bo rowery w Krakowie najeżdżają nam na plecy, jeżdżą po przystankach i chodnikach, no bo nie mają gdzie ... Zrobi się gdzieś po prostu kawałek tej trasy rowerowej, ona się kończy, a rowerzyści w sumie nie wiedzą gdzie mają jechać...

Ale są to turyści z których dzielnica nie czerpie, ponieważ nie mają gdzie wydawać pieniędzy. Po pierwsze, nie ma tam infrastruktury, więc oni przyjeżdżają, są oprowadzani po placu centralnym, to szczególnie w weekend jest widoczne, no i wracają do Krakowa, nie zostawiają żadnych pieniędzy. Ewentualnie mogą się udać w stronę muzeum, które jest na Osiedlu Słonecznym. No, ale muzeum jest w takim miejscu, nie wiem czy państwo wiecie, w bloku zwykłym mieszkalnym. Bardzo ciężko znaleźć, ja miałam ostatnio przyjaciół z Berlina, kiedy zaprowadziłam ich do tego muzeum, to umarli ze śmiechu. Po pierwsze, widać samo otoczenie Placu Centralnego i lokale, gdzie ewentualnie mogłoby się to muzeum znaleźć, no i to, gdzie to muzeum jest, no powiedzmy w jakimś „kukuźniku”, gdzie jest rozwalony chodnik i nie jest ono w miejscu reprezentacyjnym.

...nie ma żadnej przestrzeni ani dla rodzin z małymi dziećmi, ani dla osób starszych, jest tylko kilka ławek, gdzie mogą oni siedzieć i w zasadzie nie dzieje się nic. Jeśli jest to faktycznie ta przestrzeń najbardziej prestiżowa, no to powinniśmy coś zrobić z samym Placem Centralnym. Chodniki są tak fatalne, że można sobie zęby powybijają, nogi połamać, a jak ktoś idzie i ma pójść zobaczyć, co takiego pięknego jest w tej dzielnicy, bo trzeba przyznać, że jest dobrze zaprojektowana, wygodna do życia. Czasami, jak przyprowadzam znajomych, żeby zobaczyli, jak mówię, że Nowa Huta jest fajnym miejscem do życia, i idziemy zobaczyć jakiś budynek, a tam pokrzywę takiej wielkości, że mnie przysłaniały, to mi jest wstyd.

stan przestrzeni publicznych, porządek, zaniedbania

Teraz chciałam powiedzieć o tym zarządzaniu. Jakoś tak było, że Nowa Huta śmieciami nigdy nie śmierdziała, a w tej chwili tak jest. Pomimo tych wszystkich sortowań nie sortowań, tak właśnie jest. **Śmieci leżą na ulicy nie sprzątane**, to jest okropne, tego nigdy nie było w Hucie. Było czysto i nie było nic takiego.

... dzielnica jest bardzo zaniedbana, i jak się tu wchodzi jest po prostu brzydko. Jest dużo zieleni, ale jest ona zaniedbana. Są piękne budynki, i są one zaniedbane. A kolejną rzeczą, czyli to zaniedbanie.

Huta jest brudna, po prostu jest brudna, zaniedbana. Tu Pani mówi, że trawę koszą u niej 3 razy do roku, na moim osiedlu raz do roku, więc się chyba Pani pomyliła. Generalnie rzecz biorąc, budynki są nieodnawiane, rozsypują się, jeżeli bardzo leci tynk, dopiero jest reakcja, żeby coś poprawić na budynku.

dostępność i stan terenów zielonych, rekreacyjnych

.... kiedy się wreszcie rowerzystów skieruje wokół Wisły, a nie żeby jeździli po przystankach, chodnikach, i żeby najeżdżali ludziom na plecy. No, bo to jest po prostu koszmar. Zrobi się gdzieś po prostu kawałek tej trasy rowerowej, ona się kończy, a rowerzyści w sumie nie wiedzą gdzie mają jechać, a że miasto zarabia na rowerach ogromne pieniądze, no to rowery są dalej z wypożyczalni wypożyczane nie rzadko ludziom, którzy słabo na nich jeżdżą, tak to wygląda.

... przyglądnijmy się tak na dobrą sprawę tym trawnikom, to to jest wstyd. To po prostu jest wstyd. Nikt tym nie zarządza, nikt o to nie dba, to jest jedno, a drugie, te trawniki są niejednokrotnie przeszkodą i wręcz inaczej mówiąc, źródłem brudu, ponieważ nikt o nie, nie dba, to są miejscem parkingu samochodów. W błocie wyjeżdża, z błotem na ulicę.

... jest coś takiego jak rewitalizacja zieleni, bo jest dużo zieleni w Nowej Hucie. Ale tylko osoby, które troszeczkę się przyjrzą, albo mieszkają i widzą jak to wygląda, że żywopłoty są nie uzupełnione, jest dramatyczna trawa, tutaj kwestia koszenia, ale i posiania nowej trawy, nie wiem rewitalizacja Parku Ratuszowego, z czego się orientuje to będzie to robione, w każdym bądź razie też to się przyda, bo jest dużo zieleni, i naprawdę jest ona zaniedbywana.

... tereny zielone w Nowej Hucie. Bo to są parki, ale to nie są tylko parki, to jest cały obszar Dłubni, który teraz po prostu teraz tonie w śmieciach, nikt się nim nie interesuje. Kopiec Wandy i Fort Mogiła, które obiecano były do zrobienia jakiś czas temu, w programie spalarniowym, nic się nie dzieje, zaraz S7 nam je po prostu rozwali, także jest dużo takich miejsc, o które trzeba zadbać, zielonych, i też trzeba pomyśleć, jak je zagospodarować.

spełnianie funkcji miejskich przez obszar (np. jako miejsce spotkań)

*...czym ma być ta Nowa Huta? No, pierwszy pomysł mógłby być taki, że **będzie bardzo przyjemną sypialnią**. Prawda, są takie osiedla sypialnie i to nie jest takie złe. I Nowa Huta bardzo się na to nadaje, bo ta gęstość zaludnienia też o tym świadczy, że ona tą funkcję sypialni spełnia. No, sypialnia to jest fajne, bo wiele usług nie trzeba, podstawowe rzeczy usługowe.*

A drugą rzeczą jest społeczno, usługowo, kulturowa rzecz, że jest mało sklepów. Jest dużo ciuchlandów, ale żeby zrobić jakieś porządne zakupy trzeba pojechać dalej, prawda? Taka prowizoryczna rzecz. Nie ma centrum handlowego, jakiegoś takiego większego.

Infrastruktura techniczna

drogi, chodniki, parkingi

Chodniki są tak fatalne, że można sobie zęby powybijają, nogi połamać

...wewnątrz osiedli, oprócz tego, że to wygląda skandalicznie pod względem estetycznym, parkingi. I to jest także rzecz, która wiąże się także z chodnikami. Nie ma możliwości, ponieważ większość samochodów parkuje na chodnikach. Więc tak na prawdę piesi, mieszkańcy Nowej Huty chodzą chodnikami, są narażeni na strąbienie przez te samochody, które de facto nie mają gdzie parkować, i blokują chodniki, albo po prostu uciekają i robią slalom chodnik – ulica, chodnik – ulica, na przykład z wózkiem, ja mam bliźniaków, z wózkiem była to tragedia, nie do przejścia kawałek z mojego mieszkania do najbliższego mieszkania.

Chodniki się rozsypują, czyli to jest coś co nie było remontowane podejrzewam 30-40 lat. A to co zostało 8 lat temu na Alei Róż zrobione prawdopodobnie w ramach tego projektu, nie jestem pewien, to zostało spartolone, ponieważ jak tam rozmawiałem z osobami z IKITu zostało to na zasadzie przetargu, najtańsza cena, zrobione. Nie zrobiono tam podstawy pod tymi chodnikami, to się rozsypało. I teraz chodzą chodniki tam jak klawisze.

... trawniki są niejednokrotnie przeszkodą i wręcz inaczej mówiąc, źródłem brudu, ponieważ nikt o nie, nie dba, to są miejscem parkingu samochodów. W błocie wyjeżdża, z błotem na ulicę. W związku z tym należałoby się zastanowić, czy w tej części Huty, która no ma ileś samochodów, które gdzieś muszą zaparkować, prawda, czy nie zlikwidować części tych trawników, tych pseudo trawników, nazwijmy to. Ja mieszkam na Osiedlu Ogrodowym i takich pseudo trawników jest sporo, muszę powiedzieć. I wcale to nie jest żadna chluba tej części Huty. (Albo pseudo parkingi – głos z sali). Albo pseudo parkingi. Więc, gdyby się zdecydować: likwidujemy pseudo trawnik, robimy z prawdziwego zdarzenia parking, mamy wtedy porządek. I przede wszystkim jedno (wycinanie drzew – głos z sali). Nie, ja nie chcę wycinać drzew. Bo można zrobić parking, nie wycinając drzew. Ja chcę zlikwidować albo zadbać, robimy z tych pseudo trawników trawniki i wtedy to będzie miało sens. Albo je zlikwidujemy. Jakiś kierunek trzeba wybrać.

... nawiążę tutaj do chodników, sławetnych. Kiedyś się nad tym zastanawiałam. Ponieważ mamy małe dzieci, to jeździmy wózkami, ale to nie jest problem tylko młodych osób, tak samo starszych osób. I to jest olbrzymia szansa dla Nowej Huty. Teraz bardzo dużo się buduje. Nowe ulice, tak samo wspólnoty mieszkaniowe robią jakieś chodniki, czy cokolwiek

remontują. I moja gorąca prośba, apel, nie wiem, apel, to można by zrobić na poziomie wspólnot, czy ustawy, uchwały, że wszystkie chodniki które są remontowane, żeby był taki zjazd przyjazny ludziom. I tak samo wspólnoty remontując coś, zapewniały tą poręcz, zapewniały ten zjazd, ponieważ tutaj będą coraz starsze osoby, które jeżdżą na balkonikach, które mają wózki i że troszeczkę to ułatwia. Tak samo jeżeli chodzi o zjazd z chodnika na jezdnię.

I na przykład do Alei Róż, ... i Igołomska nie ma chodnika. Ludzie muszą pod ciężkim strachem dotrzeć do cmentarza, nie mówiąc już o kościele. A na dodatek miasto tam osiedliło, w niegdysiejszych magazynach po burakach cukrowych, a później w biurach kolejowych kombinatu osiedliło ludzi. Ludzi nie rzadko niepełnosprawnych, chorych, i oni idąc od Cła do Róż, idą i płaczą. Bo nie ma jak przejść. I to nikogo nie obchodzi...

ścieżki rowerowe

Bo rowery w Krakowie najeżdżają nam na plecy, jeżdżą po przystankach i chodnikach, no bo nie mają gdzie ... Zrobi się gdzieś po prostu kawałek tej trasy rowerowej, ona się kończy, a rowerzyści w sumie nie wiedzą gdzie mają jechać...

... kiedy się wreszcie rowerzystów skieruje wokół Wisły, a nie żeby jeździli po przystankach, chodnikach, i żeby najeżdżali ludziom na plecy.

... ścieżki rowerowe kończą się nagle i prowadzi donikąd... Inwestycja która została rozpoczęta jakieś 8 lat temu, i tak naprawdę wszystko rozbiło się o finanse. A tu są, na dobrą sprawę, chodniki na tyle duże, że nie potrzeba dużo finansów. Wystarczyło by oddzielić farba ten pas chodnika, wyrysować znak roweru i sprawa jest prosta. Na Zachodzie tak się rozwiązuje, a nie koniecznie wylewa się drogi asfalt tylko po to, żeby ktoś mógł na tym zarobić.

dostępność architektoniczna

... moja sąsiadka nie jest w stanie wejść do bardzo dobrego sklepu spożywczego w centrum D., ponieważ tam jest parę schodków, a nie ma żadnej poręczy...

Chciałam powiedzieć o **Domu Kombatanta**, ... ale on np. nie posiada windy, główna sala bardzo ładna, sala obrad mieści się na wysokim pierwszym czy drugim piętrze, gdzie po prostu części osób nie może przyjść, tylko dlatego że **nie ma tej windy**. Gdyby była winda, to jeszcze mogliby przyjść. Nasze posiedzenia odbywają się na parterze wobec tego, do tej Sali, gdzie jest parter części osób przychodzi, ale na imprezy na tym piętrze niestety nie przyjdzie, ale nie jest w stanie wejść i nie jest w stanie zejść z tej wysokości.

... apel, nie wiem, apel, to można by zrobić na poziomie wspólnot, czy ustawy, uchwały, że wszystkie chodniki które są remontowane, żeby był taki zjazd przyjazny ludziom. I tak samo wspólnoty remontując coś, zapewniały tą poręcz, zapewniały ten zjazd, ponieważ tutaj będą coraz starsze osoby, które jeżdżą na balkonikach, które mają wózki i że troszeczkę to ułatwia. Tak samo jeżeli chodzi o zjazd z chodnika na jezdnię.

niechciane inwestycje

Pan poruszał tutaj kwestię tych bud powstających. ... takie budy powstają na każdym kroku i nikt z tym nic nie robi, pomijam nowe inwestycje, które gdzieś tam powstają, przy terenie starej Nowej Huty, zaburzają tą starą architekturę.

... np. na Osiedlu Bohaterów Września wyrósł, już jakiś taki czas temu, dość duży supermarket, a wcześniej była tam łąka. No i ten supermarket wyrósł mimo negatywnej opinii dzielnicy. Dzielnica nie miała wpływu na tego typu inwestycje, po prostu ktoś poszedł do urzędu miasta, załatwił w jakiś sposób teren, rada dzielnicy nie miała możliwości na ten temat w ogóle sprzeciwu i wybudował sobie taki supermarket.

... Druga sytuacja była podobna, była na Osiedlu Kościuszkowskim, kiedy tam był skwer zieleni, i też była podobna sytuacja, ktoś się starał, ktoś dostał jakąś wizję, że tam można budować blok mieszkalny, wyciąć drzewa i zrobić tam taka plombę. No nie wiem, jak ta sytuacja teraz wygląda, na razie jest to zablokowane, no ale nie wiem jak to będzie dalej. Moje pytanie, jak można blokować tego typu inwestycje, bo raz się udało, czy dwa razy się udało, to może być możliwość, że na każdym osiedlu nowohuckim, że jakiś kawałek łąki, wolnej przestrzeni może się zmienić w jakąś niechciana inwestycje, bez zgody mieszkańców i rad dzielnicy.

Infrastruktura społeczna

szkoły i instytucje kultury

Na niezłym poziomie to były szkoły, ale z tymi szkołami były związane kluby sportowe.

Krakowianie, ci z tego Starego Krakowa, to nie bardzo tutaj przyjeżdżają. No, bo jak by ich zapytać, po co mają jechać do Nowej Huty, to nie umieją odpowiedzieć. A ja się zastanawiałem, po co krakowianin ma przyjechać do Nowej Huty, ten krakowianin w takim sensie starego Krakowa, oczywiście. No, dwa powody znalazłem. Jeden to się nazywa Łażnia Nowa (teatr), a drugi się nazywa, miejsce gdzie jesteśmy, czyli NCK (Nowohuckie Centrum Kultury). Poza tym nie widzę powodu, żeby ktoś z Krakowa miał tu przyjechać. No, gości z zagranicy przywieźć i pokazać, jak wygląda.

Ja jeszcze chciałbym się spytać, kiedy będzie uchwalony Park Kulturowy dla Nowej Huty. To jest stary pomysł, już jakieś ze dwa lata ma, ale jest to, uważam, bardzo, bardzo cenna inicjatywa, ponieważ są to cechy charakterystyczne które różnią nową hutę od Krakowa i uważam, że te cechy rozwijać. Na przykład wyrzucić Regana z Placu Centralnego, po prostu przywrócić stara nazwę, która została tutaj zdystansowana sposobem politycznym, albo na przykład też sprawa tralek, które zostały pousuwane z dachów, dzięki temu zmienił się charakter budowli zabytkowych w Nowej Hucie, skoro ten cały piaskowiec, z którego były tralki, rozsypał się, po prostu zrekonstruować z jakiegoś innego materiału. Materiałów tutaj nie brakuje, trwalszego nie, piaskowca może nie, ale innego materiału, który by się trzymał, i zachował charakter budowli.

instytucje sportowe

...z tymi szkołami były związane kluby sportowe. Piękny obiekt przy ulicy Bulwarowej, vis a vis zalewu – on żył. Teraz nie, ja nie wiem, czy tam ktoś gra w piłkę, czy nie gra w piłkę. Ale to wiązało się z pewnymi dofinansowaniami. Nad Wisłą funkcjonował Jacht Klub Budowlani,

w którym były sekcje wioślarskie. Wiosłowałem w tym klubie przed ileś lat, to dobrze znam ten problem. Wioślarska, żeglarska, kajakarska, tam mnóstwo ludzi chodziło. Były zawody w Krakowie, ponieważ było ileś klubów wioślarskich KKW 29, AZS itd., itd. To były zawody wioślarskie. Tutaj, na Wiśle i w Hucie i w Krakowie, pomiędzy Tyńcem a przystanią AZSu.

Infrastruktura mieszkaniowa

stan substancji mieszkaniowej, części prywatne i części wspólne

Generalnie rzecz biorąc, budynki są nieodnawiane, rozsypują się, jeżeli bardzo leci tynk, dopiero jest reakcja, żeby coś poprawić na budynku.

... nie można dostać żadnych środków na rewitalizację mieszkań, że tylko na elewacje można dostać, na jakieś większe zadania

... każdy blok to jest osobna wspólnota. A chodnika nie mogę wyremontować, bo należy do miasta, a miasto się nie zgadza. Pomijam, że w tym bloku połowa mieszkań, też jest miasta... No, ale to powiedzmy należy wszystko do miasta. I nie ma problemu miastu remontować. Teraz jak remontować te wnętrza, które mają wielu właścicieli. Trudno remontować miejsce, które jest w dużej mierze miejskie, nie uwzględniając wspólnot. Wspólnota, no właśnie to jest problem, ja tu nie mam nawet sugestii, jak rozwiązać.

podwórka

Powstały wspólnoty mieszkaniowe, przy poszczególnych blokach, wyznaczonych po obrysach tych ze bloków, i przestrzenie, pomiędzy blokami, należą do gminy, najczęściej, i które są po prostu bardzo źle sprzątane, bardzo źle utrzymywane jeśli chodzi o zieleni a to jest to codzienność dla mieszkańców, dla osób starszych, o których była tu mowa, i na ogół dalej się nie wybierają, co najwyżej w niedzielę do kościoła i dla dzieci, i prawdę mówiąc ja nie wiem, co z tym trzeba byłoby zrobić z racji struktury własnościowej osiedli, ale jest to dosyć przykre, jeśli się to widzi z bliska.

Podwórka, tak, to jest bardzo ważna rzecz, i tego też mi brakuje w tym planie Państwa, że nie ma takiego sfokusowania się na osiedlach, bo to jest taka komórka Nowej Huty, bardzo unikalna, i to są rzeczywiście jakieś miejsca, które można zogniskować tą aktywność społeczną

problem śmietników

I tak samo gminne śmietniki. Ja jestem wspólnotowy, chcę wyremontować śmietnik, ale nie da się, bo śmietnik należy do gminy, no i on będzie zarastał mchem, a na górze będą leżeć jakieś śmieci.

dostępność komunikacyjna (np. windy)

Ale np. ta Huta była tak budowana, że w bloku czteropiętrowym nie ma windy i zaczyna się problem, jak ma człowiek stary, schorowany z uszkodzonym biodrem zejść z tego czwartego piętra, trzeciego czy drugiego? Czy nie można się o to postarać, by dobudować te windy? Ja sama przeżyłam coś takiego, że musiałam zmieniać mieszkanie tylko z tego powodu, żeby zejść z trzeciego piętra na parter. Jest to wielkim wysiłkiem, naszym ogromnym kosztem. Myślmy z moim mężem tego dopięli ale bardzo wielu osobom to się nie udaje.

*... żeby był taki **zjazd przyjazny ludziom**. I tak samo wspólnoty remontując coś, zapewniały tą poręcz, zapewniały ten zjazd, ponieważ tutaj będą coraz starsze osoby, które jeżdżą na balkonikach, które mają wózki i że troszeczkę to ułatwia. Tak samo jeżeli chodzi o zjazd z chodnika na jezdnię.*

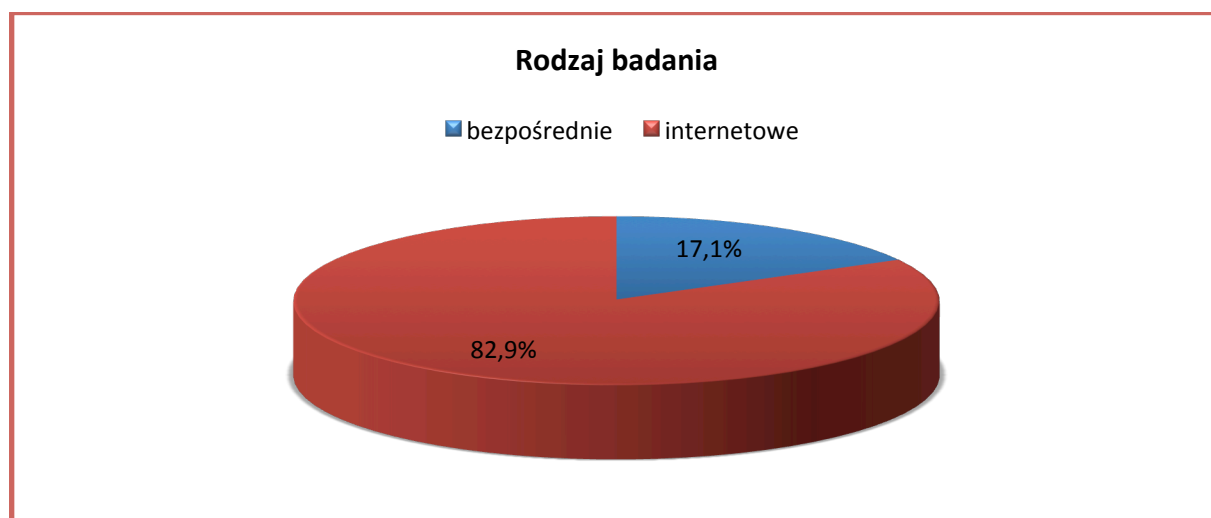
2.2. Badanie ankietowe (PAPI i CAWI)

Poniżej przedstawiono strukturę populacji poddanej badaniu ankietowemu ze wskazaniem na sposób pozyskania danych oraz wyniki badania w podziale na trzy jego obszary: postrzeganie „starej” Nowej Huty, wiedzę o LPR oraz identyfikację potrzeb i nowych pomysłów dotyczących rewitalizowanego obszaru.

2.2.1. Struktura badanych

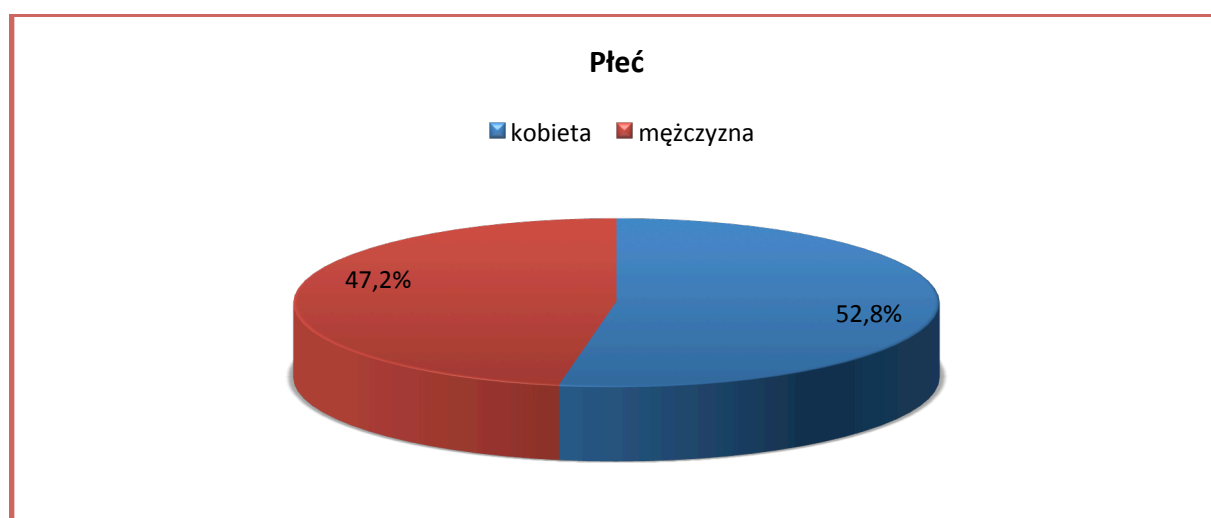
W badaniu na temat poziomu życia i pracy oraz jakości usług publicznych w „starej” Nowej Hucie wzięło udział 1410 badanych.

Wykres 1 Podział badanych ze względu na rodzaj badania (bezpośrednie i internetowe).

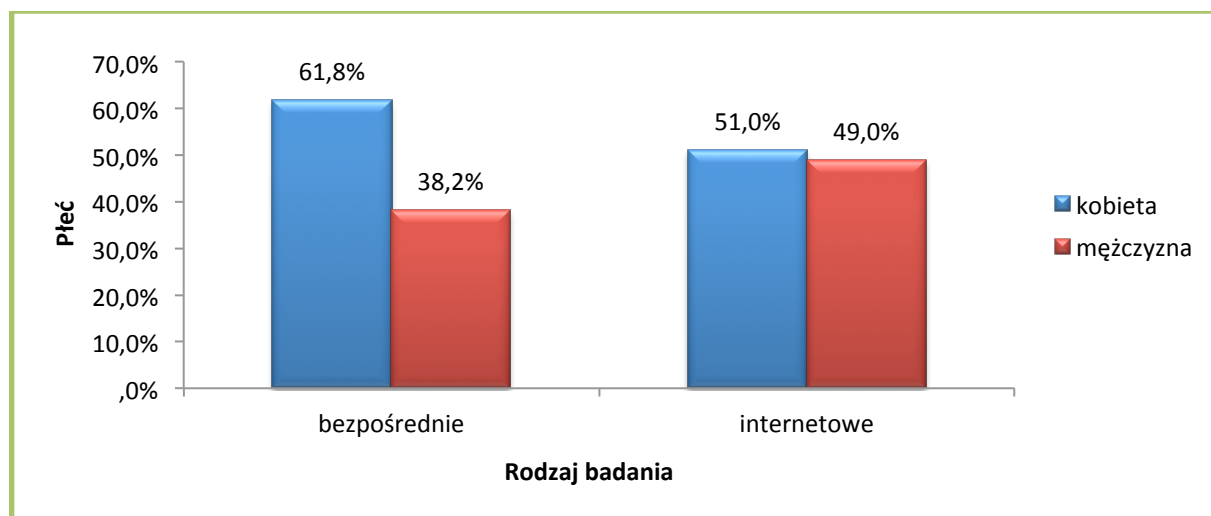
Biorąc pod uwagę rodzaj ankietowania, w formie bezpośredniej PAPI uczestniczyło 17,1% (241) respondentów, zaś w internetowej 82,9% (1169).

Wykres 2 Podział badanych ze względu na płeć.

Analiza wykazała stosunkowo równy podział ankietowanych ze względu na płeć.

Wykres 3 Podział badanych ze względu na płeć oraz rodzaj badania (bezpośrednie i internetowe).

Biorąc pod uwagę rodzaj ankietowania, w przypadku badań bezpośrednich większą liczbę respondentów stanowiły kobiety. Badanie internetowe wskazało na w miarę równy podział ankietowanych ze względu na płeć.

Tabela 2. Podział badanych ze względu na płeć, miejsce zamieszkania oraz wykształcenie.

			Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie			
			tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe
Płeć	kobieta	N	542	186	17	29	191	494
		%	53,0%	52,0%	70,8%	46,8%	45,8%	56,1%
	mężczyzna	N	480	172	7	33	226	387
		%	47,0%	48,0%	29,2%	53,2%	54,2%	43,9%
Ogółem		N	1022	358	24	62	417	881
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

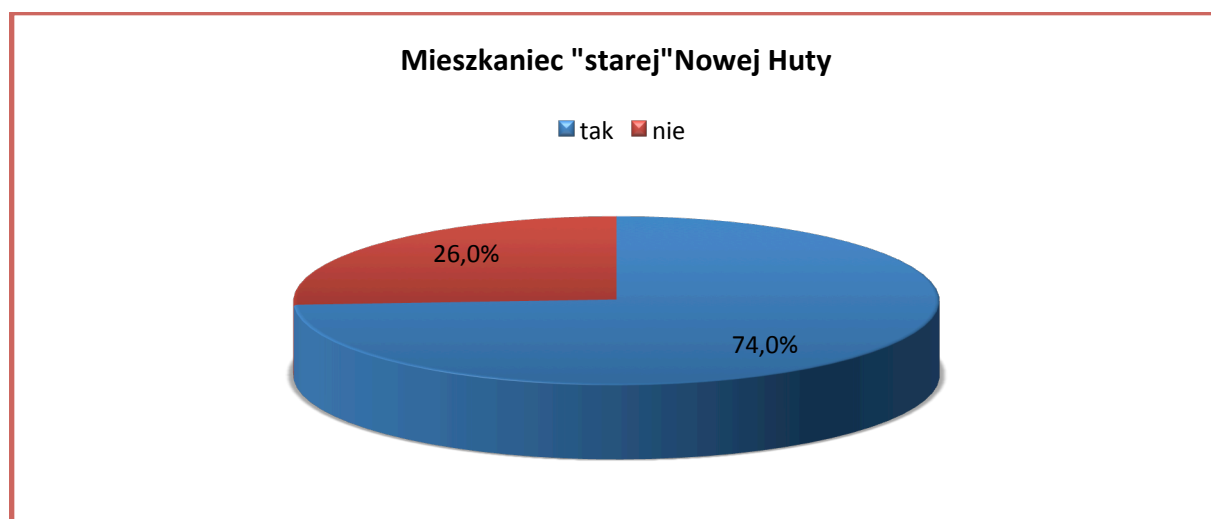
Analiza ilości respondentów ze względu na rodzaj mieszkańców również wykazała dość równy podział uwzględniając płeć. Jednak wykształceniem podstawowym częściej charakteryzowały się kobiety.

Tabela 3. Podział badanych ze względu na płeć i wiek.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Płeć	Kobieta	N	160	386	140	23	20
		%	58,6%	51,7%	48,1%	60,5%	58,8%
	mężczyzna	N	113	360	151	15	14
		%	41,4%	48,3%	51,9%	39,5%	41,2%
Ogółem	N	273	746	291	38	34	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

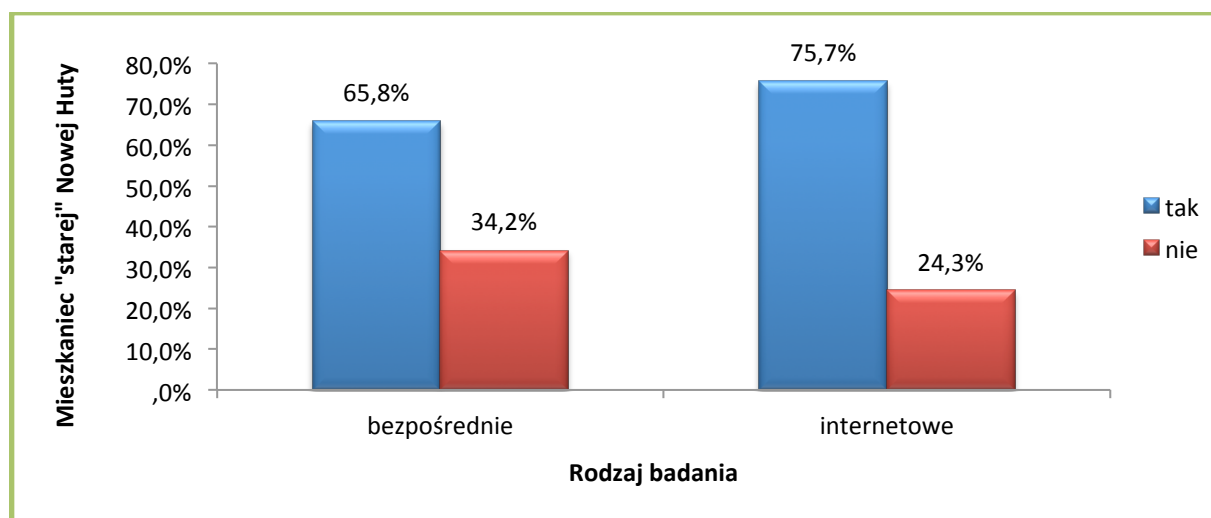
Również analiza płci badanych ze względu na wiek nie wykazała stosunkowo dużych różnic udziału procentowego respondentów.

Wykres 4. Podział badanych ze względu na zamieszkiwanie bądź niezamieszkiwanie obszaru rewitalizacji.

Zdecydowana większość ankietowanych biorących udział w badaniu to mieszkańcy „starej” Nowej Huty.

Wykres 5 Podział badanych ze względu na zamieszkiwanie bądź niezamieszkiwanie obszaru rewitalizacji oraz rodzaj badania.

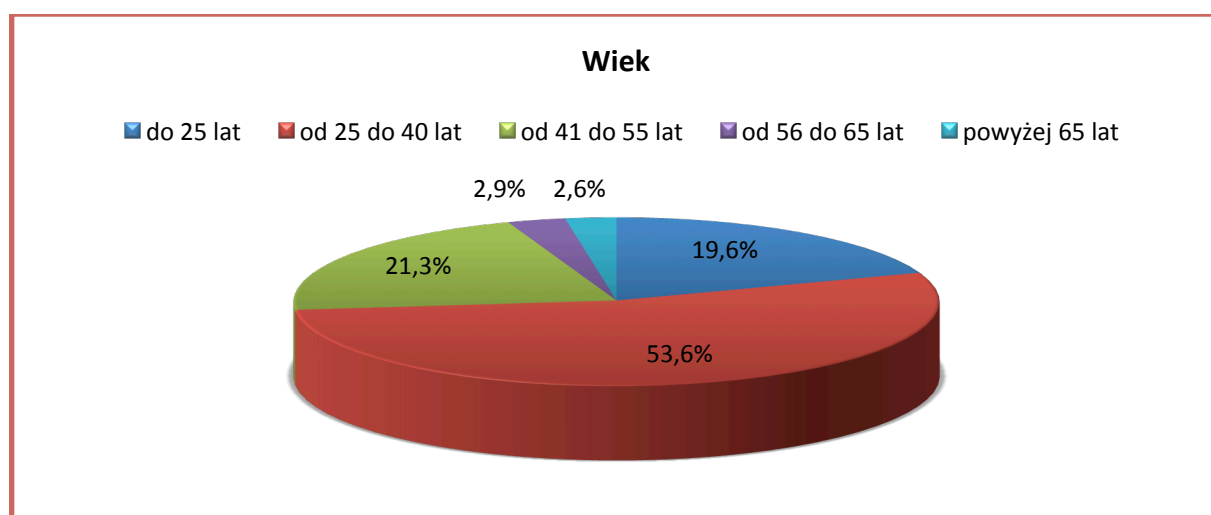
Nieznacznie większa część badanych w sposób internetowy to mieszkańcy „starej” Nowej Huty.

Tabela 4. Podział badanych ze względu na zamieszkiwanie bądź niezamieszkiwanie obszaru rewitalizacji oraz wiek.

		Wiek				
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat
Mieszkaniec „starej” Nowej Huty	tak	N 187	563	213	31	29
	%	68,8%	75,9%	72,9%	77,5%	82,9%
	nie	N 85	179	79	9	6
	%	31,3%	24,1%	27,1%	22,5%	17,1%
Ogółem	N	272	742	292	40	35
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

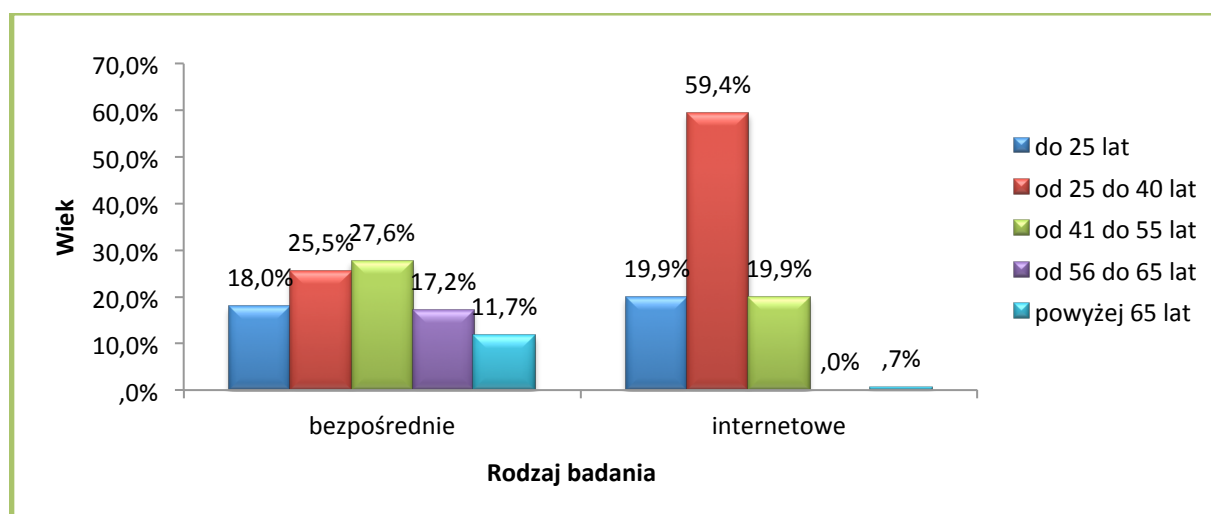
Biorąc po uwagę wiek nieznacznie większą grupę mieszkańców „starej” Nowej Huty stanowiły osoby powyżej 55 lat.

Wykres 6. Podział badanych ze względu na wiek.

Ponad połowa badanych to respondenci w wieku od 25 do 40 lat. Najmniejszą część stanowiły osoby powyżej 55 lat – 5,5%.

Wykres 7 Podział badanych ze względu na wiek i rodzaj badania.

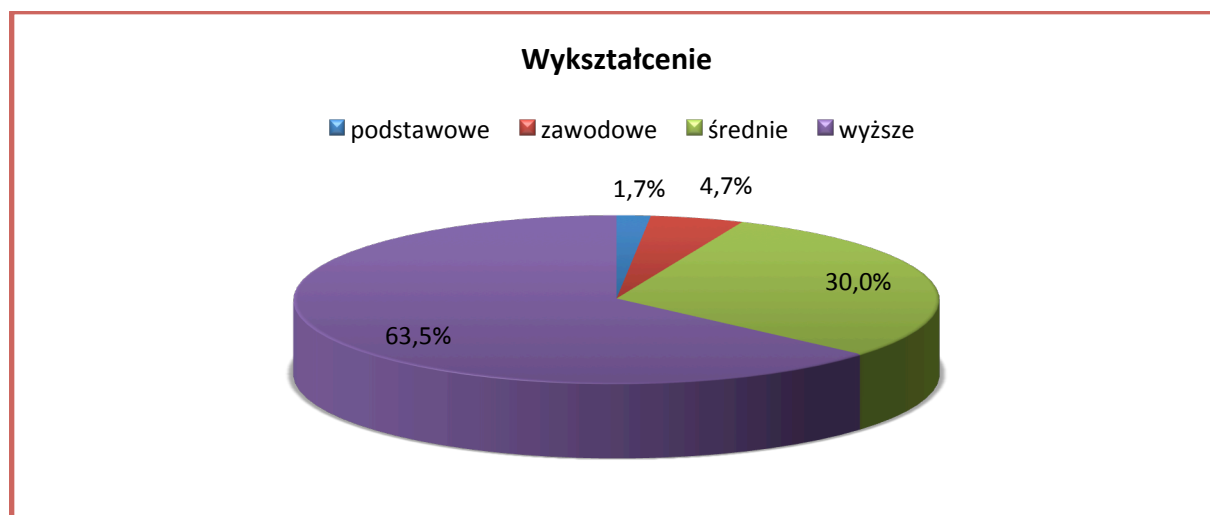
Dość znaczącą dysproporcję wieku ankietowanych zaobserwować można ze względu na rodzaj badania. Wyraźnie widać, że w ankietowaniu internetowym uczestniczyły głównie osoby w wieku od 25 do 40 lat – 59,4%.

Tabela 5. Podział badanych ze względu na wiek, miejsce zamieszkania i wykształcenie.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Wiek	do 25 lat	N	187	85	17	10	141	103
		%	18,3%	23,7%	70,8%	15,9%	33,9%	11,7%
	od 25 do 40 lat	N	563	179	1	8	135	600
		%	55,0%	50,0%	4,2%	12,7%	32,5%	68,0%
	od 41 do 55 lat	N	213	79	0	28	110	157
		%	20,8%	22,1%	0,0%	44,4%	26,4%	17,8%
	od 56 do 65 lat	N	31	9	1	10	17	13
		%	3,0%	2,5%	4,2%	15,9%	4,1%	1,5%
	powyżej 65 lat	N	29	6	5	7	13	10
		%	2,8%	1,7%	20,8%	11,1%	3,1%	1,1%
Ogółem	N	1023	358	24	63	416	883	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

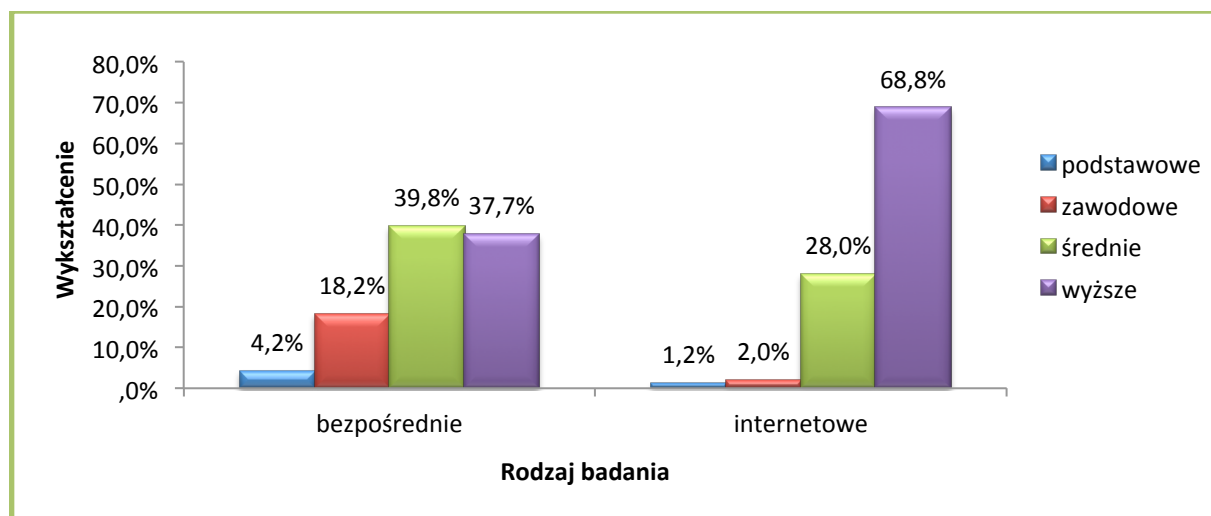
Mając na uwadze wiek nie zaobserwowano znaczących różnic ze względu na rodzaj mieszkańców. Natomiast wykształceniem podstawowym częściej charakteryzowały się osoby do 25 lat, zawodowym od 41-55 lat, średnim do 40 lat, natomiast wyższym od 25-40 lat.

Wykres 8. Podział badanych ze względu na wykształcenie.

Największą grupę badanych stanowiły osoby z wyższym poziomem wykształcenia – 63,5%. Kolejnym co do wielkości było wykształcenie średnie – 30%, zawodowe – 4,7% oraz podstawowe – 1,7%.

Wykres 9. Podział badanych ze względu na wykształcenie i rodzaj badania.

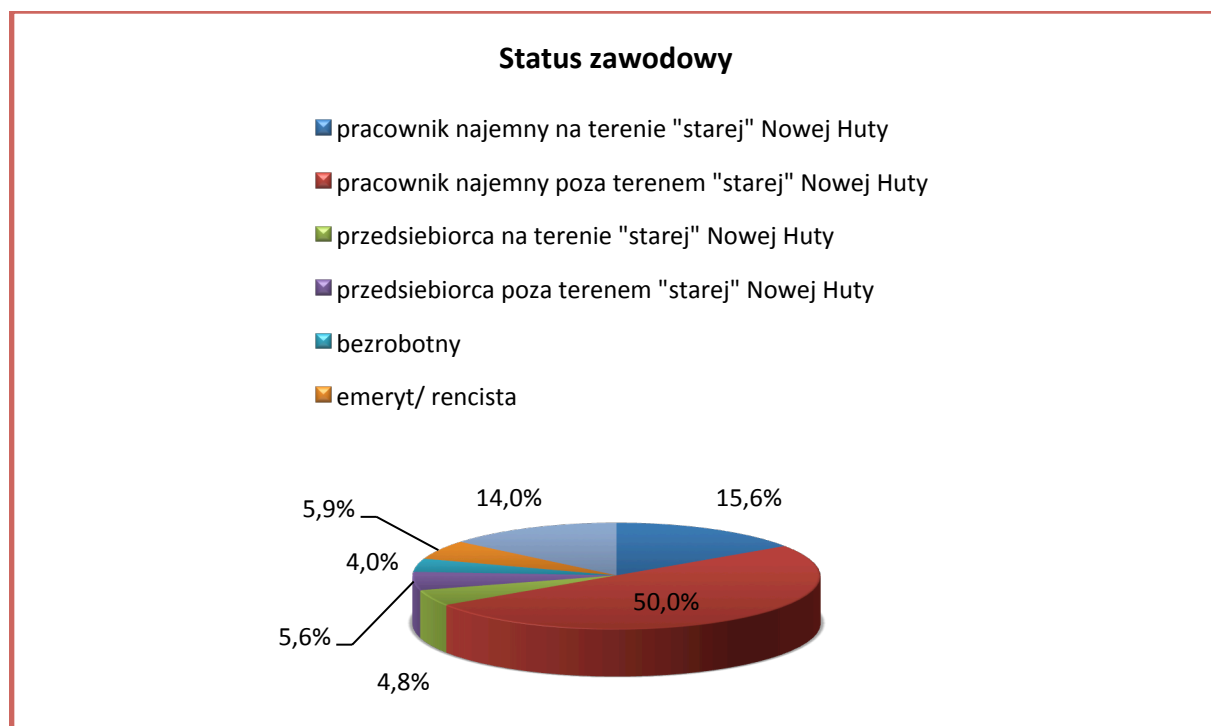
Biorąc pod uwagę wykształcenie, zdecydowanie większa ilość badanych za pomocą Internetu to osoby z wyższym poziomem wykształcenia. W przypadku ankietowania bezpośredniego nieznacznie większą część stanowiły osoby z wykształceniem średnim.

Tabela 6. Podział badanych według poziomu wykształcenia uwzględniają miejsce zamieszkania.

			Mieszkaniec "starej" Nowej Huty	
			tak	nie
Wykształcenie	podstawowe	N	18	6
		%	1,8%	1,7%
	zawodowe	N	49	17
		%	4,8%	4,7%
	średnie	N	318	98
		%	31,0%	27,4%
	wyższe	N	641	237
		%	62,5%	66,2%
Ogółem		N	1026	358
		%	100,0%	100,0%

Analiza ze względu na miejsce zamieszkania na obszarze rewitalizacji nie wykazała zróżnicowania w poziomie wykształcenia.

Wykres 10. Podział badanych ze względu na status zawodowy.

Dokładnie połowa badanych to pracownicy najemni poza terenem „starej” Nowej Huty. 15,6% stanowili pracownicy najemni z obszaru rewitalizacji. Uczniowie/ studenci to grupa 14% ankietowanych.

Wykres 11 Podział badanych ze względu na status zawodowy oraz rodzaj badania.

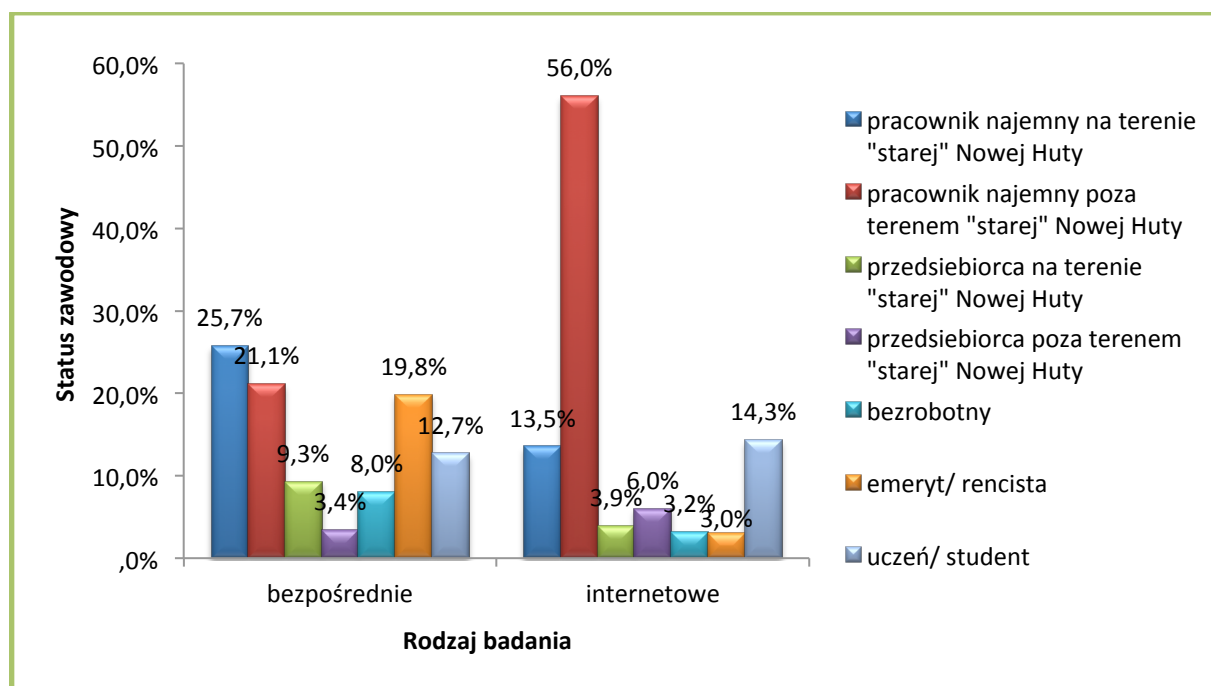

Tabela 7. Podział badanych ze względu na status zawodowy a miejsce zamieszkania i poziom wykształcenia.

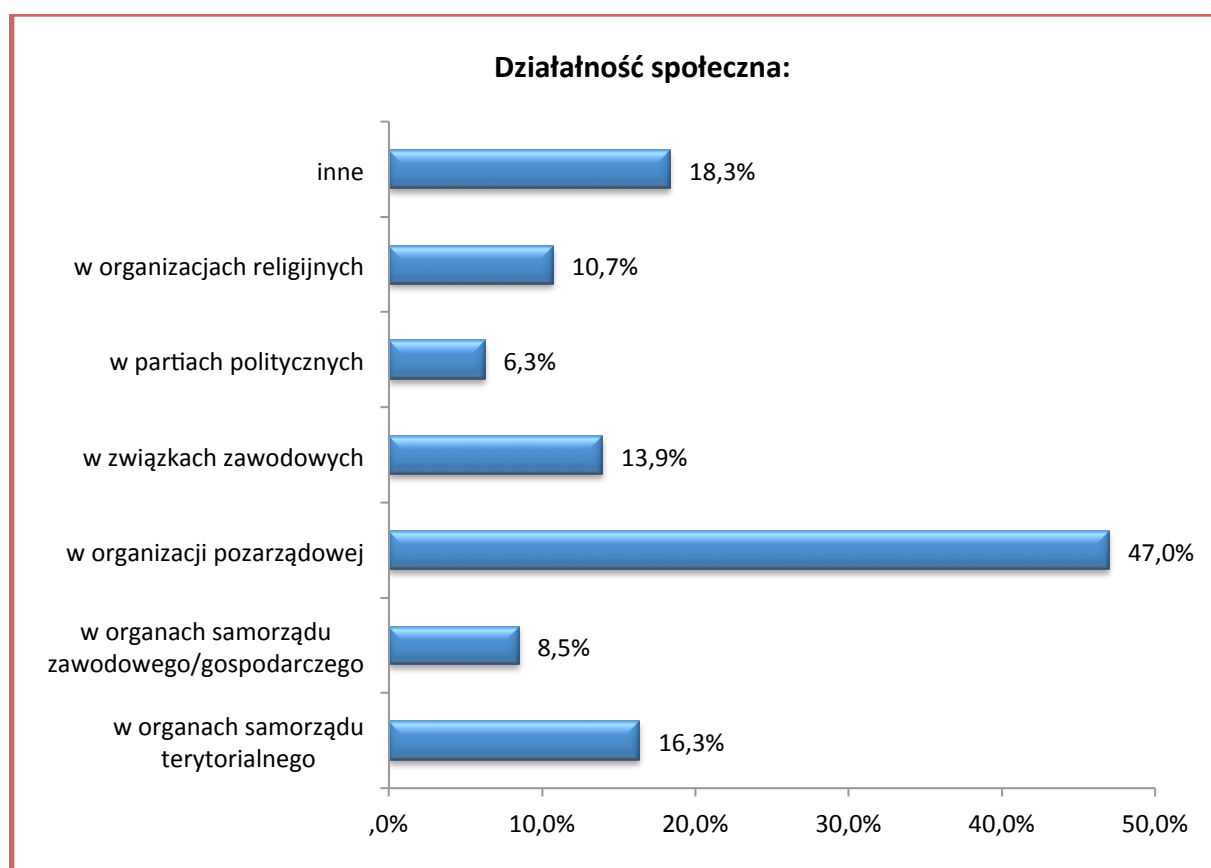
		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie					
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	Wyższe		
Status zawodowy	pracownik najemny na terenie "starej" Nowej Huty	N	146	66	0	17	71	126	
		%	14,5%	18,5%	,0%	26,2%	17,1%	14,5%	
	pracownik najemny poza terenem "starej" Nowej Huty	N	525	161	2	6	149	531	
		%	52,0%	45,2%	8,7%	9,2%	36,0%	61,0%	
	przedsiębiorca na terenie "starej" Nowej Huty	N	55	11	0	4	26	37	
		%	5,5%	3,1%	,0%	6,2%	6,3%	4,3%	
	przedsiębiorca poza terenem "starej" Nowej Huty	N	47	28	0	2	15	58	
		%	4,7%	7,9%	,0%	3,1%	3,6%	6,7%	
	bezrobotny	N	41	15	1	17	20	18	
		%	4,1%	4,2%	4,3%	26,2%	4,8%	2,1%	
	emeryt/ rencista	N	65	13	5	16	34	25	
		%	6,4%	3,7%	21,7%	24,6%	8,2%	2,9%	
	uczeń/ student	N	130	62	15	3	99	75	
		%	12,9%	17,4%	65,2%	4,6%	23,9%	8,6%	
	Ogółem		N	1009	356	23	65	414	870
			%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Biorąc pod uwagę rodzaj mieszkańców, nie zaobserwowano znaczących różnic ze względu na status zawodowy. W przypadku wykształcenia, uczniowie/ studenci najczęściej charakteryzowali się wykształceniem podstawowym, pracownicy najemni na terenie starej „Nowej Huty”, bezrobotni oraz emeryci i renciści wykształceniem zawodowym, natomiast pracownicy najemni poza terenem „starej” Nowej Huty wykształceniem wyższym oraz średnim.

Tabela 8. Podział badanych ze względu na status zawodowy i wiek.

			Wiek					
			do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Status zawodowy	pracownik najemny na terenie "starej" Nowej Huty	N	20	110	72	13	0	
		%	7,3%	14,9%	25,2%	32,5%	,0%	
	pracownik najemny poza terenem "starej" Nowej Huty	N	64	485	133	4	0	
		%	23,4%	65,9%	46,5%	10,0%	,0%	
	przedsiębiorca na terenie "starej" Nowej Huty	N	4	36	20	5	1	
		%	1,5%	4,9%	7,0%	12,5%	2,9%	
	przedsiębiorca poza terenem "starej" Nowej Huty	N	3	54	18	2	0	
		%	1,1%	7,3%	6,3%	5,0%	,0%	
	bezrobotny	N	10	27	15	2	0	
		%	3,7%	3,7%	5,2%	5,0%	,0%	
	emeryt/ rencista	N	3	1	28	14	34	
		%	1,1%	,1%	9,8%	35,0%	97,1%	
	uczeń/ student	N	169	23	0	0	0	
		%	61,9%	3,1%	,0%	,0%	,0%	
	Ogółem		N	273	736	286	40	35
			%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

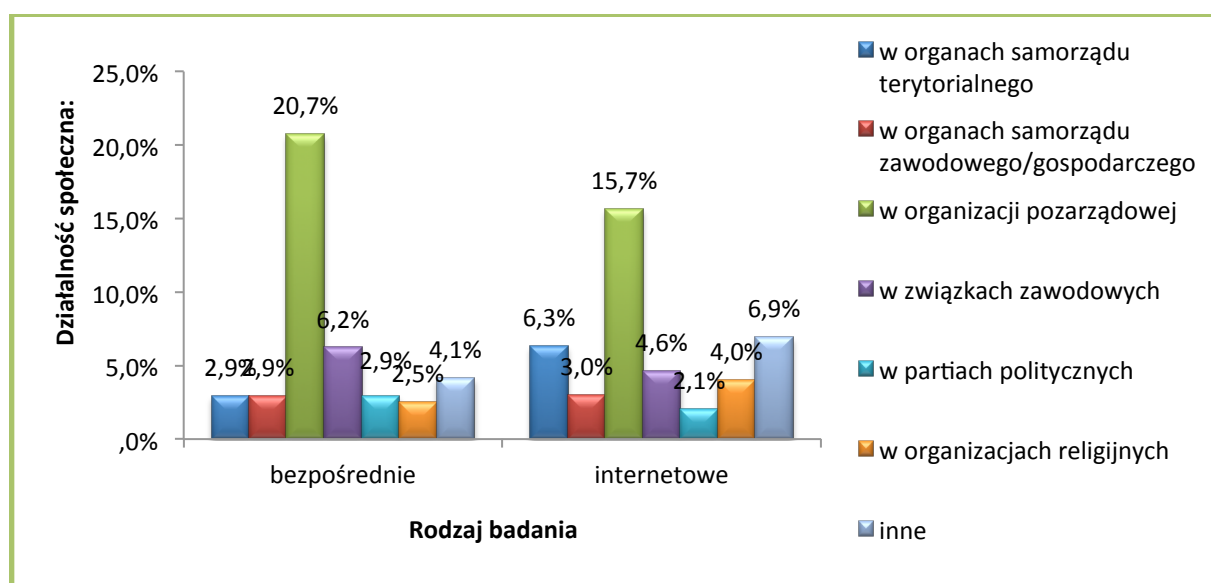
Wykres 12. Rodzaje podejmowanej przez badanych działalności społecznej.

Pytanie z możliwością wielokrotnego wyboru – każdy wskaźnik mógł osiągnąć wartość 100%.

35,2% badanych podejmuje działalność społeczną. Wśród tej części osób najczęściej ankietowani działają w organizacjach pozarządowych zaś najrzadziej w partiach politycznych. Wśród innych udzielanych odpowiedzi najczęściej występujące to: wspólnota mieszkaniowa, wolontariat oraz związki zawodowe.

Wykres 13. Rodzaje podejmowanej przez badanych działalności społecznej a rodzaj badania.

Biorąc pod uwagę rodzaj badania widać stosunkowo równy podział ze względu na wykonywaną działalność społeczną.

Tabela 9. Rodzaje podejmowanej przez badanych działalności społecznej ze względu na miejsce zamieszkania oraz poziom wykształcenia.

Działalność społeczna:		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
w organach samorządu terytorialnego	tak	N	64	17	0	2	12	67
		%	6,2%	4,7%	,0%	3,0%	2,9%	7,5%
w organach samorządu zawodowego/gospodarczego	tak	N	32	10	1	1	12	28
		%	3,1%	2,8%	4,2%	1,5%	2,9%	3,1%
w organizacji pozarządowej	tak	N	161	67	4	15	54	159
		%	15,6%	18,5%	16,7%	22,7%	12,9%	17,9%
w związkach zawodowych	tak	N	43	25	1	9	17	42
		%	4,2%	6,9%	4,2%	13,6%	4,0%	4,7%
w partiach politycznych	tak	N	16	14	0	1	9	21
		%	1,6%	3,9%	,0%	1,5%	2,1%	2,4%
w organizacjach religijnych	tak	N	37	16	3	2	15	32
		%	3,6%	4,4%	12,5%	3,0%	3,6%	3,6%
inne	tak	N	61	28	3	1	25	61
		%	5,9%	7,7%	12,5%	1,5%	6,0%	6,9%

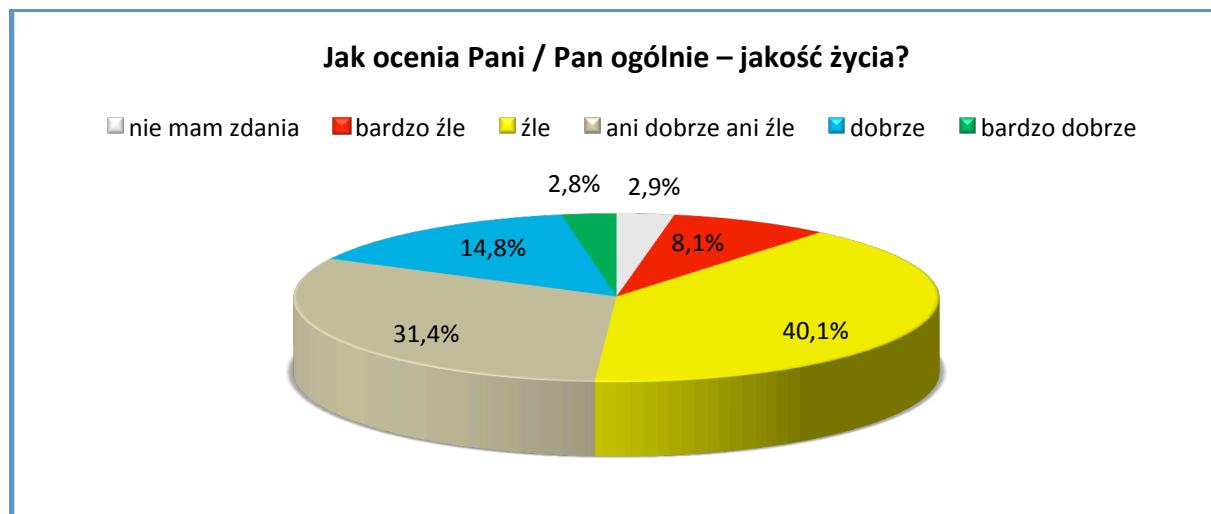
Tabela 10. Rodzaje podejmowanej przez badanych działalności społecznej ze względu na wiek.

Działalność społeczna:		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
w organach samorządu terytorialnego	tak	N	10	51	20	0	0
		%	3,6%	6,8%	6,7%	,0%	,0%
w organach samorządu zawodowego/gospodarczego	tak	N	8	24	6	2	2
		%	2,9%	3,2%	2,0%	4,9%	5,6%
w organizacji pozarządowej	tak	N	62	120	29	10	10
		%	22,6%	16,0%	9,8%	24,4%	27,8%
w związkach zawodowych	tak	N	8	28	24	7	2
		%	2,9%	3,7%	8,1%	17,1%	5,6%
w partiach politycznych	tak	N	3	18	4	4	1
		%	1,1%	2,4%	1,3%	9,8%	2,8%
w organizacjach religijnych	tak	N	18	24	7	0	4
		%	6,6%	3,2%	2,4%	,0%	11,1%
Inne	tak	N	18	46	22	2	3
		%	6,6%	6,1%	7,4%	4,9%	8,3%

Rodzaj mieszkańców, ich poziom wykształcenia oraz wiek nie różnicują w sposób istotny działalności społecznej ankietowanych.

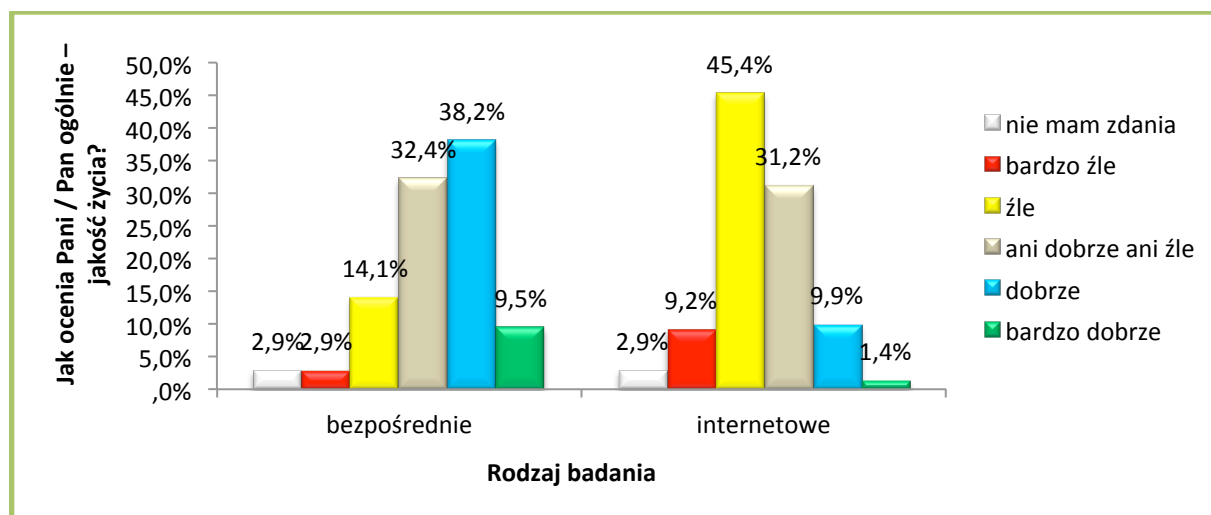
2.2.2. Postrzeganie „starej” Nowej Huty

Wykres 14. Ogólna ocena jakości życia na obszarze rewitalizacji.

Pierwsze pytanie ankiety dotyczyło ogólnej jakości życia. Co najmniej dobrze oceniło ją 17,6% badanych, zaś źle i bardzo źle 48,2% ankietowanych. Dość duży procent respondentów nie miał sprecyzowanej oceny na ten temat (31,4%).

Wykres 15. Ogólna ocena jakości życia na obszarze rewitalizacji ze względu na rodzaj badania.

Biorąc pod uwagę rodzaj badania zaobserwować można dość wyraźną zależność, która informuje, że lepiej jakość życia oceniają ankietowani w sposób bezpośredni. W tym wypadku ocen co najmniej dobrych było 47,7% zaś w przypadku badań internetowych jedynie 11,3%.

Tabela 11. Ogólna ocena jakości życia na obszarze rewitalizacji, z uwzględnieniem miejsc zamieszkania i poziom wykształcenia.

Mieszkaniec "starej" Nowej Huty	Wykształcenie

		Tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan ogólnie – jakość życia?	nie mam zdania	N	7	32	0	2	10	29
		%	,7%	8,8%	,0%	3,0%	2,4%	3,3%
	bardzo źle	N	96	15	3	2	22	86
		%	9,3%	4,1%	12,5%	3,0%	5,2%	9,7%
	źle	N	453	109	7	17	151	388
		%	44,0%	30,1%	29,2%	25,8%	36,0%	43,6%
	ani dobrze ani źle	N	300	138	8	30	152	249
		%	29,1%	38,1%	33,3%	45,5%	36,2%	28,0%
	dobrze	N	149	55	6	14	64	120
		%	14,5%	15,2%	25,0%	21,2%	15,2%	13,5%
	bardzo dobrze	N	25	13	0	1	21	17
		%	2,4%	3,6%	,0%	1,5%	5,0%	1,9%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

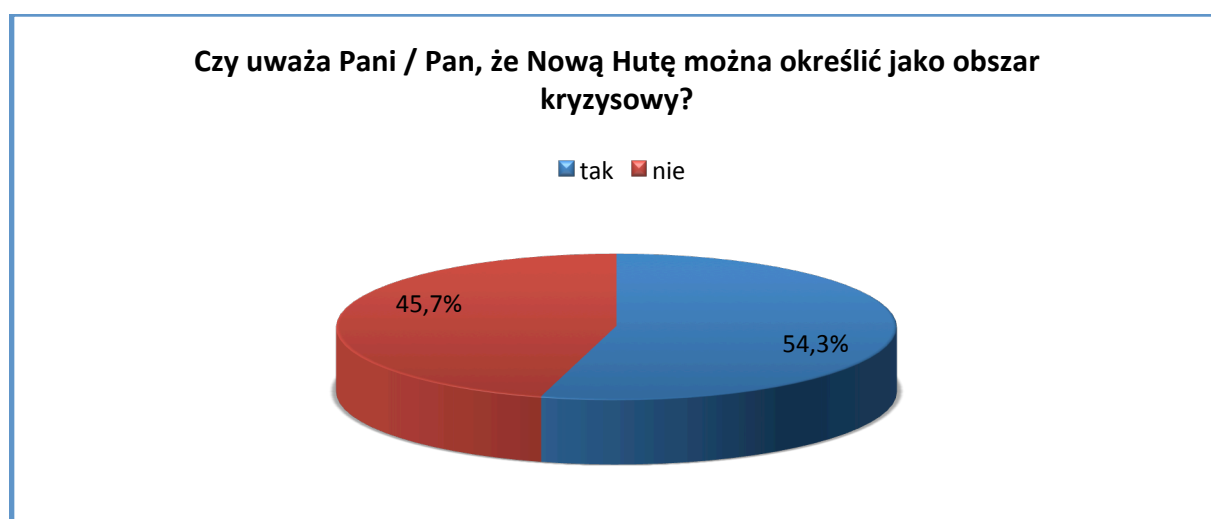
Nieznacznie gorzej jakość życia oceniają mieszkańcy „starej” Nowej Huty oraz badani z wykształceniem wyższym.

Tabela 12. Ogólna ocena jakości życia na obszarze rewitalizacji w podziale ze względu na wiek.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Jak ocenia Pani / Pan ogólnie – jakość życia?	nie mam zdania	N	8	23	7	2	1
		%	2,9%	3,1%	2,4%	4,9%	2,8%
	bardzo źle	N	19	71	20	1	2
		%	6,9%	9,5%	6,7%	2,4%	5,6%
	źle	N	97	347	101	8	10
		%	35,4%	46,3%	34,0%	19,5%	27,8%
	ani dobrze ani źle	N	103	195	117	15	5
		%	37,6%	26,0%	39,4%	36,6%	13,9%
	dobrze	N	39	94	45	11	17
		%	14,2%	12,6%	15,2%	26,8%	47,2%
	bardzo dobrze	N	8	19	7	4	1
		%	2,9%	2,5%	2,4%	9,8%	2,8%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

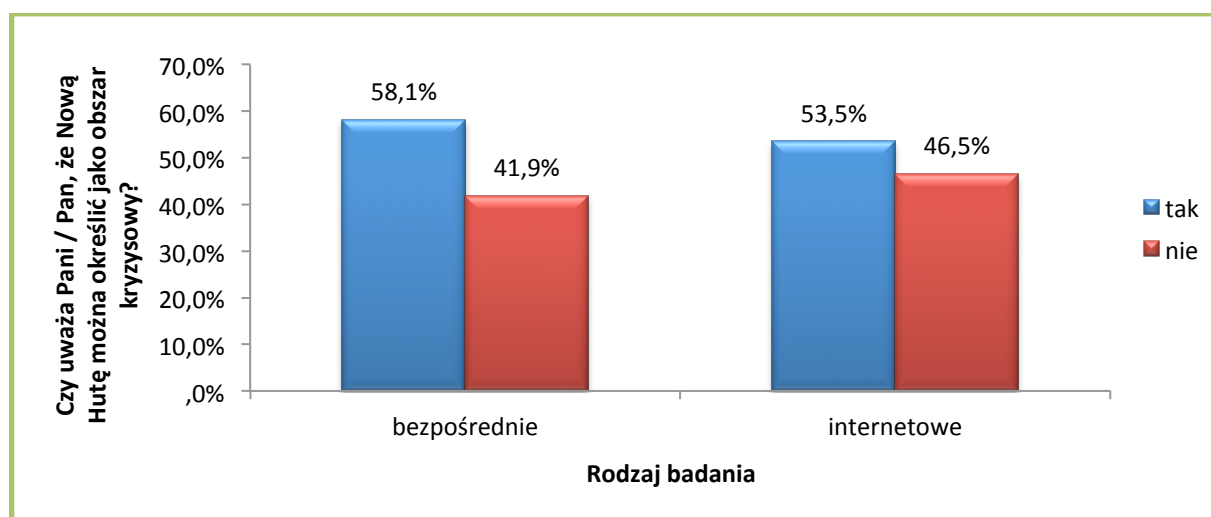
Biorąc pod uwagę wiek, zaobserwować można tendencję, że im starsi są ankietowani tym lepiej oceniają ogólną jakość życia.

Wykres 16. Podział badanych ze względu na uznanie Nowej Huty za obszar kryzysowy.

Ponad 54% badanych uważa, że Nową Hutę można określić jako obszar kryzysowy.

Wykres 17. Podział badanych ze względu na uznanie Nowej Huty za obszar kryzysowy oraz rodzaj badania.

Uwzględniając rodzaj badania dość podobny procent ankietowanych jest zdania, że Nową Hutę można określić mianem obszaru kryzysowego.

Tabela 13. Podział badanych ze względu na uznanie Nowej Huty za obszar kryzysowy uwzględniając miejsce zamieszkania i poziom wykształcenia.

	Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie					
	tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe		
Czy uważa Pani /	tak	N	503	172	11	43	207	419

Pan, że Nową Hutę można określić jako obszar kryzysowy?	nie	%	54,7%	52,8%	57,9%	71,7%	55,3%	52,5%
		N	416	154	8	17	167	379
Ogółem		%	45,3%	47,2%	42,1%	28,3%	44,7%	47,5%
		N	919	326	19	60	374	798
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

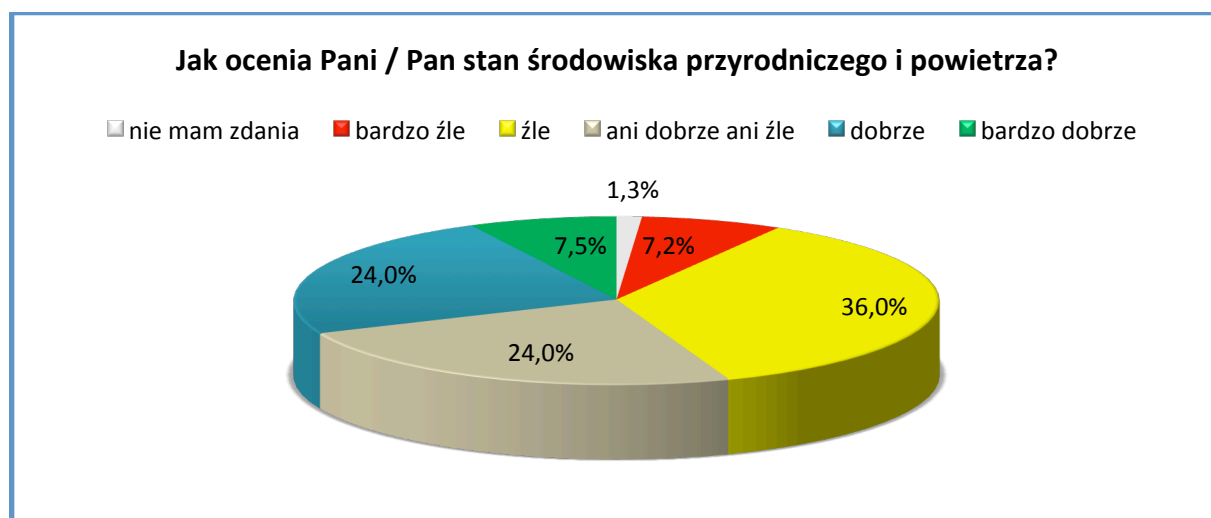
Również zmienna mieszkaniac „starej” Nowej Huty nie różnicuje odpowiedzi na temat tego, czy według ankietowanych Nową Hutę można określić jako obszar kryzysowy. Jednak respondenci z wykształceniem zawodowym częściej twierdzą, że tak.

Tabela 14. Podział badanych ze względu na uznanie Nowej Huty za obszar kryzysowy według wieku.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Czy uważa Pani / Pan, że Nową Hutę można określić jako obszar kryzysowy?	tak	N	110	339	176	29	24
		%	46,6%	51,0%	64,0%	76,3%	66,7%
	nie	N	126	326	99	9	12
		%	53,4%	49,0%	36,0%	23,7%	33,3%
Ogółem		N	236	665	275	38	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

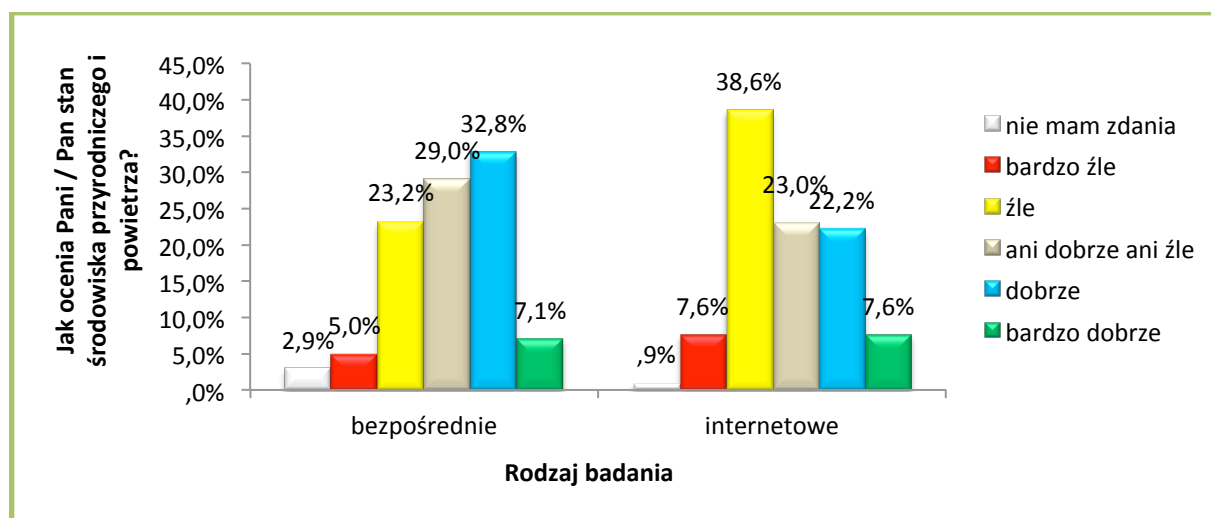
Młodszy badani rzadziej od pozostałych są zdania, że Nową Hutę można określić jako obszar kryzysowy.

Wykres 18. Ocena stanu środowiska przyrodniczego i powietrza na obszarze rewitalizacji.

Kolejne pytanie ankiety dotyczyło oceny stanu środowiska przyrodniczego oraz powietrza. Co najmniej dobrze oceniło go 31,5% badanych. Odmiennego zdania jest 43,2% respondentów. Istotna część ankietowanych nie umiała się określić co do tej kwestii.

Wykres 19. Ocena stanu środowiska przyrodniczego i powietrza na obszarze rewitalizacji w podziale na rodzaj badania.

Biorąc pod uwagę rodzaj badania lepiej stan środowiska przyrodniczego i powietrza ocenili ankietowani w badaniach bezpośrednich. Co najmniej dobre oceny wystawiło niespełna 40% respondentów, natomiast w badaniach internetowych – 29,8%.

Tabela 15. Ocena stanu środowiska przyrodniczego i powietrza na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania oraz poziomu wykształcenia badanych.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan stan środowiska przyrodniczego i powietrza?	nie mam zdania	N	12	4	0	1	4	13
		%	1,2%	1,1%	0,0%	1,5%	1,0%	1,5%
	bardzo źle	N	80	21	2	6	25	68
		%	7,8%	5,8%	8,3%	9,1%	6,0%	7,6%
	źle	N	369	131	4	16	145	336
		%	35,8%	36,2%	16,7%	24,2%	34,5%	37,8%
	ani dobrze ani źle	N	256	79	7	21	113	196
		%	24,9%	21,8%	29,2%	31,8%	26,9%	22,0%
	dobrze	N	249	88	8	18	105	206
		%	24,2%	24,3%	33,3%	27,3%	25,0%	23,2%
	bardzo dobrze	N	64	39	3	4	28	70
		%	6,2%	10,8%	12,5%	6,1%	6,7%	7,9%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

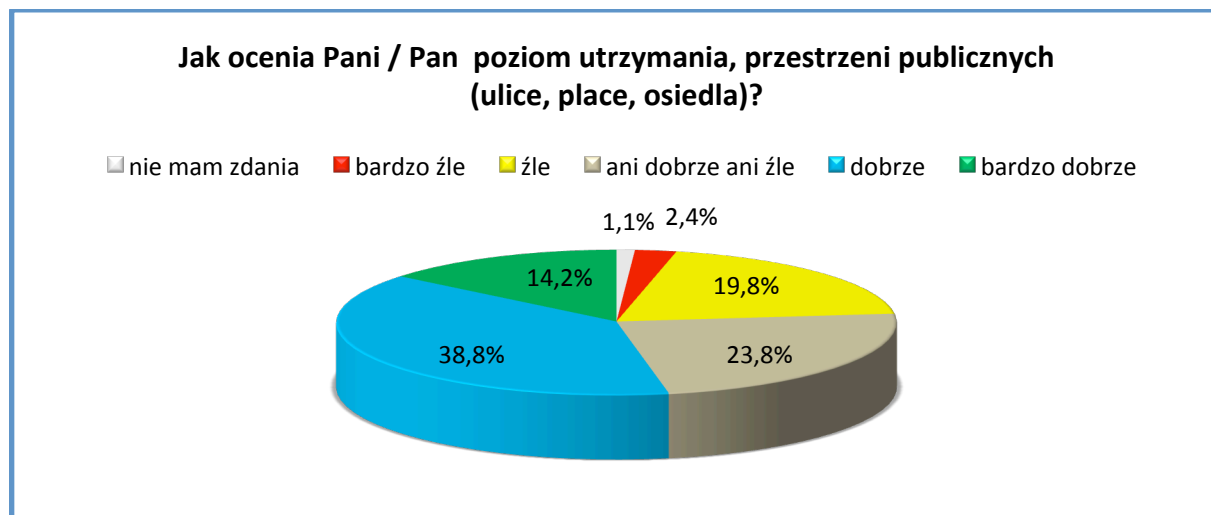
O ile zmienna mieszkaniem „starej” Nowej Huty nie różnicuje w sposób istotny odpowiedzi na temat oceny stanu środowiska przyrodniczego i powietrza, to już w przypadku wykształcenia osoby z niższym jego poziomem wystawiają wyższe noty.

Tabela 16. Ocena stanu środowiska przyrodniczego i powietrza na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Jak ocenia Pani / Pan stan środowiska przyrodniczego i powietrza?	nie mam zdania	N	1	9	5	2	1
		%	,4%	1,2%	1,7%	4,9%	2,8%
	bardzo źle	N	24	56	16	2	2
		%	8,8%	7,5%	5,4%	4,9%	5,6%
	źle	N	97	290	101	8	8
		%	35,4%	38,7%	34,0%	19,5%	22,2%
	ani dobrze ani źle	N	62	165	85	10	11
		%	22,6%	22,0%	28,6%	24,4%	30,6%
	dobrze	N	72	167	71	15	12
		%	26,3%	22,3%	23,9%	36,6%	33,3%
	bardzo dobrze	N	18	62	19	4	2
		%	6,6%	8,3%	6,4%	9,8%	5,6%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

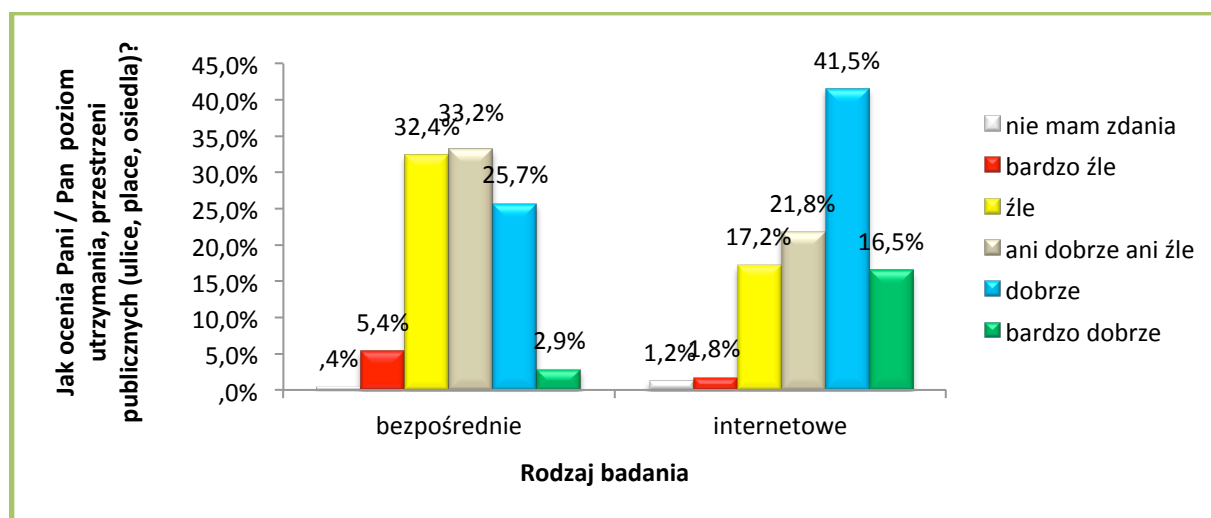
Osoby starsze nieznacznie lepiej oceniają stan środowiska przyrodniczego oraz powietrza.

Wykres 20. Ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji.

Mając na uwadze ocenę poziomu utrzymania, przestrzeni publicznych (ulice, place, osiedla), ponad połowa badanych pozytywnie oceniła ten aspekt postrzegania starej „Nowej Huty”. Złą ocenę wystawiło 22,2% ankietowanych.

Wykres 21. Ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji ze względu na rodzaj badania.

W badaniach internetowych respondenci wystawiali lepsze oceny co do stanu utrzymania, przestrzeni publicznych (ulice, place, osiedla). W porównaniu do badań bezpośrednich stosunek dobrych ocen to – 58% do 28,6%.

Tabela 17. Ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan poziom utrzymania, przestrzeni publicznych (ulice, place, osiedla)?	nie mam zdania	N	10	5	1	0	6	8
		%	1,0%	1,4%	4,2%	,0%	1,4%	,9%
	bardzo źle	N	26	8	1	0	14	19
		%	2,5%	2,2%	4,2%	,0%	3,3%	2,1%
	źle	N	185	89	3	18	79	175
		%	18,0%	24,6%	12,5%	27,3%	18,8%	19,7%
ani dobrze ani źle	N	236	97	10	21	103	199	
	%	22,9%	26,8%	41,7%	31,8%	24,5%	22,4%	
dobrze	N	408	133	9	17	158	358	
	%	39,6%	36,7%	37,5%	25,8%	37,6%	40,3%	
bardzo dobrze	N	165	30	0	10	60	130	
	%	16,0%	8,3%	,0%	15,2%	14,3%	14,6%	
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

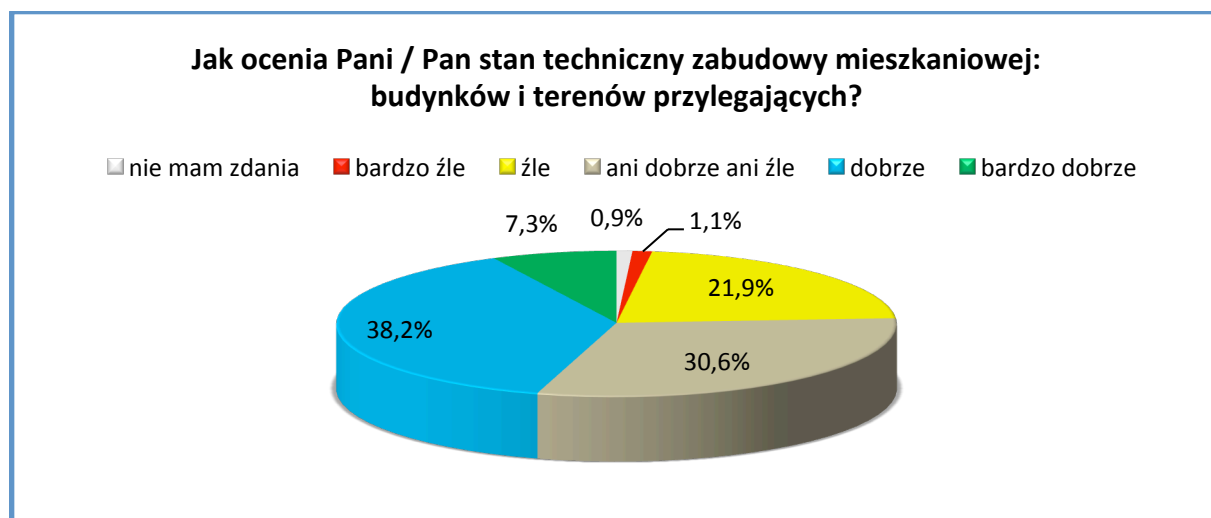
Biorąc pod uwagę rodzaj mieszkańców, nie zaobserwowano zróżnicowanych ocen w udzielanych odpowiedziach. Jednak w przypadku respondentów z wyższym poziomem wykształcenia zaobserwować można lepsze opinie na temat poziomu utrzymania przestrzeni.

Tabela 18. Ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Jak ocenia Pani / Pan poziom utrzymania, przestrzeni publicznych (ulice, place, osiedla)?	nie mam zdania	N	4	10	1	0	0
		%	1,5%	1,3%	,3%	,0%	,0%
	bardzo źle	N	7	17	6	3	1
		%	2,6%	2,3%	2,0%	7,3%	2,8%
	źle	N	57	138	50	18	13
		%	20,8%	18,4%	16,8%	43,9%	36,1%
	ani dobrze ani źle	N	76	168	69	9	12
		%	27,7%	22,4%	23,2%	22,0%	33,3%
	dobrze	N	95	306	122	10	7
		%	34,7%	40,9%	41,1%	24,4%	19,4%
	bardzo dobrze	N	35	110	49	1	3
		%	12,8%	14,7%	16,5%	2,4%	8,3%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

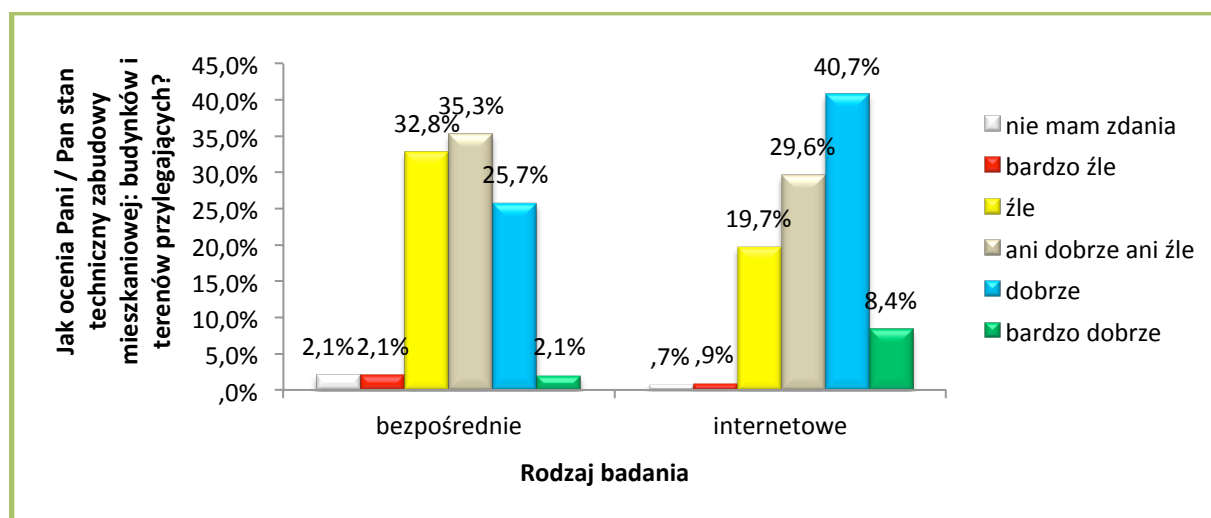
W grupie młodszych badanych zauważyć można wyższe oceny na temat poziom utrzymania, przestrzeni publicznych „starej” Nowej Huty.

Wykres 22. Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji.

Stan techniczny zabudowy mieszkaniowej: budynków i terenów przylegających „starej” Nowej Huty, w sposób pozytywny oceniło 45,5% badanych. Negatywne opinie dotyczyły 23% respondentów. Ani dobrze ani źle, to odpowiedź udzielona przez 30,6% ankietowanych.

Wykres 23. Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji według rodzaju badania.

Badania internetowe wykazały lepsze oceny stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej starej „Nowej” Huty. Pozytywne oceny stosunku badań internetowych do bezpośrednich to 49,1% do 27,8%.

Tabela 19. Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan stan techniczny zabudowy mieszkaniowej: budynków i terenów przylegających?	nie mam zdania	N	5	8	1	0	6	6
		%	,5%	2,2%	4,2%	,0%	1,4%	,7%
	bardzo źle	N	12	3	1	1	4	10
		%	1,2%	,8%	4,2%	1,5%	1,0%	1,1%
	źle	N	225	78	6	21	103	176
		%	21,8%	21,5%	25,0%	31,8%	24,5%	19,8%
	ani dobrze ani źle	N	310	117	10	25	128	263
		%	30,1%	32,3%	41,7%	37,9%	30,5%	29,6%
	dobrze	N	399	133	5	18	146	367
		%	38,7%	36,7%	20,8%	27,3%	34,8%	41,3%
	bardzo dobrze	N	79	23	1	1	33	67
		%	7,7%	6,4%	4,2%	1,5%	7,9%	7,5%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

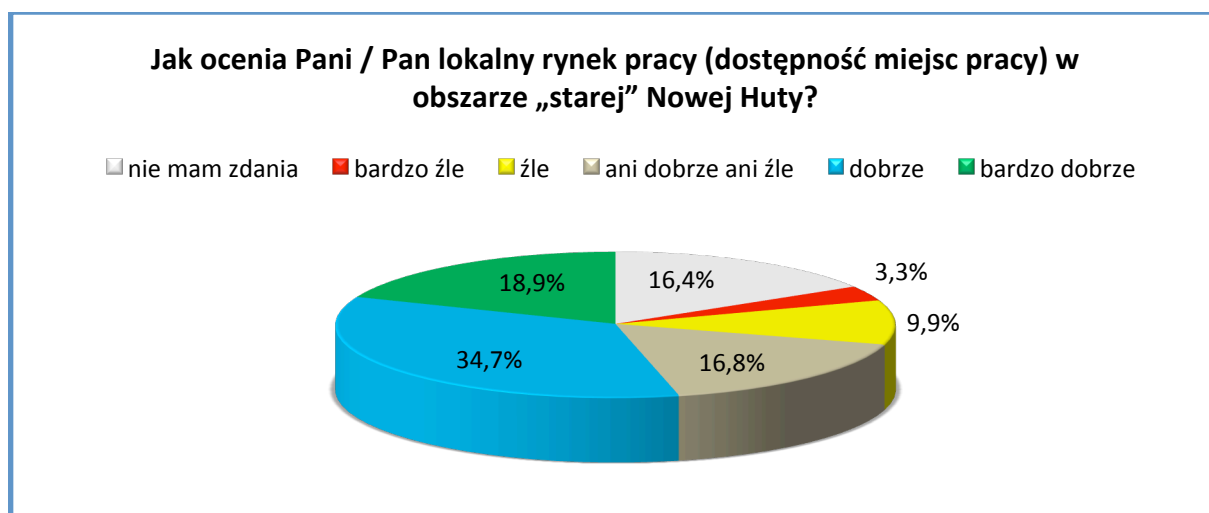
Rozróżnienie na mieszkańców „starej” Nowej Huty nie przyniosło istotnych różnic w ocenie stanu zabudowy mieszkaniowej. Jednak ankietowani z wyższym poziomem wykształcenia lepiej ocenili ten aspekt.

Tabela 20. Ocena stanu technicznego zabudowy mieszkaniowej na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek						
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat		
Jak ocenia Pani / Pan stan techniczny zabudowy mieszkaniowej: budynków i terenów przylegających?	nie mam zdania	N	4	6	1	0	1	
		%	1,5%	,8%	,3%	,0%	2,8%	
	bardzo źle	N	4	10	2	0	0	
		%	1,5%	1,3%	,7%	,0%	,0%	
	źle	N	67	142	73	17	8	
		%	24,5%	19,0%	24,6%	41,5%	22,2%	
	ani dobrze ani źle	N	88	228	88	13	12	
		%	32,1%	30,4%	29,6%	31,7%	33,3%	
	dobrze	N	84	312	112	10	13	
		%	30,7%	41,7%	37,7%	24,4%	36,1%	
	bardzo dobrze	N	27	51	21	1	2	
		%	9,9%	6,8%	7,1%	2,4%	5,6%	
	Ogółem		N	274	749	297	41	36
			%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

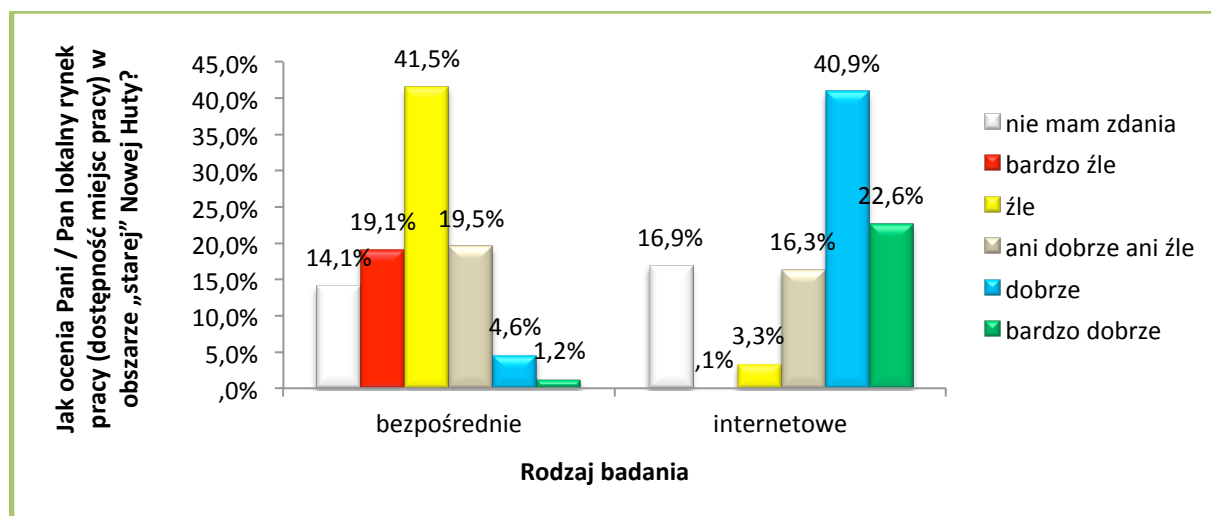
Podobnie młodszy badani lepiej ocenili stan zabudowy mieszkaniowej: budynków i terenów przylegających.

Wykres 24. Ocena lokalnego rynku pracy w obszarze „starej” Nowej Huty.

Jak ocenia Pani / Pan lokalny rynek pracy (dostępność miejsc pracy) w obszarze „starej” Nowej Huty? – to treść kolejnego pytania, gdzie wysokie oceny wystawiło 53,6% ankietowanych. Odmiennego zdania było 13,2% badanych. Dość istotna część respondentów nie potrafiła tego ocenić lub nie miała zdania na ten temat.

Wykres 25. Ocena lokalnego rynku pracy w obszarze „starej” Nowej Huty według rodzaju badania.

Biorąc pod uwagę rodzaj badania zaobserwować można bardzo zróżnicowane oceny, ponieważ w badaniach internetowych przeważały opinie pozytywne, zaś w bezpośrednich negatywne. I tak, lokalny rynek pracy „starej” Nowej Huty przez ankietowanych, w sposób internetowy pozytywnie oceniło 63,5% badanych, zaś w sposób bezpośredni tylko 5,8%.

Tabela 21. Ocena lokalnego rynku pracy w obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan lokalny rynek pracy (dostępność miejsc pracy w obszarze „starej” Nowej Huty?)	nie mam zdania	N	175	55	7	5	56	162
		%	17,0%	15,2%	29,2%	7,6%	13,3%	18,2%
	bardzo źle	N	31	16	1	16	12	17
		%	3,0%	4,4%	4,2%	24,2%	2,9%	1,9%
	źle	N	84	49	6	15	48	67
		%	8,2%	13,5%	25,0%	22,7%	11,4%	7,5%
	ani dobrze ani źle	N	159	74	2	12	68	151
		%	15,4%	20,4%	8,3%	18,2%	16,2%	17,0%
	dobrze	N	366	121	6	15	139	327
		%	35,5%	33,4%	25,0%	22,7%	33,1%	36,8%
	bardzo dobrze	N	215	47	2	3	97	165
		%	20,9%	13,0%	8,3%	4,5%	23,1%	18,6%
Ogółem	N	1030	362	24	66	420	889	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

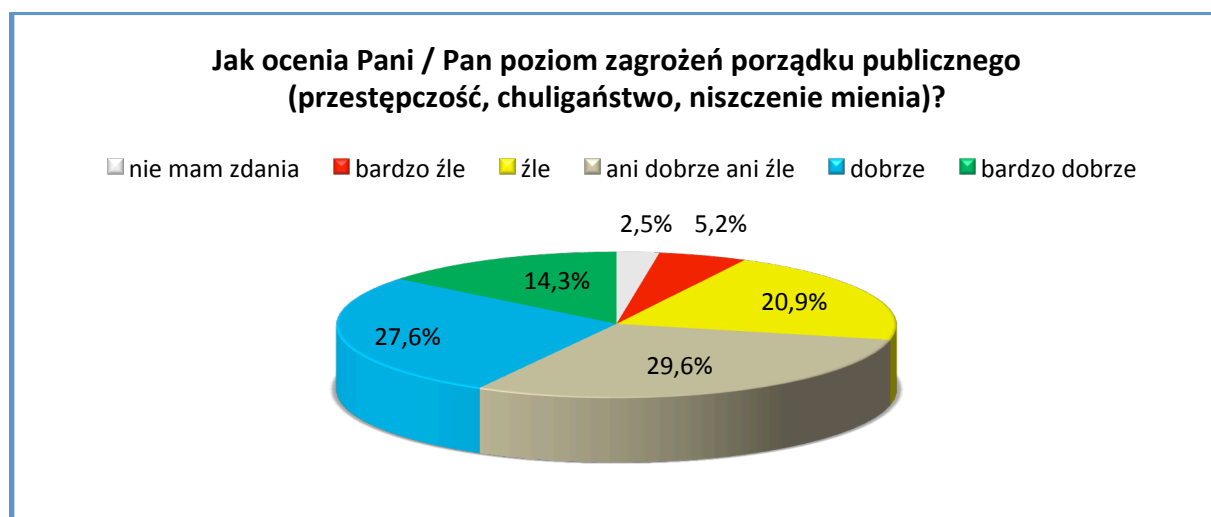
Nieznacznie lepiej lokalny rynek pracy ocenili mieszkańcy „starej” Nowej Huty, natomiast w przypadku poziomu wykształcenia widać wyraźną tendencję, która informuje, że im wyższe posiadają wykształcenie badani, tym lepsze wystawiają oceny.

Tabela 22. Ocena lokalnego rynku pracy w obszarze „starej” Nowej Huty ze względu na wiek badanych.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Jak ocenia Pani / Pan lokalny rynek pracy (dostępność miejsc pracy) w obszarze „starej” Nowej Huty?	nie mam zdania	N	43	132	43	5	6
		%	15,7%	17,6%	14,5%	12,2%	16,7%
	bardzo źle	N	4	10	15	10	7
		%	1,5%	1,3%	5,1%	24,4%	19,4%
	źle	N	27	46	36	17	12
		%	9,9%	6,1%	12,1%	41,5%	33,3%
	ani dobrze ani źle	N	43	121	55	9	6
		%	15,7%	16,2%	18,5%	22,0%	16,7%
	dobrze	N	102	285	95	0	3
		%	37,2%	38,1%	32,0%	,0%	8,3%
	bardzo dobrze	N	55	155	53	0	2
		%	20,1%	20,7%	17,8%	,0%	5,6%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

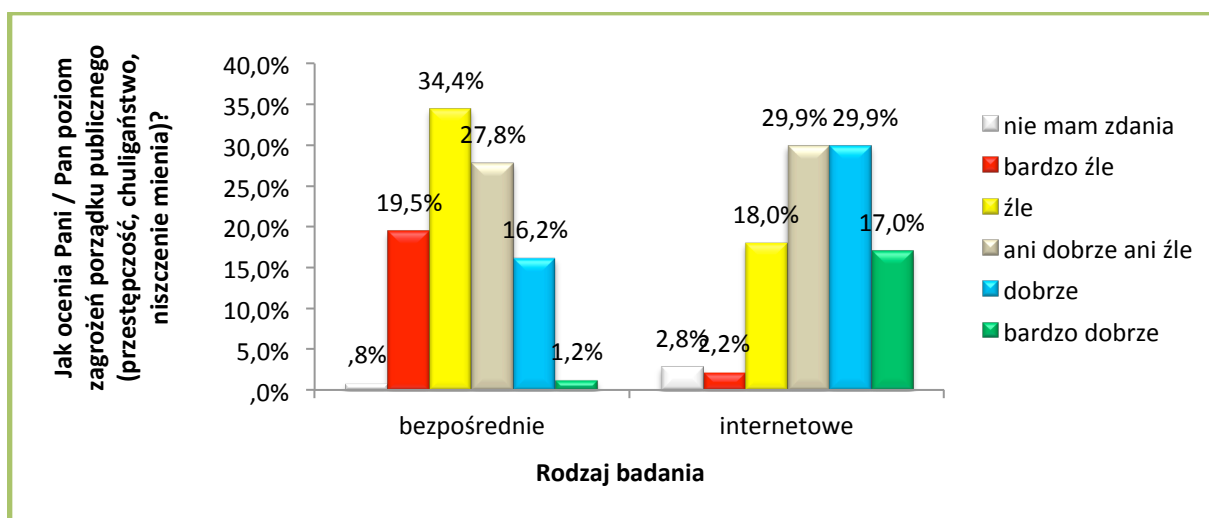
W rozróżnieniu na wiek badanych, również jest widoczna wyraźna tendencja, która wskazuje, że młodsi ankietowani lepiej oceniają lokalny rynek pracy „starej” Nowej Huty.

Wykres 26. Ocena poziomu zagrożeń porządku publicznego na obszarze „starej” Nowej Huty.

Poziom zagrożeń porządku publicznego przez 41,9% badanych została oceniona dość wysoko. Odmiennego zdania było 26,1% respondentów. Dość wysoki procent ankietowanych nie potrafił sprecyzować odpowiedzi na ten temat – 29,6%.

Wykres 27. Ocena poziomu zagrożeń porządku publicznego na obszarze „starej” Nowej Huty w podziale na rodzaj badania.

Bezpieczniej w „starej” Nowej Hucie czują się badani w formie internetowej – 46,9%. Niższe poczucie bezpieczeństwa zaobserwować można u respondentów badanych w sposób bezpośredni – 18,4%.

Tabela 23. Ocena poziomu zagrożeń porządku publicznego na obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan poziom zagrożeń porządku publicznego (przestępczość, chuligaństwo, niszczenie mienia)?	nie mam zdania	N	24	10	1	2	11	20
		%	2,3%	2,8%	4,2%	3,0%	2,6%	2,2%
	bardzo źle	N	50	21	3	10	30	30
		%	4,9%	5,8%	12,5%	15,2%	7,1%	3,4%
	źle	N	214	77	4	16	86	184
		%	20,8%	21,3%	16,7%	24,2%	20,5%	20,7%
ani dobrze ani źle	N	315	96	4	20	113	277	
	%	30,6%	26,5%	16,7%	30,3%	26,9%	31,2%	
dobrze	N	287	98	7	10	110	259	
	%	27,9%	27,1%	29,2%	15,2%	26,2%	29,1%	
bardzo dobrze	N	140	60	5	8	70	119	
	%	13,6%	16,6%	20,8%	12,1%	16,7%	13,4%	
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Ocena poziomu zagrożenia porządku publicznego nie jest zależna od rodzaju badanych mieszkańców. Respondenci odpowiadają w sposób zbliżony do ogólnych wyników częstości.

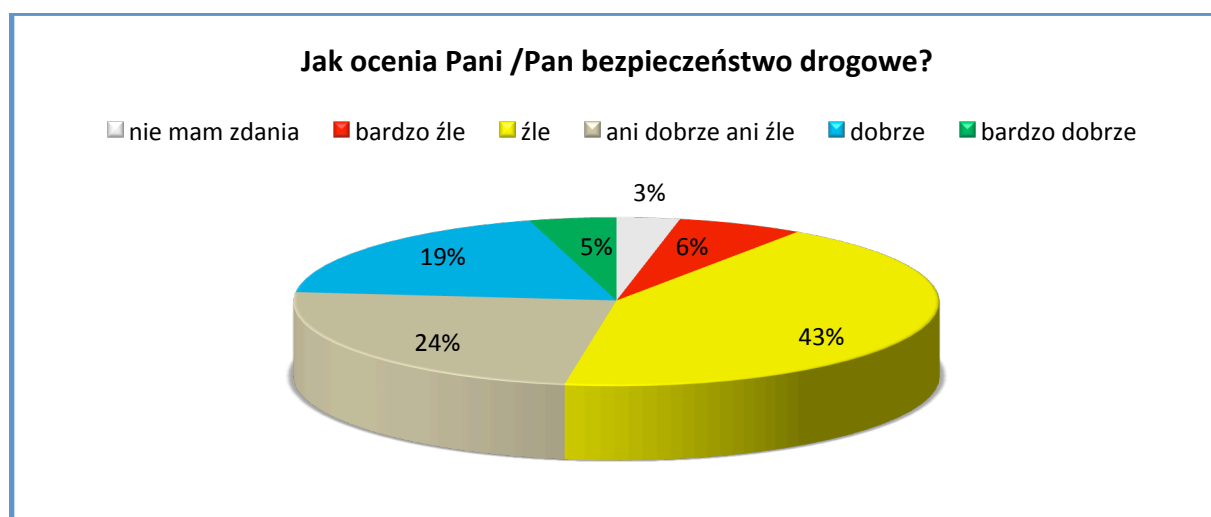
Nieznacznie gorzej wymieniony aspekt postrzegają ankietowani z wykształceniem zawodowym.

Tabela 24. Ocena poziomu zagrożeń porządku publicznego na obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Jak ocenia Pani / Pan poziom zagrożeń porządku publicznego (przestępczość, chuligaństwo, niszczenie mienia)?	nie mam zdania	N	7	16	9	1	2
		%	2,6%	2,1%	3,0%	2,4%	5,6%
	bardzo źle	N	12	26	13	11	11
		%	4,4%	3,5%	4,4%	26,8%	30,6%
	źle	N	57	155	55	14	11
		%	20,8%	20,7%	18,5%	34,1%	30,6%
	ani dobrze ani źle	N	70	224	102	8	5
		%	25,5%	29,9%	34,3%	19,5%	13,9%
	dobrze	N	77	220	78	7	6
		%	28,1%	29,4%	26,3%	17,1%	16,7%
	bardzo dobrze	N	51	108	40	0	1
		%	18,6%	14,4%	13,5%	,0%	2,8%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

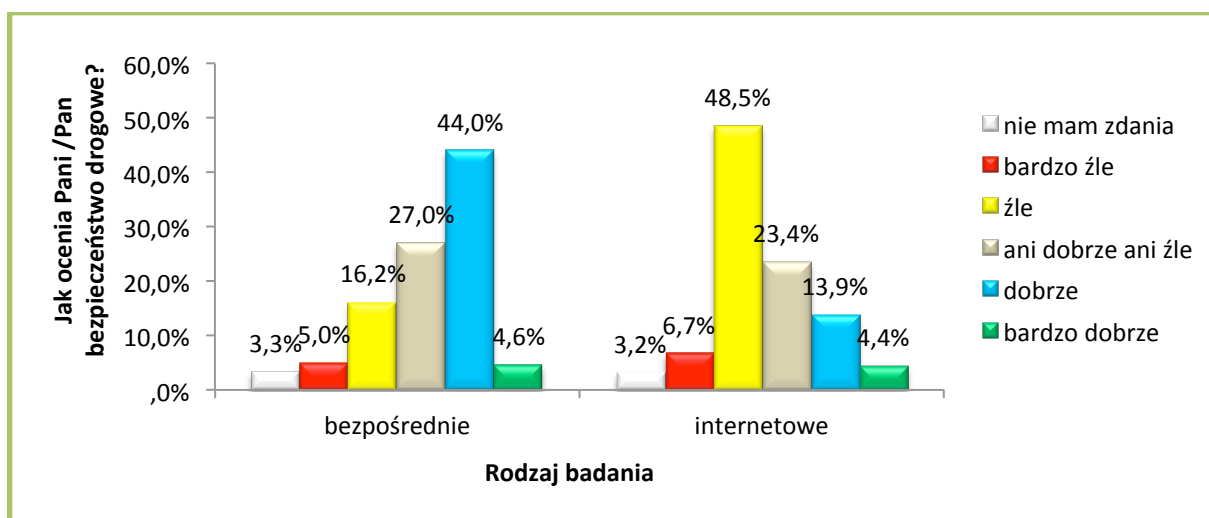
Biorąc pod uwagę wiek, młodszy ankietowani lepiej oceniają poziom zagrożeń porządku publicznego (przestępczość, chuligaństwo, niszczenie mienia).

Wykres 28. Ocena bezpieczeństwa drogowego na obszarze rewitalizacji.

Kolejny badany aspekt to bezpieczeństwo drogowo, które źle oceniła blisko połowa respondentów. Pozytywne odczucia w tej sprawie zadeklarowało 24% ankietowanych. Podobny procent grupy nie potrafił sprecyzować odpowiedzi na zadane pytanie.

Wykres 29. Ocena stanu bezpieczeństwa drogowego z uwzględnieniem rodzaju badania.

Biorąc pod uwagę rodzaj badania, anketowani w sposób bezpośredni znacznie wyżej ocenili bezpieczeństwo drogowe (48,6%) w stosunku do respondentów badanych drogą internetową (18,3%).

Tabela 25. Ocena bezpieczeństwa drogowego na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

			Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie			
			tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe
Jak ocenia Pani /Pan bezpieczeństwo drogowe?	nie mam zdania	N	28	16	1	3	15	25
		%	2,7%	4,4%	4,2%	4,5%	3,6%	2,8%
	bardzo źle	N	66	24	2	4	23	60
		%	6,4%	6,6%	8,3%	6,1%	5,5%	6,7%
	źle	N	451	147	9	8	171	416
		%	43,8%	40,6%	37,5%	12,1%	40,7%	46,8%
	ani dobrze ani źle	N	241	91	7	25	98	205
		%	23,4%	25,1%	29,2%	37,9%	23,3%	23,1%
	dobrze	N	199	68	4	24	95	143
		%	19,3%	18,8%	16,7%	36,4%	22,6%	16,1%
	bardzo dobrze	N	45	16	1	2	18	40
		%	4,4%	4,4%	4,2%	3,0%	4,3%	4,5%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

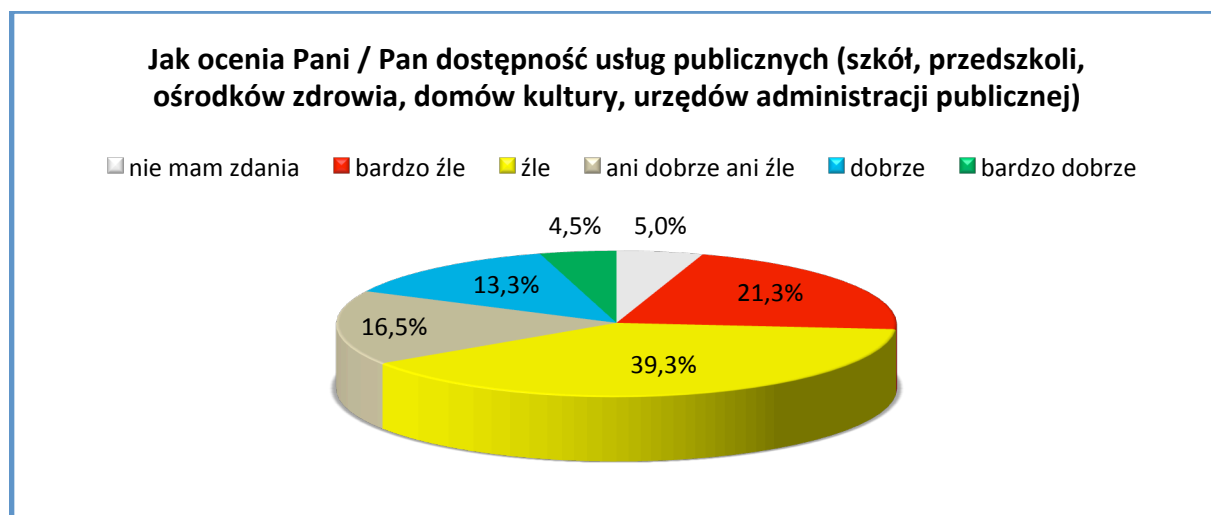
Brak jest istotnego zróżnicowania w udzielanych odpowiedziach na temat bezpieczeństwa drogowego ze względu na rodzaj badanych, natomiast osoby z wykształceniem zawodowym lepiej oceniają ten aspekt.

Tabela 26. Ocena bezpieczeństwa drogowego na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek						
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat		
Jak ocenia Pani /Pan bezpieczeństwo drogowo?	nie mam zdania	N	13	20	9	2	0	
		%	4,7%	2,7%	3,0%	4,9%	,0%	
	bardzo źle	N	19	53	12	4	2	
		%	6,9%	7,1%	4,0%	9,8%	5,6%	
	źle	N	117	348	112	10	15	
		%	42,7%	46,5%	37,7%	24,4%	41,7%	
	ani dobrze ani źle	N	55	173	85	8	11	
		%	20,1%	23,1%	28,6%	19,5%	30,6%	
	dobrze	N	57	122	67	14	7	
		%	20,8%	16,3%	22,6%	34,1%	19,4%	
	bardzo dobrze	N	13	33	12	3	1	
		%	4,7%	4,4%	4,0%	7,3%	2,8%	
	Ogółem		N	274	749	297	41	36
			%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

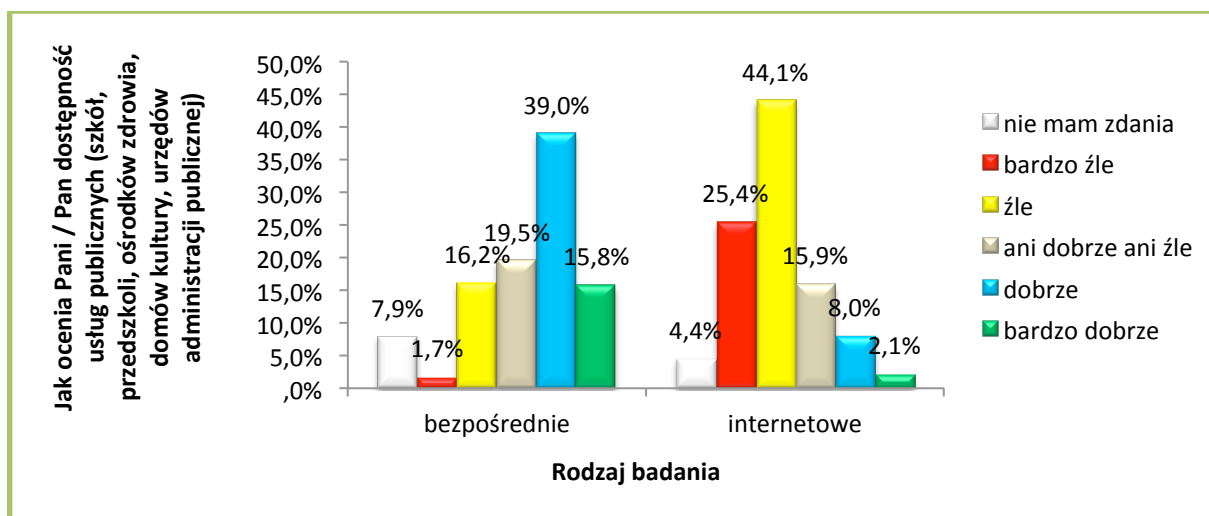
Mając na uwadze wiek respondentów, badani od 56 do 65 lat, lepiej od pozostałych oceniają bezpieczeństwo drogowe „starej” Nowej Huty.

Wykres 30. Ocena dostępności usług publicznych w „starej” Nowej Hucie.

Dostępność usług publicznych (szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia, domów kultury, urzędów administracji publicznej) została stosunkowo źle oceniona przez badanych. Tylko 17,8% ankietowanych jest zadowolonych z dostępności do wymienionych miejsc.

Wykres 31. Ocena dostępności usług publicznych w „starej” Nowej Hucie według rodzaju badania.

Występuje duże zróżnicowanie odpowiedzi ze względu na ich rodzaj. Badani w sposób bezpośredni dobrze ocenili dostępność usług publicznych w 54,8%, zaś badani w sposób internetowy tylko w 10,1%.

Tabela 27. Ocena dostępności usług publicznych w „starej” Nowej Hucie z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan dostępność usług publicznych (szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia, domów kultury, urzędów administracji publicznej)	nie mam zdania	N	39	30	1	5	21	44
		%	3,8%	8,3%	4,2%	7,6%	5,0%	4,9%
	bardzo źle	N	244	57	5	5	72	218
		%	23,7%	15,7%	20,8%	7,6%	17,1%	24,5%
	źle	N	411	135	9	18	162	361
		%	39,9%	37,3%	37,5%	27,3%	38,6%	40,6%
	ani dobrze ani źle	N	163	65	6	16	73	136
		%	15,8%	18,0%	25,0%	24,2%	17,4%	15,3%
	dobrze	N	128	58	1	17	61	107
		%	12,4%	16,0%	4,2%	25,8%	14,5%	12,0%
	bardzo dobrze	N	45	17	2	5	31	23
		%	4,4%	4,7%	8,3%	7,6%	7,4%	2,6%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

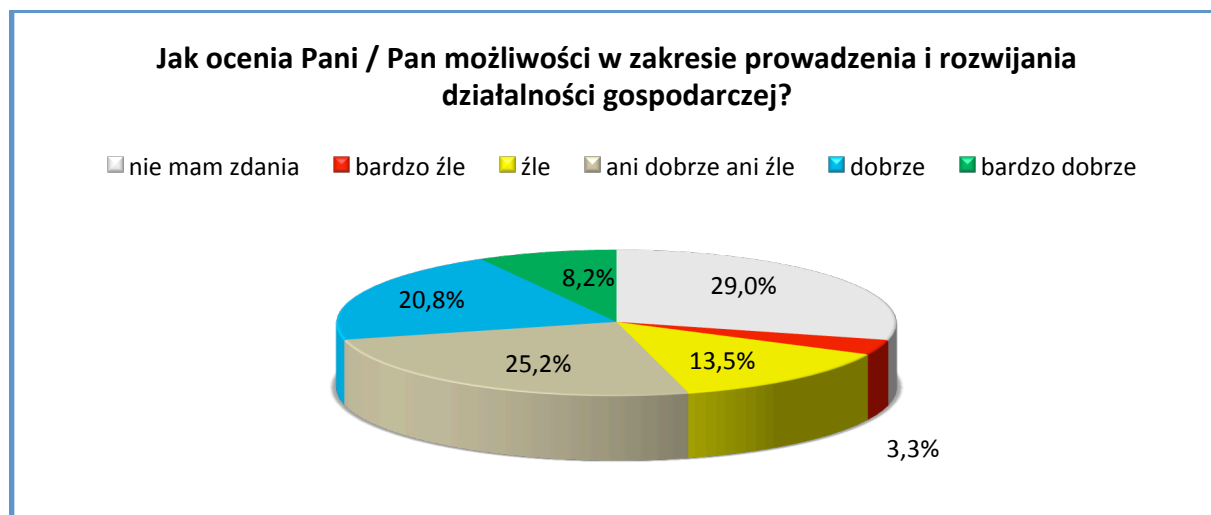
Ocena dostępności usług publicznych ze względu na rodzaj mieszkańców nie jest istotnie zróżnicowana. Jednak w przypadku badanych z wykształceniem zawodowym widoczna jest nieznacznie lepsza ocena tego aspektu.

Tabela 28. Ocena dostępności usług publicznych w „starej” Nowej Hucie z uwzględnieniem wieku badanych.

			Wiek				
			do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat
Jak ocenia Pani / Pan dostępność usług publicznych (szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia, domów kultury, urzędów administracji publicznej)	nie mam zdania	N	13	44	5	3	5
		%	4,7%	5,9%	1,7%	7,3%	13,9%
	bardzo źle	N	69	199	29	0	2
		%	25,2%	26,6%	9,8%	,0%	5,6%
	źle	N	101	301	129	9	9
		%	36,9%	40,2%	43,4%	22,0%	25,0%
	ani dobrze ani źle	N	38	109	66	8	9
		%	13,9%	14,6%	22,2%	19,5%	25,0%
	dobrze	N	37	75	53	17	5
		%	13,5%	10,0%	17,8%	41,5%	13,9%
	bardzo dobrze	N	16	21	15	4	6
		%	5,8%	2,8%	5,1%	9,8%	16,7%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

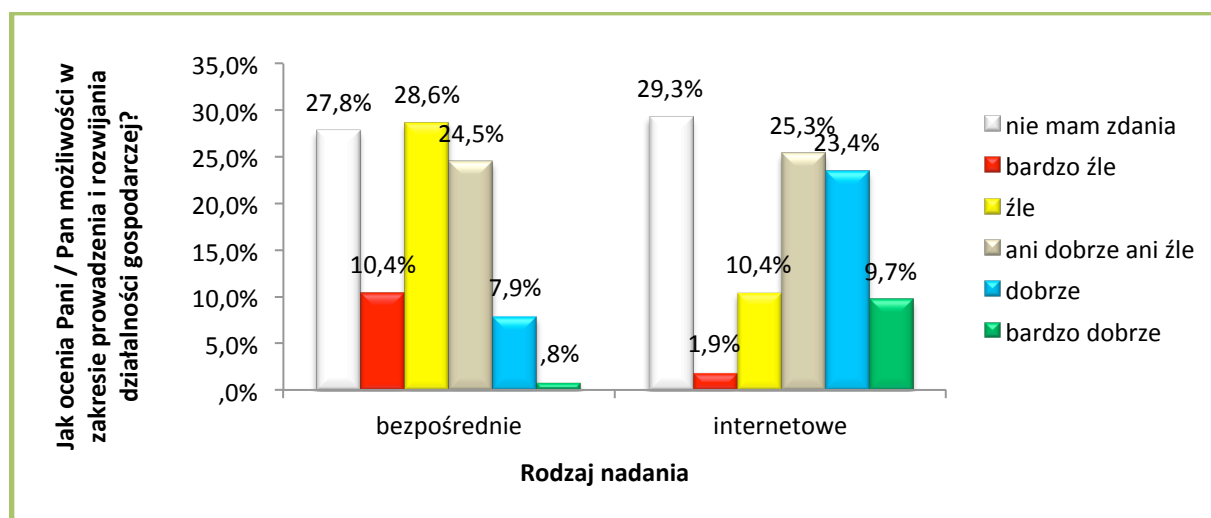
Lepiej dostępność do usług publicznych „starej” Nowej Huty ocenili badani w wieku od 56 do 65 lat.

Wykres 32. Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji.

Pozytywnie możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej oceniło 29% ankietowanych. Dość spora część badanych nie miała zdania na ten temat (29%) oraz nie potrafiła sprecyzować odpowiedzi (25,2%).

Wykres 33. Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji według rodzaju badania.

W wyniku przeprowadzonej analizy zaobserwować można, że wyżej możliwości w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej ocenili ankietowani w formie internetowej (33,1%). W formie bezpośredniej pozytywne oceny wystawiło 8,7% badanych.

Tabela 29. Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej?	nie mam zdania	N	309	98	12	17	115	263
		%	30,0%	27,1%	50,0%	25,8%	27,4%	29,6%
	bardzo źle	N	34	12	0	6	15	25
		%	3,3%	3,3%	0,0%	9,1%	3,6%	2,8%
	źle	N	131	59	5	25	53	105
		%	12,7%	16,3%	20,8%	37,9%	12,6%	11,8%
ani dobrze ani źle	N	245	100	4	8	105	234	
	%	23,8%	27,6%	16,7%	12,1%	25,0%	26,3%	
dobrze	N	220	70	2	10	87	193	
	%	21,4%	19,3%	8,3%	15,2%	20,7%	21,7%	
bardzo dobrze	N	91	23	1	0	45	69	
	%	8,8%	6,4%	4,2%	0,0%	10,7%	7,8%	
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

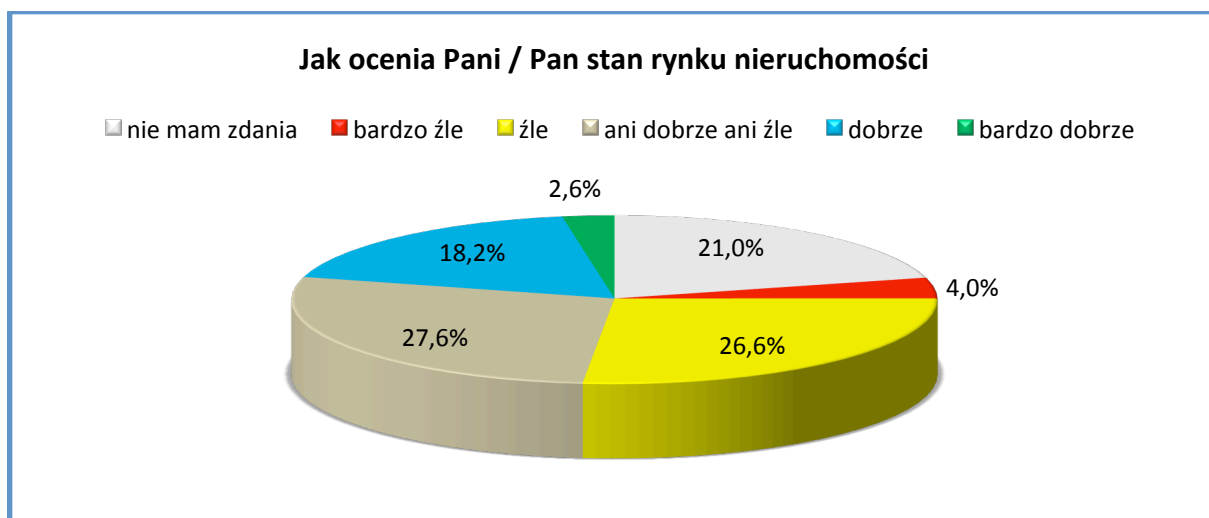
Ocena możliwości prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie „starej” Nowej Huty została oceniona w podobny sposób ze względu na rodzaj badanych. Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia respondenci lepiej postrzegają ten aspekt.

Tabela 30. Ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Jak ocenia Pani / Pan możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej?	nie mam zdania	N	76	238	73	9	10
		%	27,7%	31,8%	24,6%	22,0%	27,8%
	bardzo źle	N	8	17	10	7	5
		%	2,9%	2,3%	3,4%	17,1%	13,9%
	źle	N	33	79	53	13	12
		%	12,0%	10,5%	17,8%	31,7%	33,3%
	ani dobrze ani źle	N	71	190	75	8	5
		%	25,9%	25,4%	25,3%	19,5%	13,9%
	dobrze	N	56	162	66	4	4
		%	20,4%	21,6%	22,2%	9,8%	11,1%
	bardzo dobrze	N	30	63	20	0	0
		%	10,9%	8,4%	6,7%	,0%	,0%
Ogółem	N	274	749	297	41	36	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

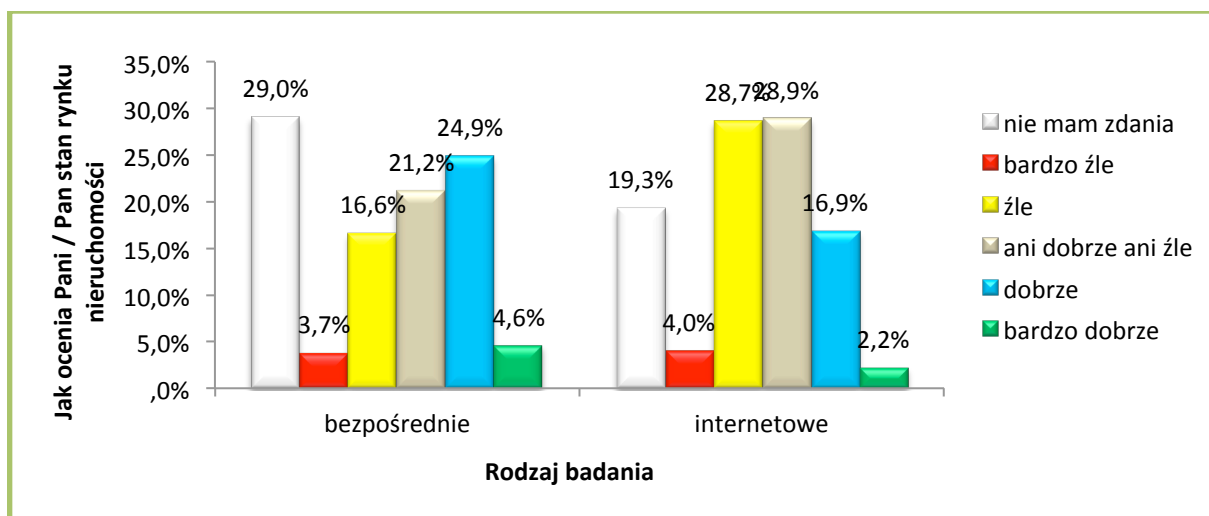
Badani do 55 lat lepiej ocenili możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie „starej” Nowej Huty.

Wykres 34. Ocena stanu rynku nieruchomości na obszarze „starej” Nowej Huty.

Stan rynku nieruchomości „starej” Nowej Huty w blisko 21% został oceniony w sposób pozytywny. Negatywne odczucia ma 30,6% badanych. Istotna część nie potrafiła sprecyzować swojej odpowiedzi oraz nie miała zdania na ten temat.

Wykres 35. Ocena stanu rynku nieruchomości na obszarze „starej” Nowej Huty według rodzaju badania.

Wyżej stan rynku nieruchomości został oceniony przez badanych w sposób bezpośredni. Jest to stosunek 29,5% pozytywnych odpowiedzi do 19,1% pozytywnych odpowiedzi udzielonych w badaniach internetowych.

Tabela 31 Ocena stanu rynku nieruchomości na obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan stan rynku nieruchomości	nie mam zdania	N	211	81	14	19	101	161
		%	20,5%	22,4%	58,3%	28,8%	24,0%	18,1%
	bardzo źle	N	43	13	0	5	8	43
		%	4,2%	3,6%	0,0%	7,6%	1,9%	4,8%
	źle	N	286	84	5	10	96	262
		%	27,8%	23,2%	20,8%	15,2%	22,9%	29,5%
	ani dobrze ani źle	N	288	95	3	20	113	249
		%	28,0%	26,2%	12,5%	30,3%	26,9%	28,0%
	dobrze	N	174	80	1	10	89	153
		%	16,9%	22,1%	4,2%	15,2%	21,2%	17,2%
	bardzo dobrze	N	28	9	1	2	13	21
		%	2,7%	2,5%	4,2%	3,0%	3,1%	2,4%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

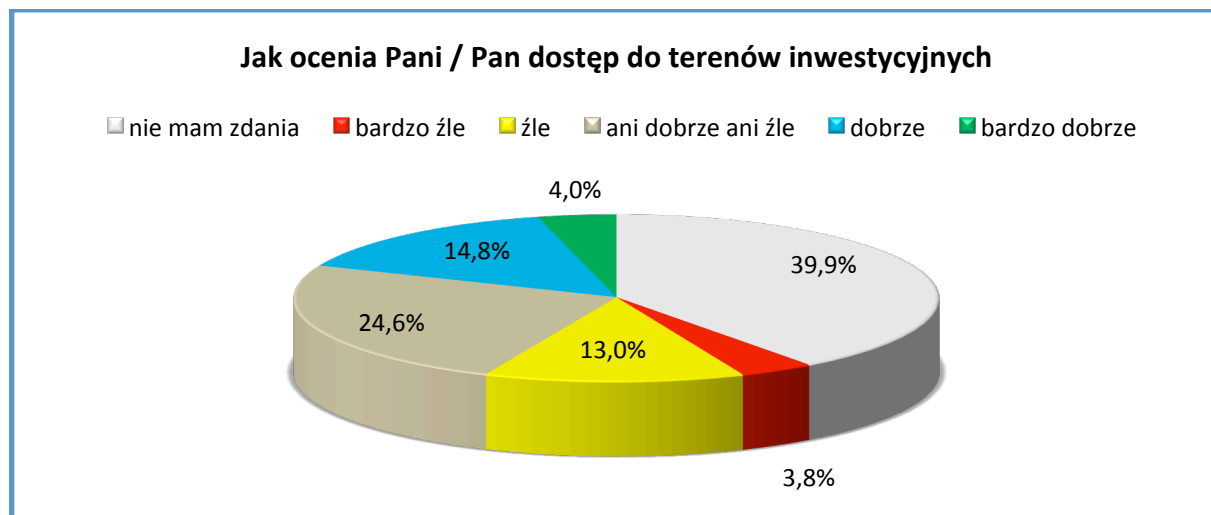
Stan oceny rynku nieruchomości nie jest zależny od rodzaju mieszkańców, ale ze względu na wykształcenie widoczna jest tendencja, która informuje że badani z co najmniej wykształceniem średnim lepiej oceniają wspomniany aspekt.

Tabela 32. Ocena stanu rynku nieruchomości na obszarze „starej” Nowej Huty z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Jak ocenia Pani / Pan stan rynku nieruchomości	nie mam zdania	N	73	133	65	11	11
		%	26,6%	17,8%	21,9%	26,8%	30,6%
	bardzo źle	N	9	38	5	1	3
		%	3,3%	5,1%	1,7%	2,4%	8,3%
	źle	N	71	224	59	9	12
		%	25,9%	29,9%	19,9%	22,0%	33,3%
	ani dobrze ani źle	N	54	212	102	11	3
		%	19,7%	28,3%	34,3%	26,8%	8,3%
	dobrze	N	56	124	59	8	7
		%	20,4%	16,6%	19,9%	19,5%	19,4%
	bardzo dobrze	N	11	18	7	1	0
		%	4,0%	2,4%	2,4%	2,4%	,0%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

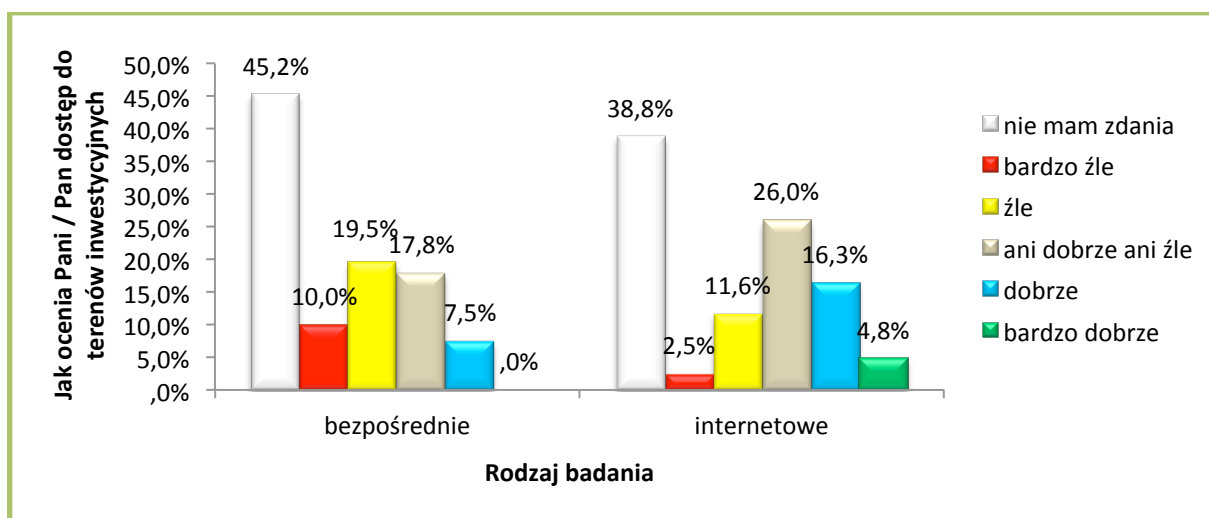
Młodszy ankietowani lepiej oceniają stan rynku nieruchomości „starej” Nowej Huty.

Wykres 36. Ocena dostępu do terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji.

Kolejne pytanie dotyczyło oceny dostępności do terenów inwestycyjnych. Zdecydowana większość badanych nie miała zdania na ten temat – 39,9%. Tylko 18,8% ankietowanych pozytywnie odniosła się do tego obszaru.

Wykres 37. Ocena dostępu do terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji ze względu na rodzaj badania.

Biorąc pod uwagę rodzaj badanych, ankietowani w formie internetowej wyżej ocenili dostęp do terenów inwestycyjnych „starej” Nowej Huty.

Tabela 33. Ocena dostępu do terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
Jak ocenia Pani / Pan dostęp do terenów inwestycyjnych	nie mam zdania	N	430	127	15	32	163	349
		%	41,7%	35,1%	62,5%	48,5%	38,8%	39,3%
	bardzo źle	N	38	15	0	9	13	31
		%	3,7%	4,1%	0,0%	13,6%	3,1%	3,5%
	źle	N	118	61	3	6	50	123
		%	11,5%	16,9%	12,5%	9,1%	11,9%	13,8%
	ani dobrze ani źle	N	245	96	4	13	107	219
		%	23,8%	26,5%	16,7%	19,7%	25,5%	24,6%
	dobrze	N	154	53	1	5	64	138
		%	15,0%	14,6%	4,2%	7,6%	15,2%	15,5%
	bardzo dobrze	N	45	10	1	1	23	29
		%	4,4%	2,8%	4,2%	1,5%	5,5%	3,3%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Brak jest istotnego zróżnicowania odpowiedzi na temat oceny dostępności do terenów inwestycyjnych ze względu na rodzaj mieszkańców. Częściej na ten temat nie mają zdania

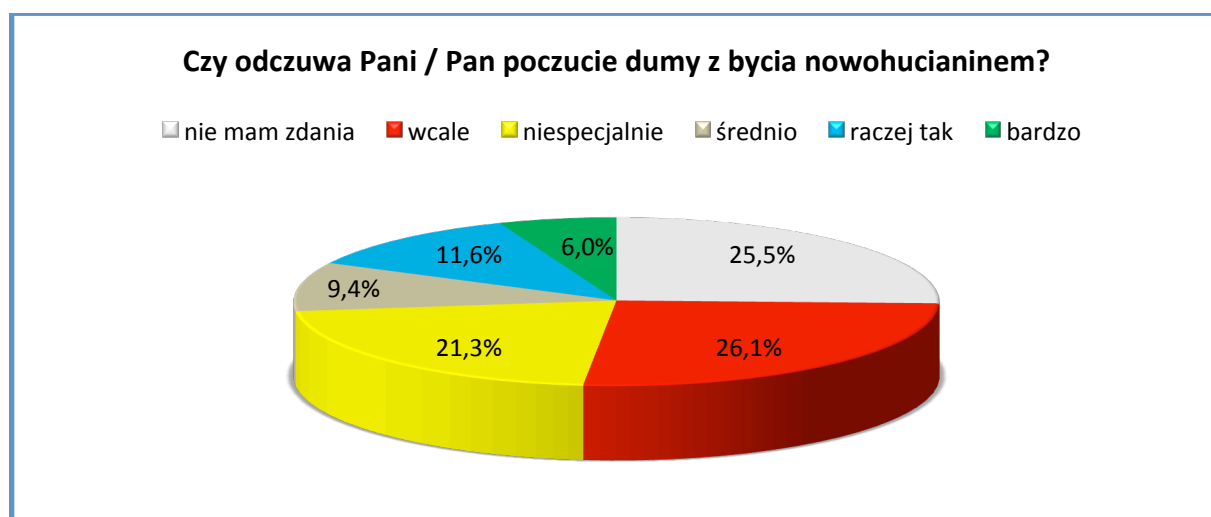
osoby z niższym poziomem wykształcenia, a ci z wyższym przyznają nieznacznie wyższe noty.

Tabela 34. Ocena dostępu do terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Jak ocenia Pani / Pan dostęp do terenów inwestycyjnych	nie mam zdania	N	105	303	119	18	13
		%	38,3%	40,5%	40,1%	43,9%	36,1%
	bardzo źle	N	5	22	12	7	7
		%	1,8%	2,9%	4,0%	17,1%	19,4%
	źle	N	36	88	39	9	9
		%	13,1%	11,7%	13,1%	22,0%	25,0%
	ani dobrze ani źle	N	70	183	79	5	4
		%	25,5%	24,4%	26,6%	12,2%	11,1%
	dobrze	N	43	122	38	2	3
		%	15,7%	16,3%	12,8%	4,9%	8,3%
	bardzo dobrze	N	15	31	10	0	0
		%	5,5%	4,1%	3,4%	,0%	,0%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

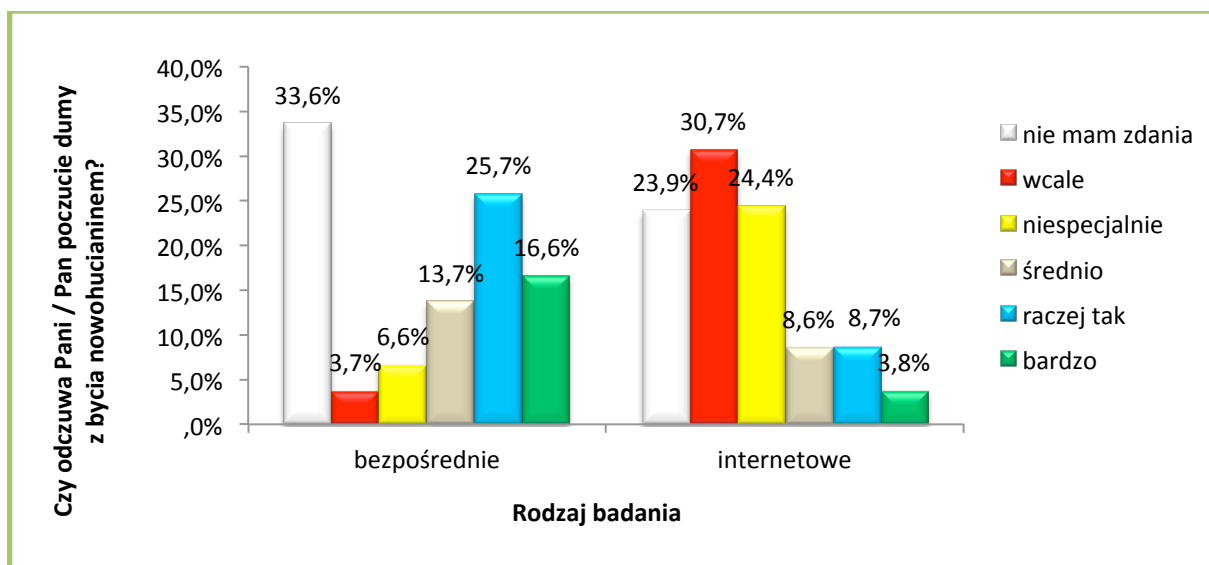
Badani do 55 lat lepiej oceniają dostęp do terenów inwestycyjnych na terenie „starej” Nowej Huty.

Wykres 38. Odczuwanie dumy z bycia nowohucianinem.

Niespełna 18% respondentów ma poczucie dumy bycia nowohucianinem, odmiennego zdania jest 47,4% badanych. „Nie mam zdania” to odpowiedź której udzieliło 25,5% ankietowanych.

Wykres 39. Odczuwanie dumy z bycia nowohucianinem w podziale na rodzaj badania.

Dumnym z bycia nowohucianinem są 42,3% badanych w sposób bezpośredni oraz 12,5% ankietowanych za pomocą Internetu.

Tabela 35. Odczuwanie dumy z bycia nowohucianinem z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

			Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie			
			tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe
Czy odczuwa Pani / Pan poczucie dumy z bycia nowohucianinem?	nie mam zdania	N	80	280	6	17	98	236
		%	7,8%	77,3%	25,0%	25,8%	23,3%	26,5%
	wcale	N	343	19	5	11	134	215
		%	33,3%	5,2%	20,8%	16,7%	31,9%	24,2%
	niespecjalnie	N	277	16	3	10	73	214
		%	26,9%	4,4%	12,5%	15,2%	17,4%	24,1%
	średnio	N	115	18	3	14	27	88
		%	11,2%	5,0%	12,5%	21,2%	6,4%	9,9%
	raczej tak	N	142	20	4	9	54	97
		%	13,8%	5,5%	16,7%	13,6%	12,9%	10,9%
	bardzo	N	73	9	3	5	34	39
		%	7,1%	2,5%	12,5%	7,6%	8,1%	4,4%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Zdecydowana większość badanych, która nie zamieszkuje „starej” Nowej Huty nie ma zdania na temat poczucia dumy z bycia nowohucianinem. Natomiast mieszkańcy tego obszaru w większości mają raczej negatywne odczucia.

Tabela 36. Odczuwanie dumy z bycia nowohucianinem z uwzględnieniem wieku badanych.

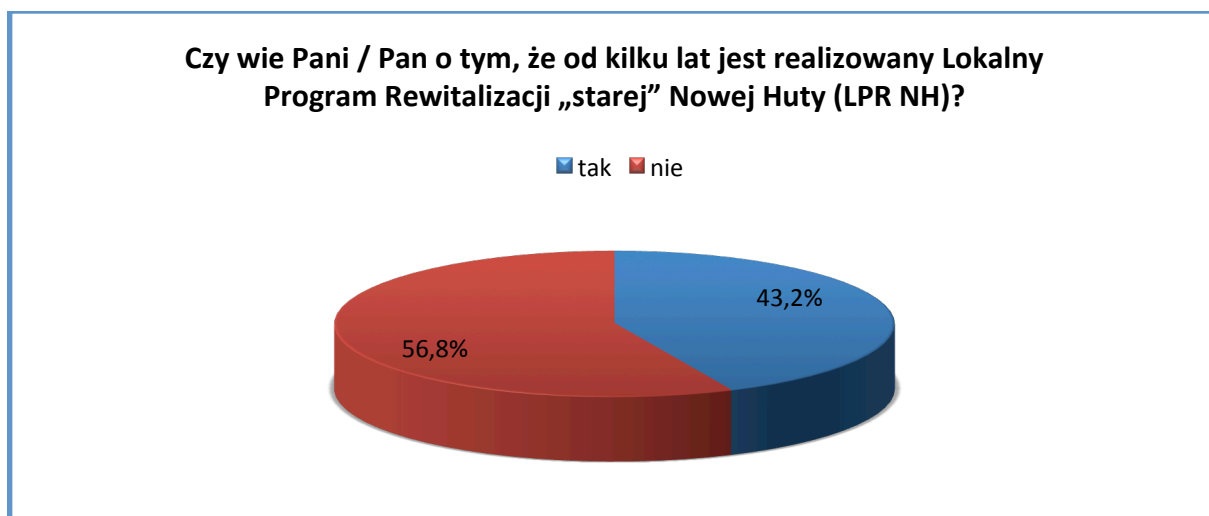
		Wiek						
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat		
Czy odczuwa Pani / Pan poczucie dumy z bycia nowohucianinem?	nie mam zdania	N	82	186	74	9	5	
		%	29,9%	24,8%	24,9%	22,0%	13,9%	
	wcale	N	76	221	58	3	4	
		%	27,7%	29,5%	19,5%	7,3%	11,1%	
	niespecjalnie	N	48	171	76	3	2	
		%	17,5%	22,8%	25,6%	7,3%	5,6%	
	średnio	N	25	63	30	6	7	
		%	9,1%	8,4%	10,1%	14,6%	19,4%	
	raczej tak	N	21	76	43	14	10	
		%	7,7%	10,1%	14,5%	34,1%	27,8%	
	bardzo	N	22	32	16	6	8	
		%	8,0%	4,3%	5,4%	14,6%	22,2%	
	Ogółem		N	274	749	297	41	36
			%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Im młodszy są badani, tym częściej nie mają zdania lub negatywnie postrzegają kwestię poczucia dumy z bycia nowohucianinem.

Ostatnie pytanie z zakresu postrzegania „starej” Nowej Huty miało charakter otwarty i dotyczyło kwestii, które w opinii badanych były wcześniej pominięte, a wydają się być bardzo ważne. W istotnej części problemy, o których wspomnieli badani były wymienione we wcześniejszych pytaniach, jednak respondenci chcieli nadmienić, iż pilnym jest stworzenie lepszego dostępu do miejsc kultury i ośrodków rekreacyjnych z uwzględnieniem potrzeb osób starszych. Występuje obecnie dość utrudniona komunikacja miejska oraz problem braku miejsc pracy. Na pozytywną ocenę zasługują: cisza, spokój, dużo zieleni oraz poczucie więzi i tożsamości lokalnej mieszkańców.

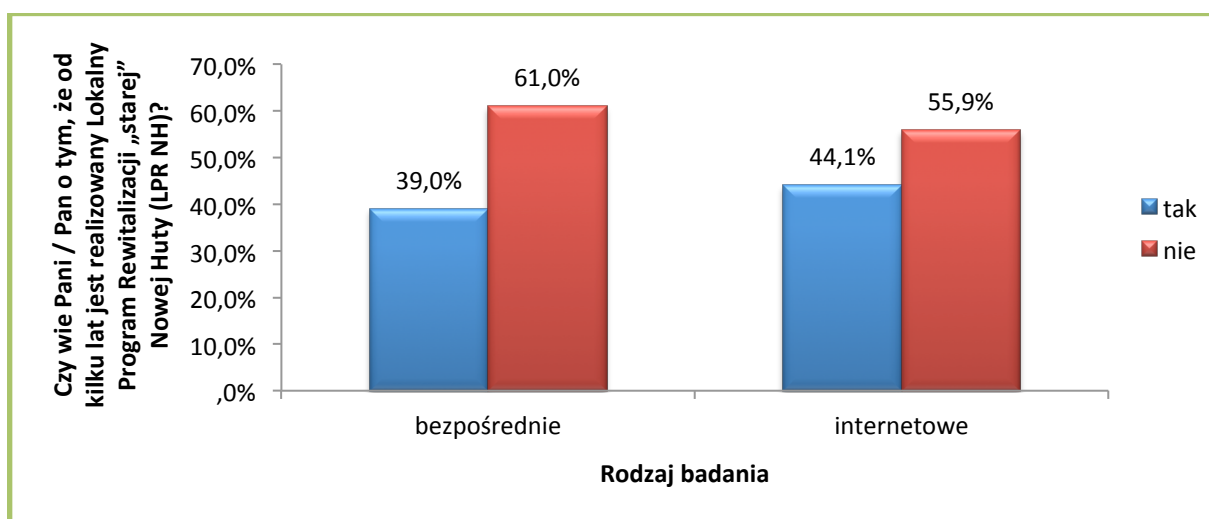
2.2.3. Wiedza o Programie Rewitalizacji „starej” Nowej Huty z 2008 r.

Wykres 40 Wiedza badanych o realizacji LPR NH.

Pierwsze pytanie z obszaru wiedzy dotyczącej Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty z 2008 roku dotyczyło tego, czy badani wiedzą o tym, że od kilku lat realizowany jest Lokalny Program Rewitalizacji „starej” Nowej Huty (LPR NH). Negatywnie odpowiedziało niespełna 57% ankietowanych.

Wykres 41. Wiedza badanych o realizacji LPR NH ze względu na rodzaj badania.

Dość podobna ilość badanych w sposób bezpośredni oraz internetowy wiedziała o tym, że od kilku lat realizowany jest Lokalny Program Rewitalizacji „starej” Nowej Huty (LPR NH).

Tabela 37. Wiedza badanych o realizacji LPR NH z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

	Mieszkaniec "starej" Nowej Huty	Wykształcenie

			tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe
Czy wie Pani / Pan o tym, że od kilku lat jest realizowany Lokalny Program Rewitalizacji „starej” Nowej Huty (LPR NH)?	tak	N	433	167	4	22	161	417
		%	42,0%	46,1%	16,7%	33,3%	38,3%	46,9%
	nie	N	597	195	20	44	259	472
		%	58,0%	53,9%	83,3%	66,7%	61,7%	53,1%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Uwzględniając rodzaj mieszkańców, brak jest zróżnicowania w odpowiedzi na pytanie o wiedzę dotyczącą Lokalnego Programu Rewitalizacji. Jednak im wyższy jest poziom wykształcenia ankietowanych, tym częściej są zdania, że słyszeli o LPR „starej” Nowej Huty.

Tabela 38. Wiedza badanych o realizacji LPR NH z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek					
			do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat
Czy wie Pani / Pan o tym, że od kilku lat jest realizowany Lokalny Program Rewitalizacji „starej” Nowej Huty (LPR NH)?	tak	N	101	324	149	19	11
		%	36,9%	43,3%	50,2%	46,3%	30,6%
	nie	N	173	425	148	22	25
		%	63,1%	56,7%	49,8%	53,7%	69,4%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

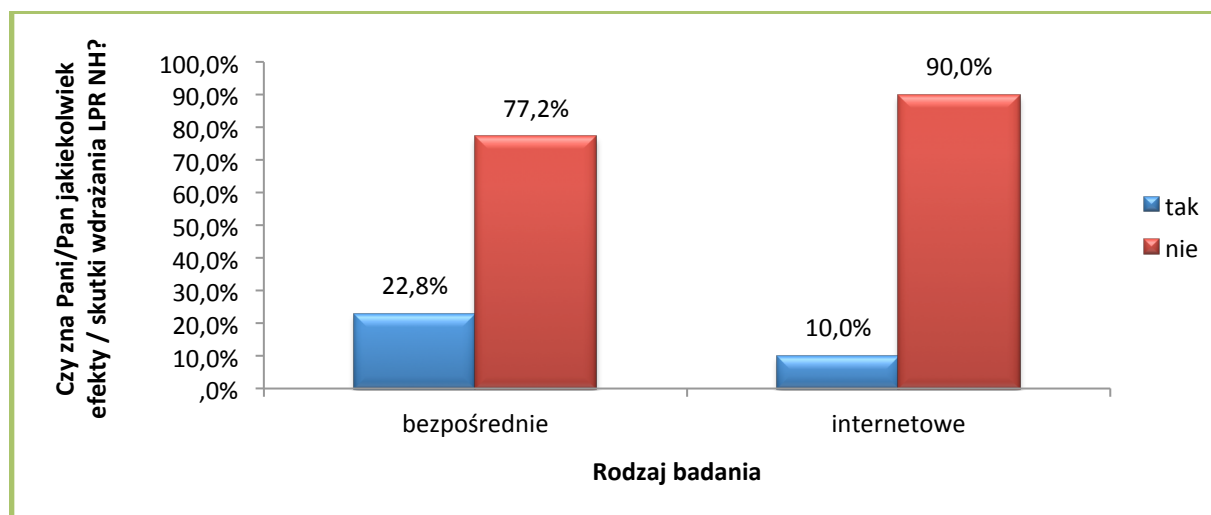
Najwyższy poziom wiedzy na temat realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty jest wśród respondentów od 41 do 55 lat, natomiast najniższy wśród najstarszej i najmłodszej grupy badanych.

Wykres 42. Znajomość efektów wdrażania LPR NH.

Jakiegokolwiek efekty/ skutki wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty zaobserwowało 12,2% badanych. Na szczególną uwagę według ankietowanych zasługują: budowa ścieżek rowerowych, remonty dróg, chodników oraz modernizacja wielu budynków oraz remont Placu Centralnego. Są jednak i takie opinie (znikomy procent), w których wskazywane są nieudane inwestycje, choć brak jest sprecyzowania w jakim aspekcie.

Wykres 43. Znajomość efektów wdrażania LPR NH ze względu na rodzaj badania.

Nieznacznie większe efekty/ skutki wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty obserwują respondenci badani w sposób bezpośredni.

Tabela 39. Znajomość efektów wdrażania LPR NH z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

	Mieszkaniec "starej" Nowej Huty	Wykształcenie

			Tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe
Czy zna Pani/Pan jakiegokolwiek efekty / skutki wdrażania LPR NH?	tak	N	132	35	1	9	48	112
		%	12,8%	9,7%	4,2%	13,6%	11,4%	12,6%
	nie	N	898	327	23	57	372	777
		%	87,2%	90,3%	95,8%	86,4%	88,6%	87,4%
Ogółem		N	1030	362	24	66	420	889
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Fakt bycia mieszkańcem „starej” Nowej Huty nie różnicuje odpowiedzi na temat tego, czy badani znają jakiegokolwiek efekty/ skutki wdrażania LPR NH. Biorąc pod uwagę wykształcenie nieznacznie większą znajomość efektów wykazują badani z co najmniej zawodowym wykształceniem.

Tabela 40. Znajomość efektów wdrażania LPR NH z uwzględnieniem wieku badanych.

		Wiek					
			do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat
Czy zna Pani/Pan jakiegokolwiek efekty / skutki wdrażania LPR NH?	tak	N	15	91	45	15	3
		%	5,5%	12,1%	15,2%	36,6%	8,3%
	nie	N	259	658	252	26	33
		%	94,5%	87,9%	84,8%	63,4%	91,7%
Ogółem		N	274	749	297	41	36
		%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

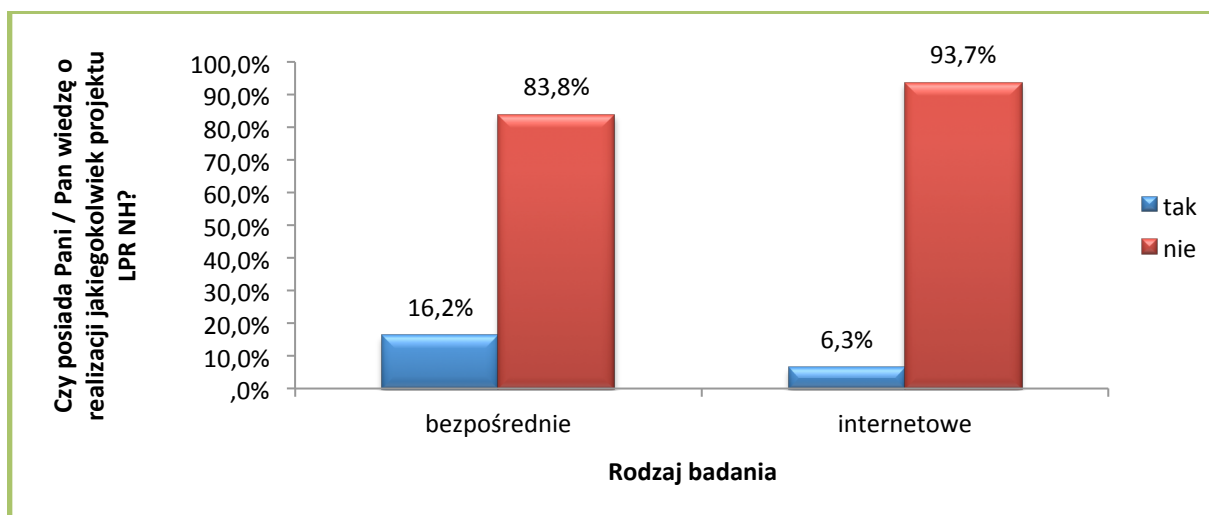
Znajomość jakichkolwiek efektów wdrażania LPR NH wzrasta u badanych wraz z wiekiem. Jednak w najstarszej grupie ankietowanych (powyżej 65 lat) widoczna jest znikoma wiedza w tym względzie.

Wykres 44. Wiedza o realizacji projektów w ramach LPR NH.

Wiedzę na temat realizacji jakiegokolwiek projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty posiada 8% badanych respondentów. Najczęściej badani wskazywali na: budowę dróg, chodników, zazielenienie, rewitalizację Placu Centralnego, modernizację teatru, budowę/ odnowę parkingów i obiektów sportowych oraz projekt Nowa Huta (zapewne chodzi o projekt Nowa Huta Przyszłości – przyp. red.).

Wykres 45. Wiedza o realizacji projektów w ramach LPR NH ze względu na rodzaj badania.

Nieznacznie wyższą wiedzę o realizacji jakiegokolwiek projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty posiadają badani ankietowani w sposób bezpośredni.

Tabela 41. Wiedza o realizacji projektów w ramach LPR NH z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

	Mieszkaniec "starej" Nowej Huty	Wykształcenie

			tak	nie	podstawowe	zawodowe	Średnie	Wyższe	
Czy posiada Pani / Pan wiedzę o realizacji jakiegokolwiek projektu LPR NH?	tak	N	87	23	1	6	35	69	
		%	8,4%	6,4%	4,2%	9,1%	8,3%	7,8%	
	nie	N	943	339	23	60	385	820	
		%	91,6%	93,6%	95,8%	90,9%	91,7%	92,2%	
Ogółem			N	1030	362	24	66	420	889
			%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

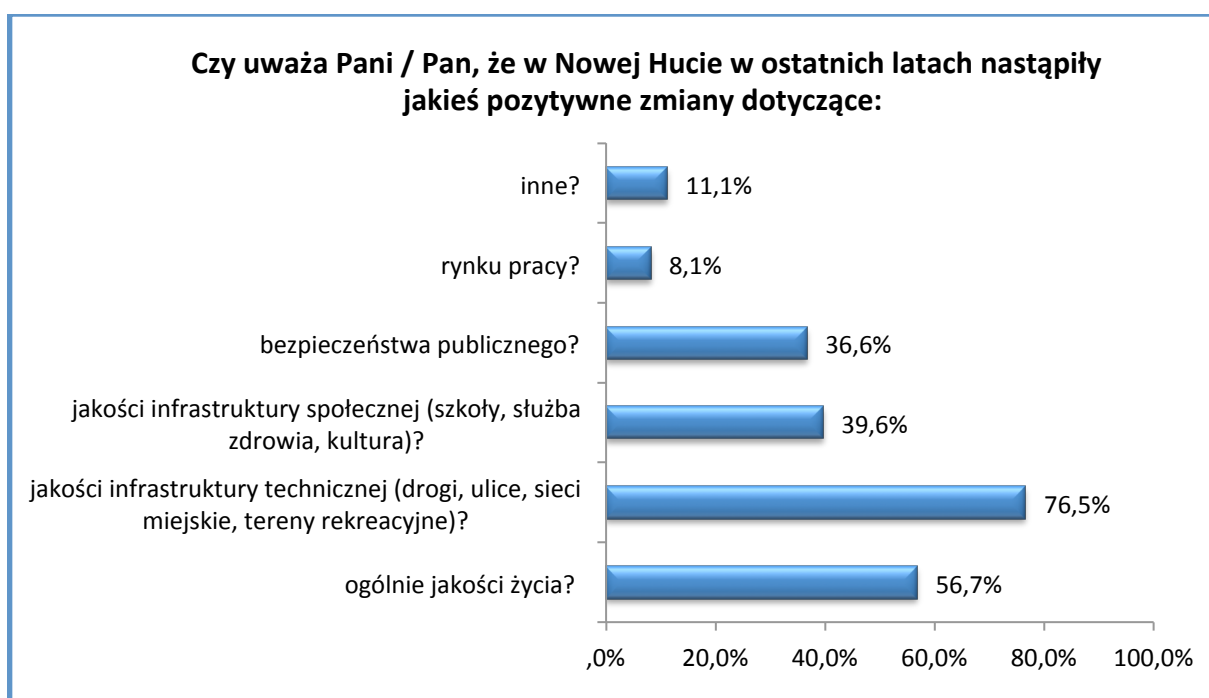
Fakt bycia mieszkańcem „starej” Nowej Huty nie różnicuje odpowiedzi na temat tego, czy badani posiadają wiedzę o realizacji jakiegokolwiek projektu LPR NH. Biorąc pod uwagę wykształcenie, nieznacznie większą znajomość efektów wykazują badani z co najmniej zawodowym wykształceniem.

Tabela 42. Wiedza o realizacji projektów w ramach LPR NH z uwzględnieniem wieku badanych.

			Wiek					
			do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
Czy posiada Pani / Pan wiedzę o realizacji jakiegokolwiek projektu LPR NH?	tak	N	11	53	31	8	8	
		%	4,0%	7,1%	10,4%	19,5%	22,2%	
	nie	N	263	696	266	33	28	
		%	96,0%	92,9%	89,6%	80,5%	77,8%	
Ogółem			N	274	749	297	41	36
			%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Posiadanie wiedzy o realizacji jakiegokolwiek projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji „starej” Nowej Huty wzrasta u ankietowanych wraz z wiekiem.

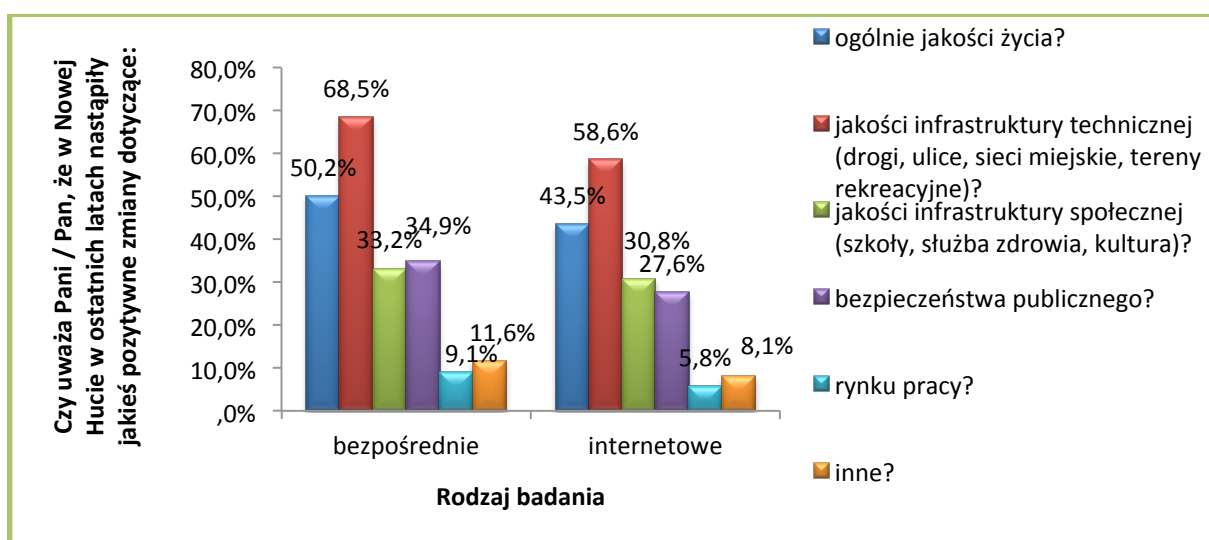
Wykres 46. Zaobserwowane przez badanych w ostatnich latach pozytywne zmiany w Nowej Hucie.

Pytanie z możliwością wielokrotnego wyboru – każdy wskaźnik mógł osiągnąć wartość 100%.

78,8% badanych jest zdania, że w Nowej Hucie w ostatnich latach nastąpiły jakieś pozytywne zmiany. Wśród tej części ankietowanych blisko 76,5% uważa, że poprawiła się jakość infrastruktury technicznej. Następnie 56,7% twierdzi, że wzrosła ogólna jakość życia, 39,6% jakość infrastruktury społecznej, 36,6% bezpieczeństwo publiczne oraz 8,1% rynek pracy. Innych odpowiedzi udzieliło 11,1% respondentów a najczęściej wskazywane to: czyste powietrze, dużo zieleni, wybudowane ścieżki rowerowe, wyremontowane drogi oraz chodniki.

Wykres 47. Zaobserwowane przez badanych w ostatnich latach pozytywne zmiany w Nowej Hucie według rodzaju badania.

Pytanie z możliwością wielokrotnego wyboru – każdy wskaźnik mógł osiągnąć wartość 100%.

Ze względu na rodzaj badania nie widać istotnych różnic w odpowiedziach osób ankietowanych w sposób bezpośredni oraz pośredni za pomocą Internetu.

Tabela 43. Zaobserwowane przez badanych w ostatnich latach pozytywne zmiany w Nowej Hucie z uwzględnieniem miejsca zamieszkania i poziomu wykształcenia badanych.

Czy uważa Pani / Pan, że w Nowej Hucie w ostatnich latach nastąpiły jakieś pozytywne zmiany dotyczące:		Mieszkaniec "starej" Nowej Huty		Wykształcenie				
		tak	nie	podstawowe	zawodowe	średnie	wyższe	
ogólnie jakości życia?	tak	N	444	177	10	26	176	411
		%	43,1%	48,9%	41,7%	39,4%	41,9%	46,2%
jakości infrastruktury technicznej (drogi, ulice, sieci miejskie, tereny rekreacyjne)?	tak	N	614	225	15	43	244	539
		%	59,6%	62,2%	62,5%	65,2%	58,1%	60,6%
jakości infrastruktury społecznej (szkoły, służba zdrowia, kultura)?	tak	N	307	130	8	20	123	286
		%	29,8%	35,9%	33,3%	30,3%	29,3%	32,2%
bezpieczeństwa publicznego?	tak	N	300	101	7	18	121	256
		%	29,1%	27,9%	29,2%	27,3%	28,8%	28,8%
ryнку pracy?	tak	N	55	35	3	5	25	57
		%	5,3%	9,7%	12,5%	7,6%	6,0%	6,4%
inne?	tak	N	28	95	2	9	36	76
		%	11,6%	8,1%	8,3%	13,6%	8,6%	8,5%

Pytanie z możliwością wielokrotnego wyboru – każdy wskaźnik mógł osiągnąć wartość 100%.

Biorąc pod uwagę zmienne: mieszkaniec „starej” Nowej Huty oraz wykształcenie nie zaobserwowano istotnych różnic w udzielanych odpowiedziach. Oznacza to, że wyniki zbliżone są do ogólnych częstości.

Tabela 44. Zaobserwowane przez badanych w ostatnich latach pozytywne zmiany w Nowej Hucie z uwzględnieniem wieku badanych.

Czy uważa Pani / Pan, że w Nowej Hucie w ostatnich latach nastąpiły jakieś pozytywne zmiany dotyczące:		Wiek					
		do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat	
ogólnie jakości życia?	tak	N	139	358	97	12	15
		%	50,7%	47,8%	32,7%	29,3%	41,7%
jakości infrastruktury technicznej (drogi, ulice, sieci miejskie, tereny rekreacyjne)?	tak	N	193	459	151	24	16
		%	70,4%	61,3%	50,8%	58,5%	44,4%
jakości infrastruktury społecznej (szkoły, służba zdrowia, kultura)?	tak	N	99	244	69	12	12
		%	36,1%	32,6%	23,2%	29,3%	33,3%
bezpieczeństwa publicznego?	tak	N	97	218	60	12	12
		%	35,4%	29,1%	20,2%	29,3%	33,3%
ryнку pracy?	tak	N	23	49	13	3	1
		%	8,4%	6,5%	4,4%	7,3%	2,8%

Czy uważa Pani / Pan, że w Nowej Hucie w ostatnich latach nastąpiły jakieś pozytywne zmiany dotyczące:			Wiek				
			do 25 lat	od 25 do 40 lat	od 41 do 55 lat	od 56 do 65 lat	powyżej 65 lat
inne?	tak	N	13	56	38	7	7
		%	4,7%	7,5%	12,8%	17,1%	19,4%

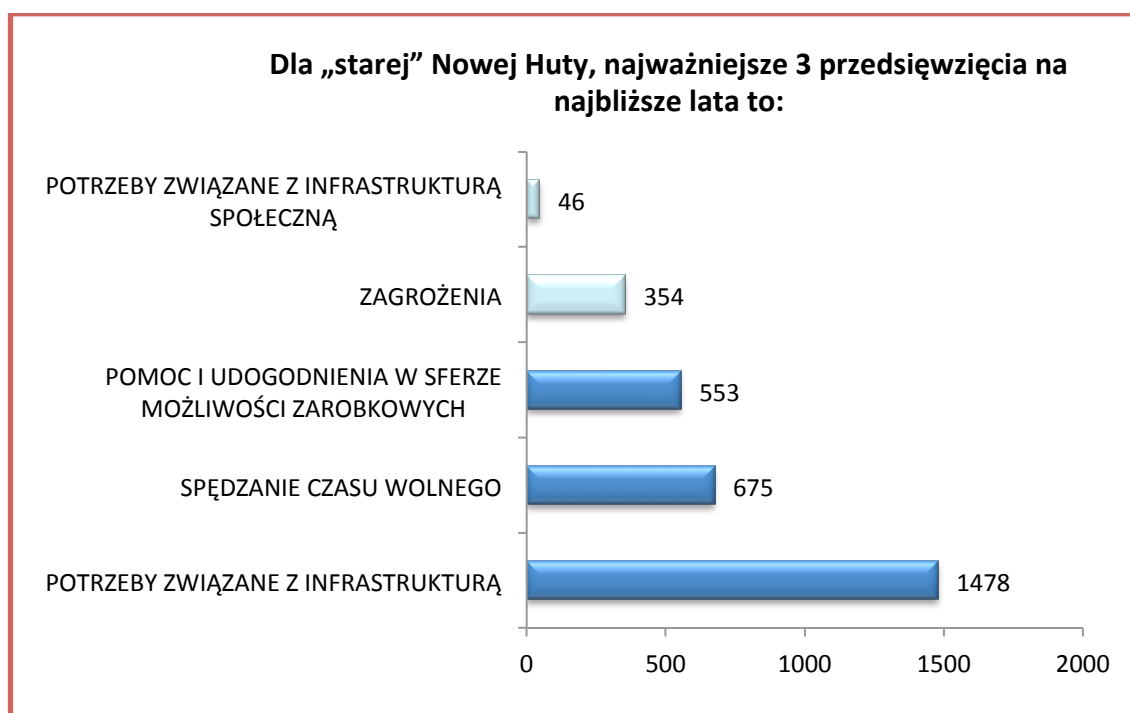
Pytanie z możliwością wielokrotnego wyboru – każdy wskaźnik mógł osiągnąć wartość 100%.

Uwzględniając wymienione wskaźniki nieznacznie częściej pozytywne zmiany w ich obszarze zauważają młodszy badani. W przypadku innych odpowiedzi ich odsetek wzrasta wraz z wiekiem respondentów.

2.2.4. Identyfikacja nowych potrzeb i nowych pomysłów dla „starej” Nowej Huty

Ostatnie pytanie narzędzia badawczego miało charakter otwarty i dotyczyło wskazania trzech przedsięwzięć na najbliższe lata, które wymagają pilnej realizacji w „starej” Nowej Hucie.

Wykres 48. Ranking najważniejszych przedsięwzięć dla „starej” Nowej Huty.

Możliwość trzykrotnego opisu przedsięwzięć nawet z tego samego obszaru

Z uzyskanych odpowiedzi respondentów, które w trakcie analizy zostały odpowiednio zestandaryzowane, można wskazać pięć najważniejszych obszarów wymagających szczególnej uwagi w najbliższych latach. Pierwszy z największą ilością wskazań dotyczy infrastruktury, kolejne: spędzania wolnego czasu, pomocy i udogodnień w sferze możliwości zarobkowych, zagrożeń oraz potrzeb związanych z infrastrukturą społeczną. Poniżej zostały przedstawione odpowiedzi posegregowane wedle najczęściej udzielanych.

Tabela 45. Zestandaryzowane, najczęściej pojawiające się odpowiedzi na pytanie o 3 najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty.

Ilość odpowiedzi	Zestandaryzowane, najczęściej pojawiające się odpowiedzi
349	Naprawa dróg, ulic i chodników (ze szczególnym uwzględnieniem ul. Kocmyrzowskiej)
253	Poprawa bezpieczeństwa (główne propozycje to monitoring i zwiększona liczba patroli)
238	Zadbanie o zielen miejską (utrzymanie w porządku parków, drzew, klombów, częstsze strzyżenie trawników)
181	Rozwój kultury w dzielnicy (powstawanie i rozwój ośrodków kulturalnych takich jak kina i muzea (nacisk na muzeum PRL i NCK) a także organizacja imprez i wydarzeń kulturalnych)
175	Stworzenie nowych miejsc pracy (głównie dla ludzi młodych i wykształconych)
167	Budowa ścieżek rowerowych
165	Poprawa stanu komunikacji miejskiej (wymiana taboru na nowocześniejszy, zwiększenie liczby połączeń - również tych nocnych , a także remont torowisk, czy powstanie metra (18 głosów))
163	Remont budynków (głównie fasad w kolorach właściwych dla pierwotnego stanu budynków (mieszkańcy mają dosyć styropianowych ociepleń i pastelowych kolorów), pojawiają się także "nieśmiałe" propozycje dofinansowania również remontu wewnątrz)
145	Powstanie kawiarni, pubów, restauracji
107	Rewitalizacja Placu Centralnego i Alei Róż (mieszkańcy oczekują w tych miejscach odnowy chodników, elewacji budynków, przywrócenia dawnego klimatu tych miejsc przez odpowiednie oświetlenie i zadbanie o detale architektoniczne a także posadzenie róż przy alei, liczą także na rozkwit życia kulturalnego(wydarzenia kulturalne) powstanie w tych miejscach klimatycznych pubów, kawiarni z ogródkami i małych sklepików, oczekują usunięcia zbyt dużej ilości banków, sklepów monopolowych, czy sklepów z odzieżą używaną)
101	Pomoc dla małych lokalnych przedsiębiorców (jako główny sposób wskazywano obniżenie czynszów lokali użytkowych)
94	Budowa i rozwój terenów rekreacyjnych i o przeznaczeniu rozrywkowym
91	Poprawa wizerunku i promocja dzielnicy
90	Korzystne warunki dla inwestycji (udogodnienia dla inwestorów, powstanie strefy ekonomicznej)
82	Budowa i modernizacja placów zabaw
78	Tworzenie miejsc parkingowych (główne propozycje to wykorzystanie na ten cel części nieużywanych zieleńców i trawników, budowa parkingu wielopoziomowego)
65	Modernizacja małej architektury (brak ławek, śmietników, stojaków rowerowych, oświetlenia)
62	Rozwój turystyki
60	Rewitalizacja i budowa nowych obiektów sportowych (rewitalizacja stadionu Hutnika i Wandy, budowa boisk, basenu, lodowiska, skate parku)
45	Ochrona pierwotnej estetyki architektonicznej (stworzenie parku kulturowego)
43	Walka ze zbyt dużą ilością sklepów monopolowych, aptek, "ciucholandów" i banków
43	Poprawa jakości środowiska przyrodniczego (czystość powietrza i przestrzeni miejskiej)
41	Zajęcia i możliwości spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży
38	Rewitalizacja terenów Zalewu (stworzenie warunków do rekreacji wodnej, oczyszczenie zbiornika itp..)
32	Walka z występującymi patologiami społecznymi (pijaństwo, narkomania)
31	Aktywizacja społeczeństwa, wspomaganie inicjatyw oddolnych
28	Obwodnica S7
26	Problem chuligaństwa i wandalizmu

Ilość odpowiedzi	Zestandaryzowane, najczęściej pojawiające się odpowiedzi
21	Stworzenie miejsc w przedszkolach i żłobkach
21	Rewitalizacja Łąk NH
19	Budowa supermarketów i galerii handlowych
16	Poprawa rynku nieruchomości
15	Wykorzystanie terenów kombinatu
14	Szkolnictwo, w tym brak szkolnictwa wyższego na terenie dzielnicy
13	Dom seniora (miejsce spotkań z prowadzonymi zajęciami, opieką)
12	Poprawa bezpieczeństwa na drogach
11	Poprawa dostępu do opieki zdrowotnej
9	Wydzielenie wybiegów dla psów
5	Przystosowanie infrastruktury dla osób niepełnosprawnych

Kolejne pięć tabel, to odpowiednio posegregowane, najczęściej pojawiające się odpowiedzi w poszczególnych obszarach.

Tabela 46. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar pierwszy.

Ilość odpowiedzi	OBSZAR 1 - POTRZEBY ZWIĄZANE Z INFRASTRUKTURĄ
349	Naprawa dróg, ulic i chodników
238	Zadbanie o zielen miejską
167	Budowa ścieżek rowerowych
165	Poprawa stanu komunikacji miejskiej
163	Remont budynków
107	Rewitalizacja Placu Centralnego i Alei Róż
78	Tworzenie miejsc parkingowych
65	Modernizacja małej architektury
45	Ochrona pierwotnej estetyki architektonicznej
43	Poprawa jakości środowiska przyrodniczego
28	Obwodnica S7
16	Poprawa rynku nieruchomości
9	Wydzielenie wybiegów dla psów
5	Przystosowanie infrastruktury dla osób niepełnosprawnych

Tabela 47. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar drugi.

Ilość odpowiedzi	OBSZAR 2 - SPĘDZANIE CZASU WOLNEGO
181	Rozwój kultury w dzielnicy
145	Powstanie kawiarni, pubów, restauracji
94	Budowa i rozwój terenów rekreacyjnych i o przeznaczeniu rozrywkowym
82	Budowa i modernizacja placów zabaw
60	Rewitalizacja i budowa nowych obiektów sportowych
41	Zajęcia i możliwości spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

38	Rewitalizacja terenów Zalewu
21	Rewitalizacja Łąk NH
13	Dom seniora

Tabela 48. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar trzeci.

Ilość odpowiedzi	OBSZAR 3 - POMOC I UDOGODNIENIA W SFERZE MOŻLIWOŚCI ZAROBKOWYCH
175	Stworzenie nowych miejsc pracy (głównie dla ludzi młodych i wykształconych)
101	Pomoc dla małych lokalnych przedsiębiorców
91	Poprawa wizerunku i promocja dzielnicy
90	Korzystne warunki dla inwestycji
62	Rozwój turystyki
19	Budowa supermarketów i galerii handlowych
15	Wykorzystanie terenów kombinatu

Tabela 49. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar czwarty.

Ilość odpowiedzi	OBSZAR 4- ZAGROŻENIA
253	Poprawa bezpieczeństwa (główne propozycje to monitoring i zwiększona liczba patroli)
32	Walka z występującymi patologiami społecznymi (pijaństwo, narkomania)
31	Aktywizacja społeczeństwa, wspomaganie inicjatyw oddolnych
26	Problem chuligaństwa i wandalizmu
12	Poprawa bezpieczeństwa na drogach

Tabela 50. Najważniejsze przedsięwzięcia na najbliższe lata dla „starej” Nowej Huty – obszar piąty.

Ilość odpowiedzi	OBSZAR 5 - POTRZEBY ZWIĄZANE Z INFRASTRUKTURĄ SPOŁECZNĄ
21	Stworzenie miejsc w przedszkolach i żłobkach
14	Szkolnictwo, w tym brak szkolnictwa wyższego na terenie dzielnicy
11	Poprawa dostępu do opieki zdrowotnej

2.3. Debata publiczna

Wśród wniosków z wypowiedzi uczestników wymienić należy:

- zasadność poszerzenia obszaru rewitalizacji „starej” Nowej Huty;
- jednocześnie: obawy o zdolność ukonstytuowania się wielosektorowego Zarządcy rewitalizacji (m.in. ze względu na podejście władz Miasta czy zdolność organizacji pozarządowych do udziału w procesie zarządzania), a z drugiej strony – głosy w pełni uznające zasadność takiego rozwiązania;
- konieczność zwiększenia aktywności mieszkańców NH poprzez zapewnienie dobrej komunikacji i dostępu do informacji;
- uznanie potrzeby zmiany wizerunku Nowej Huty jako priorytetowego działania na rzecz rewitalizacji obszaru (pojawiło się hasło: „Moda na Nową Hutę”).

W wypowiedziach wielu uczestników przewijało się pewne zniechęcenie (zmęczenie konsultacjami, które dotąd nie przyniosły efektów) oraz brak wiary w dobrą wolę władz Miasta przy poczuciu swoistego odrzucenia. Jednocześnie uczestnicy wskazywali na ogromny potencjał obszaru „starej” Nowej Huty w zakresie rozwoju funkcji turystycznych, mieszkaniowych i rekreacyjnych, ale także gospodarczych.

2.3.1. Wypowiedzi uczestników debaty uporządkowane według obszarów problemowych

Poniżej przedstawiono główne wypowiedzi uczestników debaty z podziałem na obszary problemowe wynikające z celu debaty i prezentowanych założeń.

- **Włączenie lokalnej społeczności w proces rewitalizacji – w kontekście celu kierunkowego**

Mieszkanka - autochtonka z Nowej Huty, niegdyś gminy Branice, starsze pokolenie.

Chciałam po prostu w tym temacie włączenia mieszkańców w rewitalizację Huty. Kto zagwarantuje, że w projektach, które będą, prace dostaną mieszkańcy, a nie tak jak to było na Rondzie Mogiłskim, Turcy, czy tak, jak to było, jeżeli chodzi o spalarnie odpadów, dostali Koreańczycy. ... jest to totalne zniechęcenie, kiedy obiecuje się pracę mieszkańcom, a później pojawia się nie wiadomo kto. Co z tym zrobić, żeby zachęcić, a nie zniechęcić? Bo tutaj naprawdę ludzie są wartościowi. Natomiast, jeżeli tutaj chodzi o drugą stronę Krakowa, ..., to jest zupełnie, zupełnie niebo a ziemia. Inna zupełnie, jak gdyby rzeczywistość. I mam taką nadzieję, że wreszcie zrewanżuje się miasto, władze miasta. Bo do tej pory nigdy tego nie zrobiły. Ta Huta była, jak to się mówi, dołowana, poniewierana, zasypywana, przede wszystkim odpadami z huty. I w tej części, że tak powiem, nie dało się prawie żyć. A Ci, co chcieli, na upartego, i patriotycznie, żyć i nie opuszczać, to w większości z osiedli wiejskich są na cmentarzu, na Ruszcy. Pytanie, jak zachęcić mieszkańców do włączenia się, a nie zniechęcić. O to mi chodzi. Bo dotychczas to było cały czas zniechęcanie mieszkańców. Nie zachęcanie, a zniechęcanie.

Mieszkaniec Nowej Huty, młode pokolenie

Jeśli mówimy o zacieśnianiu tych więzi lokalnych, czyli dużej, wielkiej kampanii informacyjnej. Żeby ludzie mogli integrować się ze sobą i współdziałać we wspólnym celu. Np. nie wiem. To czy w Hucie będzie bezpiecznie? I czy to zależy też od tego, czy ludzie będą reagować na to, że jest syf, bród i że wszędzie piją menele, czy będą zgłaszać to na Straż Miejską. A to takie oczywiste nie jest. I to tyle chciałem powiedzieć. Jak sobie coś przypomnę to powiem, czyli mi chodzi o ustalenie jakiś konkretów, jak by to miało wyglądać to stowarzyszenie. ...zaktywizować Rady Mieszkańców ze Wspólnot. Bo biorąc pod uwagę, że

Nowa Huta jest strasznie rozdrobniona między Wspólnoty, gdzie każdy blok ma swoją Wspólnotę, ale w każdym z tych bloków działają jacyś ludzie, którzy próbują działać, którzy są w jakiś sposób proaktywni prospołecznie. Natomiast tak naprawdę nie ma przepływu pomiędzy Wspólnotami, albo jakiejś platformy porozumienia, żeby ludzie z jednej Wspólnoty mogli zobaczyć, jak ludzie z innych rozwiązują takie same problemy jakie mają. Ponieważ jedne bloki są czystsze, drugie bloki są bardziej zaniedbane.

Mieszkaniec Nowej Huty, działacz społeczny

Coraz większy jest napływ młodych ludzi. Nie ważne, czy to z wyboru, czy z dziedziczenia po dziadkach, czy rodzicach. Ale ta zmiana pokolenia następuje, i będzie następować. Ważne, żebyśmy wykorzystali tych młodych mieszkańców, którzy chcą coś zmienić dla siebie. Bo starsi ludzie, z całym szacunkiem, już nie zawsze chcą się angażować w te sprawy. Dlatego musimy tutaj głównie angażować młode pokolenie.

- **Rola zmiany wizerunku Nowej Huty – w kontekście propozycji celu kierunkowego**

Mieszkaniec Nowej Huty, młode pokolenie, z wyboru

... wybrałem to miejsce do życia. Mam nadzieję, że nie błędnie. Obserwuję to miejsce na wielu płaszczyznach, różne problemy tego miejsca, różna procesy, które się tutaj odbywają. Ale co uderza człowieka z zewnątrz, który tak naprawdę może świeżym okiem popatrzeć na te problemy, to jest ten problem wizerunkowy. Jeżeli mam mówić o problemach takich sensu largo, to odbiór Nowej Huty, cały czas, jest bardzo negatywny. Ludzie dziwią się słysząc o moich planach, przeniesienia się do Nowej Huty, że wybrałem to miejsce, że przedstawia ono dla mnie wartości, że architektura, że standard mieszkań, że układ budynków i tak dalej itd. Itd. Kompletnie to nie trafia. Przejawia się jeden obraz Huty, z założenia zły, z założenia patologiczny i nie przyjazny, co moim zdaniem nie jest prawdą. I dobrze byłoby to zakomunikować mieszkańcom, którzy spędzili tutaj całe, lub pół swojego życia i ludziom z zewnątrz.

Mieszkaniec Nowej Huty

...największa zmiana nastąpiła, w przeciwieństwie do pejzażu materialnego, w głowach. Mam na myśli zmiany mentalne. I one są zasadnicze. Lat temu 15, przyznanie się, że mieszka się w Hucie było despektem. Po prostu nie wypadało mówić, że się mieszka w Nowej Hucie. Było ot coś absolutnie niestosownego. Nastąpiła zmiana, przede wszystkim przez miasto, ale nie tylko, przez kraj prawdę mówiąc, i Huty nie postrzega się już jako miejsca kryminogennego, może nie postrzega się jako złego dziedzictwa dawnych czasów. Już przyszedł czas, kiedy docenia się wartość tej wielkiej realizacji urbanistycznej, mającej duże znaczenie nawet dla Wschodniej Europy, i w ogóle historii wieku XX. W latach 50. jednej z największych realizacji infrastruktury Wschodniej Europy, nawet w Polsce, i ta świadomość ona weszła, świadomość elit, świadomość społeczeństwa. Ludzie już są dumni, że mieszkają tutaj. Oczywiście Ci, którzy są świadomi gdzie mieszkają, i zauważają co jest wokół nich: drzewa na podwórku i krzywe chodniki. Zauważyła na tym przestrzeń, tkanka urbanistyczna, która się dekapitalizuje, ale już widzą, że jest to wartościowe, że jest to duży przełom. Po pierwsze, że mieszkają w Hucie. Mój syn ma koszulkę „kocham Nowa Hutę”. Dwadzieścia lat temu, ja bym tego nie włożył. Po prostu bym się bał. Tak na marginesie. Mieszkam w Nowej Hucie 55-56 lat. Nigdy nie dostałem w mordę, mówiąc językiem kolokwialnym. Po prostu nie jest tak niebezpiecznie, proszę Państwa, a mieszkam w Centrum. Mówią nie jest bezpiecznie, ale ja tego fizycznie nie odczułem.

Mieszkanka NH

...w spocie, przynajmniej tym z 2008 roku nie było mowy, nie było wykazane w mocnych stronach, supermocnych stronach Nowej Huty - jaka jest ogromna infrastruktura edukacyjna, której jeszcze nie zamknęła była wiceprezydent. I to jest wspaniała rzecz, na której można bazować. Nie mówię już o architekturze i zieleni, pacach zabaw i tak dalej. Właśnie mam namyśli to, że może przydałaby się nie nachalna, troszeczkę oddolna, ale miasto mogło by też pomóc, kampania, która by promowała Nową Hutę, jako wspaniałe miejsce do życia dla młodych rodzin. Jak wyremontujemy chodniki, to w końcu może wózki rusza pełną parą. Także taka moja sugestia, że jestem w wieku matrymonialno-rozrodczym, i namawiam wszystkich swoich znajomych, aby się tutaj sprowadzali, bo jest to moim zdaniem, jak najlepsze miejsce do zakładania rodziny. Dziękuję.

Mieszkaniec NH

...No więc przede wszystkim myślę, że miasto musi się zaangażować w Hutę. Musi, przepraszam, użyję słowa takiego nieeleganckiego, ale fokus, jakieś takie skupienie na Nowej Hucie, po to, aby odrobić wszystkie straty wynikające z wielu lat odsuwania Huty od miasta. Jeżeli miasto się w tym nie zaangażuje, to sami mieszkańcy, oczywiście no, powinni się angażować. Ale sami tego nie zrobią. Musi nastać pewnego rodzaju moda na Hutę. To trzeba wyraźnie mówić, to trzeba podkreślać przy różnych okazjach. Słuchajcie. Ta Huta nie jest niebezpieczna. Tu są mądrzy wykształceni ludzie. Bo to nie jest tak, że Huta się sama w sobie zamyka. Przecież, ja mieszkam od urodzenia w owej Hucie, pracowałem w wielu miejscach, i w kraju i na świecie, ale teraz też nie pracuje w Nowej Hucie, tylko w Krakowie. No więc trzeba uświadamiać, że tutaj są normalni ludzie, że tutaj są świetne warunki do mieszkania, że wbrew pozorom, jest to jedno z najbezpieczniejszych miejsc do mieszkania.

- **Potencjał i zagrożenia rozwoju obszaru – w kontekście celu kierunkowego poprawa jakości życia**

Mieszkaniec NH, starsze pokolenie

Ja Hutę znam bardzo dobrze, bo 15 grudnia 1951 miałem pierwszy zakład huty konstrukcji stalowej. Codzienne kłopoty mieszkańców i pracowników, dobrze mi są znane. Również dojeżdżając przez 40 lat 7 razy okręciłem kule ziemską tramwajem. Znam każdy kamień po drodze. I próbowałem coś pomóc usprawnić. I właśnie mija 25 rocznica, jak powiedziałem, że trzeba poprawić Plac Centralny. A to w pierwszym punkcie i drugim jest powiedziane, o ekologii, o czystym powietrzu, a Plac Centralny jest błędnie zaprojektowany. Nie ma łącznika drugiego, między Solidarności a al. Andersa. 16 tramwaj jedzie pod prąd można powiedzieć. Nie objeżdża na około, bo to z resztą nie jest rondo, tylko rozszerzone skrzyżowanie. A nie ma jezdni, który łączyłaby się Solidarności z Andersa. I na dwóch światłach samochody, autobusy muszą objeżdżać plac i kopcic. Dlatego, gdzie jest cywilizacja ekologiczna? A w tej chwili jest okazja, bo przebudowują Plac. Ja 25 lat temu podałem, tu są nazwy ulic po staremu, ja podałem. Teraz przed przebudową torowiska przypomniałem Zarządowi Infrastruktury Komunalnej i Transportu, Wydziałowi Rozwoju i wszystkich, których dopadłem, żeby połączyć te dwa odcinki, Solidarności i Andersa. Odpadnie kręcenie się samochodów i autobusów naokoło i kopczenie. Na dwóch światłach muszą te samochody jechać. Proszę pozwolić przedłożyć to rozwiązanie z 1988 roku.

Mieszkaniec Nowej Huty, młode pokolenie

... co widzę jako potencjał, i zagrożenie, jako że ten potencjał nie jest wykorzystywany, to jest zieleń i struktura Nowej Huty, która rozdzielona jest pomiędzy spółdzielnie

mieszkańciami i miejską zielenią. **Kompletny brak koordynacji**, i ja szczerze mówiąc, z wielkim niepokojem wyglądam ze swojego mieszkania, jak słyszę dźwięk piły spalinowej, bo nie wiem, czy nie obudzę się, czy przyjadę za dwa dni, czy kwartał budynków, kwartał, który jest wewnątrz budynków, nie zastanę pustyni bezdrzewnej. Bo odnoszę wrażenie, że nikt tego nie konserwuje, nikt nie bada stanu ani nikt nie myśli o tym, że będzie kiedyś te drzewa wymienić, że konieczne jest nowe nasadzenia, żebyśmy nie okazało się, że po jednym sezonie, który jest bardzo wietrzny. To zostanie pustynia, i wszyscy będziemy mogli zaglądać sobie w okna nawzajem.

... zdecydowanie zieleni w Nowej Hucie, jest czymś co może przyciągnąć ludzi takich jak ja, co szukają swojego miejsca w Krakowie, czy w ogóle na ziemi. Bo jest to chyba najbardziej zielona dzielnica, i podobnie przerażają mnie pomysły jakie słyszę z ust, czasami mieszkańców Nowej Huty, żeby część tych zielonych podwórz zaadoptować na parkingi.

Mieszkaniec Nowej Huty

... myślę, że mieszkańcy, na stałe będący, zauważają procesy. Nie muszą ich werbalizować, czy definiować, oni czują jak to wygląda. Państwo, wydaje mi się, jak gdybyście sami przyznali się do tego, że bilans otwarcia w 2008 i bilans zamknięcia w 2013 roku jest negatywny. W ciągu tych 6 lat w Hucie wyraźnie się pogorszyło, i to nie ulega wątpliwości. Dekapitalizacja przestrzeni publicznej, i wartości materialnych, czyli substancji mieszkaniowych, bo ona głównie tworzy Hutę, jest bardzo wyraźna, to już proces lawinowy. I niestety, będzie narastał. Dlatego, że mieszkańcy są ubodzy, żeby podnieść o 5 złotych czynsz, czy opłatę, jak to się nazywa, za otrzymanie eksploatacji, to są całe boje z tymi ubogimi mieszkańcami, z rencistami, ze starszymi panami, starszymi paniami, którzy po prostu nie mają pieniędzy dotować, choćby malowanie elewacji. A to malowanie elewacji, to jest ostatnia pora, żeby wyglądało w miarę przyzwoicie. Bo w gruncie rzeczy maluje się teraz coraz bardziej starzejące się budynki, w których w przerażającej części nie było wymiany infrastruktury od czasów powstania. No, proszę Państwa. Pół wieku, to jest maksymalny okres, w którym budynek może egzystować bez wymiany. Te budynki mają w tej chwili 30, 45 lat. I nie ma żadnych większych remontów, bo nie stać na to mieszkańców. A gmina się wycofała, bo udziały sprzedała mieszkańcom. Więc z punktu widzenia mieszkańców, nie ma możliwości zaradzenia temu złu. (...) Uczestniczyłem w ciągu tych 25 lat w pisaniu programów na różnym poziomie. Na poziomie urbanistycznym, na poziomie różnych kwartałów miejskich, jak to się mówi, na poziomie poszczególnych podwórek. Pisałem różne wytyczne, bo to wszystko jest spis pobożnych życzeń. A dekapitalizacja postępuje, i nie widać jej końca. Naprawdę, mieszkańcy mogą czuć się coraz gorzej na tych zaśmieconych, nie zagospodarowanych, gdzie naprawdę nie widać gospodarki, gdzie może czasem ktoś zaleje asfaltem dziurę. To są niby drobiazgi. Ale one są w całej Hucie. Są to ogólne obrazy Huty, które można zmnożyć, oglądając jedno osiedle Huty. To się wszystko powtarza. To jest w skali ogromnej. Czyli w skali 850 budynków, jakie są w Nowej Hucie, które są głównie budynkami mieszkalnymi. ... Pomysły są różne. (...) Jest pewna koncepcja, i muszę powiedzieć, dość przewrotna. Kto ją postawił? Profesor Stanisław Juchnowicz. Jeden z niewielu żyjących budowniczych Nowej Huty, projektant 7 osiedli w Nowej Hucie, który powiedział, postawmy na Placu Centralnym operę, tam gdzie ona miała stać. Pomysł muszę powiedzieć, jest bardzo śmiały, i bardzo rewolucyjny. Ale w gruncie rzeczy, czemu nie? Ona podniesie ideowo to miejsce, a także coś co może zatrzymać coś, co nazywamy degeneracją kulturową Krakowa. Ciągłe mamy w Krakowie kulturę. W Hucie, poza Teatrem Ludowym i Teatrem Łaźnia Nova, to są zawsze miejsca bardzo hermetyczne, nie ma niczego takiego. Fizycznie organizowałyby przestrzeń, a także pod względem kulturowym. Co by budziło respekt, a także szacunek dla tego miejsca. Jest to jakiś pomysł

Jerzy Skibiński, działacz społeczny, Stowarzyszenie Łąki Nowohuckie.

*Ostatnio kupowałem warzywa na Alei Róż i podjechała wycieczka Francuzów. Na motocyklach. Ludzie w średnim wieku. 50. lat, mężczyźni, kobiety. Wysiedli, i zanim kupiłem warzywa, zabrali się, i odjechali. **Nikt, nigdzie nie stanął, nikt się nie zatrzymał, nic nie próbował kupować. Bo to jest pustynia. I nie trzeba żadnej wielkiej wiedzy, żeby wiedzieć, co trzeba zrobić, żeby ci Francuzi się na chwilę zatrzymali. Chociaż na 10 minut. Coś kupili. ...** To jest prosta logika. Miasto ma się zaludnić. Tutaj ludzie mają coś robić, zainteresować, bawić się, kupować, i tak dalej. I taki projekt robimy. Ale jest wielki kłopot. Bo to jest architektura zabytkowa. Na jakiejś tam liście zabytkowych obiektów jest. A żeby to miejsce ożywić, trzeba interweniować w nią. Jak interweniować, żeby nie straciła swojej zabytkowości. To jest największy problem architektoniczny. Nie wiem, jak sobie z tym poradzimy.*

Mieszkaniec NH

... Dziesiątki projektów, które jakoś się wykluwają przez lata, jakoś się one nie realizują. Moje pytanie, dlaczego się one nie realizują? Nie tylko jest kwestia ludzi. To jest również kwestia pieniędzy. Mój ojciec przyjechał do Nowej Huty z ulicy Krowoderskiej. Został tam jego starszy brat. I pamiętam, jak stryjek z rodziną, przyjeżdżał do nas, do Nowej Huty, do ładnego mieszkania. Ciepło, jasno, ciepła woda, łazienka, balkon. No zachwyceni, no zazdrościli nam, że my mieszkamy w pięknych warunkach, a oni. Teraz oni w pięknym mieszkaniu na Krowoderskiej, w samym centrum.

*... po prostu, żeby miasto dobrze funkcjonowało, musi być pewna infrastruktura. To miasto musi być poukładane. Muszą być niezbędne rzeczy. Natomiast ja mam takie wrażenie, od wielu lat obserwuję. **Huta po prostu została zaniedbana. Została odsunięta od Krakowa. Nikt się tą Hutą nie interesuje. Mówię wam. Kwestia pieniędzy, te pieniądze, gdzie indziej idą. Przecież ja widzę, jak ta Huta niszczyje. Tak jak Pan tutaj wcześniej mówił. To jest szczególnie ta stara Nowa Huta. To jest coś co się zdarzyło i to się nie powtórzy, i nie ma szans na tego typu urbanistykę. Nie ma szans. Na tego typu przestrzeń, na tego typu zabudowę, na taką zieleń, na taki układ architektoniczny, nikt sobie na to nie pozwoli. Bo to jest kwestia dostępności terenu. Teren jest zbyt drogi, aby teraz tak miasto poukładać. Trzeba to szanować. Ta zabudowa, która jest w starej Nowej Hucie, też jest niepowtarzalna. Trzeba o to dbać. A żeby to miasto normalnie funkcjonowało to przede wszystkim przekrój społeczny, musi być od młodych do starych. To nie może być, że w żadnym normalnym mieście nie może być tak, że albo są sami młodzi ludzie, albo tylko starzy. Po prostu muszą być różni ludzie. A żeby ludzie w różnym wieku się sprowadzali, to podstawowe funkcje to miasto musi spełnić. Po pierwsze, musi być bezpiecznie. I kiedyś czytałem, kilka lat temu, może to się zmieniło, może to nie prawda, może nie pamiętam, ale Huta nie jest niebezpiecznym miejscem do mieszkania. To jest jedno z najbezpieczniejszych dzielnic. Jak pamiętam, najbardziej niebezpieczną dzielnicą jest Śródmieście w Krakowie. Ale z drugiej strony, trzeba zadbać o podstawową infrastrukturę. Chodniki, masakra. Przecież w ZIKIT przepycham się w tej chwili o 10 metrów chodnika. Na litość boską. Wstyd. Sami, jako mieszkańcy. ... Dziesiątki metrów chodnika zrobiliśmy na własny koszt, jako mieszkańcy. Komunalnego chodnika. Prosimy się o 10 metrów chodnika z drugiej strony. Nie da się, przecież to jest tragedia.***

- **Zmiana granic obszaru rewitalizacji**

Radny Sławomir Ptaszkiewicz

... moje pytanie dotyczy, to jest części terytorialnej, przesunięcie na wschód, to jest poszerzenia. ...czy nie powinno nastąpić objęcie tych nowych osiedli, i jak mądrze zarządzać infrastrukturą, to czy nie powinniśmy pomyśleć o poszerzeniu rewitalizacji, także o tę część

zachodnią, nowych osiedli? Bo kiedy rozmawialiśmy o „Nowej Hucie Przyszłości”, z jury, to idea „Nowej Huty Przyszłości”, polegała na tym, aby dać szansę Hucie, poprzez stworzenie nowej strefy gospodarczej i miejsc pracy, i stworzyć jakiś nowy obszar, gdzie będzie nowy kod architektoniczny, dla ludzi, którzy chcą tutaj pozostać, chcą być tutaj bliżej rodziców i bliżej rodzin. I ja mam takie złe doświadczenie, patrząc na ten nasz projekt, na dyskusję, że te priorytety później jakoś dziwnie nam spadają. I kiedy rozmawialiśmy o Nowej Hucie przyszłości, głównym obszarem było to, aby zrewitalizować ten teren przemysłowy, stworzyć tą strefę przemysłową, to nagle priorytetami stały się Błonie 2.0, Centrum Wód Geotermalnych, i to są sztandarowe inwestycje, które mają pochłonąć setki milionów publicznych pieniędzy. Ja mam taką obawę, że to po prostu, w przypadku również rewitalizacji, i również zaangażowaniu się gminy, będzie totalnie nieefektywnym systemem.

Anna Ratecka, działaczka społeczna, Nowa Huta Teraźniejszości

Podoba mi się pomysł rozszerzenia, postulowany. Ja się z nim zgodziłam. Super, uważam, że są to bardzo ważne miejsca. Te tereny (...), które ta Nowa Huta Przyszłości częściowo obejmuje, i te społeczności, które tam mieszkają, to jest inna kwestia, ale może dla miasta jakby do zastanowienia się, jeżeli ten projekt w takim kształcie będzie procedowany, tam nie ma żadnego programu dla tych osób. Dla tych ludzi stamtąd. Więc to jest coś co może trzeba by było rozważyć, bo to jest zupełnie inny teren niż teren Nowa Huta, i tam są zupełnie inne potrzeby, więc to tak.

- **W kontekście propozycji systemu zarządzania**

Radny Sławomir Ptaszkiewicz

... dzisiaj mówimy o stworzeniu kolejnego podmiotu, to jest moja wątpliwość. Bo jestem przyzwyczajony, że tworzy się takie przedsięwzięcia, podmioty, które mają zadanie celowe i to funkcjonuje. Ale muszę przyznać, że po obserwowaniu tego, jak gmina funkcjonuje, niestety, to nie ma sprawności takiej. I czy tworzenie kolejnego podmiotu, nie będzie tylko tworzeniem administracji, a nie koncentrowaniem energii? Czy nie lepiej wykorzystać Rady Dzielnic, czy nie lepiej wykorzystać energię podmiotów, czy liderów, którzy są nią, np. Centrum Kultury, Teatrów, żeby oni stworzyli stowarzyszenie, które nie musi być może rejestrowym stowarzyszeniem, formalnym. Ale powiedzmy, grupą ludzi, która współpracuje, ustala priorytety. Bo jeżeli pójdziemy w część administracyjną, tworzenie spółek, mamy doświadczenie z Nową Hutą Przyszłości, jak to trwa. I ile to trwa. Jak to po prostu kompletnie nie idzie.

Mieszkaniec Nowej Huty, młode pokolenie

... To co Państwo mówili przede wszystkim, to co nam wyszło, chodniki i zieleń. Na to są potrzebne pieniądze. Czyli żadne stowarzyszenie pieniędzy nie wygeneruje, bo jest to nie możliwe. Może próbować je pozyskać z jakichś projektów. Ale tu jest wkład miasta, jaki będzie? I to jest kluczowe. Bo to są setki, nie przesadzam. Dziesiątki milionów złotych, które trzeba w to zainwestować. Druga sprawa. Aktywizowanie społeczności lokalnej, super sprawa, wchodzę w to, bardzo dobrze. Tylko żeby nie okazało się za pół roku, że my nie możemy nic zrobić w ramach tego stowarzyszenia. Bo wtedy będzie to kolejna kłapa, i kolejni ludzie odpadną z tego. Więc ludzie muszą mieć realną możliwość oddziaływania na to, jak sytuacja jest. I bez tego nie mamy co mówić, bo jak zbierze się paru ludzi i zaczną sobie kombinować, jaki to projekt, jak to zrobić, jak tu pozyskać, to na tym się skończy. Czyli jakieś uprawnienia i możliwości nadzorujące i monitorujące. Bo to wszystko co tutaj Państwo zgłaszają i to co mnie najbardziej w Nowej Hucie boli, to że nie działają służby, że

nikt nie działa, że śmieci się walają, i człowiek wali głową w mur. Albo potyka się o dziurawy chodnik.

Kolejna sprawa, to jest to, że myślę, że możemy sobie narzekać, ale wygenerowanie konkretnych rozwiązań. Tych problemów, które się tutaj pojawiają, czyli jak mówimy o tych kwartałach nieszczęsnych, to jest generowanie jakiegoś rozwiązania na poziomie, jakiś, nie wiem? Do Rady Miasta o uregulowania prawne, czy coś innego? Ja tylko rzucam tutaj, tak? Bo zdaje się, że w Gdańsku, czy w Gdyni? była ostatnio taka sytuacja, i oddają te podwórka w dzierżawę ludziom. I myślę, że tyle. Jest jeszcze kwestia, że też, jeżeli chodzi o koordynację. Bo jeśli takie stowarzyszenie miało by działać, to kwestia po pierwsze, oddziaływania na te służby, czy współpraca z policją.

Mieszkaniec Nowej Huty

A jeszcze co mnie tak napawa obawą. Jeżeli nie będzie się walczyć z tym stowarzyszeniem, czy czym innym, to nic z tego nie będzie. I ja tak patrzę tutaj, po uczestnikach, pani Danusia Szymońska, pozwolę sobie, czy pan Jurek Skibiński, to tych pomysłów tutaj było, och, multum. ... A o tej zachęcie, o czym Państwo mówili, to dla tych ludzie, co odnawiają tą Hutę, bo trzeba przyznać, że to ludzie, oddolnie, inwestując w swoje mieszkania, swoje bloki, swoje ulice. Jak mieszkają, i spółdzielnie, to przecież wszyscy remontują ze swoich własnych funduszy ludzkich: chodniki, ulice i tak dalej itd. Przecież było ... wiele projektów, tak zwanych projektów ideowych, dotyczących Nowej Huty, które nigdy nie zmaterializowały się, nie zostały zrealizowane. Ja tak mówię tylko odnośnie projektu Alei Róż, przecież ta Aleja, te róże były prawdziwe, holenderskie róże. Był projekt na Aleję Róż, wygrali, i tak dalej. Ale ten projekt dalej został w sferze ideowej. Te róże jakie były archaiczne, takie są dalej. itd. Proszę Państwa, ...żeby się to nie skończyło tylko na tym, że sobie porozmawiamy. I na tym się kończy.

Anna Ratecka, działaczka społeczna, Nowa Huta Teraźniejszości

Jeśli chodzi o to stowarzyszenie, znaczy pomysł generalnie, żeby połączyć miasto ze społecznością lokalną, super. Nie wiem, jak to stowarzyszenie będzie działać. Bo teraz była, istniała Komisja Dialogu Obywatelskiego do Spraw Rewitalizacji Nowa Huta. Ona przestała funkcjonować de facto, prawda? Nic tam, za dużo aktywności nie ma. Więc ja, może rzeczywiście, jakaś nowa forma jest konieczna do współpracy. Czy to stowarzyszenie do współpracy, nie wiem. Nie siedzę tak bardzo w temacie. Pytanie, czy to stowarzyszenie musimy wypracować. ... Czy to stowarzyszenie celowe do projektów rewitalizacji? Czy to coś, co ma pilnować, co się dzieje w Nowej Hucie w ogóle? Bo czy to Rada Dzielnicy nie powinna się tym zajmować trochę też. ... tylko żeby nie powstało za dużo różnych instytucji, które będą zajmować się mniej więcej tym samym, albo żeby to skoordynować. Ale rozumiem, że jest to kwestia wypracowania. Czy takie stowarzyszenie, jeśli je powołamy, np. Miasto na początek wyłoży jakiś budżet, żeby mogło ono funkcjonować? Żeby mogło jakieś projekty prowadzić, np. wspierania, tworzenia tych projektów? ... Więc taki jakby kapitał podstawowy na start?

Mieszkaniec Nowej Huty

... takie stowarzyszenie, no mogło by być, czymś, pewnego rodzaju organizacją, która wywiera nacisk na władze miasta, współpracuje z miastem, ale też jakby dba o nasze interesy. Bo mam wrażenie, że Radni nie do końca spełniają swoją rolę, i no są Radnymi, ale jak gdyby jak przychodzi do jakiegoś targowania się w mieście o fundusze, to z różnych względów Radni przegrywają. Być może to stowarzyszenie, raz, że podsuwając pewne pomysły będzie pomagać Radnym, żeby na konkretne pomysły zdobywać pieniądze, a dwa, żeby w jakiś tam sposób wspomagać Radnych, i wywierać nacisk na władze miasta, po to, żeby te fundusze w większej ilości spłynęły. Bo jeśli nie będzie funduszków to zapomnijmy, no ludzie nie będą sami z siebie nie podniosą tego miasta do góry.

Mieszkanka NH

Rozmawialiśmy o komunikacji. I wydaje mi się, że jest to bardzo ważna rzecz, ponieważ mnóstwo osób, które chcą informacji, a jednak ciężko do niej dotrzeć. Jak będzie działało stowarzyszenie, to trzeba będzie dotrzeć do tych ludzi, którzy są wszędzie wokół nas. Czy szukać liderów społeczności lokalnej, czy oni mają się sami z siebie wyłonić, żeby byli taką tubą ogłoszeniową, żeby wszyscy mogli partycypować w pomysłach? Żeby wszyscy wiedzieli, że to stowarzyszenie to nie jest ekskluzywny klub, tylko że mogą się włączyć w jego działania.

Mieszkaniec Nowej Huty, urbanista

I ciągle przecież chodzi o pieniądze. Proszę Państwa, ja robiłem wytyczne do rewitalizacji Nowej Huty, czyli starej Nowej Huty i do Zabłocia. Na podstawie moich wytycznych robiono później projekt. To są dwa obszary, Zabłocie było bardzo zrewitalizowane, to było właściwie zrujnowany obszar porzuconych fabryk. Po 10 latach, co się tam dzieje.? A dlaczego? Bo przyszły pieniądze. Miejskie, państwowe, powstało tam kilka instytucji, weszły duże pieniądze bogatych deweloperów i bogatych mieszkańców. Huta, ma potencjalnie te możliwości. Natomiast, nie ma pieniędzy. Proszę Państwa, możemy tworzyć kolejne struktury, ożywiać coś, co się ożywić nie da, póki nie ma materiału który będzie poruszał. Są tony opracowań studialnych, które piszą co należy są projekty. Są projekty, one są robione na zamówienie władz miejskich, tylko są nie realizowane. I to jest podstawowa rzecz, ruszyć te pieniądze. Być może, ta czapka społeczna, w postaci tego, co państwo proponują, może to zrobić.

Danuta Szymońska, działaczka społeczna

... po tym wszystkim, co tutaj usłyszałam, to chcę powiedzieć, że po prostu dla Nowej Huty brakuje woli politycznej. Nie brakuje pieniędzy, bo pieniądze znajdują się wtedy, kiedy się chce, żeby się znalazły i poszły w tym kierunku. Brakuje woli politycznej. Jest pytanie. Dlaczego brakuje tej woli politycznej? I to pytanie nie jest wcale takie jednoznaczne i łatwe do odpowiedzenia, ale ono wisi nad nami. Dlaczego brakuje woli politycznej? Jakie warunki musimy spełnić, żeby ta wola zaistniała? Jaki cel my teraz sobie stawiamy w tej rewitalizacji, powołania stowarzyszenia? Czy to nie jest za mizerny cel do zmobilizowania całej aktywności społecznej? Ja z jednej strony z podziwem patrzę na Państwa, utkaną tutaj tak jakby logicznie całą koncepcję. Ja się zastanawiałam, co można wymyślić, co mogło by być tym kołem zamachowym mobilizującym wszystkich, nie tylko mieszkańców, ale i decydentów, i media? Jakby wydaje mi się, że stowarzyszenie, które jakby, no wiem co to jest stowarzyszenie, bo sama jestem członkiem 3 stowarzyszeń, z jakimi stowarzyszenia borykają się problemami, głównie finansowymi, bo przecież nikt nie finansuje stowarzyszeń, o wszystkie muszą same zadbać, żeby coś zdobyć. Oczywiście jest to też możliwe, ale wymaga wielkiego samozaparcia ze strony tych społeczników tworzących stowarzyszenie.

... No i muszę jeszcze powiedzieć, że mieliśmy od 2008 roku ten LPR i on nie zadziałał, mimo, że był oceniony jako najlepszy w województwie. I nie zadziałał, bo nikomu nie chciało się go realizować. Nikt, kto był ustawowo odpowiedzialny, czyli można powiedzieć gmina, się za to nie zabrał. Żadne stowarzyszenie też się za to nie zabrało, nie mając dostępu do środków.

Mieszkaniec NH, działacz społeczny

Moja wizja, nie zgodzę się tutaj z panią Szumańską względem woli politycznej. Jest wola polityczna, ponieważ miasto widzi w tym też interes, ponieważ widzi w tym interes z uwagi na to, że widzi nowe połacie ziemi, które są po hucie i może je zagospodarować.

Ściągnąć jakiś kapitał, więc to jest opłacalne także dla miasta. Pieniądze dzielone są też wobec jakiegoś klucza. To że Nowa Huta była pomijana w pieniądzach, to też dlatego, że głównie mieszkali tu głównie biedni ludzie i podatki płacone z Nowej Huty nie równały się z innymi częściami. Teraz możemy to odwrócić trochę, że miasto pomoże. Są projekty miejskie o parku kulturowym tu też jest szansa, ponieważ z całym szacunkiem rewitalizacja budynków nie powinna polegać na styropianizacji, czyli na przykrywaniu elewacji budynków i ukrywania w nich, tego co jest najpiękniejsze. A niestety to ma miejsce, co można zauważyć wychodząc. To tak samo z szansą na, ponieważ pieniądze unijne to jest 25 miliardów złotych na rewitalizację miast w Polsce. Te pieniądze będą dzielone wobec pewnego klucza stąd Lokalny Program Rewitalizacji może się temu przydać, ponieważ wnosimy pewne programy, które chcemy, żeby były zrobione. Pieniądze będą szły na: przykładowo rewitalizację Łodzi, rewitalizację Śląska. My mamy w Krakowie swoją Nową Hutę, która jest jakby najbardziej zaniedbana i która można zrewitalizowaćDlatego tak ważne jest, żeby te projekty były merytoryczne i tutaj ukłon, że nowy Lokalny Program Rewitalizacji jest lepszy, natomiast, no nie możemy się skupiać tylko na tkance, na robieniu chodników, na budowie dróg, ponieważ te rzeczy i tak będą robione.

- **W kontekście polityki wspierania przedsiębiorczości w obszarze rewitalizacji**

Anna Ratecka, działaczka społeczna, Nowa Huta Teraźniejszości

Teraz, jeżeli chodzi o przedsiębiorczość, to można by, ewentualnie uwzględnić ekonomie społeczną. Bo zdaje mi się, że dla Nowej Huty, byłaby to super rzecz. To jest coś co jednocześnie ożywia przedsiębiorczość, integruje mieszkańców. Włącza te osoby wykluczone, lub zagrożone wykluczeniem. Daje pracę, robi takie miejsca, jakby lokalnej aktywności. Więc myślę, że jest to bardzo fajne. W Nowej Hucie jest trochę miejsc, lokali komunalnych, gdzie można byłoby takie rzeczy robić. Więc wydaje mi się, że to jest takie właśnie, spółdzielnie. Myślę, że to coś, nad czym warto popracować.

Mieszkaniec Nowej Huty

To przecież miasto powinno decydować, o tym kto wynajmuje lokale komunalne. Być może te lokale, które z punktu widzenia dzielnicy, są potrzebne do normalnego funkcjonowania miasta powinny mieć niższą stawkę. No, a co ja widzę? Ja widzę proszę Państwa, salony tak zwane, telefonii komórkowej, ja mam koło siebie w promieniu, nie wiem, może ze 200 metrów ze cztery. Banki i lumpeksy. To są główne lokale. Nie ma kawiarni, bo widocznie ludzi na to nie stać. Ze sklepami spożywczymi też jest trudno. Z działalnością kulturalną trudno.

Mieszkaniec Nowej Huty, działacz społeczny

Z Centrum Krakowa turyści też przyjadą, zobaczą, o jaka fajna architektura, może zajrzą do Stylowej i uciekają. Tu chodzi o to, żebyśmy ożywili Centrum Nowej Huty, tak, żeby tutaj nie tylko przyjeżdżali turyści, ale tak samo mieszkańcy Krakowa, żeby była ta moda na Nową Hutę. Żeby nie, jak zamyka się lokal, powstawał kolejny Awiteks, czy kolejny szmateks.

2.4. Spotkania fokusowe (FGI)

2.4.1. Zestawienie najważniejszych wniosków ze spotkań fokusowych.

Wśród najważniejszych wniosków ze spotkań fokusowych należy wymienić:

1. Dotychczasowe **działania na rzecz przeprowadzenia odnowy Nowej Huty skoncentrowane były wyłącznie na zmianach punktowych, a nie całości dzielnicy**. Z wypowiedzi wynikało, że program rewitalizacji NH na lata 2008 – 2014 r. był niewidoczny (z wniosków z ewaluacji LPR NH wynika, że aż 56,8% respondentów nie słyszało o programie rewitalizacji).
2. Winę za niemalże brak efektów w odnowie Nowej Huty uczestnicy spotkań kładli na karb **braku środków finansowych** oraz artykułowany również podczas innych części konsultacji **brak woli politycznej**. Inną przyczyną nieefektywności poprzedniego programu rewitalizacji jest w opinii badanych nieskuteczny sposób informowania mieszkańców o LPR, ale także kłopoty z przepływem informacji i komunikacją między jednostkami miejskimi (np. część jednostek podległych władzom Miasta, nie wiedziała o akcjach podejmowanych przez inne jednostki, których zakres wiązał się z ich zadaniami – Grodzki Urząd Pracy nie miał informacji o programach wsparcia przedsiębiorców), słabym dostępem do informacji o tym, co się dzieje w Dzielnicy (również dla turystów).
3. Ze złą informacją, także w wymiarze informacji turystycznej, łączy się również negatywny wizerunek Nowej Huty. Podczas obu wywiadów grupowych uczestnicy zwracali uwagę na **potrzebę zmiany wizerunku Nowej Huty**, przedstawiając obszar rewitalizacji jako co prawda dotknięty wieloma problemami (w tym wynikającymi ze struktury wiekowej i zamożności mieszkańców, przeobrażeń lokalnej gospodarki), ale także jako obszar o ogromnym potencjale. Poruszony został też kluczowy w kontekście wizerunku Nowej Huty problem bezpieczeństwa. Według przedstawicieli Policji i Straży Miejskiej wiadomości medialne przekazywane społeczeństwu na temat niebezpiecznej Dzielnicy nie mają pokrycia w rzeczywistości. Według statystyk policyjnych i codziennej pracy funkcjonariuszy wynika, że przestępczość w Nowej Hucie w ciągu ostatnich pięciu lat znacznie spadła. Zagrożenie mogą stwarzać miejsca nieoświetlone lub zakrzewione. Również imprezy sportowe mogą wpływać na negatywne zachowania kibiców. Nie spotyka się jednak zjawiska rasizmu, ksenofobii, nietolerancji, a wynikać to może z faktu, że większość mieszkańców Nowej Huty to ludność napływowa. Problemem jest zbyt duża ilość sklepów monopolowych i łatwość dostępu do alkoholu młodych ludzi. Jednak ogólnie Nowa Huta jest dzielnicą bezpieczną. Podkreślano także konieczność **kreowania wizerunku Nowej Huty jako po prostu równoprawnej części Krakowa, pełniącej różnorakie funkcje miejskie**.
4. Dla wielu uczestników spotkania z urzędnikami, **problem Nowej Huty tkwi w starzeniu się mieszkańców i braku młodych, kreatywnych ludzi**. Z przyczyn powodujących ten stan rzeczy wymieniono: małą atrakcyjność dzielnicy, brak pracy, brak rozrywek. Co prawda wystąpiła rozbieżność zdań co do ostatniej przyczyny, jednak wywołano w ten sposób następny problem NH – zbyt małej aktywności mieszkańców dzielnicy. Bardziej optymistycznie na ten temat wypowiadali się przedstawiciele sektora pozarządowego, którzy zauważają **napływ młodych, aktywnych mieszkańców na obszar rewitalizacji**.
5. Problem aktywności społecznej w Nowej Hucie jest dla badanych bardzo ważny. Wśród uczestników spotkań panowały sprzeczne ze sobą opinie. Z jednej strony wskazano, że przyczyna bierności mieszkańców Nowej Huty tkwi w zbyt małym zaangażowaniu Miasta w działania na rzecz ich aktywizowania (np. brak konsultacji społecznych w sprawach dotyczących rozwiązywania problemów i podejmowanych przez miasto działań), z drugiej zaś strony wyrażono zdanie, że mieszkańcy są aktywni, mają możliwości działania i działają, o czym świadczy spora liczba projektów składanych do Budżetu Obywatelskiego. Pojawiały się też opinie, że pomimo stworzonych możliwości, mieszkańcy nie działają. Interesujące są w tym

kontekście opinie przedstawiciele rad dzielnic, którzy podkreślali **potencjał lokalnej aktywności, umiejętność kreowania nowych pomysłów, przy jednoczesnej potrzebie większego zaangażowania się Władz Miasta w promowanie Nowej Huty.**

6. Opinie badanych na temat **konceptji wprowadzenia międzysektorowego operatora LPR** różniły się. Podczas spotkania z przedstawicielami sektora pozarządowego zaprezentowana wizja została przyjęta **pozytywnie**. Obawy wzbudzała kwestia umocowania wykonawczego operatora. Wskazywano na konieczność doboru skutecznych rozwiązań organizacyjnych we współpracy pomiędzy stronami. Urzędnicy z kolei, o ile uznawali słuszność prowadzenia szerokich konsultacji społecznych o działaniach prowadzonych w Nowej Hucie, jednak **część osób uczestniczących w spotkaniu nie widziała powodu, by tworzyć struktury wspólnego przedstawicielstwa władz miasta Krakowa, przedsiębiorców oraz społeczności lokalnej**. Wszelkie prace, według nich, powinny być podejmowane w ramach już istniejących struktur. **Podczas obu spotkań podkreślano jednocześnie, również w kontekście niepowodzeń poprzedniego LPR, konieczność lepszej koordynacji działań na rzecz rewitalizacji Nowej Huty.**
7. W kontekście nowej **delimitacji obszaru rewitalizacji, ogólnie badani opiniowali go pozytywnie**. Głosy krytyczne wiązały się przede wszystkim z włączeniem do niego Opactwa Cystersów w Mogile, jako miejsca niewymagającego rewitalizacji. Władze Dzielnic wyraziły natomiast zaniepokojenie wynikające z przebiegu planowanej drogi S7, która odetnie „starą” Nową Hutę od możliwości skorzystania z efektów rozwoju obszaru włączonego do projektu Nowa Huta Przyszłości.
8. Ważnym tematem podczas obu spotkań okazała się propozycja wprowadzenia preferencyjnej polityki dla sektora małych i średnich przedsiębiorstw na obszarze rewitalizacji. **Sektor pozarządowy przyjął tę propozycję bardzo pozytywnie, pokazując m.in. niewydolność funkcjonujących obecnie mechanizmów oraz potencjał promocyjny tego rozwiązania, dzięki któremu można liczyć na wzrost zainteresowania ALPR wśród przedsiębiorców.** Podczas spotkania z przedstawicielami instytucji miejskich analizowano przede wszystkim problemy wynikające z istniejącej sytuacji własnościowej budynków oraz niedostatków koordynacyjnych w obrębie urzędu.

2.4.2. Omówienie przebiegu wywiadów w nawiązaniu do przyjętych obszarów problemowych.

Obszar problemowy 1 Czy obszar Nowej Huty, w tym „starej” Nowej Huty to obszar kryzysowy?

Wypowiedzi uczestników były zróżnicowane, wg jednej z uczestniczek ostatnich kilkanaście lat dla Nowej Huty: *„To jest czas zatrzymany.”*, wg przewodniczącego Rady Dzielnic: *„Nowa Huta się zmienia”*. A przejawy rewitalizacji obszaru są bardzo szerokie *...rewitalizacja to nie wyłącznie tylko te elementy, które są przez nas tak na bieżąco zauważane, ale to również, na przykład elementy infrastruktury sportowej, które powstają w Nowej Hucie, które są modernizowane, bądź też na nowo budowane..., ...Z dzielnicy, która była taką dzielnicą zamieszkiwaną przez ludzi starszych, teraz zaczyna w tej dzielnicy pokazywać się bardziej ta społeczna część ludzi młodszych, którzy przyszli mieszkać tu z całą świadomością i chcą, żeby ta nowa huta się zmieniała. Wg innego radnego dzielnicy *...zgadza się, ale są to zmiany, powiedziałbym kosmetyczne, bardzo, bardzo małe. Ja osobiście nie widzę jakiś dużych zmian tutaj, oprócz tych chodników, bo to wymaga**

remontów, no i to jest z punktu widzenia mieszkańców, no to musi być. Ale nie widzę jakiś dużych, szerokich zmian.

Wg przedstawicielki ZIKIT Nowa Huta to nie jest do końca obszarem kryzysowym. Odróżnia ją od innych dzielnic Krakowa brak inwestorów prywatnych. *Tam się coś dzieje. Ale to wynika z tego, że ludzie z zewnątrz, powiedzmy nawet nie z tych dzielnic, chcą inwestować. Przez co, te obszary się zmieniają. I to jest jak gdyby podstawa. To nie jest tylko wyłącznie NH. Oczywiście, więc tutaj jak gdyby trzeba się zastanowić, co faktycznie trzeba zrobić, żeby zachęcić jednak środowisko w inwestowanie w ten obszar. Z czym się kojarzy Nowa Huta? Kojarzy się z miastem robotniczym. A Kraków się kojarzy z miastem inteligenckim. To jest niezaprzeczalny fakt. No i teraz opinia na zewnątrz idzie tak, że wiadomo jest, że miasto robotnicze to jest gorsze. Jest inna społeczność w tym mieście.*

Problemem obszaru rewitalizacji ujawniającym się w analizach jest proces starzenia się Nowej Huty, i tutaj nie ma jednak zgodności uczestników co do kryzysowego wymiaru tego zjawiska. *On jest charakterystyczny dla całego Krakowa. Myślę, że Nowa Huta nie jest tutaj wyjątkiem – MOPS; ...cały Kraków się starzeje? Ale Nowa Huta, ja tam mieszkam i widzę, że ona się bardzo starzeje. W mojej klatce są trzy rodziny na dwadzieścia pięć, które są młode. Powiedzmy w moim wieku, powiedzmy rozwojowym. Pozostali to są dziadkowie, którzy mają po siedemdziesiąt, osiemdziesiąt lat. Daj Bóg, żeby żyli jeszcze dłużej. Ale proszę zobaczyć, gdzie tu jest rozwój? – przewodniczący Rady Dzielnic.*

Diagnoza obszaru oparta o dane geograficzne stwierdza znacząco wyższe wskaźniki bezrobocia dla obszaru rewitalizacji, a jednak wg przedstawicielki Grodzkiego Urzędu Pracy: *na dzień dzisiejszy nie jest tragicznie, jeżeli chodzi o Hutę. Myślę, że stopień bezrobocia jest w tej dzielnicy podobny jak gdzie indziej. Tutaj nie możemy powiedzieć, że jest bardzo źle. Natomiast z obserwacji na pewno jest to dzielnica osób starszych. Młodzi jeżeli mają możliwość zamieszkania, to na pewno nie wybierają Nowej Huty.*

Elementem wyznaczającym kryzysowy charakter obszaru rewitalizacji jest stan bezpieczeństwa publicznego, jest to również istotny element wizerunku obszaru. Uczestnicy wyraźnie dostrzegają różnice pomiędzy stanem faktycznym a postrzeganiem obszaru „starej” Nowej Huty, zarówno wśród mieszkańców dzielnicy, jak i szerzej – Krakowa i Polski.

Przedstawiciel Straży Miejskiej zauważa: ***Nowa Huta była zawsze kreowana na dzielnicę niebezpieczną. Sami wiemy, jak się działo. Każdy incydent, który wydarzył się w Nowej Hucie i przez media był tak rozdmuchiwany, że cała Polska musiała wiedzieć, że tu się coś dzieje. Ja w ogóle pod względem pracy bardzo lubię tą dzielnicę, nawet ją bardziej wolę. Stara jest bardziej bezpieczna niż ta nowsza Huta, gdzie jest więcej młodych ludzi, którzy sprawiają dużo więcej problemów. Więc tutaj problemem „starej” nowej Huty jest to, że jest dużo miejsc niedoświetlonych. Dużo jest zieleni, która fajnie wygląda, ale nie wszystko w tych miejscach widać. Zdarzają się rzeczy niezgodne z prawem, ale generalnie dla mnie Nowa Huta jest miejscem bezpiecznym.*** W podobnym tonie wypowiada się przedstawiciel Policji: ***Huta jest miejscem dość bezpiecznym. w ciągu ostatnich czterech, pięciu lat obserwujemy tu spadek przestępczości. Co roku spada ilość zdarzeń przestępczych. Tych przestępstw jest mało. ... Od czterech, pięciu lat obserwujemy spadek ilości zdarzeń. I wtedy takie zdarzenia na przykład jak kradzież samochodu, włamanie do samochodu, włamanie do piwnicy są zdarzeniami, po prostu rzadkimi. Fakt, że pokutuje stereotyp, że Huta jest niebezpieczna. I najgorsze jest to, że część ludzi naprawdę w to wierzy. I to ogólnie wielu mieszkańców Huty, którzy tak zostali wychowani. Tak wychowały ich media, prasa i oni myślą, że to co się tutaj dzieje, to jest niebezpiecznie. A tak naprawdę nie jest. Mamy tutaj Hutnika, proszę zauważyć, jak Państwo jesteście zorientowani odnośnie Huty, nie było ostatnio tutaj zakłócenia ładu publicznego od kilku lat. Są mecze cykliczne, grają różne drużyny, przyjeżdżają kibice i nie ma zadym. W Hucie nie było zadymy na stadionie co najmniej przez pięć lat. To wszystko wpłynęło na to, że jest spokój. Największą bolączką***

mieszkańców Nowej Huty jest zbyt duża ilość sklepów monopolowych (głosy z sali potwierdzają to). To jest główny problem poruszany na spotkaniach z radnymi miasta, w ogóle mieszkańcy dzwonią, piszą do nas, że za dużo jest sklepów, za dużo jest koncesji.

Marginalne są także zdaniem przedstawicieli Policji i Straży miejskiej przejawy rasizmu, ksenofobii, czy nietolerancji), jeśli się pojawiają to najczęściej w związku z działaniami pseudokibiców: ...*generalnie przed takimi spotkaniami piłkarskimi pojawiają się napisy obrażające i jedną i drugą drużynę. Wśród nich trafi się ktoś nawołujący do antysemityzmu, do innych. Ale są to zjawiska marginalne. Tutaj administracja działa w tym zakresie. Jak mówię, zdarzają się przypadki napisy obraźliwe, ale to nie jest specjalność NH. To jest specyfika pseudokibiców.* W opinii przewodniczącego rady dzielnicy mieszkańcy Nowej Huty są tolerancyjni i otwarci: *W Nowej Hucie jest środowisko romskie, Osiedle Willowe, Wandy i tutaj jest całkowity spokój. Kiedyś dawno temu można było mówić, że były jakieś ekscesy, a dzisiaj, jak gdyby cała ta społeczność się wtopiła w społeczność Nowej Huty i jest to jednolita rzecz. Ale co więcej muszę powiedzieć, że społeczność nowohucka przyjęła też mieszkańców mieszkań socjalnych. Można tu powiedzieć o mieszkaniach w Ruszcy, które bardzo ładnie się zasymilowały z mieszkańcami, poprzez programy Lokalnej Aktywności. I te mieszkania, ci mieszkańcy razem teraz stanowią tą społeczność. Oczywiście nie można powiedzieć, że to jest stuprocentowa jedna społeczność, ale wiele jest już ku temu poczynionych kroków, żeby Ci ludzie razem z sobą współpracowali. Spotykają się, robią różne rzeczy i to jest też taka rzecz, która pokazuje, że jednak mieszkańcy Nowej Huty są mieszkańcami, którzy przyjmują tych, którzy tutaj przychodzą, przeprowadzają się, obojętnie jakiego są stanu.*

Obszar problemowy 2 Czy, a jeśli tak dlaczego, rewitalizacja Nowej Huty i skuteczność programu, w latach 2008-2014 się nie udała / nie przyniosła zamierzonych efektów? W czym problem?

Wśród przyczyn skali podjętych dotąd działań rewitalizacyjnych, w opinii urzędników na plan pierwszy wysuwa się brak środków finansowych. Wskazują oni, że Miasto podjęło wiele działań inwestycyjnych o charakterze rewitalizacyjnym, choć wiele jest jeszcze do zrobienia, a zmiany mają raczej charakter punktowy.

...Na przykład Plac Centralny, który został zrewitalizowany, w obojętnie jaki sposób. Czy on się nam podoba, czy nie. Został zrewitalizowany. Aleja Róż została zrewitalizowana. Została zmieniona jej koncepcja i funkcja została całkiem inaczej przedstawiona i mieszkańcy inaczej ją przyjęli... Ubolewam nad tym, że nie udało się zmienić, zrewitalizować samego środka Placu Centralnego, który mógł, poprzez proces rewitalizacji uzyskać inny kształt, zrewitalizowano tylko i wyłącznie samą infrastrukturę komunalną wokół Placu Centralnego... jeżeli miałbym kompleksowo patrzeć na całość to na pewno, nie ma wykorzystanych środków na rynku, na rewitalizację w Nowej Hucie i nie można zauważyć takich zmian, jakie są zauważane na przykład na Zabłociu. ... To co ja widzę i o czym myślę, co ja czuję, to są tylko i wyłącznie punktowe zmiany. ... reszta jest traktowana bardzo po macoszemu, i na pewno brak tych środków finansowych, które mogłyby przejść na NH i dać jej blask. I ten nowy impuls. Nie ma go w tym momencie i nie było przez te wszystkie lata, w których mówimy o rewitalizacji. Nie było tych środków. I to jest na pewno mój największy zarzut-Przewodniczący rady dzielnicy.

Szersza dyskusja uczestników dotyczyła rewitalizacji Zalewu, podanej przez przedstawicielkę ZIKiT jako przykład działań w NH (nota bene: Zalew nie znajduje się w obszarze rewitalizacji z 2008 r., objecie tego terenu LPR jest dopiero propozycją z 2014 r.):

ZIKiT: *Zalew Nowohucki został odbudowany, zbiornik wyczyszczony, zagospodarowany. A to, że się nic nie dzieje..., mieszkańcy mogli korzystać, a okazało się, że nie mogą.*

Przewodniczący Rady Dzielnicy: *Zalew został tylko oczyszczony, tak, i została zaraz plaża zamknięta i nie można było z niej korzystać. Bo taka jest prawda.*

Radny dzielnicy: *No, nie do końca został odbudowany. Bo żadne imprezy, które odbywały się przedtem, teraz się nie odbywają. Nie ma. Proszę zobaczyć, jak wygląda scena.*

ZIKiT: *Dobrze, ale to nie jest kwestia ZIKiT.*

Bardziej krytycznie na temat przyczyn niepowodzenia LPR w okresie 2008-2014 wypowiadali się reprezentanci sektora pozarządowego, którzy za główną przyczynę niewielkiej skali oddziaływania programu uważają brak woli politycznej. Oto jak podsumowała to jedna z badanych: *Mnie się wydaje, że w programie rewitalizacji nic się nie działo przez te kilka lat, jakby to jest niewidoczne, żeby Huta jakoś ożywała. Ok, jak o tym myślę, dla mnie jedyną rzeczą, jedynym owocem rewitalizacji jest Łażnia Nowa. Ona jest czymś nowym, co się pojawiło, i ona rzeczywiście przyciąga ludzi i spoza Huty i w Hucie. Łażnia podejmowała różne działania społeczne na terenie Huty, warsztaty dla młodzieży i dla seniorów, więc to jest jedna rzecz, która się zadziała. Ale wydaje mi się, że to nie jest wina urzędu czy referatu ds. rewitalizacji, ale to jest tak jak powiedziała pani Szymońska, brak woli politycznej. Bo to jest tak, że działały się różne rzeczy w Hucie, był program spalarniany, który w ogóle nie był powiązany z rewitalizacją, a tam było dużo pieniędzy. To były pieniądze, które mogły być podporządkowane tej rewitalizacji.*

Obszar problemowy 3 Cele kierunkowe i operacyjne

Jednym z trzech celów kierunkowych założonych w aktualizacji LPR jest zmiana wizerunku Nowej Huty. Uczestników poproszono zatem o opinie: Jaki wizerunek Nowej Huty stworzyć? Czy to ma być sypialnia? Czy skansen? Czy stworzyć nowe miasto?

Wywiązała się dyskusja, wokół traktowania obszaru jako sypialni. Wg jednych to zły kierunek budowania wizerunku, wg innych uczestników – ta funkcja obszaru nie musi być źle kojarzona.

Radny Dzielnicy: *To się będzie źle kojarzyło. Z tą sypialnią. To się będzie kojarzyło z ludźmi w podeszłym wieku.*

Kilka głosów: *Nie. Z sypialnią to się nie obraża. Tam ludzie mieszkają i żyją. Inne dzielnice też się nazywa sypialniami. I nie ma problemu. I nikt się nie obraża.*

Uczestnicy wskazywali także na specyfikę dzielnicy: *Przestrzenna jak teraz jest. Ja sobie cenię właśnie tą przestrzeń (...) Nowa Huta na pewno nie jest sypialnią. Nowa Huta ma swoją tożsamość. Mieszkańcy czują się Nowohucianami, tymi, którzy mieszkają tutaj od zawsze. Wiec na pewno nie może to zostać nazwane sypialnią. Bo my tutaj po prostu żyjemy, i wiemy co chcemy zrobić. Czy mamy być osobnym miastem? Według mnie też nie, ponieważ powinniśmy być dzielnicą Krakowa, jak to było od samego początku, tylko powinniśmy być traktowani na równych warunkach, jak pozostałe części miasta, które są. Powinny być dostrzegane nasze problemy i na pewno nie powinniśmy być zakorzenieni w zakresie skansenu, co dzisiaj bardzo zaczyna się dziać, ponieważ jakiegokolwiek zmiany, które mogłyby być zająć w Nowej Hucie są bardzo torpedowane przez Miejskiego Konserwatora Zabytków, który mówi, że tego nie można ruszyć, tego nie można zmienić, bo tak to powinno zostać, jak to było kiedyś zrobione. Ale my tu dzisiaj żyjemy, mieszkamy i chcielibyśmy też mieć jakieś udogodnienia, ulepszenia, czyli normalne miasto. **Taka dzielnica, która jest normalną dzielnicą dużego miasta, które jest miastem wojewódzkim.** – przewodniczący rady dzielnicy; ...*Ale w jakiś sposób jest samowystarczalne, może nie do końca, ale samowystarczalne. Tak żeby nasza młodzież, na przykład nie uciekała do Rynku ciągle, bo tam coś się dzieje, tam są puby, kawiarnie, koncerty i tak dalej (przedstawicielka GUP).**

Kolejnym z celów kierunkowych aktualizacji LPR jest pobudzanie, a z drugiej strony wykorzystywanie wysokiej aktywności mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wynika ona m.in.

z lokalnego poczucia tożsamości. Jak twierdził jeden z badanych: *Mieszkańcy czują się Nowohucianami, tymi, którzy mieszkają tutaj od zawsze.*

Wśród przejawów aktywności lokalnej pojawiają się także dążenia pewnych osób i grup do secesji i stworzenia z NH odrębnego miasta. Mówi o tym przewodniczący rady dzielnicy: *Bezsprzecznie pierwszy element to taki o którym wszyscy słyszeli, a nawet cała Polska. A mianowicie sytuacja, że NH ma być nowym miastem. I bezsprzecznie jest to akcja obywatelska, społeczna, która została stworzona. Bez względu, jaki jest odbiór tej akcji przeze mnie, czy chciałbym czy nie, ale jest to określona grupa ludzi, może kiedyś działająca z większym impetem, teraz ten impet jest dużo, dużo mniejszy. Ale na pewno ta akcja była tym elementem tej wyraźnej tożsamości nowohuckiej, która pojawiła się w tym czasie. Wskazuje także na inne inicjatywy, m.in.: Druga grupa, taka inicjatywna, związana jest z taką grupą, która też powstała jakiś czas temu. Nazywa się ona Odnowa. Jest to grupa ludzi też różnego pokroju, różnych mieszkańców NH, którzy starają się też realizować jakieś swoje własne projekty dotyczące Nowej Huty, działają w różnych dziedzinach. Czyli to też jest taka grupa, która się uaktywniła, pokazała, że ona też funkcjonuje. Podkreślano rolę jaką pełnią instytucje kultury, choć z drugiej strony pojawiały się opinie o elitarnym, wąskim charakterze podejmowanych przez nie działań, których odbiorcą nie jest przeciętny nowohucianin.*

Przewodniczący rady dzielnicy podkreślał, że *aktywizacja mieszkańców, wbrew pozorom, odbywa się we Wspólnotach Mieszkaniowych. I to jest takie chyba najbardziej widoczne. Bo tam musi się odbyć aktywizacja społeczna. Ponieważ jeżeli ta wspólnota ma być taką komórką, która będzie zmieniała ten budynek w którym ci ludzie mieszkają, to musi się znaleźć 3,4,5,10 osób, które będą chciały mieć pomysły dla tego budynku, i będą chciały działać. Po prostu.*

Uczestnicy podkreślali znaczenie nowych form informowania w postaci mediów internetowych, które stanowią platformę dla podejmowanych oddolnie działań.

Pojawił się istotny wątek dotyczący problemów informacyjnych i braku komunikacji ze strony jednostek miejskich. Przedstawicielka GUP, mieszkająca w NH: *Brak konsultacji z mieszkańcami. A przez ostatnie 18 lat, raz dotarło do mnie pytanie dotyczące zagospodarowania użytków tutaj, przy Nowohuckim Centrum Kultury. Raz się tak zdarzyło, że była taka ankieta. Projekt na zagospodarowanie wygrał jakiś pan architekt, miała być to platforma widokowa. Do tej pory, to już było kilka lat temu, cisza. Brak konsultacji generalnie.*

Zapytani, na ile są przygotowani na współpracę z lokalną społecznością, urzędnicy twierdzili : *Jesteśmy przygotowani. Cały czas działamy w partnerstwach. Ta forma jest bardzo dobra. Ale czy ona jest jedną, najlepszą? My to sprawdzimy.(ZIKiT).*

A w jaki sposób można uaktywnić społeczność lokalną? ... myślę, że po przez informację na pewno. Nie mam co do tego żadnej wątpliwości. Ludzie się teraz angażują, w tej chwili w naprawdę w wiele zadań. I tutaj też wezmą udział - ZBK;

Ja to powiem po prostu, że realizując konsultacje społeczne, które odbywają się z mieszkańcami. ... Niekiedy jest to bardzo dużo osób, które przychodzą z wieloma postulatami. Niekiedy są to też osoby, które są bardzo roszczeniowe. Ale z tego trzeba wyciągnąć coś, co może być zrealizowane. A później wydaje się, że ci, którzy są zaangażowani, czyli przede wszystkim specjaliści, czy państwo jako urzędnicy, i te grupy, które działają w takim podmiocie zarządzania, powinny stworzyć informację dla wszystkich, którzy w pozostałych informacjach uczestniczą. To jest moje zdanie. I uważam, że jest to taka rzecz, która jest możliwa do zrobienia. I mieszkańcy mogą, na 100% będą się chcieli w coś takiego włączyć – przewodniczący rady dzielnicy.

Problem nieskutecznego sposobu wymiany informacji w kontekście podejmowania wspólnych inicjatyw dostrzegali również uczestnicy spotkania dla organizacji pozarządowych: *Ja nie wiem nad czym państwo pracują, państwo nie wiedzą nad czym my*

pracujemy i koło się zamyka. To jest problem tej informacji, nie da się wszystkiego przez internet, a na spotkania nikt nie ma czasu, dużo jest inicjatyw w Nowej Hucie, które równolegle idą. Ja się dowiaduję, że np. pan też jakby dwie... ja już się pogubiłem, na tym zebraniu, co było w Urzędzie Miasta, ktoś tam mówił, że był tydzień wcześniej chodzi o to, żeby te NGO gdzieś tam wpiąć. – działacz społeczny.

Przedstawiciel MOPS wskazał na zagrożenie związane z rozbudzaniem nadziei mieszkańców poprzez konsultacje społeczne i włączanie w sprawy publiczne:
...dostrzegam to, jako problem we włączaniu przedstawicieli społeczności lokalnych w proces planowania, w jakiś taki proces rewitalizacyjny. Problemem jest to, że ludzie bardzo szybko zdają sobie sprawę, że nie koniecznie coś wyniknie z tego, że oni poświęcili dużo czasu, energii, no włączyli swoją kreatywność. Może się okazać, że nie będzie żadnych środków na te pomysły, które oni tam starali się dać Urzędowi, który zbierał te pomysły. Miał być z tego jakiś projekt, a okazało się, że tego nie ma. To jest taki problem, że ludzie, którzy mają jakąś taką świadomość nie przychodzą na takie spotkania. A no tutaj trudno jest im powiedzieć, że zawsze coś z tego wyniknie.

Podobne problemy zostały zasygnalizowane przez przedstawicieli NGO – wskazywano na sceptycyzm mieszkańców i aktywistów, którzy wcześniej angażowali się w działania związane z LPR i obecnie nie widzą jego efektów. Równocześnie podkreślano, że obserwuje się wysoką aktywność nowych napływowych mieszkańców Nowej Huty i to oni obecnie stanowią potencjał, którzy umożliwi zmianę na obszarze. *Wydaje mi się, że rzeczywiście (...) te osoby, które były w jakikolwiek sposób zaangażowane w ten pierwszy program, one są strasznie rozczarowane i one są bardzo sceptyczne. Jeżeli państwo porozmawiają z osobami, które zgłaszały projekty, pracowały nad nimi, to one w ogóle nie widzą tego. To będzie bardzo trudne te osoby jeszcze raz zaangażować, bo one się bardzo sparzyły. Te nadzieje były bardzo duże i nic z nich nie wyszło. Natomiast oczywiście, że jest aktywność, państwo to też zauważyli, że pojawiają się inicjatywy nowe, też u młodych ludzi. W ciągu ostatniego roku, dwóch, coś takiego się zadziało, zaczynają różne rzeczy kielkować i wydaje mi się, że to jest jakiś potencjał. To by trzeba było jakoś wykorzystać. Są ludzie, którzy nie byli zaangażowani w ten pierwszy program rewitalizacji, w związku z czym nie są tacy rozczarowani, a chcą coś robić. Może tu mieszkają, może niedawno zdecydowali się tu zamieszkać i czują że chcą mieszkać w jakimś ciekawym miejscu i to jest ich jakiś potencjał. (działacz społeczny)* Równocześnie w wypowiedzi lokalnej działaczki o wieloletnich nowohuckich aktywistach, którzy obecnie są „wypaleni”: *Jak oni zobaczą, że coś się udaje, jakieś pierwsze sukcesy, to może wtedy ten sceptycyzm uda się przekuć. Muszą państwo znaleźć takich liderów.*

Podczas spotkań, oprócz rozmowy o konkretnych celach kierunkowych, dyskutowano m.in. sposób ich sformułowania. Jedna z przedstawicielek organizacji pozarządowych zwracała uwagę na potrzebę doprecyzowania celów kierunkowych: *Ale ich jest tu jakby mało, no nie wiem, są za mało zaakcentowane, nie wybijają się. Bo jednak ta jakość życia, jest dość skomplikowana, bardzo dużo rzeczy w nią wchodzi, więc może po prostu jakoś rozbudować tę jakość życia i uwydatnić, co pod nią rozumiemy. Być może to wtedy będzie jaśniejsze do czytania, no ja wiem że dla specjalistów jakość życia... ale też może ona być różnie definiowana: może być bardziej obiektywna, bardziej subiektywna, można się skupić na aspektach zdrowotnych, psychicznych, społecznych. Ja myślę, że te obszary jakości życia trzeba bardziej zoperacjonalizować.*

Obszar problemowy 4 Założenia zarządzania NH (wielosektorowy zarządca poza strukturą UMK)

Opinie na temat propozycji stworzenia systemu zarządzania procesem rewitalizacji w „starej” Nowej Hucie opartego na powstaniu międzysektorowego (publiczno-gospodarczo-

społecznego) Zarządcy były zróżnicowane zarówno na spotkaniu z urzędnikami, jak i na spotkaniu z NGO. Podczas tego pierwszego wyrażano przede wszystkim obawy, że jest to ingerencja w istniejące uprawnienia organów i jednostek miejskich, że zakres działalności Zarządcy wymaga dookreślenia: *... diabeł tkwi w szczegółach, jak to będzie realizowane i co taka grupa, czy też podmiot zarządzający będzie mógł, na co będzie mógł mieć wpływ tak naprawdę. Czy to będzie tylko koordynacja? czy to będzie wyznaczanie jakiś rzeczy?... Pilotowanie projektu rewitalizacji, to raczej realizują to zawsze te jednostki miejskie, które są odpowiedzialne.*

Według przedstawicieli ZBK *czynnik przedsiębiorczy wyrazi zainteresowanie.* Jednocześnie padła deklaracja wsparcia ze strony administracji lokali użytkowych.

Przedstawiciele NGO z jednej strony zwracali uwagę na potencjał młodych mieszkańców jako członków takiego operatora rewitalizacji, z drugiej wymieniali obawy o jego faktyczne wykonawcze umocowanie. W tym kontekście powracał również temat nieufności strony społecznej wobec UMK na płaszczyźnie LPR oraz konfliktów interesów wewnątrz takiego ciała zarządzającego: *To co mówiliśmy, to co pan wspominał – jest fajnie, jest komunikacja, natomiast boję się, że ta sprzeczność interesu spowoduje, że będzie szarpanie pieniędzy dla grupy. Jakby powstała taka spółka i ona by miała kasę i ona narzuci, komunikując się z dolami, ale musi narzucić pewną wizję, którą można wypracować w ten czy inny sposób, to wtedy to będzie działało.* – działacz społeczny.

Obszar problemowy 5 Zasadność powiększenia obszaru

Uczestnicy w niewielkim stopniu odnieśli się do proponowanych granic obszaru rewitalizacji. Pewne obawy wzbudził kontekst granicy z obszarem projektu Nowa Huta Przyszłości, w intencji autorów poszerzenia granic, pozwalający na włączenie pozytywnego oddziaływania tego projektu na obszar rewitalizacji „starej” Nowej Huty. W kwestii tej wypowiedział się przewodniczący rady dzielnicy: *... obszar zostanie odcięty od starej Nowej Huty. Już zaplanowano, a za chwilę budowano wiadukt z trasą S7 na wysokości ul. Ujastek, czyli przed samym elementem dotyczącym tego Pałacu Dożów, będzie to całkowicie odcięte i stara Nowa Huta zostanie z tej strony, a kombinat zostanie z tamtej. Teraz, ja zawsze poruszam to na każdym spotkaniu, obawiam się, jak przepływ tego kapitału gospodarczego miałby ożywiać starą Nową Hutę, jeżeli ktoś kto będzie pracował nawet w tych nowoczesnych zakładach, które będą po stronie kombinatu, wsiądzie sobie do samochodu i pojedzie tą S7 do domu zapominając o tym, że jest obszar, który jest wart zwiedzenia. **Jak to zrobić, żeby Ci ludzie chcieli zostawić pieniądze albo chcieli zamieszkać lub wynająć mieszkanie w starej Nowej Hucie. Bo tak naprawdę to zostanie to odcięte drogą szybkiego ruchu, która będzie nas prowadziła do obwodnicy Krakowa.***

*... obawiam się o to, że ta Nowa Huta będzie dalej traktowana jako skansen. I tutaj nie będzie zmian, ponieważ ta S7 odetnie nas od tego zastrzyku, który tu będzie. I teraz tak, tam będzie zastrzyk i owszem z innych części Krakowa, z innych miast, żeby przejechać z Tarnowa do Krakowa autostradą już teraz potrzebuję pół godziny. Do tego miejsca pracy, gdzie będę pracował, będę potrzebował czterdzieści minut. Z Nowej Huty, żebym w korkach przejechał na Kurdwanów, potrzebuję półtorej godziny. Żaden problem, żebym przyjechał z Tarnowa i pracował w tej strefie. I to będzie świetnie. **Ja się boję, że my będziemy stratni, ta stara Nowa Huta, czyli ten obszar rewitalizowany. Tego się boję, żebyśmy rzeczywiście skorzystali, a nie zostali odcięci od tych środków.***

W gronie przedstawicieli sektora pozarządowego nowa propozycja delimitacji obszaru LPR została przyjęta pozytywnie. *Dla mnie, jeśli chodzi o tą mapę to ona jest na tyle logiczna, że wcześniej ten program nawiązywał do podziału administracyjnego – zalew, tereny rekreacyjne, które są już w innej dzielnicy nie wchodziły w to. Tak to rozumiem. Natomiast to*

jest ciekawe, że dla Huty nie można mówić o jakimś centrum, w Hucie jest wszędzie blisko, ludzie tu mają tak naprawdę spacerem w 15 minut przejść w każde miejsce. Więc to jest fajne, że te zielone plamki są na całym obszarze Huty. (działacz społeczny)

Zwrócono jednak uwagę na ryzyko, które wynika z włączenia do granic obszaru rewitalizacji Opactwa Cystersów w Mogile: *Pojawiła się jedna wątpliwość, chciałbym powiedzieć na czym polegała. Niebezpieczeństwo, że objęciem planem rewitalizacji, to jest już wynik wywiadów które prowadzę, że włączenie klasztoru w obszar rewitalizacji spowoduje, że całe pieniądze tam właśnie pójdą. Ja tylko mówię, że spotkałem się z taką opinią, właściwie krytyczną, pod adresem powiększenia obszaru programu rewitalizacji. (...) Myślę, że klasztor sobie bardzo dobrze daje radę jeśli chodzi o pozyskiwanie środków – działacz społeczny. Opinię tę podzielała również obecna na spotkaniu działaczka: *Ja się chyba mogę przychylić do tego zastrzeżenia. Te wszystkie inne elementy, że jest Dłubnia na przykład, to jest bardzo niewykorzystany teren, jechałam tam w sobotę na rowerze i to było troszkę strachu.**

Obszar problemowy 6 Polityka wobec małych i średnich przedsiębiorstw

Jednym z istotnych instrumentów rewitalizacji wskazywanym w aktualizacji LPR jest stworzenie systemu wsparcia przedsiębiorców. Podczas spotkania z urzędnikami, wypowiedzi uczestników zogniskowały się wokół istniejących możliwości wynajmu lokali użytkowych z zasobu miasta:

jeżeli chodzi o ten wynajem lokali, wiemy, sami państwo wiecie z doniesień prasowych, że kryzys europejski spowodował spowolnienie rozwoju gospodarczego. Miało to również przełożenie na wynajem lokali użytkowych. Owszem, w Nowej Hucie to zainteresowanie jest mniejsze, niemniej jednak te lokale są wynajmowane. Może jest większa rotacja. Najemcy w rozmowach ze mną na pewno ubolewają nad sklepami wielopowierzchniowymi, bo to odbiera im klienta. Ale podkreślają łatwość dostępu, łatwość dojazdu, szersze trakty komunikacyjne... Jeżeli chodzi o starą Nową Hutę nie mogę powiedzieć, żeby tutaj lokale nie były wynajmowane. Problem generalnie, jakiś mniejszy jest, jeżeli chodzi o te obrzeża Nowej Huty. Natomiast tutaj te lokale są wynajmowane.

Dostrzegany problemem jest stan własności budynków przekładający się na problem współpracy ZBK ze wspólnotami mieszkaniowymi. Wiąże się z tym problem lokowania konkretnych branż w lokalach użytkowych zarządzanych przez wspólnoty, w tym całodobowych sklepów monopolowych

Wg przewodniczącego Rady dzielnicy struktura własności budynków jest przeszkodą dla inwestorów: *...kiedy mówimy o Nowej Hucie, budynki które tutaj są, są prywatne, ale po przez własność wspólnot mieszkaniowych, Tu nie ma możliwości, przyścia i wykupienia, właściciel prywatny, całego budynku, i zagospodarowania go na hotel, na miejsce gdzie będzie się uprawiała kultura, na wiele innych elementów, co jest możliwe na Kazimierzu, i jest również możliwe na Podgórzu, i to się tam odbywa. Nie wyobrażam sobie, jak państwo patrzycie tylko na to osiedle, żeby ktoś przyszedł tutaj, wykupił wszystkie bloki, przesiedli ludzie, i zrobił tutaj hotele, żeby w ten sposób ożywiać. Albo zrobić inne miejsca, np. domy towarowe, żeby w ten sposób ożywiać to miejsce. Myślę, że to nie ma porównania takiego typu. Tam także mieszkańcy sami nie ożywiali Kazimierza, ani nie ożywiali Podgórza. Zbierały się jakieś grupy aktywistów, które to czyniły.*

Wywiązała się dyskusja na temat potrzeby nowych rozwiązań: *... te systemy są stworzone. Proszę państwa te systemy są stworzone, obniżone stawki czynszowe dla lokalów, które są lokalami z sala wystawową na piętrze i w piwnicach. W Nowej Hucie to też jest. Obnażyła ona problem zarządzania i koordynacji działań Miasta: *W ostatnim czasie była taka aktywność młodych przedsiębiorców. (...) 65 lokali na 65-lecie Nowej Huty. ... I uruchomiliśmy zarządzenie u Pana Prezydenta. Taki program. On rodzi się w bólach, aczkolwiek coraz więcej młodych przedsiębiorców do niego przystępuje. I już tam tych przedsiębiorców troszkę**

jest. Nawet pierwsi wynajęli lokale – ZBK. Dziewięć sztuk, dziewięć sztuk. To jest pomysł, że ma być 65 lokali na 65-lecie Nowej Huty. Ale przez ten okres czasu, bo to działa od początku roku praktycznie, od marca, znalazło się tylko 9 przedsiębiorców, którzy wynajęli te lokale, założyli swoją działalność i tą działalność prowadzą tutaj w Nowej Hucie. No, można powiedzieć, z mniejszym lub większym sukcesem. Jest tylko 9 na 65 pewnych lokali, które można dostać z preferencyjną stawką. To też jest taki element, który pokazuje że nie ma mody na Nowa Hutę. Żeby przyjść i wziąć lokal – przewodniczący rady dzielnicy. **Po za tym brak przepływu informacji, tak mi się wydaje. Pomimo, że my też podlegamy pod Urząd Miasta, mamy jednego Prezydenta, natomiast w Urzędzie Pracy nikt o tym nie wie. A powinni... - GUP.** Informacja była trzy razy podawana w prasie. Ja ją trzy razy słyszałem, jak była podawana w mediach krakowskich telewizyjnych. Wypowiadała się pani prezydent na ten temat, później dziennikarze się wypowiadali na ten temat. To nie jest taka informacja, która jest gdzieś ukryta. Dla mnie zaskakujące jest to, co Pani powiedziała (z Grodzkiego Urzędu Pracy), że Państwo nie wiecie o programie. – przewodniczący rady dzielnicy.

Przedstawiciele ZBK, ZIKiT oraz przewodniczący rady dzielnicy, którym przedstawiono opinie o braku informacji i skutecznych narzędzi współpracy, wyrażane przez mieszkańców i przedsiębiorców podczas spotkań konsultacyjnych, przyjęli te uwagi z zaskoczeniem. W ich opinii system informowania jest rozbudowany i zapewnia dotarcie do odbiorców. Wg przewodniczącego radu dzielnicy: *Jak ja się spotykam z mieszkańcami, czy też z przedsiębiorcami, to zazwyczaj przychodzą po to, żeby zrobić, pilnują tego, żeby to było robione. Jak przychodzi przedsiębiorca, to też dokładnie wie, że za chwile będzie coś robione, bo on znalazł już tę informację, i ewentualnie oczekuje informacji.*

Na spotkaniu z przedstawicielami sektora NGO, dyskusja o preferencjach dla przedsiębiorców okazała się najbardziej żywołowym etapem. Wynika to prawdopodobnie z faktu, że dwoje z trojga uczestników oprócz powiązania ze środowiskiem NGO, należy do grona nowohuckich przedsiębiorców. Podczas rozmowy przytaczano znane i realizowane w przeszłości doświadczenia i dobre praktyki, podobne do postulowanej w ramach ALPR NH polityki MŚP: *Ja uważam, że to jest bardzo logiczne. Daje się i bierze się. To jest coś takiego co przypomina mi dobre rozwiązanie, które przez lata było jak myśmy kształcili uczniów. Z jednej strony bierzemy uczniów, ale z drugiej strony mamy ulgę. To funkcjonowało dość fajnie, to potem obostrzano, obostrzano i uwalono oczywiście.* W kontekście zmian z polityce wobec MŚP wspomniano o działaniach na rzecz branż chronionych oraz dywersyfikacji branżowej: *...powstały tak zwane branże zanikające i chronione, radni opracowali taką listę i dla tych branż zaczęto stosować możliwość obniżenia czynszu. Myśmy zgłaszali, żeby w ogóle dla branż chronionych, to co tutaj jest w jakiś sposób, robić przetarg na lokal, ale dla konkretnej branży. Żeby się, zrobić badanie, że np. potrzebujemy pięciu szewców, a mamy trzech, to jeszcze dwa miejsca się znajdują. Niech szewcy konkurują o pewne miejsce, a nie szewc konkuruje z apteką. To nie ma sensu. Są zaczątki takiego programu i wiem, że tak się próbowało ominąć i przy księgarni i przy różnych knajpach w Krakowie, że tam są wystawy i tam się próbowało różne rzeczy, żeby zostawić historyczne postacie; - działacz społeczny. ...Kolega wynajmował lokal w galerii w Czyżynach, dostał warunki, fajne warunki, lepsze niż od Miasta. Dlaczego? Bo jego branża wpisywała się w dywersyfikację galerii. Pasowała im ta branża, dali mu lepsze warunki. Natomiast na każde działanie, musiał się zrzucać, nie było nic za darmo. Dobrze, dajemy ci fajne rzeczy, ale ty albo płacisz, bo my to organizujemy, organizujemy tu festyn – to płać. To było wmuszane. Ludzie, którzy przeszli przez taki system nie będą się krzywić temu, że Miasto im daje: „do waszej branży dopasowujemy warunki, bo możemy” jest pojęcie stawki odtworzeniowej i tak dalej.*

Uczestnicy zaznaczali, że odpowiednie pokierowanie procesem nadawania preferencji oraz zainwestowanie w niego środków ma ogromne szanse na powodzenie. Ilustracją niech będzie fragment dyskusji:

Działacz społeczny: *Ja myślę, że tu jest ważne, żeby te lokale, które by powstawały i były w tym programie, miały jakąś konkretną jakość, żeby to nie było tylko dlatego, że jest częścią tradycji nowohuckiej, a jest prowadzone po dziadowsku, żeby takich rzeczy nie firmować czymś takim. Takimi działaniami.*

Aleksander Noworól: *W tej propozycji nie ma takiego rozróżnienia, więc to jest postulat. Myśmy się kierowali tutaj kryterium położenia na terenie rewitalizacji. Teraz dodanie do tego takiej kategorii o jakiej pan mówi wymagałoby np. inwentaryzacji wszystkich lokali, identyfikacji, pewnej standaryzacji, co w ramach tego programu, którym się zajmujemy jest niewykonalne.*

Działacz społeczny, kupiec: *Ale w ramach tej spółki, o której pan mówił i zarządzania lokalami jest to wykonalne. Podglądać to co robią sieci, pewna standaryzacja lokali i pewna wizualizacja lokali połączone z programem lojalnościowym, połączone z różnymi programami, wtedy właśnie można zgrać i te kulturalne i starszych i młodszych i dzieci, karta rodziny i to wszystko dobrze zarządzić. Tutaj by mógł powstać bardzo fajny projekt, ale trzeba by zainwestować kasę. Tyle że ona wróci, ona mogłaby wrócić.*

Spotkanie z przedstawicielami sektora pozarządowego ujawniło też **niewydolność przyjętych obecnie rozwiązań w zakresie najmu lokali**, czego przykładem jest wypowiedź: *Kombinator jest przy Łażni, ja szukałem lokalu też gdzie indziej, ale skończyłem te poszukiwania, bo odbiłem się o realia ZBK. Chciałem stworzyć coś podobnego tylko w większej skali. Dowiedziałem się od pani w ZBK, że nie ma takiej możliwości, żeby wynająć duży lokal, który można by podzielić i część lokalu powiedzmy służyłaby na cele kulturalne, byłoby tam stowarzyszenie, natomiast część lokalu by zarabiała na utrzymanie go – gastronomicznie na przykład. Takie kombo stworzyć, gdzie część lokalu jest wykorzystana w taki sposób, a druga w taki. Do tej pory nie ma takiej możliwości.*

Obszar problemowy 7 Przygotowanie projektów

Uczestnikom przedstawiono założony w aktualizacji LPR tryb naboru wniosków, uwzględniający trzy etapy, w tym stały nabór wniosków już po przyjęciu programu.

W odpowiedzi na pytania o to, jak wypracowywać projekty, które wpiszą się w potrzeby obszaru i oczekiwania polityki krajowej i regionalnej, oraz o propozycje projektów wartych odnotowania, przewodniczący rady dzielnicy wskazał na zasadność wykorzystania bazy projektów zgłoszonych w ramach Budżetu Obywatelskiego, które stanowią oddolne inicjatywy mieszkańców i lokalnych organizacji i powinny być bazą dla wypracowania projektów rewitalizacyjnych: *...inicjatywę powinno się wykorzystać. Wygra jeden, dwa, trzy może pięć projektów, bo tyle jest pieniędzy. A resztę projektów, co mamy wyrzucić do kosza? Nie, to wykorzystajmy je właśnie w tej inicjatywie LPR. Może tu powinno się powołać jakiś zespół zarządczy, który weźmie przegłędnie te projekty i powie tak: realizujemy te...*

Z perspektywy ZIKiT wskazano na to, że jednostki miejskie realizują budżet miasta i związane z tym ograniczenia w realizacji projektów, które mieszkańcy uznają za pilne i niezbędne: *Zatem są to zadania nam powierzone, po prostu do realizacji. Natomiast, jeżeli wpływają jakiegokolwiek propozycje od mieszkańców, np. w ramach rewitalizacji to też rozpatrujemy. Jediną rzeczą jaką możemy, to możemy starać się wnioskować do budżetu o środki. Bo bez środków z budżetu, to np. środków unijnych też nie dostaniemy. Zapewnić tam trzeba określony procent wkładu własnego, bo inaczej się nic nie robi. Nie zapominajmy, że budżet zatwierdza Rada Miasta. Prezydent może wnioskować jakiś tam dobry pomysł, który mieszkańcy by chcieli, natomiast Radni mogą powiedzieć nie. I dać na całkowicie co innego. Taką mamy demokrację i cedujemy na nich decyzje.*

Przedstawiciele sektora pozarządowego nie odnieśli się do pomysłu podziału procesu składania wniosków na etapy. W tym kontekście pojawił się tylko pojedynczy głos,

wyrażający zwątpienie w mobilizację organizacji do pierwszego etapu. W tym kontekście powrócił temat niedostatecznej wymiany informacji pomiędzy organizacjami oraz niechęci wobec współpracy międzyorganizacyjnej przy wspólnych projektach.

Część uczestników zadeklarowała zgłoszeniem projektów we wstępnym naborze wniosków do aktualizowanego LPR NH.

2.5. Indywidualne wywiady pogłębione (IDI)

W trakcie IDI pogłębiono kwestie związane z diagnozą obszaru oraz ewaluacją LPR NH, a także zbadano opinie, dobranej celowo próby 30 osób, na powyższe tematy, kładąc nacisk na problematykę skuteczności interwencji. W efekcie – w osi wywiadów pojawiły się problemy i pytania dotyczące zarządzania programem, które – we wcześniejszych badaniach – ukazało się, jako istotny deficyt wdrażania LPR NH.

Respondenci odpowiadali na bardzo różnym poziomie szczegółowości w kilku przypadkach poczuwając się w obowiązku wyrazić opinię nawet gdy mogła odbiegać od meritum pytania. Większość respondentów odpowiadała swobodnie nanosząc kolejne detale na wyłaniający się obraz NH. W trakcie wywiadów, zgodnie z ich formułą, badający starali się zrozumieć głębsze tło zachodzących w Nowej Hucie procesów, ujawniających się potencjałów obszaru rewitalizacji, oraz oczekiwań w stosunku do Miasta.

Oto najważniejsze wnioski z wywiadów:

1. Ogólne wrażenia po zapoznaniu się z wszystkimi wywiadami nie skłaniają do optymizmu. Przez większość wypowiedzi przebija **niedowierzenie i zniechęcenie do tworzenia kolejnego programu przez UMK**. Wątpliwości w zaangażowanie mieszkańców Nowej Huty w realizację kolejnego LPR wynikają przede wszystkim z braku realizacji poprzedniego i jest to podstawowe zagrożenie dla powodzenia przyszłych działań. Jest to szczególnie trudne, zważywszy na postawienie w obecnym programie akcentu na zmianę społeczną.
2. Interującym aspektem wyłaniającym się z materiału badawczego jest samo pytanie o relację pomiędzy rewitalizacją jako kompleksowym programem o wielu płaszczyznach, a znacznie prostszym działaniem polegającym na tym, by w Nowej Hucie stworzyć dobry program wizerunkowy, który zmieni postrzeganie tej dzielnicy i spowoduje, że będą tam sprowadzać się ludzie, gotowi rozwijać Dzielnicę, inspirujący innych mieszkańców do działania.
3. **Wywiady zasadniczo potwierdziły zarówno wnioski z ewaluacji LPR NH 2008, jak i diagnozę opracowaną we wcześniejszej fazie badań obszaru rewitalizacji.**
4. Wywiady nie podważyły propozycji przedstawionych w Założeniach ALPR NH 2014, wnosząc szereg obserwacji i uwag, których uwzględnienie powinno wzbogacić ostateczny projekt Nowego Programu. Nawet najbardziej krytyczne uwagi znajdowały przeciwwagę w konstatacjach wspierających proponowane w ALPR NH rozwiązania. Dotyczy to szczególnie wprowadzenia celów kierunkowych, nieobecnych w poprzedniej wersji programu oraz pewnego przemodelowania celów operacyjnych.
5. Wywiady wniosły wiele konkretnych pomysłów, które powinny zostać odzwierciedlone w zmodyfikowanych instrumentach realizacji poszczególnych celów operacyjnych ALPR NH.
6. **Kluczowa dla przyszłości ALPR NH wydaje się kwestia zarządzania programem i systemem jego wdrażania.** Wiele miejsca w wywiadach poświęcono temu problemowi, nie kryjąc wątpliwości i świadomości ryzyka, jakie niesie z sobą proponowane w Założeniach rozwiązanie w postaci Zarządcy w formule międzysektorowej struktury partnerskiej. Ważnym aspektem obserwacji poczynionych przez respondentów jest to, że nikt nie kwestionował zasadności nowego pomysłu, a jedynie formułowano obawę o zdolność administracji publicznej – tu RMK, UMK i m.j.o. do efektywnej współpracy z taką formą operatora.

Poniższa analiza prezentuje szczegółowe wnioski dotyczące poszczególnych obszarów problemowych związanych z ALPR NH. W wielu wypowiedziach, respondenci zastrzegali sobie anonimowość, stąd, dla jednolitości niniejszego Raportu, pominięto autorów wszystkich wypowiedzi.

2.5.1. Część diagnostyczno-ewaluacyjna

Problem badawczy: Wiedza na temat Lokalnego Planu Rewitalizacji z 2008 r.

Większość respondentów nie знаła LPR NH 2008, a nieliczni wiedzieli tylko, że taki dokument istnieje. Praktycznie nikt nie potrafił przypisać projektów zrealizowanych w NH do programu. Pojawiały się również głosy zwątpienia, że LPR NH 2008 był w ogóle realizowany.

Odnosnie wdrażania LPR NH 2008, w wypowiedziach respondentów przeważają opinie negatywne i bardzo negatywne. Trudno dostrzec opinie obojętne, a niestety nie zidentyfikowano – pozytywnych. Daje się również odczuć wyraźny żal oraz rozczarowanie zbagatelizowaniem – w mniemaniu większości respondentów – problemów zdiagnozowanych w LPR NH 2008.

Poziom rozczarowania oddaje następująca wypowiedź: *A była euforia, był entuzjazm. Już pomijam nasz wysiłek, bo my to robimy powiedzmy zawodowo, w sensie przekazywania czy realizacji sugestii wspólnot mieszkaniowych. Ale niektóre wspólnoty poprzez członków zarządu czy osoby takie związane emocjonalnie z tym bardzo, bo one tutaj budowały, (...) jak to osoby starsze, jakiś taki sentyment do tego, co stworzyli. Zaangażowały się te osoby bardzo. Były konsultacje, spotkania, chodziliśmy w teren. Nawet oglądaliśmy jakieś tam drzewa, tutaj była piaskownica, ludzie zaangażowali się. I moim zdaniem zostało to zmarnowane. Czemu?*

Podobna ocena systemu wdrażania LPR NH pojawiła się w wielu wywiadach. Najważniejsze w tym kontekście wnioski to:

- program nie został zrealizowany w warstwie społecznej,
- w Nowej Hucie nadal (jak przed 2008 r.) postępuje degradacja,
- Nowa Huta sprawia wrażenie zapomnianej i zupełnie niezarządzanej,
- LPR NH 2008 nie przyniósł żadnych efektów,
- niepowodzenie LPR NH 2008 wynikało z braku zarządzania programem i ograniczeniu się do wdrażania pojedynczych, niepowiązanych projektów zamiast działań szerokoskalowych,
- projekty mijają się z oczekiwaniami mieszkańców, czego przykładem była realizacja sklepu w kinie „Świt”, co zbulwersowało mieszkańców, oczekujących innego zagospodarowania obiektu, kojarzonego z funkcją kulturalną.

Problem badawczy: Cele Operacyjne 2008

Cele LPR NH z roku 2008 zostały przez jednego z respondentów określone jako „10 przykazań”. Podkreślano uniwersalny charakter celów operacyjnych, które – ujmując szerokie i typowe spektrum problematyki miejskiej – faktycznie odnieść można do wielu obszarów zdegradowanych. W niskim stopniu są więc specyficzne dla Nowej Huty. Z wywiadów można wywnioskować, że cele te są ogólnie dobre, aktualne, i zawsze pozostaną aktualne. Warto przywołać stwierdzenie, że cele operacyjne LPR NH nie są jednak realizowane. Respondenci podkreślali, że szeroki wachlarz celów służył jedynie poszerzeniu możliwości przygotowywania projektów zapewniając, iż każdy pomysł będzie można podciągnąć pod LPR NH. Tak więc cele operacyjne programu z 2008 r., jakkolwiek – merytorycznie niekwestionowane, posiadały – w kontekście istoty Programu – faktycznie niski walor właśnie z operacyjnego punktu widzenia. Stanowiły środek występowania o środki (co okazało się założeniem złudnym), nie ukierunkowując działania podmiotów odpowiedzialnych za skuteczność interwencji.

Wśród charakterystycznych opinii warto przytoczyć następujące:

- cele operacyjne są o tyle aktualne, że w Nowej Hucie nastąpiła raczej degradacja zamiast poprawy (np. zamieniono tereny zieleni na parkingi),

- cele są na tyle ogólne, że trudno się z nimi nie zgodzić, brakuje jednak spójnej wizji.

Problem badawczy: Nowa Huta jako obszar kryzysowy

Postrzeganie Nowej Huty, jako obszaru kryzysowego, to jeden z ważniejszych elementów wywiadu, tym bardziej, że aspekt „kryzysowości” stanowi warunek rewitalizacji. W tej kwestii zauważyć należy bardzo duże zróżnicowanie odpowiedzi.

Dla wielu respondentów, warunkiem wystarczającym do określenia Nowej Huty jako obszaru kryzysowego jest niewystarczająca ilość: sklepów i punktów usługowych, miejsc infrastruktury czasu wolnego oraz powszechnych wydarzeń kulturalnych. Dla większości osób, kryzysowy charakter obszaru przejawia się w: zaniedbanej infrastrukturze niskiej jakości przestrzeniach publicznych oraz takimi zjawiskami, jak: bezrobocie, czy „wykluczenie transportowe” („najgorszy tabor”, „zła jakość torowisk”). W opiniach badanych dominuje wrażenie zaniedbania i gorszego traktowania mieszkańców Nowej Huty przez samorząd Krakowa. Dla respondentów objawem kryzysu są zamykane przedsiębiorstwa usługowe i powstające w to miejsce banki i sklepy z odzieżą używaną. Te ostatnie zostały przez jedną z respondentek określone brutalnie, a zarazem głęboko metaforycznie: „tanie grzebalnie”. Obraz kryzysu dopełnia wiek populacji mieszkańców i mieszkanek – w Nowej Hucie dominują seniorzy.

Nie wszyscy podzielają tak jednoznaczną opinię o kryzysowości NH.

Pojęcie „obszaru kryzysowego” z formalnego punktu widzenia jeden respondent określił następująco: *Będziemy (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego) oczywiście musieli sformułować formalne kryteria, co to jest obszar kryzysowy, ale te kryteria dotyczą takich komponentów, które są wskazywane w ramach Europejskiej Polityki Spójności, ale także są wskazywane w (programach) krajowych. (...) tam obszar kryzysowy jest postrzegany w sposób bardzo tradycyjny i dosyć jednoznaczny, jako miejsce, gdzie albo mają miejsce bardzo negatywne procesy albo się rozpoczynają. Negatywne w warstwie przede wszystkim społecznej, a więc wszelkiego rodzaju wykluczenia, ubóstwo, patologie związane z bezpieczeństwem. Te kwestie tam są dominujące.* W tym kontekście, do czasu określenia kryteriów ilościowych, trudno wyrokować o tym, jaka jest sytuacja w Nowej Hucie. Kluczową sprawą będzie w tym kontekście decyzja, czy owe kryteria będą ustalane w skali miasta, w którym dany obszar jest identyfikowany, czy w skali całego województwa. Doświadczenia poprzedniego okresu programowania ujawniają zasadnicze znaczenie tego rodzaju formalnych decyzji.

Dla wielu respondentów Nowa Huta nie jest obszarem kryzysowym. W kilku wypowiedziach zaznaczano, że jest jedynie postrzegana jako obszar kryzysowy przez resztę Krakowa. Wiąże się to ze zidentyfikowanymi problemami społecznymi, oraz przekrojem społecznym mieszkańców, który wg. respondentów zmienił się. Niektórzy respondenci przestrzegali też przed określaniem Nowej Huty mianem obszaru kryzysowego, ponieważ stygmatyzuje to dzielnicę i pogłębia nieaktualne stereotypy. Nie uznawanie Nowej Huty za obszar kryzysowy, nie zmienia faktu, że identyfikuje się w niej: niedoinwestowanie oraz zaniedbania w remontach przestrzeni publicznych i zabudowy mieszkaniowej. Respondenci dostrzegają różnicę pomiędzy tego rodzaju deficytami, a właśnie „kryzysowością” obszaru. Przypominają, że wiele obiektów starej tkanki miejskiej centrum Krakowa jest w znacznie gorszym stanie (np. na Dębnikach).

W niektórych wypowiedziach silnie kwestionowano „kryzysowość” Nowej Huty, utrzymując, że jest obszar społecznie stabilny, ogólnie dobrze wygląda i wymaga jedynie prac remontowych związanych z infrastrukturą komunikacyjną. Przykładowa respondentka zauważa: *Pod względem infrastruktury ja mam wrażenie, że to jest bardzo ciekawy obszar w ogóle i on nie jest kryzysowy jako taki, tylko trochę przez tę narrację o kryzysowej Nowej Hucie to taka trochę spirala powstała rzeczywiście znajdywania i wytwarzania się tego*

problemu. Mam wrażenie, że Nowa Huta potrzebuje dobrego programu czy dobrej strategii rozwoju, ale dokładnie tak samo jak każda inna część miasta, a nie na zasadzie 'pochylmy się nad tą biedną dzielnicą'. Dzielnicą, która wymaga specyficznego programu - dla Nowej Huty. Bo ona musi być inaczej traktowana niż stary Kraków, tak samo jak inne osiedla krakowskie też powinny być traktowane na poziomie społeczności lokalnej, ale nie powiedziałabym, że to jest obszar jako taki kryzysowy.

Odpowiedzi respondentów układają się wg stopnia zaangażowania zawodowego i naukowego w tematykę związaną z rewitalizacją i Nową Hutą. Dla osób emocjonalnie z nią związanych, kryzysowość obszaru wiąże się z zaniedbaniem i swoistym zapomnieniem przez władze miasta. Na obraz kryzysu składają się wtedy problemy komunikacyjne oraz przekrój społeczny. Respondenci w wielu wywiadach podkreślają walory „starej” Nowej Huty, które nie poddają się degradacji i są wielką siłą tego miejsca, niepozwalającą jednoznacznie określić go jako obszaru kryzysowego. Podkreślają przede wszystkim następujące walory: układ urbanistyczny, duże przestrzenie do życia, dobrze rozplanowaną infrastrukturę społeczną. Ujawnia się to w wypowiedzi: *A w Hucie jest tak śmiesznie, z jednej strony ta infrastruktura jest bardzo uboga, z drugiej jest bogata. Są żłobki, przedszkola, place zabaw są remontowane - ja to widzę, są nowe place zabaw, albo są remontowane – i to jest wielkim plusem, prawda?*

Respondenci, którzy zawodowo zajmują się tematyką społeczną, badań, rozwoju, wyraźnie wskazują na nieuprawnione mówienie o Nowej Hucie jako obszarze kryzysowym, podkreślając jednocześnie błędy zaniechania. W odpowiedziach przewija się opinia dotycząca kontrastu pomiędzy rosnącą aktywnością społeczną (ciągle małej garstki) aktywistów a pozostałymi (biernymi) mieszkańcami i mieszkankami Nowej Huty. Nutka zwątpienia w aktywność nowohucian pojawia się w konstatacji: *Ja nie wiem czy tu w ogóle są jakieś potrzeby społeczeństwa... Ja mam niestety takie obawy, że nowohuckie potrzeby są po prostu tak naprawdę żadne, albo niewielkie. Tak jak mówię. Ta paczkarnia jest przykładem. Jest przykładem tego, że tak naprawdę nikt niczego nie potrzebuje. Bo to jest zupełnie niezłe, miłe miejsce, ale jest pusto, zawsze tak jest. No niestety myślę sobie, że chłopcy (założyciele paczkarni) nie mają przed sobą przyszłości, dlatego, że tu po prostu jest społeczeństwo, które nie chodzi do kawiarni. Nie chodzi. Wobec tego pojawiają się w wywiadach wątpliwości dotyczące tego czy wyznaczone cele LPR zostaną rzeczywiście przyjęte przez mieszkańców i mieszkanki - czy będą się oni z tymi celami utożsamiać. Ilustruje to następująca wypowiedź jednego z badanych: *Myślę, że generalnie ogólna świadomość mieszkańców Nowej Huty na temat rzeczywistości, w której żyją jest zupełnie obojętna... i tutaj nie wydaje mi się, żeby to wszystko, ten projekt, porwał jakiegokolwiek tłumy.**

2.5.2. Konsultacje założeń Aktualizacji LPR

Istotny fragment wywiadów dotyczył Założeń ALPR NH 2014. Niestety, negatywne doświadczenia związane ze sposobem wdrażania LPR NH 2008, rzutowały na postrzeganie propozycji zawartych w Założeniach. Istotnie więc różnią się w tych kwestiach wypowiedzi ekspertów, działaczy gospodarczych i naukowców od opinii formułowanych przez mieszkańców Nowej Huty, dla których dotychczasowe, negatywne doświadczenia stanowią odniesienie do przeszłości.

Problem badawczy: Cele Kierunkowe

Cele kierunkowe zaproponowano w kontekście – świetnie dostrzeżonej przez respondentów – uniwersalności, a przez to - „nijakości” celów operacyjnych LPR NH 2008. Okazało się jednak, że takie szersze i bardziej abstrakcyjne ujmowanie celów nie zawsze było zrozumiałe dla indagowanych, chcących dostrzec konkretne rozwiązania. Wyjątek stanowi cel dotyczący poprawy wizerunku NH, z postulatem poprawy którego praktycznie wszyscy się zgadzali.

Dobrym przykładem dualizmu w postrzeganiu celów jest następująca wypowiedź: *Świetne cele, uważam, że tak. Może się okazać tylko, że to są finezje stylistyczne. Napisałoby się sobie śliczne zdania, okrągłe, ale co to znaczy w praktyce? Jak sobie wyobrażają, to jak z tym stworzeniem nowoczesnej komunikacji. W jaki sposób? Na razie, nam zabierają, zobaczymy, jak dołożą, to ja się zgodzę, że to jest nowoczesna komunikacja. Ale na przykład, Mogilska nowa, dla mnie nie jest nowoczesną komunikacją, więc już jakby pewne są zaprzeczenia. Tak naprawdę, jakie są narzędzia, żeby to zrobić? No bo przepraszam, takie ładne zdania, substancję budowlaną modernizacja i renowacja, no to co, przepraszam, ktoś przyjdzie i wyremontuje bloki? Nie. Co to znaczy zapobieganie przestępczości, poprawa bezpieczeństwa? Codziennie nam malują po osiedlach. Robi się coś? Nic się nie dzieje. Poprawa warunków dla rozwoju edukacji, kultury, nauki. Śliczne hasła, ale czy one są prawdziwe? Bo owszem, są wszystkie świetne. Tylko żeby one się nie skończyły na hasłach. Jak najbardziej tak, te hasła pasują do mojej wizji zmian. Bo jakby nie mam nic przeciwko temu, bo to są dobre hasła.*

Większość respondentów zauważała, że sama koncepcja celów kierunkowych, porządkujących cele operacyjne, pozwala na kompleksowe podejście do rewitalizacji „starej” Nowej Huty, a nie jak do tej pory – do formułowania jedynie konkretnych zadań.

Cel kierunkowy związany z poprawą wizerunku

Potrzeba wykreowania nowego, pozytywnego wizerunku Nowej Huty była przez respondentów różnie rozumiana. Niektórzy ów nowy wizerunek rozumieli jako konieczność stworzenia dobrego produktu turystycznego. Inni dostrzegali destrukcyjną rolę aktualnego – niezasłużenie – postrzegania Nowej Huty, jako obszaru niebezpiecznego i zmarginalizowanego. Dobry wizerunek będzie według wielu respondentów niezbędny by poprawić atrakcyjność obszaru dla mieszkańców, turystów i inwestorów. W opinii socjologa, dzisiaj zaledwie garstka ludzi – aktywistów dostrzega walory Nowej Huty. Dla przeciętnego mieszkańca mieszkanie w niej jest nadal powodem do wstydu, nowi studenci przyjeżdżający z całej Polski na studia wiedzą tyle, że nie warto szukać mieszkania w Nowej Hucie. Ważne jest więc, aby strategicznie pracować nad nowym wizerunkiem, bo to się będzie przekładało na inne sfery: ekonomiczną, rynek mieszkań itd.

Znaczenie tworzenia wizerunku jest różne dla respondentów. Choć na ogół doceniano wartość tego celu kierunkowego, są tacy, którzy twierdzą, że to nie wizerunek powinien być celem, tylko aktywność gospodarcza i społeczna, która sama zmienia postrzeganie Nowej Huty. Nie powinno się poprzez tak sformułowany cel utrwalac stereotypu odrębności obszaru. Powinno się natomiast zadbać o to, żeby Nowa Huta była traktowana jako jedna z dzielnic Krakowa, np. dzielnica o dużej aktywności społecznej.

Na ogół jednak, jak podkreślano wcześniej, w wywiadach potwierdzano zasadność wprowadzenia celu kierunkowego związanego z poprawą wizerunku NH, szczególnie wobec faktu, że Dzielnica – wraz ze zmianą systemu społeczno-gospodarczego w Polsce – utraciła dawną tożsamość. Podkreślano znaczenie stworzenia artefaktów i miejsc publicznych o nowej identyfikacji symbolicznej „starej” Nowej Huty. Respondenci wskazywali konieczność wykreowania obiektów, budowli i przestrzeni publicznych, które ukonstytuowałyby nowe, pozytywne skojarzenia i nadały Nowej Hucie status jednej z dzielnic rozwijającego się Miasta. Te nowe przestrzenie powinny mieć charakter „miejsc spotkań”, w których mieszkańiec mógłby z dumą funkcjonować społecznie, a jednocześnie – miejsc symbolicznych, które u mieszkańców Krakowa i turystów pozostawiałyby trwałe, pozytywne wspomnienia.

Cel kierunkowy związany z poprawą jakości życia na terenie NH

Do tego celu respondenci nie mieli konkretnych uwag i opinii. Odpowiedzi głównie dotyczyły potencjału NH, który tkwi w jego indywidualnym i jednak mocno odróżniającym się od centrum Krakowa charakterze. W odpowiedziach pojawiały się tylko nieliczne konkretne

pomysły na wzmocnienie atutów swoistych dla dzielnicy. Podkreślano np., że nowe zagospodarowanie Alei Róż (wielki obszar obsadzony różami, nowy pomnik na miejscu po Leninie) mogłoby się przełożyć na sukces Krakowa.

Poprawa jakości życia dla respondentów to przede wszystkim umożliwienie mieszkańcom NH rozwijania miejsc i infrastruktury, które będą służyć wygodnemu życiu. Wiąże się to przede wszystkim z infrastrukturą czasu wolnego. W wypowiedzi respondenta przybiera to następującą postać: *Mnie się wydaje, że w Nowej Hucie, w tej starej Nowej Hucie, powstaje jakaś nowa inteligencja, taka nowohucka. To właśnie już są dzieci czy czasami wnuki mojego pokolenia, którzy mają otwarte głowy, ludzie twórczy, mający wykształcenie zdobyte na uniwersytetach, akademiach, w Krakowie czy gdzie indziej. Pojawiła się nowa grupa ludzi, która tam zamieszkała, bo się tam dobrze żyje, są ładne mieszkania, jest blisko przedszkole, żłobek, jest taniej jak w Krakowie, a stosunkowo łatwo się dostać do centrum i tak dalej. Powstała właśnie nowa grupa mieszkańców, studentów i powstaje młoda taka inteligencja, która pracuje gdzieś w różnych biznesach, ale mieszka w Hucie.* Dla tej właśnie grupy postuluje się tworzyć atrakcyjne miejsca publiczne o charakterze rekreacyjnym.

W wypowiedziach respondentów można intuicyjnie wyczuć zrozumienie i pewną zgodę na odrębność Nowej Huty od reszty miasta i być może to właśnie ta fizyczna i mentalna odległość jest potencjałem tego miejsca, które potrzebuje odżyć i przez to powinno uczestniczyć w sukcesach Krakowa. Oczywiście pojawiają się też wypowiedzi kwestionujące zasadność przyjętej przez władze Krakowa ścieżki rozwoju, czego przykładem następująca wypowiedź: *A ja nie za bardzo rozumiem, co to znaczy wykreowania mechanizmów lepszego uczestnictwa obszaru. Bo boję się, że dojdzie do tego samego, ja nie wiem czy będę potrafiła to wyjaśnić, tak jak powiedziałaś jest rzeczywiście takie przekonanie, że Kraków osiągnął jakiś tam sukces. Ale ten sukces wyrażany jest np. takimi inwestycjami, jak (...) budowa mostów, areny, centrum kongresowego, wskaźniki tego, jak Balice przyjmują pasażerów, turystów itp. No to jak Nowa Huta miałaby tak uczestniczyć albo nadążyć za tymi wskaźnikami, to wcale nie jestem pewna, czy mieszkańcy byliby tacy zadowoleni, bo wcale mieszkańcy Krakowa nie są tacy zadowoleni z tego, że inwestujemy w arenę, w centrum kongresowe, a ciągle brakuje takich podstawowych rzeczy.* Trzeba jednak zaznaczyć, że jest to opinia odosobniona.

Respondenci zauważali, że właśnie cel kierunkowy związany z poprawą jakości życia odnosi się do większości niekwestionowanych celów operacyjnych LPR NH 2008. Postulowali więc utrzymanie tych celów w uwspółcześnionej postaci.

Cel kierunkowy związany z wysoką aktywnością społeczną i obywatelską

Respondenci, szczególnie zorientowani w problematyce urbanistycznej, zwracali często uwagę na potencjał układu przestrzennego Nowej Huty, generującego możliwości większej aktywności społecznej niż na współczesnych osiedlach. Wiąże się to z ideami społecznymi, które – niezależnie od wytycznych socrealizmu – legły u podstaw projektu NH. Koncepcje osiedli nowohuckich stwarzają do dzisiaj znaczący kapitał dla rozwijania wspólnotowości mieszkańców. Respondenci zauważają konieczność przyciągania do NH nowych ludzi, młodej inteligencji, przedsiębiorców, klasy kreatywnej. To jednak, w opiniach indagowanych, będzie szczególnie trudne ponieważ nie ma w nowohuckich mieszkaniach wystarczająco dużej rotacji. Odchodzące pokolenia przekazują mieszkania swoim dzieciom i wnukom, które stosunkowo rzadko przenoszą się do innych dzielnic miasta. W konsekwencji następuje pokoleniowe replikowanie występujących wcześniej problemów społecznych.

Pomimo, że w opinii wielu respondentów, Nowa Huta jako dzielnica wyróżnia się znaczącą aktywnością społeczną, są i tacy, co ważne – na ogół mieszkańcy obszaru rewitalizacji, którzy mając lepszy wgląd w realne procesy, przestrzegają przed przecenianiem lokalnej aktywności społecznej. Respondenci ci zauważają, że zaangażowanie w sprawy wspólnotowe jest ciągle

domeną niewielkiej grupy aktywistów, a obiegowe opinie są sformułowane przesadnie optymistycznie.

Trzeba jednak podkreślić, że respondenci na ogół twierdzili, że:

- Nowa Huta zaczyna być modna wśród nowej inteligencji i będzie się w niej osadzać coraz więcej młodych ludzi po studiach, przyciągniętych tańszymi mieszkaniami i urbanistyką miejsca,
- cel ten powinien być definiowany bez ciężkiego miernika określającego aktywność, jako „wysoką”. Takiego celu nie da się dobrze zmierzyć i nie ma też zgody co do tego jakie powinny być jego wskaźniki, np.: frekwencja wyborcza, ilość NGO, ilość zgłoszonych projektów do budżetu partycypacyjnego.

Problem badawczy: nowe instrumenty realizacji LPR

LPR NH z 2008 r. w sferze instrumentalnej koncentrował się – zresztą dość ogólnikowo – na zarządzaniu programem. Niestety postulowane w programie rozwiązania nie zostały wdrożone. W Założeniach ALPR NH przedstawiono nowe instrumenty, także związane z problematyką zarządzania, którą uznano za obszar najtrudniejszych wyzwań dla administracji publicznej w nadchodzącym okresie.

Organizacja procesu zarządzania LPR NH

W ALPR NH zaproponowano, sprawdzony zagranicą model operatora rewitalizacji – zarządcy rewitalizacji – w postaci podmiotu hybrydowego, wielosektorowego, a zatem zewnętrznego w stosunku do UMK. Propozycja ta wzbudziła zarówno entuzjazm, jak i kontrowersje. Pomysł dotyczący modelu zarządzania programem był oceniany jako odważny i innowacyjny, ale jednocześnie bardzo ryzykowny. Co ciekawe większość wypowiedzi, które zaczynały się od akceptacji dla pomysłu, w trakcie doprecyzowywania kolejnymi pytaniami, ostatecznie podnosiła szereg wątpliwości. Po zdaniu: „Boże to by było idealne”, wielu respondentów manifestowało niedowierzenie w możliwość funkcjonowania postulowanego podmiotu w kontekście pragmatyki funkcjonowania instytucji miejskich, nakładających się kompetencji wielu m.j.o. oraz ogólnie – niskiego poziomu kapitału społecznego w Polsce.

W wypowiedziach przewinęły się chyba wszystkie możliwe opinie, tak pozytywne, jak i negatywne dla postulowanej formy zarządzania ALPR NH. W założeniach postulowano mechanizm, polegający na tym, że w przypadku braku porozumienia przez członków – organizatorów Zarządcy w ciągu 6 miesięcy od przyjęcia ALPR NH przez Radę Miasta Krakowa, GMK przejmie kontrolę nad wdrażaniem programu. Interesujące jest to, że pomimo wątpliwości dotyczących formuły partnerstwa hybrydowego jako Zarządcy, respondenci uważali narzucenie 6-miesięcznego okresu inkubacji operatora, jako najważniejsze zagrożenie dla proponowanego rozwiązania. Z jednej strony jest to mobilizujące do sprawnego działania, z drugiej zaś może budzić wątpliwości co do intencji i być postrzegane jako działanie fasadowe, prowadzące do uzasadnionego przejęcia zarządzania przez gminę w przypadku niepowodzenia. Podkreślano, że biorąc pod uwagę poziom napięcia i nieufności mieszkańców obszaru do władz miasta w sprawach Nowej Huty, bardzo trudne będzie wyłonienie w ciągu 6 miesięcy takiego operatora. Postulowano wydłużenie tego okresu i podzielenie go na etapy, z wykorzystaniem facylitatorów, którzy będą wspierać ukonstytuowanie się operatora. Te obawy dobrze pokazują, że – poza jednostkami Miasta – na ogół nie uważa się Gminy za potencjalnie sprawnego operatora LPR.

Wymieniano więc opinie, które ujęto w poniższej tabeli.

Tabela 51 Opinie pozytywne i negatywne nt. organizacji procesu zarządzania LPR NH.

Opinie pozytywne	Opinie negatywne
<ul style="list-style-type: none"> • pozytywna forma zarządcy, z zastrzeżeniem dotyczącym głosu mieszkańców i organizacji pozarządowych – powinni być włączeni w konsultacje, ale nie mogą decydować • organizacje pozarządowe NH będą zainteresowane udziałem w zarządzaniu LPR ponieważ ich aktywność jest oddolna i wynika z chęci działania dla NH • struktura zarządcy wielopodmiotowego powinna być jasno określona i powinno być od początku wiadomo kto wchodzi w skład i z jakim statusem 	<ul style="list-style-type: none"> • nie można oddać zarządzania podmiotowi, w którym będą się cały czas spotykały sprzeczne interesy. Zarządca LPR powinien być w NH ale powinna być to jednostka GMK • takie zarządzanie może powodować zabieganie o własne interesy wewnątrz zarządcy • może zabraknąć woli politycznej do wprowadzania możliwości zarządzania programami przez ciała społeczne • istnieje problem reprezentatywności mieszkańców – czy NGO i aktywiści, którzy teraz działają w NH są rzeczywiście wyrazicielami potrzeb mieszkańców • należy spodziewać się problemu z procedowaniem sposobu powoływania i koordynowania działań Zarządcy w relacji do struktury UMK • trudnością też będzie wypracowanie modelu bezkonfliktowej komunikacji pomiędzy Zarządcą a Radą Miasta i Radą Dzielnicy.

Zestawione opinie oddają syntetycznie nieufność wobec władz publicznych i administracji publicznej, zasadnie wskazując pułapki, z którymi Zarządca rewitalizacji – o ile zostanie powołany w formie partnerstwa wielosektorowego – będzie się musiał prawdopodobnie zmierzyć. Trzeba zauważyć, że także zwolennicy proponowanej formy zarządzania ALPR NH, nie kryli obaw, kładąc jednocześnie nacisk na konieczność eksperymentowania i szukania rozwiązań, które przełamią zidentyfikowany uprzednio marazm i nieskuteczność dotychczasowych doświadczeń. Wyrazem tego są przykładowo wypowiedzi:

(...) widząc co dzieje się na Podgórzu, gdzie w tym momencie mamy szalejącą demokrację przez to, że za bardzo dopuszczono do głosu najrozmaitsze organizacje mieszkańców i chociażby projekt dla Rynku Podgórskiego degeneruje się coraz bardziej, bo projektant ustępuje przed presją mieszkańców i zaczyna to wyglądać coraz dziwniej to bezwzględnie ten pomysł jest dobry. Mieszkańcy powinni konsultować, bo tylko wtedy można sobie zapewnić ich poparcie, jeżeli będą zaangażowani, ale nie znaczy to, że mają decydować. Oni mają przedstawiać swoje zdanie, czasem sprzeczne i ktoś musi z tego wybierać to, co naprawdę jest realne i spójne z całą resztą programu, bo inaczej wyjdzie nam chaos, który mamy w innych miejscach.

Trochę się obawiam, że podmiot typu stowarzyszenie, fundacja i tak dalej, czy to nie będzie za słabe w sensie wydolności formalnej, bo jednak spółka prawa handlowego, nawet jeżeli cel ma jasno sformułowany i jej celem nie jest zysk tylko rewitalizacja, rozwój gospodarczy albo coś innego, inaczej się sformułuje cele, ale jednak ma tę strukturę prawną spółki prawa handlowego, to jednak jest coś w nas takiego mentalnego, że doskonale rozumiemy, że trzeba te nasze działania racjonalizować, ekonomizować i tak dalej. W momencie, gdy to ma taką trochę funkcję stowarzyszenia, fundacji to gdzieś tam ta racjonalizacja przestaje być... [Dotyka Pan sprawy struktury prawnej, natomiast co do zasady....] Poza wszelką wątpliwością: reprezentacja struktur administracji publicznej, biznesu i NGO – ja jestem miłośnikiem takich rozwiązań.

Sześć miesięcy to jest dużo czy mało? No trudno powiedzieć ponieważ no to byłoby również uzależnione od tego, jakie działania państwo planują przed powołaniem faktycznym,

formalnym takiego podmiotu. Jeżeli to by się miało wiązać z szeroką konsultacją, partycypacją tych organizacji w tworzeniu zasad, kierunków, czy wręcz nawet jakichś konkretnych zadań czy rekomendacji w zakresie funkcji takiego tworu, takiego stowarzyszenia, takiego podmiotu. To jest pytanie czy 6 miesięcy wystarczy? Moim zdaniem powinno wystarczyć. Przy dobrej organizacji pracy, przy dobrej komunikacji sądzę, że to wystarczy.

Jak widać, w opinii badanych, nie tzw. „hura- optymizm”, ale rozważne uszczegółowienie nowej, proponowanej w Założeniach ALPR NH, formuły zarządzania programem oraz warunków organizacji podmiotu pełniącego funkcję operatora, stanowić będą o skuteczności rozwiązania przyjętego w programie.

Obszar LPR

Powiększenie obszaru LPR praktycznie nie spotkało się z opiniami negatywnymi. Respondenci ocenili go jako ważne uzupełnienie o tereny rekreacyjne, naturalnie przynależne do obszaru pierwotnego. Pojawiły się jednak głosy negujące pomysł włączenia do obszaru Mogiły i Opactwa Cystersów, jako podmiotu, który ze względu na kulturę polityczną w Małopolsce i Krakowie, może zająć pozycję uprzywilejowaną w procesie aplikowania o środki europejskie.

Kilka osób wskazało Bieńczyce jako bardziej logiczny i naturalny kierunek poszerzania obszaru rewitalizacji, a także postulat poszerzenia obszaru o tereny zielone, na południe od Łąk Nowohuckich. Powtarzające opinie znalazły się w tabeli.

Tabela 52 Opinie pozytywne i negatywne nt. nowej delimitacji obszaru LPR.

Opinie pozytywne	Opinie negatywne
<ul style="list-style-type: none"> Dobry pomysł ale nowy obszar powinien być drugim etapem LPR żeby mieszkańcy w pierwszej kolejności zobaczyli zmiany na osiedlach i na Alei Róż – wtedy odzyskają zaufanie do LPR Proponowane poszerzenie obszaru rewitalizacji jest celowe z punktu widzenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków poszerzenie obszaru jest bardzo dobrym rozwiązaniem bo tworzy się w ten sposób otulinę przyrodniczo rekreacyjną w około obszaru zamieszkania. 	<ul style="list-style-type: none"> dotatkowe obszary wymagają interwencji UMK, ale nie powinno się ich włączać do LPR obszar rewitalizacji nie ma znaczenia, ważne są projekty nowy obszar powinien obejmować Bieńczyce, a nie Mogiłę. Z Mogiłą ludzie z NH się nie identyfikują, a do Bieńczy jest sporo szlaków komunikacyjnych związanych z potrzebami; propozycja rozszerzenia obszaru na całą Nową Hutę w celu budowania spójności całej Nowej Huty

Polityka wobec MŚP

Preferencje dla przedsiębiorców wzbudziły sporo wątpliwości ale były wskazywane jako pożądany kierunek zmian Nowej Huty. Większość respondentów zauważa trend degradacji lokalnego małego biznesu zastępowanego przez sieciowe banki i sklepy z używaną odzieżą. Wątpliwości dotyczą kierunków rozwoju, a co za tym idzie preferowanych branż. Nie jest jasne, gdzie mogłyby być podejmowane decyzje dotyczące ulg, respondentom trudno było sobie wyobrazić rolę zarządcę społecznego w procesie określanym w prawie miejscowym przez Radę Miasta Krakowa.

Ilustrują to przykładowe wypowiedzi respondentów:

No tak, wszyscy byśmy chcieli żeby lokali gastronomicznych, rozrywkowych, kulturalnych, było jak najwięcej w Nowej Hucie, tylko właśnie pytanie czy to jest, czy Nowa Huta jest osobnym miastem, czy jest po prostu dzielnicą Krakowa. Ja nie słyszałem, żeby gdzieś tam w

innych dzielnicach, Bieżanowie czy w Kurdwanowie były jakieś takie rzeczy robione na innych osiedlach, po prostu ludzie jak chcą iść do restauracji, czy do kina, czy gdziekolwiek, no z kinami to teraz trochę jest inaczej, bo się jeździ do centrów handlowych, do multipleksów, ale jak chcą iść na piwo no to jadą te 20 minut do miasta, do centrum miasta i nie wiem komu mam zazdrościć. Czy tym ludziom, którzy tam mieszkają, czy tym, którzy tu mieszkają. Ja bym wolał generalnie mieć trochę świętego spokoju, w miejscu, w którym mieszkam. Natomiast na siłę przerabiane tego na jakieś centrum rozrywki też wydaje mi się bez sensu.

Tak, tylko, że nie można czegoś takiego wymagać od dwóch zapaleńców, którzy chcą otworzyć sklep z rolkami... Znaczący ja to rozumiem, w sensie rozumiem założenie tego wszystkiego, bo ten sklep kiedyś naprawdę może zdobyć kasę i faktycznie partycypować w rewitalizacji, ale na takiego młodego przedsiębiorcę nie można nakładać aż takich obowiązków, to nie jest kwestia tego, żeby ten mały lokalny przedsiębiorca wspierał opuszczone place zabaw, bo on nie będzie chciał tego robić, to go przestraszy... Kluczem jest to, żeby on w ogóle chciał w Nowej Hucie być. Chodzi o coś, co oni są w stanie faktycznie zrobić [może np. dostarczanie paczków przez BAMBO na imprezę nowohucką?] No właśnie o to chodzi... i to jest ok. Ale partycypowanie w odnowie przestrzeni między blokami, no to podejrzewam, że Mittal się w to angażuje.

Przytoczone wątpliwości nie uwzględniają faktu, że już dziś GMK stosuje system preferencji, a przedstawione w założeniach postulaty polegają na powiązaniu tychże z konkretnym zaangażowaniem w sprawy lokalne.

Na pytanie o sens stosowania takiego instrumentu rewitalizacji, jeden z respondentów odpowiedział: *Absolutnie tak. To jest właśnie taka polityka per se. Sterowanie pewnymi procesami, organizowanie pewnych procesów. [Do tego właśnie potrzebny jest operator ...] Zawsze jest w takich sprawach pytanie o możliwości formalne, bo wiem, że ta zasada warunkowości jest łatwa do wyegzekwowania dla sektora niepublicznego, bo w sektorze publicznym trudno jest ją wyegzekwować, natomiast absolutnie tak. Jednym z moich zarzutów dla zarządzania Krakowem jest to, że za mało stosuje się tego typu polityki.*

Problemem jest zatem nie tyle stosowanie odpowiednich mechanizmów (już znanych i przeciwiczonych), ale formuła ich implementacji i rola Zarządcy rewitalizacji w procesie przyznawania odpowiednich ulg/korzyści.

Poniżej zestawiono zróżnicowane opinie o opisywanym instrumencie ALPR NH w postaci tabelarycznej.

Tabela 53 Opinie pozytywne i negatywne nt. selektywnej polityki wobec sektora MŚP.

Opinie pozytywne	Opinie negatywne
<ul style="list-style-type: none"> • pomysł powinien być poszerzony o inkubator przemysłów kreatywnych tak żeby przyciągać do NH młodych zdolnych po studiach umożliwiając im również warunki rozwijania biznesu • Trzeba też pomyśleć o wykorzystaniu do tego pomysłu seniorów • ważne aby były dobrze opracowane kryteria preferencji – to musi wspierać rozwój, który zostanie wcześniej zaplanowany 	<ul style="list-style-type: none"> • Nowa Huta jest zwykłą dzielnicą Krakowa i nie ma potrzeby tworzenia w niej preferencji dla restauracji i pubów • przedsiębiorcy nie będą zainteresowani • żeby polityka wobec MŚP mogła się powieść musi być wpisana w kompleksowość działań, bo być może okaże się, że nie ma w Nowej Hucie odbiorców pewnych usług • wątpliwości co do możliwości zaangażowania się młodych startujących przedsiębiorców w partycypowanie w aranżowaniu przestrzeni – być może będą gotowi włączać się w mniejsze formy

Proces przygotowania projektów

W Założeniach LPR NH uwzględniono 3-etapowy proces naboru projektów, przy czym etap 1. dotyczy aktualnego procesu aktualizowania LPR NH.

Respondenci nie byli przekonani do celowości pierwszego etapu. Wiele osób zwracało uwagę na konieczność promocji nowego ALPR i wcześniejszej debaty dotyczącej kierunków rozwoju Nowej Huty. Bez takiego deliberacyjnego procesu wstępnego, nie będzie możliwe osiągnięcie założonych celów.

Opinie respondentów dotyczące proponowanych zmian instrumentów realizacji w LPR NH przedstawiono poniżej.

Tabela 54 Opinie pozytywne i negatywne nt. 3-etapowego procesu przygotowania projektów do LPR.

Opinie pozytywne	Opinie negatywne
<ul style="list-style-type: none"> • powinny być ogólne wytyczne, w ramach których mieszkańcy będą mogli zgłaszać swoje projekty, żeby nie były potem odrzucane z powodów braku wpisania w koncepcję urbanistyczną • wszystkie etapy naboru powinny być poprzedzone szerokimi konsultacjami wśród wcześniej zmapowanego środowiska • doświadczenie budżetu obywatelskiego pokazały, że w środowisku Nowej Huty jest potrzeba współpracy przy tworzeniu projektów i warto to wykorzystać w procesie przygotowania projektów rewitalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • jeśli nie będzie wcześniejszych debat i świadomości strategii, w którą mają wpisywać się projekty miękkie, to będą to przeróżne działania dla społeczności niekoniecznie wynikające z celów rewitalizacji

2.6. Spotkanie z Forum dla Nowej Huty

Zorganizowane dodatkowo, z inicjatywy Forum dla Nowej Huty, spotkanie konsultacyjne posłużyło przede wszystkim dyskusji na temat zaproponowanych modyfikacji w zakresie zarządzania LPR. **Uczestnicy podkreślali słuszność powołania wielosektorowego zarządcy, który zapewniłby siłę co najmniej połowy głosu sektorom niepublicznym.** Wskazywano istniejące rozwiązanie w ramach działania Lokalnych Grup Działania – stowarzyszenie specjalne z udziałem wszystkich sektorów, jako najbardziej rekomendowaną formę współdziałania i zarządzania projektami, przy uwzględnieniu możliwości współpracy bezpośrednio z lokalną społecznością – mieszkańcami obszaru. Wskazywano **potrzebę zlokalizowania punktu zarządzania procesem rewitalizacji, bezpośrednio na jego obszarze, tak aby pełnić on mógł rolę centrum informacji i aktywności lokalnej** (np. z wykorzystaniem infrastruktury MOWIS). Dyskusja objęła także planowane na szczeblu krajowym nowe rozwiązania (Narodowy Plan Rewitalizacji) oraz politykę rewitalizacyjną Województwa Małopolskiego. Uczestnicy, a jednocześnie wnioskodawcy projektów do LPR NH, podkreślali **zaniepokojenie przyszłością zgłaszanych projektów, w kontekście wsparcia ze strony władz Miasta oraz sposobu wyboru projektów.** Członkowie Forum wyrażali sceptycyzm, co do podjęcia przez władze wysiłku autentycznej współpracy i włączenia do współdecydowania innych podmiotów, odwołując się do znikomych efektów prowadzonych w ostatnich latach konsultacji społecznych dla faktycznego procesu rewitalizacji obszaru.